Digitally signed by Denis Stroligo
DN: c=SI, o=state authorities, ou=web-certificates, givenName=Denis, sn=Stroligo, serialNumber=1237892714014, cn=Denis Stroligo
Reason: Direktor Uradnega lista Republike Slovenije
Date: 2021.02.12 15:57:44 +01'00'

Uradni list Republike Slovenije

Internet: www.uradni-list.si e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **22** Ljubljana, petek **12. 2. 2021** ISSN **1318-0576** Leto **XXXI**

VLADA

475. Uredba o podelitvi rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine tehnični kamen – apnenec v pridobivalnem prostoru Suhor 2 v občini Črnomelj

Na podlagi prvega odstavka 35. člena Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo in 61/17 – GZ) Vlada Republike Slovenije izdaja

U R E D B O
o podelitvi rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine tehnični kamen – apnenec v pridobivalnem prostoru Suhor 2 v občini Črnomelj

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina)

Ta uredba je rudarski koncesijski akt, ki določa pogoje za podelitev in izvajanje rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine tehnični kamen – apnenec v pridobivalnem prostoru Suhor 2 v občini Črnomelj.

2. člen
(koncesijska pogodba)

Ob neskladju določb te uredbe in določb koncesijske pogodbe veljajo določbe te uredbe.

3. člen
(splošni varstveni pogoji in ukrepi)

(1) Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje mora med izvajanjem rudarske pravice in opustitvijo izvajanja rudarskih del izpolnjevati tudi vse pogoje po predpisih, ki urejajo ceste, gozdove, varstvo okolja, ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine, varstvo pred tehničnimi in drugimi nesrečami, ter po drugih predpisih, s katerimi se urejajo rudarska dela.

(2) Poleg izpolnjevanja pogojev iz prejšnjega odstavka mora nosilec rudarske pravice za izkoriščanje zagotoviti še:

– ukrepe, da se predvideni poseg v okolje izvede tako, da se čim bolj zmanjša poraba prostora in energije;

– ukrepe, s katerimi se dosega največje mogoče varstvo okolja pred izpustom plinastih, tekočih ali trdnih snovi v zrak, tla, površinske vode ali podtalnico;

– ukrepe za preprečevanje čezmernega onesnaževanja okolja s hrupom;

– smotrno izkoriščanje mineralne surovine z uporabo ustrezne sodobne tehnologije;

– upoštevanje pravil ravnanja, varstvenih režimov, izhodišč in naravovarstvenih pogojev za varstvo tehničnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti;

– ukrepe pri tveganju in nevarnosti za okolje ob morebitni ekološki nesreči zaradi posega;

– ukrepe za zavarovanje vodnih virov, če koncesionar odkrije nahajališče vode;

– dovozne poti do kraja posega in njihovo primerno ureditev;

– ukrepe za preprečitev razlitja motornih olj in naftnih derivatov;

– ukrepe v zvezi s sanacijo in vnovično ureditvijo zemljišč med dejavnostjo in po njej, in sicer tako, da se kar najbolj vzpostavi novo ali nadomesti prejšnje okoljsko stanje, in

– ukrepe, da se ne poslabšata stanje voda in vodni režim.

4. člen
(zagotavljanje varstva in zdravja pri delu)

Varstvo in zdravje pri delu nosilec rudarske pravice za izkoriščanje zagotavlja v skladu z zakonom, ki ureja rudarstvo.

5. člen
(obveznost obveščanja in poročanja)

Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje organom in zavodom poroča v skladu s predpisi, ki urejajo rudarstvo, vode, varstvo podzemnih jam, ohranjanje narave in varstvo okolja, ter drugimi predpisi.

6. člen
(obveznost plačila rudarske koncesnine in rezerviranih sredstev za sanacijo)

(1) Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje je zavezanec za plačevanje rudarske koncesnine ter za zagotavljanje in plačevanje rezerviranih sredstev za sanacijo v skladu z zakonom, ki ureja rudarstvo.

(2) Rudarska koncesnina se odmerja, plačuje in usklajuje v skladu z zakonom, ki ureja rudarstvo, ter predpisom, ki ureja plačevanje rudarskih koncesnin.

(3) Rezervirana sredstva za sanacijo se zagotavljajo, odmerjajo, plačujejo in usklajujejo v skladu z zakonom, ki ureja rudarstvo, ter predpisom, ki ureja plačevanje sredstev za sanacijo.

7. člen

(prenehanje koncesijske pogodbe)

Koncesijska pogodba preneha iz razlogov, ki jih določa zakon, ki ureja rudarstvo, in tako, kakor določa zakon, ki ureja rudarstvo.

8. člen

(odvzem rudarske pravice)

Rudarska pravica za izkoriščanje se odvzame iz razlogov in tako, kakor določa zakon, ki ureja rudarstvo.

II. MINERALNA SUROVINA, PRIDOBIVALNI PROSTOR IN POGOJI, POD KATERIMI SE PODELJUJE RUDARSKA PRAVICA ZA IZKORIŠČANJE

9. člen

(izkoriščanje mineralne surovine tehnični kamen – apnenec v pridobivalnem prostoru Suhor 2 v občini Črnomelj)

(1) Predmet rudarske pravice je izkoriščanje mineralne surovine tehnični kamen – apnenec v količini 1.056.765 (milijon šestinpetdeset tisoč sedemsto petinšestdeset) kubičnih metrov v raščenem stanju.

(2) Pridobivalni prostor Suhor 2 je nov pridobivalni prostor površinskega kopa s površinskim izkoriščanjem mineralne surovine v etažah z razstreljevanjem, ki obsega del predčasno opuščenih pridobivalnih prostorov Suhor pri Vinici in Suhor pri Vinici – širitev, na katerih je rudarska pravica za izkoriščanje ugasnila.

(3) Pridobivalni prostor Suhor 2 obsega:

– v celoti zemljišča s parcelnimi številkami: *32/2, *32/3, *130, 1061, 1062, 1063, 1064, 1069, 1070, 1072, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1089/1, 1089/2, 1089/3, 1089/4, 1089/5, 1090, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099/1, 1099/2, 1100/1, 1100/2, 1101, 1102, 1103, 1104/1, 1104/2, 1106, 1107, 1108, 1110/1, 1110/2, 1112, 1115, 1116, 1119, 1120, 1121, 1122/2, 1122/3, 1126, 1141, 1142, 1920, 1921, 1922/2, 1927, 1928, 1929, 1934/1, 1934/2, 1940/3 in 1940/4, vse katastrska občina 1556 Stara Lipa, in

– dele zemljišč s parcelnimi številkami: 1091, 1893/4 in 2796/1, vse katastrska občina 1556 Stara Lipa.

(4) Zemljišča s parcelnimi številkami iz prejšnjega odstavka ležijo znotraj poligona, omejenega z lomnimi točkami 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-11a-12-12a-13-1, ki so določene opisno oziroma z naslednjimi koordinatami v Gauss-Krügerjevem koordinatnem sistemu:

Točka	Y	X	Opis
1	opisno		tromeja parcel 2796/1, 1141 in 1144, vse katastrska občina 1556 Stara Lipa
2	opisno		tromeja parcel 2796/1, 1142 in 1143, vse katastrska občina 1556 Stara Lipa
3	opisno		štirimeja parcel 1104/1, 1103, 1893/3 in 1893/4, vse katastrska občina 1556 Stara Lipa
4	opisno		tromeja parcel 1893/4, 1900 in 1902, vse katastrska občina 1556 Stara Lipa
5	opisno		tromeja parcel 1100/2, 1893/4 in 2796/1, vse katastrska občina 1556 Stara Lipa
6	opisno		tromeja parcel 1910, 1099/2 in 2796/1, vse katastrska občina 1556 Stara Lipa
7	opisno		tromeja parcel 1920, 2796/1 in 1921, vse katastrska občina 1556 Stara Lipa
8	opisno		tromeja parcel 1919/1, 1922/2 in 2796/1, vse katastrska občina 1556 Stara Lipa
9	opisno		tromeja parcel 1927, 1922/1 in 2796/1, vse katastrska občina 1556 Stara Lipa
10	opisno		tromeja parcel 1929, 2796/1 in 1926, vse katastrska občina 1556 Stara Lipa
11	515.193	37.753	
11a	opisno		presečišče premice skozi točki 11 in 12 ter mejo med parcelama 1091 in 2797/1, obe katastrska občina 1556 Stara Lipa
12	515.189	37.844	
12a	opisno		presečišče premice skozi točki 11 in 12 ter mejo med parcelama 1091 in 1094, obe katastrska občina 1556 Stara Lipa
13	opisno		tromeja parcel 1091, 1094 in 2797/1, vse katastrska občina 1556 Stara Lipa

(5) Pridobivalni prostor Suhor 2 sega v najglobljem delu do k. +160 m nadmorske višine.

(6) Pridobivalni prostor Suhor 2 obsega površino 9,9313 hektara.

(7) Koncesija za izkoriščanje se podeli za 20 let.

(8) Rudarska pravica za izkoriščanje se podeli brez javnega razpisa pravni osebi AGM Starešinič, d. o. o., Hrast pri Vinici 26, 8344 Vinica, matična številka: 6744940000. Rudarska pravica se podeli z dnem sklenitve koncesijske pogodbe.

(9) Drugi pogoji s področja varstva okolja, ohranjanja narave, varstva voda, varstva kulturne dediščine, varstva pred tehničnimi in drugimi nesrečami ter druge obveznosti, ki jih mora nosilec rudarske pravice upoštevati pri njenem izvajanju, so:

a) revidirani rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje, ki ga nosilec rudarske pravice priloži predlogu za sklenitev koncesijske pogodbe, mora biti izdelan v skladu z določbami te uredbe. Pridobivalni prostor in njegova raba morata biti v skladu z dokumenti o urejanju prostora. Potrdilo o skladnosti pridobivalnega prostora in njegove rabe z dokumenti o urejanju prostora pred potrditvijo rudarskega projekta pridobi ministrstvo, pristojno za rudarstvo, po uradni dolžnosti;

b) pridobitev soglasij oziroma dovoljenj pristojnih soglasodajalcev k rudarskemu projektu za pridobitev koncesije za

izkoriščanje in dovoljenj po predpisih, ki urejajo ceste, vode, naravo, naravne vrednote, kulturno dediščino in drugo;

c) upoštevanje naravovarstvenih smernic Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave številka 6-III-221/2-O-18/AŠP z dne 7. junija 2018, ki so objavljene na spletnih straneh ministrstva, pristojnega za rudarstvo, in bodo sestavni del odločbe o izbiri nosilca rudarske pravice za izkoriščanje;

č) pridobitev okoljevarstvenega soglasja ali sklepa v predhodnem postopku na podlagi predpisa, ki ureja presojo vplivov na okolje;

d) izdelava elaborata o zalogah in virih mineralnih surovin v enem letu od dneva podpisa koncesijske pogodbe;

e) izdelava elaborata o izmeri pridobivalnega prostora v enem mesecu od dneva podpisa koncesijske pogodbe.

(10) Koncesijska pogodba se lahko podpiše, ko nosilec rudarske pravice predloži soglasja in dovoljenja iz točk b in č prejšnjega odstavka.

(11) Pridobivalni prostor se sanira v skladu s potrjenim rudarskim projektom za pridobitev koncesije za izkoriščanje. Uporaba odpadkov za zasipanje odkopanega pridobivalnega prostora je dovoljena le v skladu s predpisi s področja odpadkov. Pred popolno in trajno opustitvijo izvajanja rudarskih del mora nosilec rudarske pravice za izkoriščanje pri ministrstvu, pristojnem za rudarstvo, vložiti vlogo za izdajo dovoljenja za opustitev rudarskih del.

(12) Vrste dejavnosti, ki se lahko opravljajo v zvezi s pridobljeno mineralno surovino, so:

– raziskovanje in izkoriščanje mineralne surovine,
– obogatitev in skladiščenje mineralne surovine ter
– dostava mineralne surovine na trg.

III. KONČNI DOLOČBI

10. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve te uredbe prenehata veljati 187. točka iz priloge »Seznam pravnih in fizičnih oseb po drugem odstavku 2. člena uredbe – izkoriščanje mineralnih surovin« Uredbe o podelitvi rudarske pravice imetnikom dovoljenj za raziskovanje oziroma pridobivanje mineralnih surovin (Uradni list RS, št. 103/00, 81/02, 26/18, 60/18, 62/19, 97/20, 124/20, 152/20, 168/20 in 191/20) ter 9. člen Uredbe o rudarskih pravicah za gospodarsko izkoriščanje mineralnih surovin v pridobivalnih prostorih Laze – širitev v Občini Kočevje, Suhor pri Vinici – širitev v Občini Črnomelj, Lenart pri Gornjem Gradu 2 v Občini Gornji Grad, Ježce – širitev 2 v Občini Šmartno pri Litiji, Kmetov pruh – širitev v Občini Šmartno pri Litiji, Brezovica – širitev v Občini Semič, Stari Grad 2 v Občini Krško, Stari Grad 3 v Občini Krško, Gabrovec (Vrbovo) v Občini Ilirska Bistrica, Bučka v Občini Škocjan, Hrastenice v Občini Dobrova – Polhov Gradec in Vrhpeč – širitev 2 v Občini Trebnje (Uradni list RS, št. 38/10, 53/10, 68/12 in 5/15).

11. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00710-10/2021
Ljubljana, dne 11. februarja 2021
EVA 2020-2430-0139

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša
predsednik

USTAVNO SODIŠČE

476. Odločba o ugotovitvi, da sta Zakon o parlamentarni preiskavi in Poslovnik o parlamentarni preiskavi v neskladju z Ustavo, in o razveljavitvi Akta o odreditvi parlamentarne preiskave za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi političnega in kazenskega pregona zoper nekdanjega župana Mestne občine Maribor in člana Državnega sveta Republike Slovenije Franca Kanglerja in drugih, zaradi suma, da so bile v postopkih zoper nekdanjega župana Mestne občine Maribor in člana Državnega sveta Republike Slovenije Franca Kanglerja in drugih huje kršene in nedopustno zlorabljene določbe Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svobočin, Ustave Republike Slovenije, Zakona o kazenskem postopku, Kazenskega zakonika ter Zakona o državnem svetu, in ugotovitev domnevnega nezakonitega upravljanja in vodenja določenih evidenc Policije, kolikor se nanaša na presojo pravilnosti konkretnih sodnih odločitev in ugotavljanje odgovornosti sodnikov za odločitve v konkretnih sodnih postopkih

Številka: U-I-246/19-41
Datum: 7. 1. 2021

O D L O Č B A

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem z zahtevo Sodnega sveta, na seji 7. januarja 2021

O d l o č i l o:

1. Zakon o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93) in Poslovnik o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93 in 33/03) sta v neskladju z Ustavo.

2. Državni zbor mora ugotovljeno protiustavnost iz prejšnje točke odpraviti v roku enega leta po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

3. Do odprave ugotovljene protiustavnosti iz 1. točke tega izreka je za oceno skladnosti akta o odreditvi parlamentarne preiskave z ustavno neodvisnostjo sodnikov pristojno Ustavno sodišče. Zahtevo za oceno skladnosti akta o odreditvi parlamentarne preiskave lahko vloži Sodni svet v roku 30 dni od objave akta o odreditvi parlamentarne preiskave v Uradnem listu Republike Slovenije.

4. Akt o odreditvi parlamentarne preiskave za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi političnega in kazenskega pregona zoper nekdanjega župana Mestne občine Maribor in člana Državnega sveta Republike Slovenije Franca Kanglerja in drugih, zaradi suma, da so bile v postopkih zoper nekdanjega župana Mestne občine Maribor in člana Državnega sveta Republike Slovenije Franca Kanglerja in drugih huje kršene in nedopustno zlorabljene določbe Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svobočin, Ustave Republike Slovenije, Zakona o kazenskem postopku, Kazenskega zakonika ter Zakona o državnem svetu, in ugotovitev domnevnega nezakonitega upravljanja in vodenja določenih evidenc Policije (Uradni list RS, št. 46/19) se razveljavi, kolikor se nanaša na presojo pravilnosti konkretnih sodnih odločitev in ugotavljanje odgovornosti sodnikov za odločitve v konkretnih sodnih postopkih.

O b r a z l o ž i t e v

A.

Povzetek zahteve za oceno ustavnosti

1. Sodni svet (v nadaljevanju predlagatelj) vlaga zahtevo za oceno ustavnosti Zakona o parlamentarni preiskavi (v nadaljevanju ZPPre) in Poslovnika o parlamentarni preiskavi (v nadaljevanju PoPP). Predlagatelj trdi, da je v navedenih aktih protiustavna pravna praznina, saj akta ne določata ustreznega mehanizma, s katerim bi bilo mogoče preprečiti parlamentarne preiskave, ki protiustavno posegajo v neodvisnost sodstva in omogočajo nedopustne pritiske na delo sodnikov.

2. Predlagatelj uvodoma opozarja na konkretno parlamentarno preiskavo, uvedeno z *Aktom o odreditvi parlamentarne preiskave za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi političnega in kazenskega pregona zoper nekdanjega župana Mestne občine Maribor in člana Državnega sveta Republike Slovenije Franca Kanglerja in drugih, zaradi suma, da so bile v postopkih zoper nekdanjega župana Mestne občine Maribor in člana Državnega sveta Republike Slovenije Franca Kanglerja in drugih huje kršene in nedopustno zlorabljene določbe Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, Ustave Republike Slovenije, Zakona o kazenskem postopku, Kazenskega zakonika ter Zakona o državnem svetu, in ugotovitev domnevnega nezakonitega upravljanja in vodenja določenih evidenc Policije* (v nadaljevanju Akt o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi). Predlagatelj meni, da je Državni zbor z uvedbo te preiskave presegel svoje ustavno in zakonsko določene pristojnosti in posegel v sodno vejo oblasti. Po mnenju predlagatelja ta preiskava ni bila odrejena v zvezi z morebitnimi sistemskimi težavami pri delovanju sodstva in sodne uprave; predmet parlamentarne preiskave niso splošni pojavi v sodstvu, problemi delovanja sodstva kot celote in/ali razvojni trendi v sodstvu. Preiskava naj bi bila (med drugim) odrejena v zvezi z izvrševanjem sodne funkcije konkretnih sodnikov v konkretnem sodnem postopku, tj. v zaključenem kazenskem postopku zoper Franca Kanglerja v zadevi *Ježovita*. Predlagatelj citira dela akta, iz katerih po njegovi oceni izhaja, da naj bi v okviru te preiskave Državni zbor kot politični organ obravnaval dejanja, ki so jih v okviru svoje funkcije opravljali sodniki kot nosilci neodvisne sodne veje oblasti. S tem naj bi bila ustvarjena možnost dejanskega političnega obravnavanja in nedopustnega pritiska na delo sodnikov. Šlo naj bi tudi za učinek politične grožnje prihodnjemu delu sodnikov, ki naj bi jim bilo na podlagi take odločitve Državnega sveta in Državnega zbora nedvoumno sporočeno, da bodo lahko v nasprotju z Ustavo obravnavani zaradi ugotavljanja svoje politične odgovornosti (kar je funkcija parlamentarne preiskave) pred nosilci zakonodajne veje oblasti, če bodo sprejemali odločitve, ki slednjim ne bodo po volji. Predlagatelj meni, da je Državni zbor v konkretnem primeru odredil parlamentarno preiskavo z jasno deklariranim namenom ocenjevanja pravnomočno končanega sodnega postopka. Preiskava naj bi bila usmerjena v sodnike, tj. v nosilce javne oblasti, ki niso politično odgovorni Državnemu zboru. Poleg tega pri preiskavi očitno naj ne bi šlo za zadevo javnega pomena v smislu 1. člena ZPPre.

3. Predlagatelj nadalje navaja, da je v skladu s 93. členom Ustave in 1. členom ZPPre namen parlamentarne preiskave ugotavljanje in raziskovanje dejanskih stanj, ki bodo podlaga za sprejemanje (pravnih in političnih) odločitev Državnega zbora, predmet parlamentarne preiskave pa je omejen z ustavnimi pristojnostmi Državnega zbora. Predmet parlamentarne preiskave ne sme posegati niti v (izključne) pristojnosti izvršilne oblasti niti v pristojnosti sodstva. Po mnenju predlagatelja iz načela delitve oblasti iz 3. člena Ustave in iz na njem temelječega načela neodvisnosti sodstva iz 125. člena Ustave izhaja prepoved, da bi druga veja oblasti sprejemala odločitve, ki se nanašajo na konkretne sodne postopke, ne glede na to, ali so ti še odprti ali že končani. Tudi naknadno obravnavanje že pravnomočnega sodnega postopka ali sodne odločbe, raziskovanje njunega morebitnega ozadja, okoliščin, v katerih je odločba nastajala ali postopek tekel, njuno interpretiranje ali reinterpretiranje naj bi bilo s strani parlamentarne komisije nedopustno. Preverjanje zakonitosti in primernosti sodnih postopkov in odločb v organih in z mehanizmi, ki so zunaj sodne oblasti, naj bi pomenilo poseg v sodno oblast. Predlagatelj opozarja tudi, da v skladu s prvim odstavkom 134. člena Ustave sodniki v postopku parlamentarne preiskave ne smejo biti zaslišani o vprašanjih, ki so oziroma so bila predmet odločanja v sodnem postopku. Opozarja, da so kontrolni mehanizmi sodstva zagotovljeni znotraj sodstva samega.

4. Glede na navedeno predlagatelj meni, da parlamentarna preiskava, ki bi preverjala določeno odločitev sodišča, ni v skladu z Ustavo. Prav tako ne parlamentarna preiskava, s katero bi se uveljavljala politična odgovornost sodnika, saj naj sodniki ne bi bili politično odgovorni. Izpodbijana predpisa po oceni predlagatelja omogočata, da sodnik kot nosilec dela oblasti v parlamentarni preiskavi dobi položaj preiskovanca ali priče zaradi odločitev, ki jih je sprejel pri sojenju. Predlagatelj ne trdi, da navedena predpisa dajeta pravno podlago za izvedbo takšnih preiskav. Po oceni predlagatelja 1. člen ZPPre, ki določa, da je pristojnost parlamentarne preiskave omejena s pristojnostmi Državnega zbora, prepoveduje preiskave, ki bi nedopustno posegale v sodno vejo oblasti. Vendar pa predlagatelj trdi, da prepoved ostaja na ravni načela, saj niso vzpostavljeni ustrezni mehanizmi, s katerim bi jo bilo mogoče v dejanskosti uveljaviti. Po mnenju predlagatelja noben pravno urejen postopek ne more ustavnoskladno delovati, če ne vsebuje določenih varovalk proti protiustavnemu izvrševanju pravic udeležencev postopka.

5. Predlagatelj opozarja, da Državni zbor ne more uskladiti protiustavne zahteve za parlamentarno preiskavo z Ustavo oziroma je zavrniti. ZPPre namreč ne predvideva t. i. ugovora protiustavnosti, čeprav je bilo o njem v zakonodajnem postopku veliko govora oziroma ga je eden od osnutkov ZPPre celo predvideval. ZPPre in PoPP tudi ne vsebujeta mehanizmov, na podlagi katerih bi bilo mogoče izpodbijati sprejete akte o odreditvi parlamentarne preiskave. Akta o odreditvi parlamentarne preiskave naj tudi ne bi bilo mogoče napasti pred Ustavnim sodiščem v postopku z ustavno pritožbo ali v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, saj je Ustavno sodišče že odločilo, da akt o odreditvi parlamentarne preiskave ni niti splošen niti posamičen akt. Zoper akt o parlamentarni preiskavi naj končno ne bi bilo na voljo niti sodno varstvo v upravnem sporu. Na podlagi navedenih predpisov naj torej ne bi bilo omejitev za odreditev protiustavne parlamentarne preiskave, hkrati pa odločitve o odreditvi protiustavne parlamentarne preiskave naj ne bi bilo mogoče izpodbijati. Iz teh razlogov sta po stališču predlagatelja ZPPre in PoPP v neskladju z Ustavo. Predlagatelj meni, da ne gre za situacijo, ko bi bilo protiustavnost mogoče preprečiti z ustrezno interpretacijo navedenih predpisov. Uveljavljanje protistavnosti odreditve parlamentarne preiskave naj bi bilo mogoče le na podlagi izrecne zakonske določbe, ZPPre pa bi moral urediti tudi ustrezen postopek in ukrepe pristojnega sodišča.

6. Po mnenju predlagatelja bi morala taka ureditev zajemati varstvo neodvisnosti sodnikov, to varstvo pa bi moralo biti institucionalno, kar pomeni, da bi moral imeti najmanj Sodni svet, kot temeljni organ za varstvo neodvisnosti sodstva in sodnikov, možnost zahtevati sodno presojo akta o odreditvi parlamentarne preiskave. Po mnenju predlagatelja namreč z vidika varstva neodvisnosti sodstva ne bi bilo ustavnoskladno, da bi se posamezni sodnik moral v tovrstnih postopkih braniti sam.

7. Iz navedenih razlogov predlagatelj meni, da sta izpodbijana predpisa v neskladju z 2., 3., 125. in 134. členom Ustave.

Povzetek odgovora Državnega zbora

8. Ustavno sodišče je zahtevo vročilo Državnemu zboru. V zvezi z navedbami zahteve o protiustavnosti konkretne parlamentarne preiskave Državni zbor opozarja, da v postopku abstraktne presoje zakona in poslovnika ni mogoče ocenjevati postopkov parlamentarnih preiskav, ki tečejo ta čas. Po oceni Državnega zbora so navedbe predlagatelja o konkretni parlamentarni preiskavi za presojo ustavnosti ZPPre in PoPP

pomembne le v smislu vsebinske interpretacije zakona s strani upravičenih predlagateljev parlamentarnih preiskav.

9. Državni zbor meni, da mora biti pri odrejanju parlamentarnih preiskav sicer spoštovano načelo delitve oblasti, vendar pa, glede na naravo in smisel parlamentarne preiskave, ZPPre ni mogoče razlagati tako, da so sodna veja oblasti in njeni nosilci v celoti izključeni iz predmeta parlamentarne preiskave. Navedeno naj bi izhajalo tudi iz odločbe Ustavnega sodišče št. U-I-244/99 z dne 15. 6. 2000 (Uradni list RS, št. 59/2000, in OdlUS IX, 157).

10. Državni zbor navaja, da ZPPre zoper akt o odreditvi parlamentarne preiskave sicer res ne določa sodnega varstva, vendar pa ga po drugi strani tudi ne izključuje. Ustavno sodišče naj bi bilo tisto, ki je zaradi narave tega akta odločilo, da tega akta ni mogoče izpodbijati s pravnim sredstvom pred sodiščem. Državni zbor pojasnjuje, da po dosedanji presoji Ustavnega sodišča akt o odreditvi parlamentarne preiskave ni akt, ki bi ga Ustavno sodišče lahko presojalo v postopku ustavne pritožbe ali v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti splošnih aktov. Iz odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-244/99 naj bi izhajalo tudi, da akt o odreditvi parlamentarne preiskave ni akt, zoper katerega bi po Ustavi moralo biti zagotovljeno sodno varstvo, saj navzven ne povzroča pravnih učinkov in ne posega v pravice posameznikov. Če pa pride do posega v ustavno varovani položaj posameznika v postopku parlamentarne preiskave, naj bi bilo po presoji Ustavnega sodišča sodno varstvo zagotovljeno. Državni zbor v zvezi s tem opozarja na 13. člen ZPPre, v skladu s katerim se prisilni ukrepi zoper preiskovance, priče in izvedence (privedba, kazni, hišna in osebna preiskava, zaseg predmetov) izvajajo preko sodišča. Preiskovalna komisija mora tako pri sodišču vložiti obrazloženo zahtevo in priložiti sklep o predmetu preiskave. Če zaprošeno sodišče meni, da zahteva ni v skladu z zakonom, zahteva odločitev višjega sodišča. Ta sodna presoja vključuje tudi presojo ustavnosti predlaganega ukrepa. S tem sta po mnenju Državnega zbora varovani tudi neodvisnost sodnikov in njihova imuniteta. Če bi na primer preiskovalna komisija postavila sodniku kot priči vprašanje, s katerim bi posegla v njegovo neodvisnost, in bi sodnik odklonil odgovor na to vprašanje, komisija pa bi ga hotela prisiliti v pričanje z izrekom denarne kazni, bi o upravičenosti (ustavnosti in zakonitosti) odklonitve odgovora na vprašanje odločalo pristojno sodišče. Državni zbor opozarja, da je sodno varstvo po stališču Ustavnega sodišča iz odločbe št. U-I-244/99 zagotovljeno tudi zoper odločitev o položaju preiskovanca. Iz navedenega po oceni Državnega zbora izhaja, da Ustava zoper akt o odreditvi parlamentarne preiskave ne zahteva sodnega varstva, zoper akte v postopku parlamentarne preiskave, s katerimi se posega v pravice udeležencev, pa je sodno varstvo zagotovljeno. Zato po mnenju Državnega zbora glede vprašanja sodnega varstva v ZPPre ni zatrjevane protiustavne pravne praznine.

11. Državni zbor nadalje opozarja, da je o tem, ali bi bilo treba vzpostaviti določen mehanizem za preprečevanje protiustavnih parlamentarnih preiskav, razprava potekala že ob sprejemanju ZPPre in PoPP. V nadaljevanju to razpravo tudi podrobno opisuje. Bistveni poudarek tega dela odgovora je, da je Predlog ZPPre v 2. členu predvideval možnost, da mora Državni zbor v primeru, če nastane dvom o dopustnosti parlamentarne preiskave oziroma če nastane dvom, ali gre za zadevo javnega pomena, na zahtevo najmanj tretjine poslancev zahtevati zavezujoče mnenje Ustavnega sodišča, in sicer še preden odloči o predlogu za odreditev parlamentarne preiskave oziroma še preden na zahtevo za uvedbo parlamentarne preiskave parlamentarno preiskavo odredi. Državni zbor navaja, da ta predlog nato ni bil sprejet, saj je večina poslancev ocenila, da bi bil takšen način odločanja Ustavnega sodišča ne samo neobičajen (od daleč podoben le pristojnostim dajanja mnenja v postopku ratifikacije mednarodne pogodbe po drugem odstavku 160. člena Ustave), temveč bi se z njim postopek parlamentarne preiskave tudi zavlekel. Predlagani pravni mehanizem za odpravo morebitne nedopustnosti parlamentarne preiskave naj bi torej poslanci zavrnili tako zaradi ustavnopravnih kot tudi zaradi vsebinskih razlogov.

12. Glede na ustaljeno presojo Ustavnega sodišča, da akt o odreditvi parlamentarne preiskave ni ne predpis, ker navzven ne povzroča pravnih učinkov, in ne posamičen akt, ker se z njim ne posega v človekove pravice in temeljne svoboščine, se po oceni Državnega zbora v izhodišču zastavlja vprašanje, ali po naravi stvari takšen akt sploh lahko posega v ustavno varovani položaj drugih vej oblasti oziroma njihovih nosilcev, saj nima, vsaj ne navzven, pravne narave. Če je odgovor negativen in gre za političen akt, kar naj bi bilo večinsko stališče poslancev v postopku sprejemanja ZPPre, po oceni Državnega zbora pravni mehanizem za zagotavljanje skladnosti akta z Ustavo ni potreben oziroma ni dopusten. Če pa je odgovor pozitiven, se Državni zbor sprašuje, kakšen pravni mehanizem bi bil glede na 93. člen Ustave sploh ustavno dopusten.

13. Državni zbor izraža dva ustavnopravna pomisleka glede stališča predlagatelja, da bi protipravno praznino lahko zapolnili le tako, da bi v ZPPre izrecno določili sodno varstvo zoper akt o odreditvi parlamentarne preiskave. Prvi pomislek je, da bi sodno varstvo, ki bi ga morebiti predpisal ZPPre – pa naj bo to zagotovljeno pred Ustavnim sodiščem ali v upravnem sporu (in po izčrpanju pravnih sredstev v postopku z ustavno pritožbo) – ob istočasni izdaji začasne odredbe, precej ohromilo postopek parlamentarne preiskave. V zvezi s tem se Državni zbor sklicuje na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-50/11 z dne 23. 6. 2011 (Uradni list RS, št. 55/11, in OdlUS XIX, 24; 7. točka obrazložitve) in na sklep Ustavnega sodišča št. U-I-244/99 z dne 9. 12. 1999 (12. točka obrazložitve).

14. Drugi pomislek Državnega zbora je povezan s pristojnostmi Ustavnega sodišča. Državni zbor navaja, da v skladu z enajsto alinejo prvega odstavka 160. člena Ustave zakon sicer lahko določi pristojnosti Ustavnega sodišča, da odloča tudi o drugih zadevah, vendar pri tem presoja zakonodajalca ni neomejena. Na podlagi te določbe Ustave nekateri zakoni določajo pristojnost Ustavnega sodišča, pri čemer gre zlasti za odločanje v volilnem sporu, o dopustnosti zakonodajnega in lokalnega referenduma in za odločanje o ustavnosti sklepa Državnega zbora o razpustitvi občinskega sveta ali razrešitvi župana. Glede na specifično naravo akta o odreditvi parlamentarne preiskave, ki ni ne predpis ne posamičen akt, se Državnemu zboru zastavlja vprašanje, ali bi bila takšna nova pristojnost Ustavnega sodišča sploh ustavno dopustna. Pri tem Državni zbor opozarja na stališče Ustavnega sodišča, da širitev obsega pristojnosti Ustavnega sodišča z zakoni ne sme biti nekritična in samovoljna. Pri uporabi tega pooblastila mora zakonodajalec upoštevati načelo pravne države, druge določbe Ustave ter pomen in vlogo Ustavnega sodišča v ustavnem sistemu. Morebitne dodatne pristojnosti Ustavnega sodišča mora določiti tako, da ohranja konsistenten pravni sistem, in ne sme posegati v položaj Ustavnega sodišča v celotnem pravnem sistemu v razmerju do zakonodajne, izvršilne in sodne veje oblasti (odločba Ustavnega sodišča št. U-I-2/06 z dne 16. 2. 2006 (Uradni list RS, št. 21/06, in OdlUS XV, 16; 20. točka obrazložitve). Po navedbah Državnega zbora je temeljna pristojnost Ustavnega sodišča presoja ustavnosti in zakonitosti predpisov (prvih pet alinej prvega odstavka 160. člena Ustave) in odločanje o ustavnih pritožbah z vidika kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin (šesta alineja 160. člena Ustave). Edini primer, ko Ustavno sodišče poda predhodno mnenje o predlogu (pravnega) akta, ureja drugi odstavek 160. člena Ustave, v skladu s katerim je Ustavno sodišče pristojno za predhodno (*a priori*) presojo skladnosti mednarodnih pogodb z Ustavo, kar je izjema v siceršnjem sistemu *a posteriori* presoje. Namen predhodne kontrole mednarodnih pogodb je preprečiti, da bi država v trenutku ratifikacije mednarodne pogodbe prevzela mednarodnopravno obveznost, ki bi bila v neskladju z Ustavo (mnenje Ustavnega sodišča št. Rm-2/02 z dne 5. 12. 2002, Uradni list RS, št. 117/02, in OdlUS XI, 246). Ker je vprašljiva sama narava akta o odreditvi parlamentarne preiskave, pri čemer je jasno le to, da ni ne predpis ne posamičen akt, in ker je v skladu z

Ustavo *a priori* presoja Ustavnega sodišča v našem ustavnem sistemu izjema, izjeme pa je treba razlagati ozko, se Državnemu zboru zastavlja vprašanje, ali bi bila takšna pristojnost Ustavnega sodišča skladna z njegovim položajem v celotnem pravnem sistemu v razmerju do zakonodajne, sodne in izvršilne oblasti. Državni zbor navaja, da možnost, da se Ustavnemu sodišču pristojnosti določijo tudi z zakonom, teorija imenuje »dekonstitucionalizacija pristojnosti«. Zaradi pomembnosti in občutljivosti v sistemu delitve oblasti je v nekaterih primerjalnih ureditvah za sprejetje takšnih zakonov predpisana posebna, kvalificirana večina.

15. Državni zbor nadalje opozarja, da je parlamentarna preiskava ustavni institut, ki po eni strani zagotavlja Državnemu zboru mehanizem širšega družbenega nadzora v sistemu delitve oblasti, preko katerega vpliva na drugi dve veji oblasti in ju omejuje (načelo zavor in ravnovesij), po drugi strani pa institut manjšinske preiskave daje parlamentarni manjšini (tretjini poslancev) in Državnemu svetu kot drugemu domu parlamenta v sistemu asimetrične dvodomnosti ustavno pravico, da neposredno sproži preiskavo v zadevi javnega pomena. Institut manjšinske preiskave je po mnenju Državnega zbora pomemben nadzorni mehanizem parlamentarne manjšine (opozicije) nad delom izvršilne veje oblasti (odločba Ustavnega sodišča št. U-I-50/11, 7. točka obrazložitve). Poleg tega je zahteva Državnega sveta za odreditev parlamentarne preiskave ena najpomembnejših ustavnih pristojnosti Državnega sveta. Z uresničevanjem te pravice lahko Državni svet tudi posredno vpliva na različne odločitve, ki jih Državni zbor sprejema po opravljeni parlamentarni preiskavi (sprejetje ali sprememba ustrezne zakonodaje, zlasti pa lahko doseže uveljavljanje politične odgovornosti Vlade).

16. Državni zbor opozarja tudi, da zakonodajno-pravna služba Državnega zbora ob smiselni uporabi 27. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17 in 46/20 – PoDZ-1) poda mnenje k predlogu oziroma zahtevi za uvedbo parlamentarne preiskave z vidika formalne pravilnosti vložitve predloga oziroma zahteve in pristojnosti Državnega zbora za odreditev parlamentarne preiskave. V mnenju se zakonodajno-pravna služba opredeli tudi do vprašanj, ki so pomembna za določitev mej parlamentarne preiskave, in sicer do vprašanj izkazanosti javnega interesa (93. člen Ustave) ter spoštovanja načela delitve oblasti (3. člen Ustave), načela ustavnosti in zakonitosti (predvsem spoštovanje človekovih pravic in svoboščin) in načela določnosti (2. člen Ustave). Mnenje zakonodajno-pravne službe pošlje predsednik Državnega zbora predlagateljem predloga oziroma zahteve, ki po njegovi preučitvi pripravijo novo besedilo predloga oziroma zahteve, če in kolikor se s pripombami in predlogi zakonodajno-pravne službe strinjajo. Čeprav mnenje zakonodajno-pravne službe za predlagatelja ni pravno zavezujoče, je po oceni Državnega zbora določen mehanizem za zagotavljanje ustavne skladnosti akta o odreditvi parlamentarne preiskave.

17. Državni zbor v odgovoru predstavi tudi ureditev tega področja v Zvezni republiki Nemčiji, saj naj bi šlo za ureditev, po kateri se je slovenska ureditev parlamentarne preiskave zgledovala, poleg tega pa naj bi šlo tudi za edino ureditev, ki poleg slovenske pozna institut manjšinske preiskave. Državni zbor navaja, da je v nemškem zakonu o parlamentarni preiskavi predvideno pravno sredstvo za preprečitev nedopustne parlamentarne preiskave, a le v primeru manjšinske preiskave. Nemška Ustava naj bi določala, da parlament (*Bundestag*) lahko ustanovi preiskovalno komisijo, na zahtevo četrtine poslancev pa jo mora ustanoviti. Nemški zakon o parlamentarni preiskavi iz leta 2001 pa naj bi v tretjem odstavku 2. člena določal, da parlament v primeru, če meni, da je zahteva kvalificirane manjšine za ustanovitev preiskovalne komisije delno protiustavna, ustanovi preiskovalno komisijo na način, da omeji njeno preiskovalno pravico na tiste dele predmeta preiskave, ki jih *Bundestag* ne šteje za protiustavne. Zoper delno zavrnitev predmeta preiskave naj bi se vlagatelj zahteve (kvalificirana parlamentarna manjšina) lahko obrnil na Zvezno ustavno sodišče, saj pomeni delna zavrnitev predmeta preiskave poseg v njegovo ustavno pravico, da sproži parlamentarno preiskavo. Delno zavrnitev predmeta preiskave naj bi bilo treba zaradi učinkovitosti sodnega varstva pred Zveznim ustavnim sodiščem obrazložiti, pri čemer zgolj politični pomisleki in razlogi smotrnosti naj ne bi zadostovali. Kot temeljni razlog, zaradi katerega lahko večina z glasovanjem prepreči uvedbo nedopustne manjšinske preiskave, naj bi se v teoriji še pred sprejetjem zakona o parlamentarni preiskavi navajalo, da so preiskovalne komisije pomožni organi parlamenta, ki prav tako odgovarja za ustavno skladnost uvedene preiskave, zlasti nasproti državnim službam in zasebnikom, ki jih preiskava zadeva. Parlament naj bi bil odškodninsko odgovoren nasproti tretjim osebam za svoja protipravna ravnanja.

18. V zvezi z navedeno ureditvijo v Nemčiji Državni zbor opozarja, da je v nemški ureditvi ugovor nedopustnosti dovoljen le pri manjšinski preiskavi, resni in argumentirani ugovori in pomisleki glede ustavnosti in zakonitosti (dela) preiskave pa se lahko pojavijo ne le pri zahtevi za odreditev parlamentarne preiskave (manjšinska preiskava), temveč tudi pri predlogu za njeno odreditev (večinska preiskava), kar naj bi kazala tudi slovenska praksa odrejanja parlamentarnih preiskav. Zato ima po oceni Državnega zbora takšen pravni mehanizem omejen učinek in je instrument za preprečevanje protiustavnega predmeta preiskave le v primeru manjšinskih preiskav.

19. Državni zbor nadalje opozarja, da se lahko dvomi o ustavni skladnosti predmeta preiskave pojavijo tudi z vidika drugih ustavnih načel (na primer izkazanosti javnega interesa, avtonomije lokalnih skupnosti), zato naj morebitna zakonska sprememba ne bi mogla biti omejena na načelo neodvisnosti sodnikov.

20. Za primer, da bi Ustavno sodišče v izpodbijanih ZPPre in PoPP ugotovilo obstoj zatrjevane protiustavne pravne praznine zaradi neobstoja sodnega varstva zoper akt o odreditvi parlamentarne preiskave oziroma zaradi neobstoja pravnega mehanizma, s katerim bi se preprečila odreditev morebiti nedopustne (protiustavne) parlamentarne preiskave, Državni zbor predlaga, naj Ustavno sodišče do sistemske uskladitve izpodbijanih predpisov z Ustavo, ki bo zaradi zahtevnosti materije terjala določen čas, na podlagi drugega odstavka 40. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12 in 23/20 – v nadaljevanju ZUstS) določi način izvršitve svoje odločitve in začasno zapolni morebitno protiustavno pravno praznino. V načinu izvršitve naj določi temeljna (najnujnejša) pravila ravnanja Državnega zbora in ostalih subjektov v prehodnem obdobju, še posebej glede na to, da je v tej zadevi delno zadržalo tudi izvrševanje 1. do 7. točke Akta o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi, kolikor se nanašajo na sodnike.

Povzetek izjave predlagatelja o odgovoru Državnega zbora

21. Odgovor Državnega zbora je bil vročen predlagatelju, ki se je o njem izjavil. Predlagatelj navaja, da v zahtevi za oceno ustavnosti ni trdil, da so sodna veja oblasti in njeni nosilci v celoti izključeni iz predmeta parlamentarne preiskave, kot naj bi to v odgovoru sugeriral Državni zbor. V zahtevi naj bi bilo jasno navedeno, da je konkretna parlamentarna preiskava sporna iz razloga, ker ni bila odrejena v zvezi z morebitnimi sistemskimi težavami pri delovanju sodstva in sodne uprave ali v zvezi s splošnimi pojavi v sodstvu, problemi delovanja sodstva kot celote ali razvojnimi trendi v sodstvu, ampak ker je njen namen ugotavljanje politične odgovornosti sodnikov oziroma ocenjevanje ravnanja posameznih sodnikov v že pravnomočno končanem konkretnem sodnem postopku. Predlagatelj ponovno poudarja, da je lahko posamezna parlamentarna preiskava odrejena le v mejah ustavnih pristojnostih Državnega zbora, predvsem pa vztraja pri stališču, da mora pravna ureditev tega instituta vsebovati tudi ustrezen (učinkovit) mehanizem za preprečitev njegove zlorabe.

22. Predlagatelj nasprotuje stališču Državnega zbora, da je četrti odstavek 13. člena ZPPre ustrezen pravni mehanizem za preprečitev posegov zakonodajne veje oblasti v sodno. Ta odstavek se namreč po stališču predlagatelja nanaša na fazo, ko je parlamentarna preiskava že odrejena, ko je preiskovalna komisija že imenovana in ko že izvaja preiskavo. Omenjena določba naj bi pomenila zgolj posredno pravno varstvo udeležencem parlamentarne preiskave oziroma zagotovilo, da se prisilni ukrepi zoper njih lahko izvajajo le preko sodišča, ki odloča o ustavnosti in zakonitosti predlaganih prisilnih ukrepov. Iz zakona naj ne bi izhajalo, da je sodišču dana pristojnost ugotavljanja, ali je sama preiskava odrejena skladno z zakonom, izrecno pa je določeno tudi, da zaprošeno sodišče ni upravičeno ocenjevati umestnosti ukrepa. Po navedbah predlagatelja tako po veljavni zakonski ureditvi ni mogoče preprečiti, da je posamezen sodnik določen kot oseba, ki se mora udeležiti parlamentarne preiskave kot preiskovanec (7. člen ZPPre), čeprav sodnik ni nosilec politične funkcije in se zato njegove politične odgovornosti ne more ugotavljati (1. člen ZPPre). Prav tako naj navedena zakonska določba ne bi mogla preprečiti, da se sodnika zaslišuje o tem, o čemer ni niti dolžan niti ne sme izpovedati skladno s svojim položajem neodvisnega nosilca sodne veje oblasti. Trenutna ureditev naj bi dopuščala odreditev parlamentarne preiskave, katere predmet, namen in obseg je v očitnem nasprotju s 1. členom ZPPre, ob tem pa naj bi bilo povsem mogoče, da v postopku sploh ne pride do situacije, ko bi bili potrebni prisilni ukrepi in s tem presoja sodišča. Zato bi moral biti po oceni predlagatelja že v fazi odločanja o odreditvi parlamentarne preiskave, ne pa šele, ko se preiskava že izvaja, na voljo mehanizem, ki bi preprečeval odreditev parlamentarne preiskave v nasprotju s 93. členom Ustave in 1. členom ZPPre.

23. Po stališču predlagatelja ni pomembno, kakšna je narava akta o odreditvi parlamentarne preiskave, ampak kakšne so njegove dejanske in pravne posledice. Tudi če gre za akt, ki ne povzroča takojšnjih in neposrednih pravnih učinkov v razmerju do posameznikov ter ima predvsem notranje pravne učinke, naj to ne bi pomenilo, da z njim in na njegovi podlagi ni mogoče nedopustno poseči v drugo vejo oblasti. Da je to mogoče, naj bi bilo razvidno prav iz z zahtevo povezanega primera uvedbe parlamentarne preiskave. Zato naj bi bilo ključnega pomena, da sistem vsebuje ustrezen pravni mehanizem za preprečitev odreditve protiustavne parlamentarne preiskave.

24. Predlagatelj ponovno poudarja, da bi morala biti neodvisnost sodnika in s tem neodvisnost sodne veje oblasti ustrezno varovana ne samo na individualni, temveč tudi na sistemski (institucionalni) ravni. In ravno v tem pogledu naj bi bila trenutna zakonska ureditev obremenjena s pravno praznino, ki naj je ne bi bilo mogoče zapolnjevati zgolj z ustavnoskladno razlago ZPPre in PoPP, kar naj bi potrdili konkretni dogodki. Sodniki, ki bi se na podlagi dokaznega sklepa preiskovalne komisije znašli bodisi v vlogi preiskovancev bodisi v vlogi prič, po oceni predlagatelja v trenutni ureditvi nimajo ustreznega pravnega varstva zoper poseg v njihovo neodvisnost, kar naj bi pomenilo resno in nepopravljivo grožnjo njihovi neodvisnosti in s tem pravilnemu delovanju pravne države.

25. Po mnenju predlagatelja ni utemeljen pomislek Državnega zbora, da bi morebitno sodno varstvo ob istočasni izdaji začasne odredbe postopek parlamentarne preiskave precej ohromilo. Predlagatelj v zvezi s tem navaja, da je načelo delitve oblasti eno temeljnih načel Ustave, ki ga je treba varovati, neodvisnost sodstva (125. člen Ustave) pa je vsaj enako pomembna ustavna kategorija kot parlamentarna preiskava (93. člen Ustave), če ne še bolj.

26. V zvezi s pomislekom Državnega zbora o dopustnosti morebitne nove pristojnosti Ustavnega sodišča pa predlagatelj meni, da uvedba ustreznega pravnega mehanizma za preprečitev protiustavnih parlamentarnih preiskav ne bi pomenila nekritične in samovoljne širitve pristojnosti Ustavnega sodišča, ampak uresničitev načela pravne države.

27. Nikakor pa se predlagatelj ne strinja s trditvijo Državnega zbora, da mehanizem za zagotavljanje ustavne skladnosti akta o odreditvi parlamentarne preiskave predstavlja mnenje zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki ga ta poda k predlogu ali zahtevi za uvedbo parlamentarne preiskave. Upoštevaje dogajanje v sprožilnem primeru te zahteve je po oceni predlagatelja popolnoma jasno, da mnenje zakonodajno-pravne službe ni ustrezen oziroma učinkovit mehanizem, ki bi preprečeval odreditev in tek protiustavne parlamentarne preiskave.

Povzetek izjave Državnega sveta

28. Ustavno sodišče je s sklepom z dne 21. 11. 2019 Državnemu svetu v tej zadevi priznalo pravico do udeležbe v postopku in ga pozvalo, naj se izjavi o zahtevi.

29. Državni svet meni, da ni sprejemljivo, da se parlamentarna preiskava, v kateri so predmet obravnavanja ravnanja pravosodnih organov in nosilcev funkcij v teh organih, popolnoma nekritično in brez resne presoje opredeli kot nedopustna in posegajoča v neodvisnost pravosodnih organov. Paziti naj bi bilo treba, da se pozornost ne usmeri samo na presojo, ali bi se pod določenimi okoliščinami lahko zgodilo, da bi Državni zbor sprejel akt o odreditvi parlamentarne preiskave, ki bi presegal njegove pristojnosti. Pozornost naj bi bilo treba usmeriti tudi na obravnavanje vprašanj, kot so namen, vsebina in vloga instituta parlamentarne preiskave v ustavni demokraciji ter varstvo vladavine prava kot instrumenta nadzora državnih oblasti.

30. Iz odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-244/99 naj bi izhajalo, da mora tehtanje ravnotežja med varstvom ustavnih pravic in parlamentarno preiskovalno pristojnostjo, kadar takega ravnotežja ne ureja ZPPre, opraviti vsaka posamična preiskovalna komisija. Ustava naj bi zavezovala neposredno vse veje oblasti, zato naj bi bila tudi parlamentarna preiskovalna komisija pri svojem delu zavezana spoštovati načelo delitve oblasti. Če se posamezna preiskovalna komisija pri svojem delu tega ne loti s preudarnostjo, se sicer po navedbah Državnega sveta lahko zgodi, da prestopi meje svoje pristojnosti, vendar to naj ne bi pomenilo, da je predpis protiustaven; šlo naj bi za vprašanje izvrševanja predpisa.

31. Državni svet opozarja na pomen sistema zavor in ravnovesij kot bistvenega dela načela delitve oblasti. Trdi, da mora imeti v sistemu delitve oblasti vsaka veja oblasti omejeno moč, hkrati pa mora imeti tudi možnost, da obe drugi veji podvrže nadzoru. Po oceni Državnega sveta v zaprtem sistemu (kot je tudi pravosodje) ni možno pričakovati, da bodo sistem sam oziroma v njem udeležene osebe prepoznale v sistem vgrajene napake in nevarnosti, zato je potreben zunanji pogled, ki ga po naravi stvari lahko nudi le druga veja oblasti. Če se pojavi dvom o ustavnosti in zakonitosti katere od vej oblasti, naj bi bila naloga drugih vej oblasti, da posredujeta in sprožita ustrezne mehanizme za uveljavljanje odgovornosti.

32. Po oceni Državnega sveta primerjalnopravno gledano ni nemogoče, da bi Ustavno sodišče presojalo tudi akte parlamenta, ki po svoji vsebini niso zakon. V primeru dvoma, ali neki predlog ali zahteva za uvedbo parlamentarne preiskave presega meje pristojnosti Državnega zbora, pa tudi naj ne bi bilo nemogoče, da bi Ustavno sodišče to vprašanje presojalo skozi institut kompetenčnega spora na podlagi 160. člena Ustave.

33. Državni svet v nadaljevanju predstavi svoje videnje namena parlamentarne preiskave in razmerja parlamentarne preiskave do sodstva. Meni, da so preiskovalne komisije vitalni organ za učinkovito uresničevanje načela delitve oblasti, kadar se pojavljajo dvomi o ustavni skladnosti in zakonitosti delovanja organov države. Parlamentarna preiskava naj bi po svoji naravi presegala okvir izvršilne in upravne veje oblasti in naj bi pomenila izjemno sredstvo za preiskovanje vpletenosti nosilcev javnih funkcij v t. i. politične afere, zlorabo oblasti in podobno. Preiskovalna komisija naj pri tem ne bi opravljala niti sodne funkcije niti funkcije pregona kaznivih dejanj, pri delu pa naj bi morala spoštovati meje svojega delovanja in pristojnosti Državnega zbora. Njen namen naj bi bil, da prek proučevanja, ugotavljanja in ocenjevanja negativnih pojavov v družbi zbere čim več in čim bolj popolne informacije, na podlagi katerih lahko Državni zbor sprejme akte iz svoje pristojnosti.

34. Po mnenju Državnega sveta se Državni zbor (in posledično preiskovalna komisija) ne more vmešavati v delo posameznega sodnika glede posameznih zadev, ki jih obravnava, medtem ko so delovanje sodnega sistema kot takega in anomalije v sistemu (na primer dolgotrajnost postopkov) lahko predmet parlamentarne preiskave. V zvezi s tem se Državni svet sklicuje na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-244/99. Meni, da so ekscesni pojavi v sodstvu, ki v javnosti ustvarjajo mnenje, da sodišča ne delajo dovolj dobro in hitro ter nepristransko, lahko vprašanje javnega interesa. Namen tovrstne parlamentarne preiskave naj bi bil, da se odkrijejo vzroki za tako stanje in predlagajo rešitve v sferi zakonodaje, možno pa naj bi bilo tudi ugotavljanje politične odgovornosti (političnih) funkcionarjev zaradi vplivanja na delo sodišč. Državni svet opozarja, da je tudi vzporedni tek kazenskega postopka in parlamentarne preiskave v zakonu izrecno predviden, Ustavno sodišče pa naj bi se že izreklo, da taka ureditev ni v neskladju z Ustavo. Postopka naj bi imela namreč različen namen. Tudi pogoji za začetek obeh postopkov naj bi bili različni.

35. V nadaljevanju Državni svet podaja pregled izvajanja parlamentarnih preiskav v Združenem kraljestvu Velika Britanija in Severna Irska, v Latviji, Belgiji, na Portugalskem, v Avstriji, Italiji in Franciji. Iz tega pregleda naj bi izhajalo, da tudi primerjalnopravno ni nedopustno, da se opravi parlamentarna preiskava delovanja pravosodnega sistema ter da se pri tem zaslišijo sodniki in tožilci.

36. Državni svet predstavi tudi svoje razumevanje politične odgovornosti in neodvisnosti sodstva. Meni, da je politična odgovornost lahko pravna ali nepravna. Vsak nosilec javne funkcije naj bi bil podvržen javni kritiki in vrsti drugih, nepravnih oblik politične odgovornosti. Sodniki so sicer neodvisni, a po oceni Državnega sveta vsak nadzor, komentar ali javna kritika še ni poseg v sodniško neodvisnost.

37. Državni svet meni, da normativna ureditev sicer zagotavlja sistem nadzorovanja sodnikov (ocenjevanje sodnikov, disciplinski postopek, sistem pravnih sredstev), vendar naj ta sistem v več konkretnih primerih ne bi dovolj zgodaj zaznal anomalij in naj se nanje ne bi (dovolj hitro) odzval. V konkretnih postopkih, ki so bili povod za vložitev zahteve za parlamentarno preiskavo v zadevi Franc Kangler in drugi, naj bi prišlo do številnih nepravilnosti in anomalij, ki naj bi bile ugotovljene šele na najvišjih instancah, zato naj bi se pojavilo vprašanje, ali so notranji sistemi nadzora nad delom sodnikov in državnih tožilcev delovali pravilno oziroma, če niso delovali pravilno, zakaj je bilo tako. Državni svet meni, da je nedopustno, da sistem očitne nepravilnosti v postopku in očitno kršitev videza nepristranskosti prepozna šele v postopku z izrednimi pravnimi sredstvi. Meni, da je zato v konkretni zadevi nedvomno podan javni interes za zahtevano parlamentarno preiskavo. Odmik od postulatov neodvisnosti in nepristranskosti ravnanj v sodstvu naj bi zahteval takojšnje ukrepanje. V okoliščinah, ko naj bi se pojavljali očitki o povezanosti s »centri moči« in o njihovem vplivu na odločitve, ter upoštevaje relativno redke disciplinske postopke zoper državne tožilce in sodnike (pri čemer naj bi se postopki vodili pred organi, v katerih je večina predstavnikov iz vrst sodstva oziroma tožilstva), po oceni Državnega sveta ni nerazumno vprašanje oziroma dvom, ali je sistem deloval pravilno.

38. Namen parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi je po mnenju Državnega sveta v tem, da se razčisti, ali obstajajo nedopustne povezave in nedopustna vplivanja na ravnanje državnih tožilcev in sodnikov, da se zaznane anomalije analizirajo in da se ugotovijo razlogi, zakaj sistem ni deloval, kot bi moral, ter da se ugotovi, kateri nosilci javnih funkcij bi lahko kaj storili in morali kaj storiti, pa niso, oziroma da se ugotovi, ali/in kateri nosilci javnih funkcij so ravnali v nasprotju s svojimi obveznostmi oziroma so opustili dolžno ravnanje. Namen te parlamentarne preiskave naj bi bil torej odkriti, kje so pomanjkljivosti in kratki stiki v sistemu, ter pripraviti podlago za njihovo odpravo ter vključitev novih, potrebnih varovalk, da se ugotovljene anomalije sistema ne bi ponovile, saj naj bi bila zaradi njih zmanjšana pravna varnost.

39. V primerih, ko se pojavi razumen sum, da so zatajili sistemi nadzora znotraj pravosodja, mora po oceni Državnega sveta obstajati možnost, da se opravi nadzor nad sistemom in ugotovijo okoliščine in razlogi, zaradi katerih je sistem zatajil in ni opravil svoje funkcije. Glede na to, da naj bi se očitki pojavljali zoper delo sodišča in državnega tožilstva, je po mnenju Državnega sveta edini, ki lahko tak nadzor opravi, Državni zbor, in sicer prek instituta parlamentarne preiskave. Državni svet ob tem opozarja, da ni vsako srečanje predstavnikov različnih vej oblasti tudi nedovoljen pritisk na samostojnost ali poseg vanjo.

40. Glede na navedeno Državni svet meni, da ZPPre in PoPP nista v neskladju z Ustavo in da Akt o uvedbi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi ne posega v neodvisnost sodne veje oblasti.

Povzetek izjave predlagatelja o izjavi Državnega sveta

41. Izjava Državnega sveta je bila vročena predlagatelju, ki je v izjavi nanjo navedel, da se Državni svet ni jasno izjavil o bistvu zahteve, ki je v tem, da niti ZPPre niti PoPP ne vsebujeta ustreznih mehanizmov za preprečitev protiustavnih parlamentarnih preiskav, ki bi lahko posegle v neodvisnost sodstva. Predlagatelj poudarja tudi, da se Ustavno sodišče v odločbi št. U-I-244/99 do tega vprašanja še ni opredelilo. Ustavno sodišče naj bi namreč vprašanje, ali bi zoper akt o odreditvi parlamentarne preiskave morala biti zagotovljena pravna sredstva, presojalo zgolj z vidika posegov v pravni položaj posameznikov, ne pa tudi z vidika posegov ene veje oblasti v drugo.

42. Predlagatelj se sicer strinja s stališčem Državnega sveta, da mora tehtanje med varstvom ustavnih pravic in interesi parlamentarne preiskave opraviti vsaka posamična preiskovalna komisija. Vendar pa mora po mnenju predlagatelja zakonodajalec upoštevati tudi dejanski nivo pravne kulture v družbi; če se izkaže, da poglavitni izvajalec določenih zakonskih določb ne zmore (ali noče) izvajati pravilno, mora predpis vsebovati tudi mehanizme, ki bodo izvajalcu preprečevali prekoračevanje pristojnosti.

43. Predlagatelj meni tudi, da institut kompetenčnega spora ni primeren za reševanje primerov, ko Državni zbor sprejme akt o uvedbi parlamentarne preiskave, v zvezi s katero se zastavi vprašanje njene dopustnosti v smislu prekoračitve pristojnosti oziroma posega v sodno vejo oblasti.

Povzetek odgovora Državnega zbora in Državnega sveta o delu zahteve, ki se nanaša na ustavno skladnost Akta o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi

44. Ustavno sodišče je Državni zbor in Državni svet pozvalo, naj se posebej izjavita o delu zahteve, ki se nanaša na ustavno skladnost Akta o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi.

45. Državni zbor je v odgovoru navedel, da je konkretno parlamentarno preiskavo odredil na podlagi zahteve Državnega sveta, zato v skladu z drugim odstavkom 4. člena PoPP o zahtevi za odreditev parlamentarne preiskave ni glasoval, v aktu o odreditvi pa je v celoti povzel vsebino zahtevka za odreditev parlamentarne preiskave iz zahteve. Državni zbor naj torej ne bi imel vpliva na besedilo akta o odreditvi zahtevane parlamentarne preiskave, in sicer ne z vidika možnosti spremembe besedila ne z vidika možnosti zavrnitve. Državni zbor je opozoril tudi na sklep Ustavnega sodišča št. U-I-219/93 z dne 13. 1. 1994 (OdlUS III, 2), s katerim naj bi Ustavno sodišče odločilo, da akt o uvedbi parlamentarne preiskave nima značilnosti predpisa oziroma drugega splošnega akta, zato za njegovo oceno Ustavno sodišče ni pristojno.

46. Na navedeni sklep Ustavnega sodišča v odgovoru opozarja tudi Državni svet. Državni svet poleg tega meni, da Akt o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi ne krši ustavnih načel in ne posega v ustavni položaj in neodvisnost sodstva. Obravnavana parlamentarna preiskava naj bi se nanašala na javne zadeve – sistemske in strukturne disfunkcionalnosti v delovanju slovenskega kazenskopravnega sistema. Pri tem naj bi se osredotočala na dve glavni vprašanji: (1) na ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funk-

ciji, ki naj bi sodelovali pri pregonu nekdanjega župana Mestne občine Maribor in člana Državnega sveta Franca Kanglerja in drugih, ter (2) na ugotovitev domnevnega nezakonitega upravljanja in vodenja določenih evidenc Policije. Predmet in namen obravnavane parlamentarne preiskave naj bi torej bil s konkretnim primerom raziskati zadeve javnega pomena, kot so zlorabe v kazenskem pravosodju. Ugotovitve parlamentarne preiskave naj bi lahko služile za podlago pri pripravi zakonodajnih sprememb za odpravo ugotovljenih disfunkcionalnosti pri zagotavljanju pravne varnosti v kazenskih postopkih in pri vodenju policijskih evidenc. Državni svet ob tem navaja, da obravnavana zahteva za parlamentarno preiskavo temelji na dejstvu, da je bilo zoper nekdanjega župana Mestne občine Maribor in državnega svetnika uvedenih enaindvajset kazenskih postopkov, ki so se končali brez obsodbe, pri čemer naj to ne bi bil osamljen primer. Šlo naj bi torej za vprašanje delovanja kazenskopravnega sistema oziroma njegovih mehanizmov, ki bi morali preprečiti neutemeljene kazenske pregone in sodne postopke, pa tega niso storili.

47. Državni svet poudarja, da se konkretna parlamentarna preiskava osredotoča na že pravnomočno končane sodne postopke, zato naj ne bi bilo nevarnosti nedopustnega vplivanja ene veje oblasti na drugo. Preiskovalna komisija naj bi imela dolžnost, da akt o odreditvi parlamentarne preiskave izvaja ustavnoskladno in da pri tem posebno pozornost posveča temu, da ne pride do posega v človekove pravice ali pristojnosti drugih državnih organov in nosilcev drugih vej oblasti. Po drugi strani naj bi imeli tudi zaslišanci pravico in dolžnost, da zavrnejo odgovor na vprašanja, ki bi pomenila poseg v izvrševanje sodne oblasti, ter da na tak način prispevajo k temu, da izvrševanje akta o odreditvi parlamentarne preiskave ne bi posegalo v načelo delitve oblasti, neodvisnost nosilcev funkcij v pravosodju in druge ustavne pravice.

48. Po oceni Državnega sveta je konkretna parlamentarna preiskava v javnem interesu, saj se nanaša na postopke zoper javno osebo, v zvezi s katerimi se pojavljajo očitki o kršitvah človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter o zlorabi uradnega položaja. V javnem interesu naj bi bilo, da se ugotovi, ali je do očitanih kršitev in nepravilnosti prišlo, ter da se prepreči nadaljnje kršenje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki jih državljankam in državljanom Republike Slovenije zagotavljata Ustava in Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – v nadaljevanju EKČP). Javnost naj bi imela pravico izvedeti resnico o delovanju pravosodnega sistema.

49. Državni svet pojasnjuje, da lahko v konkretnih postopkih pride do različnih tolmačenj pravnih norm in do tega, da se v dejanskem življenju pravna norma včasih močno oddalji od svoje zasnove in funkcije. To razhajanje med normativnim in stvarnim naj bi bilo treba zaznati, ga razumeti in razmisliti o tem, kako naj se pravo razvija, da bo opravljalo svojo temeljno funkcijo zaščite temeljnih vrednot družbe, hkrati pa tudi funkcijo usmerjanja družbenega razvoja v smeri zagotavljanja vladavine prava. Sistemske in strukturne pomanjkljivosti naj bi bilo možno prepoznati samo s preučevanjem posameznih primerov, v katerih so se te pomanjkljivosti in napake udejanjile. Brez začetne teze o obstoju nepravilnosti naj namreč sploh ne bi bilo razlogov za uvedbo parlamentarne preiskave.

50. Po oceni Državnega sveta je treba pojem politična odgovornost sodnikov razumeti kot enega od vidikov sodniške odgovornosti v razmerju do parlamenta in preko tega sodnikove odgovornosti širši javnosti. Sodniki naj bi bili nosilci oblasti, za katere naj ne bi bila vzpostavljena neposredna odgovornost volivcem, zato naj bi bilo njihovo odgovornost treba vzpostaviti preko sistema zavor in ravnovesij, ki se izraža tudi v tem, da se sodnik ali tožilec odzove vabilu parlamentarne preiskovalne komisije na zaslišanje ter da se parlamentarni preiskovalni komisiji posredujejo sodni ali tožilski spisi, saj naj bi bila preiskovalna komisija že po definiciji eden od ustavnih institutov, ki pomenijo uresničevanje politične kontrole v sistemu delitve oblasti. Po mnenju Državnega sveta se s tem sicer ne sme poseči v sodniško oziroma tožilsko neodvisnost, vendar pa naj načelo neodvisnosti in samostojnosti ne bi varovalo tistega, ki dela nezakonito ali zlorablja svojo funkcijo. Poleg tega naj ne bi bilo razlogov, ki bi sodniku ali tožilcu preprečevali, da je zaslišan kot strokovnjak ali kot oseba, ki bi lahko izpovedala o morebitnih nezakonitih vplivanjih na svoje delo.

51. Tudi sodna oblast naj bi izhajala iz ljudstva, zato naj bi imelo ljudstvo možnost, da preko svojega neposredno izvoljenega predstavnika (tj. poslancev Državnega zbora) z institutom parlamentarne preiskave preveri obstoj morebitnih protipravnih zlorab v kazenskopravnem sistemu. To pa naj bi bilo mogoče samo na konkretni ravni, saj naj bi bilo samo z obravnavo večjega števila konkretnih primerov in ob ugotovitvi ponavljajočih se istovrstnih kršitev ali nepravilnosti možno sklepati, da gre za težave sistemske narave.

52. Ustavno sodišče je odgovora Državnega zbora in Državnega sveta v zvezi z Aktom o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi vročilo predlagatelju, ki je odgovoril, da vztraja pri dosedanjih navedbah.

B. – I.

Začasno zadržanje ZPPre in PoPP

53. S sklepom z dne 24. 10. 2019 je Ustavno sodišče do končne odločitve zadržalo ZPPre in PoPP, kolikor ne vsebujeta ustreznih mehanizmov za preprečitev parlamentarnih preiskav, ustanovljenih zaradi ugotavljanja politične odgovornosti sodnikov. Ustavno sodišče je določilo način zadržanja izvrševanja predpisa tako, da se do končne odločitve Ustavnega sodišča zadrži izvrševanje točk 1 do vključno 7 Akta o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi, kolikor se nanašajo na sodnike.

Procesne predpostavke za odločanje

54. Zahteva je vložena na podlagi desete alineje 4. točke prvega odstavka 23. člena Zakona o sodnem svetu (Uradni list RS, št. 23/17 – v nadaljevanju ZSSve), ki določa, da Sodni svet podaja zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov, če posegajo v ustavni položaj ali ustavne pravice sodstva. Ker predlagatelj zatrjuje poseg izpodbijanih predpisov v ustavno zagotovljeno neodvisnost sodnikov, so procesne predpostavke za odločanje izpolnjene.

B. – II.

Presoja ustavne skladnosti ZPPre in PoPP

Obseg presoje

55. Osnovna teza zahteve je, da sta ZPPre in PoPP v neskladju z Ustavo, ker ne urejata ustreznega mehanizma, s katerim bi bilo mogoče preprečiti parlamentarne preiskave, ki protiustavno posegajo v neodvisnost opravljanja sodniške funkcije. Iz zahteve izhaja, da bi ta mehanizem moral biti zagotovljen že v fazi odrejanja parlamentarne preiskave, tako da bi omogočal bodisi preprečitev odreditve parlamentarne preiskave bodisi uveljavljanje protiustavnosti akta o njeni odreditvi.

56. Utemeljenost te teze je najprej odvisna od tega, ali Ustava Državnemu zboru oziroma predlagateljem parlamentarne preiskave pri odločanju o uvedbi parlamentarne preiskave sploh postavlja kakršnekoli omejitve z vidika varstva neodvisnosti sodnikov. Če je namreč odgovor na to vprašanje nikalen, sodna oblast po Ustavi postopkovnega varstva v fazi odrejanja parlamentarne preiskave ne potrebuje. Če pa je odgovor pritrdilen, je treba presoditi še, ali iz Ustave izhaja tudi zahteva po obstoju določenega mehanizma za varstvo protiustavnih posegov v sodno vejo oblasti, do katerih lahko pride z odreditvijo parlamentarne preiskave, in ali drži trditev predlagatelja, da v veljavni zakonski ureditvi tak mehanizem ni urejen.

Omejitve parlamentarne preiskave z vidika neodvisnosti sodnikov

57. Ustava parlamentarno preiskavo ureja v 93. členu, ki določa, da Državni zbor lahko odredi preiskavo o zadevah javnega pomena, mora pa to storiti na zahtevo tretjine poslancev Državnega zbora ali na zahtevo Državnega sveta. V ta namen Državni zbor imenuje komisijo, ki ima v zadevah poizvedovanja

in preučevanja smiselno enaka pooblastila kakor pravosodni organi.

58. Na podlagi te določbe sta bila sprejeta izpodbijana predpisa (ZPPre in PoPP). ZPPre med drugim ureja namen parlamentarne preiskave ter predvsem tisti del postopka parlamentarne preiskave, ki se tiče pravic in obveznosti udeležencev postopka. PoPP ureja vprašanja, ki se nanašajo na razmerje med preiskovalno komisijo in Državnim zborom, uvedbo parlamentarne preiskave, sestavo in način odločanja preiskovalne komisije ter druga vprašanja.

59. ZPPre v 1. členu določa, da se parlamentarna preiskava v zadevah javnega pomena opravi, da se ugotovi in oceni dejansko stanje, ki je lahko podlaga za odločanje Državnega zbora o politični odgovornosti nosilcev javnih funkcij, za spremembo zakonodaje na določenem področju in za druge odločitve Državnega zbora iz njegove ustavne pristojnosti. V okviru parlamentarne preiskave se torej smejo ugotavljati samo tista dejstva, ki so lahko podlaga za sprejemanje odločitev iz ustavnih pristojnosti Državnega zbora, pri čemer zakon primeroma navaja ugotavljanje dejanskega stanja, ki je lahko podlaga za (1) odločanje Državnega zbora o politični odgovornosti nosilcev javnih funkcij in (2) za spremembo zakonodaje na določenem področju.

60. Posegov parlamentarne komisije na področje sodne veje oblasti se dotika zgolj 2. člen ZPPre, ki določa, da če v neki zadevi že teče kazenski postopek, to ni ovira, da ne bi bila o njej v okviru pristojnosti Državnega zbora izvedena tudi parlamentarna preiskava. Iz ZPPre izhaja, da ima sodišče v postopku parlamentarne preiskave sodelovalno dolžnost, v nekaterih primerih pa tudi nadzorno funkcijo.[1]

61. Ustavno sodišče se je do funkcije parlamentarne preiskave in njenih omejitev v razmerju do sodstva opredelilo že v odločbi št. U-I-244/99. Pojasnilo je, da je s parlamentarno preiskavo Državnemu zboru dana možnost, da samostojno raziskuje dejanska stanja, katerih razjasnitev šteje za potrebno zaradi uresničitve svojih ustavnih pristojnosti; namen in smisel parlamentarne preiskave je torej v ugotavljanju in raziskovanju dejanskih stanj, ki bodo podlaga za sprejemanje (pravnih in političnih) odločitev Državnega zbora. Ker (že) zakonodajna pristojnost Državnega zbora, se pravi dejanska ali možna ureditev materije z zakonom, seže na domala vsa področja družbenega življenja, je tudi paleta vprašanj, ki so lahko predmet preiskave, zelo široka. Glede na porazdelitev pristojnosti med Državnim zborom in Vlado in tudi glede na dejansko razmerje moči med njima je sicer teža parlamentarne preiskave v razjasnitvi dogajanj s področij, za katera je odgovorna Vlada; t. i. manjšinska preiskava (tj. preiskava, ki se uvede na zahtevo tretjine poslancev Državnega zbora ali na zahtevo Državnega sveta) krepi samostojnost parlamenta prav s tega vidika, se pravi z vidika učinkovitega odkrivanja nepravilnosti v ravnanju izvršilne oblasti (8. in 10. točka obrazložitve odločbe št. U-I-244/99).[2] Ni pa izključeno, da bi bila predmet parlamentarne preiskave vprašanja, ki se nanašajo na delovanje drugih državnih organov.

62. Kot izhaja iz odločbe št. U-I-244/99, se lahko parlamentarna preiskava uvede tudi glede vprašanj, ki se nanašajo na delovanje sodstva. Vendar pa mora Državni zbor tako pri odrejanju kot pri izvajanju take parlamentarne preiskave upoštevati načelo delitve oblasti in iz njega izhajajoče načelo neodvisnosti sodnikov.

63. Ustava v drugi povedi drugega odstavka 3. člena opredeljuje načelo delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno. Bistvo načela delitve oblasti je varstvo skupnosti pred zlorabo državne oblasti, do katere bi lahko prišlo, če bi bila državna oblast podeljena zgolj enemu organu oziroma če med organi, ki bi sicer opravljali različne oblastne funkcije, ne bi obstajala relativna neodvisnost.[3] Načelo delitve oblasti ima dva pomembna elementa, to je ločitev posameznih funkcij oblasti ter obstoj sistema zavor in ravnovesij med njimi. Prvi element zahteva, da so zakonodajna, izvršilna in sodna veja oblasti ločene druga od druge, kar tudi pomeni, da so organi oziroma nosilci teh posameznih vej oblasti ločeni oziroma da niso isti. Drugi element zahteva, da mora med posameznimi vejami oblasti obstajati sistem zavor in ravnovesij, s katerim vsaka od njih vpliva na drugo in jo omejuje, na drugi strani pa morajo do neke mere med seboj sodelovati, saj si sicer ni mogoče predstavljati delovanja sistema državne oblasti kot celote.[4] Ustava torej zapoveduje organizacijo državne oblasti, v kateri se zakonodajna, izvršilna in sodna oblast izvršujejo bolj ali manj neodvisno druga od druge in v kateri so med vejami oblasti vzpostavljena taka razmerja, da nobena ne more pridobiti prevlade nad drugima.[5]

64. Temeljna funkcija oblasti, ki je po Ustavi dana sodni veji oblasti, izhaja iz prvega odstavka 23. člena Ustave, ki vsakomur zagotavlja pravico, da o njegovih pravicah in dolžnostih ter o obtožbah proti njemu odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom ustanovljeno sodišče. Ob tem velja, da morajo vsi državni organi sodne odločitve spoštovati in da jih nobena druga oblast ne more spremeniti ali razveljaviti. Sodna veja oblasti je torej po Ustavi tista veja oblasti, ki je (na zahtevo prizadete osebe) edina pristojna dokončno odločati o pravicah in obveznostih posameznikov v konkretnih primerih.

65. V skladu z zahtevo, da mora med posameznimi vejami oblasti obstajati tudi sistem zavor in ravnovesij, imata zakonodajna in izvršilna veja oblasti določen vpliv na delovanje sodne veje oblasti. Ustava določa, da Državni zbor določa ureditev in pristojnosti sodišč (prvi odstavek 126. člena Ustave) ter da voli in razrešuje sodnike (130. člen ter drugi in tretji odstavek 132. člena Ustave). Ko gre za odločanje sodišč v konkretnih primerih, so sodišča vezana na Ustavo in zakone, ki jih sprejema Državni zbor (druga poved 125. člena Ustave). Zunaj tega okvira pa zakonodajna oblast na odločanje v konkretnih sodnih postopkih ne sme imeti vpliva. Ta prepoved izhaja iz ustavnega načela neodvisnosti sodnikov, ki je na splošni ravni določeno v prvi povedi 125. člena Ustave in po katerem so sodniki pri opravljanju sodniške funkcije neodvisni. Neodvisnost sodnikov zapoveduje tudi že omenjeni prvi odstavek 23. člena Ustave, ki med drugim določa, da mora biti sodišče, ki odloča o pravicah in obveznostih posameznikov ter o obtožbah zoper njih, neodvisno. Ob tej splošni zahtevi pa Ustava določa tudi posamezne predpostavke sodniške neodvisnosti. Gre za določbe o trajnosti sodniške funkcije (129. člen Ustave), prenehanju in odvzemu sodniške funkcije (132. člen Ustave), nezdružljivosti sodniške funkcije (133. člen Ustave) in imuniteti sodnika (134. člen Ustave).

66. Ustavno sodišče je že v odločbi št. U-I-60/06, U-I-214/06, U-I-228/06 z dne 7. 12. 2006 (Uradni list RS, št. 1/07, in OdlUS XV, 84; 55. točka obrazložitve) pojasnilo, da na ustavno načelo neodvisnosti sodnikov ni mogoče gledati kot na privilegij sodnikov. Neodvisnost sodnikov je bistvena predpostavka zagotavljanja varstva pravic oseb, ki so stranke v sodnih postopkih. Zagotovitev pravice do sodnega varstva in v tem okviru tudi pravice do neodvisnega sodnika lahko pomeni bistveno predpostavko za možnost uresničitve vseh drugih pravic. Uresničitev načela neodvisnosti sodnikov zato ne služi (zgolj) sodnikom kot takšnim, temveč predvsem tistim, ki potrebujejo sodno varstvo svojih pravic. Neodvisnost sodnikov je tudi predpogoj za njihovo nepristranskost v konkretnih sodnih

[1] Glej drugi odstavek 5. člena, drugi in četrti odstavek 8. člena, prvi, drugi in četrti odstavek 13. člena in drugi odstavek 14. člena ZPPre.

[2] V zvezi s tem glej tudi mnenje Evropske komisije za demokracijo skozi pravo v zadevi Evropskega sodišča za človekove pravice *Rywin proti Poljski* z dne 25. 3. 2014, 7. in 16. točka.

[3] Odločba Ustavnega sodišča št. Up-979/15 z dne 21. 6. 2018 (Uradni list RS, št. 54/18, in OdlUS XXIII, 26), 7. točka obrazložitve.

[4] Odločba Ustavnega sodišča št. U-I-83/94 z dne 14. 7. 1994 (Uradni list RS, št. 48/94, in OdlUS III, 89).

[5] Glej odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-158/94 z dne 9. 3. 1995 (Uradni list RS, št. 18/95, in OdlUS IV, 20), 14. točka obrazložitve.

postopkih in s tem za kredibilnost sodstva in zaupanje javnosti v njegovo delovanje.

67. V odločbi št. U-I-159/08 (Uradni list RS, št. 120/08, in OdlUS XVII, 71; 27. točka obrazložitve) je Ustavno sodišče poudarilo, da ima sodna oblast ključno vlogo pri uresničevanju načel pravne države. Načela pravne države iz 2. člena Ustave v najsplošnejšem pomenijo, da je državna oblast omejena s pravom in se izvaja v skladu s pravom (t. i. vladavina prava). Medtem ko načelo delitve oblasti samo po sebi temelji na ločevanju, nadzoru in sodelovanju treh vej oblasti, pa skupaj z načelom omejene oblasti, ki izhaja iz načel pravne države, poudarja posebno vlogo sodne oblasti. Ker je funkcija sodstva, da dokončno in zavezujoče razlaga pravna pravila, ki sicer omejujejo državno oblast, je očitno, da mora biti sodna oblast ne samo prirejena zakonodajni in izvršilni oblasti, temveč je treba sodnikom zagotoviti ustrezna jamstva kot garancijo za njihovo neodvisnost pri opravljanju sodne funkcije. Sodna oblast je namreč porok za učinkovito omejevanje državne oblasti, torej za delovanje države kot ustavne demokracije.[6]

68. Pravica do neodvisnega sodnika zavzema pomembno mesto tudi v katalogih človekovih pravic in temeljnih svoboščin v drugih modernih ustavah in številnih mednarodnih instrumentih. Vsebujeta jo 10. člen Splošne deklaracije človekovih pravic (Uradni list RS, št. 24/18, MP, št. 3/18) in 1. točka 14. člena Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah (Uradni list SFRJ, št. 7/71, in Uradni list RS, št. 35/92, MP, št. 9/92). Med človekove pravice jo uvrščata tudi EKČP (prvi odstavek 6. člena EKČP) in Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (UL C 202, 7. 6. 2016 – v nadaljevanju Listina) (drugi odstavek 47. člena Listine). Sodišče Evropske unije (v nadaljevanju SEU) poudarja, da je zahteva po neodvisnosti sodišč del bistvene vsebine pravice do učinkovitega sodnega varstva in temeljne pravice do poštenega sojenja, ki ima poglaviten pomen kot garant varstva vseh pravic, ki jih imajo pravni subjekti na podlagi prava Unije, in ohranitve skupnih vrednot držav članic, ki so navedene v 2. členu Pogodbe o Evropski uniji (prečiščena različica, UL C 202, 7. 6. 2016 – PEU), zlasti vrednote pravne države.[7]

69. Načelo neodvisnosti sodnikov pomeni, da so sodniki vsebinsko (funkcionalno) in personalno (organizacijsko) neodvisni od nedovoljenih vplivov in pritiskov.[8] Sodnikom mora biti zagotovljen manevrski prostor, v katerem svobodno (odgovorno) presojajo in sodijo.[9] Zavarovani morajo biti pred morebitnimi vplivi, pritiski in grožnjami ter sploh pred vsakršnim vmešavanjem v svoje delo, tako s strani drugih državnih organov kot s strani strank v postopku.[10] Noben državni organ se ne sme vmešavati v sojenje in dajati sodniku navodil.[11] Ustavno zagotovljeno varstvo neodvisnosti sodnikov prepoveduje vsak, tudi posreden, subtilen ali psihološki vpliv drugih državnih organov na sodno odločanje, ki se mu je mogoče izogniti.[12] Tudi po stališču SEU koncept neodvisnosti sodnikov zlasti zahteva, da sodni organ svoje sodne funkcije izvaja povsem samostojno, ne da bi bil kakorkoli hierarhično povezan ali komurkoli podrejen in ne da bi prejemal kakršnekoli ukaze ali navodila, ter da je s tem zaščiten pred zunanjimi posegi ali pritiski, ki lahko ogrozijo neodvisnost presoje njegovih članov in vplivajo na njihove odločitve.[13] Pri tem ne zadostuje, da se izključijo zgolj vsakršni neposredni vplivi v obliki navodil; izključiti je treba tudi oblike bolj posrednega vplivanja, ki lahko usmerjajo odločitve sodnikov.[14] Iz navedenega nujno sledi, da je politična odgovornost sodnikov za sojenje izključena;[15] sodnikov nikakor ni mogoče prištevati med nosilce javne funkcije, ki so politično odgovorni v smislu 1. člena ZPPre.

70. Iz ustavnih določb, ki urejajo položaj sodnikov in pravico do sodnega varstva, torej ne izhaja zgolj to, da je sodna funkcija pridržana sodiščem oziroma da zakonodajna in izvršilna oblast ne smeta izvajati sojenja. Ustavna ureditev položaja sodnikov prepoveduje tudi, da bi se zakonodajna in izvršilna oblast v okviru oblastega delovanja kakorkoli vmešavali v odločanje sodišč v konkretnih primerih, tudi na način, da bi razpravljali o zakonitosti oziroma primernosti posamičnih sodnih odločb ali vodenja sodnih postopkov. Ta prepoved velja tudi za posamezna telesa Državnega zbora, vključno s parlamentarnimi preiskovalnimi komisijami.[16]

71. Ustavno sodišče je že v odločbi št. U-I-244/99 (12. in 13. točka obrazložitve) pojasnilo, da parlamentarna preiskava ni v neskladju z Ustavo, kadar se nanaša na probleme delovanja sodstva kot celote (na primer na problem dolgotrajnosti sodnih postopkov) ali na razvojne trende v sodstvu. Gre namreč za vprašanja, ki sodijo na področje zakonodajnega urejanja, ki je v pristojnosti Državnega zbora.

72. V neskladju z načelom delitve oblasti in neodvisnostjo sodnikov tudi ni vsaka parlamentarna preiskava, ki se nanaša na isti historični dogodek, glede katerega že teče kazenski postopek (2. člen ZPPre). V vsakem od teh postopkov namreč država izvršuje bistveno drugačno funkcijo; v parlamentarni preiskavi gre za odkrivanje in grajanje nepravilnosti na različnih področjih družbenega življenja in v delovanju oblasti, sodni postopek pa je usmerjen v pregon in obsodbo posameznikov zaradi kaznivega ravnanja.

73. Kot izhaja iz navedene odločbe Ustavnega sodišča, pa načelo neodvisnosti sodnikov prepoveduje, da bi Državni zbor v okviru parlamentarne preiskave sprejemal odločitve, ki se nanašajo na odprte sodne postopke in ki lahko kakorkoli vplivajo na oblikovanje mnenja v posamičnem primeru, pri čemer oblika vplivanja ni bistvena. Predmet parlamentarne preiskave prav tako ne sme biti zakonitost ali primernost posamičnih pravnomočnih sodnih odločb in sodnih postopkov. Če se parlamentarna preiskava nanaša na isti historični dogodek, glede katerega že teče kazenski postopek, je treba paziti tudi, da taka preiskava sodnega postopka ne ovira, da ne prejudicira odločitve sodišča in da ne vpliva na procesni položaj osebe, ki je obdolžena v sodnem postopku.[17]

74. Iz odločbe št. U-I-244/99 nadalje izhaja, da sodniki v postopku parlamentarne preiskave ne smejo biti zaslišani o vprašanjih, ki so oziroma so bila predmet odločanja v sodnem postopku. Ta prepoved izhaja iz prvega odstavka 134. člena Ustave, ki določa imuniteto sodnika glede mnenja, ki ga je dal pri odločanju v sodišču, in katere smisel je prav varstvo sodnikove neodvisnosti in nepristranskosti.

---

[6] O pomenu neodvisnosti sodnikov za udejanjanje pravne države glej tudi M. Pavčnik, Teorija prava: Prispevek k razumevanju prava, 5., pregledana in dopolnjena izd., IUS Software, GV založba, Ljubljana 2015, str. 80–83.

[7] Sodbi velikega senata SEU v zadevah *Evropska komisija proti Poljski*, C-619/18, z dne 24. 6. 2019 (58. točka obrazložitve) in *Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu)*, C-216/18 PPU, z dne 25. 7. 2018 (48. točka obrazložitve).

[8] M. Pavčnik, nav. delo, str. 82.

[9] Prav tam.

[10] F. Grad, I. Kaučič in S. Zagorc, Ustavno pravo, Pravna fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana 2016, str. 538.

[11] Prav tam.

[12] Prim. sklep prvega ožjega senata drugega senata nemškega Zveznega ustavnega sodišča št. 2 BvR 2576/11 z dne 17. 1. 2013, robna št. 8., in odločitev bavarskega Ustavnega sodišča v Münchnu št. Vf. 70-VI/14 z dne 17. 11. 2014, robna št. 66.

[13] Sodba velikega senata SEU v zadevi *Associação Sindical dos Juízes Portugueses proti Tribunal de Contas*, C-64/16, z dne 27. 2. 2018 (44. točka obrazložitve).

[14] Sodba velikega senata SEU v zadevi *Evropska komisija proti Poljski* (112. točka obrazložitve).

[15] Glej J. Sovdat, Načelo ločitve oblasti v slovenski Ustavi, v: M. Pavčnik, A. Novak (ur.), Razlagalni pomen pravnih načel, SAZU, Ljubljana 2020, str. 35. Glej tudi H. H. Klein, v: T. Maunz in G. Dürig, Grundgesetz, Kommentar, C. H., Beck, zvezek 4, 44. člen, str. 99–100.

[16] Nedopustno bi bilo, če bi zakonodajno telo, njegovi odbori, komisije ali posamezni poslanci izvajali pritisk in z njim vplivali ali hoteli vplivati na odločanje v konkretnih postopkih (M. Pavčnik, Neodvisnost sodnikov, Odvetnik, št. 68 (2014), str. 11).

[17] V zvezi s tem glej tudi že citirano mnenje Evropske komisije za demokracijo skozi pravo, predvsem 31. točko.

75. Nedopustno vplivanje na odločanje sodnika v konkretnem sodnem postopku je lahko v nekaterih primerih že sama odreditev parlamentarne preiskave. Če je parlamentarna preiskava odrejena ali zahtevana z namenom, da se bo v njenem okviru razpravljalo (tudi) o pravilnosti sodnikovega dotedanjega odločanja v odprtem sodnem postopku ali o odgovornosti sodnika za tako odločanje, lahko sodnik uvedbo takšne preiskave občuti kot pritisk, zaradi katerega morda v zadevi ne bo mogel odločiti popolnoma objektivno ter zgolj na podlagi Ustave, zakona in avtonomne intelektualne presoje. Na enak način lahko odreditev take parlamentarne preiskave vpliva na oblikovanje mnenja instančnih sodišč. Vpliv na neodvisno odločanje sodišč pa lahko ima tudi odreditev parlamentarne preiskave, v kateri naj bi se razpravljalo o pravilnosti sodne odločitve, ki je ni več mogoče napasti s pravnimi sredstvi. Taka preiskava seveda ne more imeti učinka na odločitev sodnika v zaključeni zadevi, upravičeno pa lahko pri sodnikih ustvari vtis, da bodo sodniške odločitve, ki ne bodo skladne z interesi zakonodajne veje oblasti oziroma predlagatelja manjšinske preiskave, predmet javne parlamentarne preiskave. Slednje lahko vpliva na sodno odločanje v drugih zadevah. Odreditev take parlamentarne preiskave lahko vpliva tudi na videz nepristranskosti sodnikov in s tem na zaupanje strank in javnosti v nepristransko sojenje.

76. Drži sicer stališče Državnega zbora, da odreditev parlamentarne preiskave, v kateri naj bi se razpravljalo o pravilnosti sodnikovih odločitev v konkretnem sodnem postopku, sama zase za sodnika kot posameznika (še) ne povzroča pravnih posledic (z odreditvijo parlamentarne preiskave (še) ni odločeno o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih posameznikov).[18] Vendar pa za presojo, ali je prišlo do nedovoljenega vplivanja drugih državnih organov na sodno odločanje, to ni bistveno. Bistven je učinek, ki ga lahko imajo postopki zakonodajne ali izvršilne veje oblasti na odločitev sodišča v konkretnem primeru, pa tudi na videz nepristranskosti sodišča v očeh strank postopka in javnosti.

77. Položaj sodstva v Ustavi torej ne zahteva, da je sodstvo v celoti izključeno iz nadzora, ki ga Državni zbor izvaja s parlamentarno preiskavo. Državni zbor lahko v okviru parlamentarne preiskave raziskuje področja, ki zadevajo delovanje sodne veje oblasti kot celote in razvojne trende v sodstvu. Tudi preiskovanje historičnih dogodkov, ki so hkrati predmet sodnega postopka, samo zase ne posega v neodvisnost sodnikov. Vendar pa Državni zbor s parlamentarno preiskavo sodnih postopkov ne sme ovirati ali kakorkoli vplivati na odločitev sodnikov v konkretnih sodnih postopkih, kar vključuje tudi prepoved, da v okviru svojih postopkov *ex post* razpravlja o zakonitosti oziroma primernosti posamičnih sodnih odločb ali vodenja sodnih postopkov, pa tudi prepoved, da sodnike zaslišuje kot priče ali preiskovance glede teh vprašanj iz konkretnega (odprtega ali končanega) sodnega postopka. Če je parlamentarna preiskava odrejena ali zahtevana z namenom preizkušanja pravilnosti sodnih odločitev in/ali ugotavljanja odgovornosti sodnika za sprejeto odločitev pri sojenju, je že sama odreditev take parlamentarne preiskave v neskladju z ustavnim načelom neodvisnosti sodnikov.

78. Navedeno ne pomeni, da so sodniki pri izvajanju sodne funkcije nedotakljivi, njihove odločitve pa nespremenljive. Odločitev sodnika v konkretnem sodnem postopku se sme izpodbijati v postopkih z rednimi in izrednimi pravnimi sredstvi ter v postopku z ustavno pritožbo pred Ustavnim sodiščem. Sodnik je lahko disciplinsko odgovoren za kršitve sodniške dolžnosti, določene v drugem odstavku 81. člena Zakona o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr. in 17/15 – v nadaljevanju ZSS),[19] za katere je sodniku dovoljeno izreči disciplinske sankcije. Odgovornost sodnika za protizakonito ravnanje v zvezi s sojenjem je lahko tudi kazenska. Tako je lahko sodnik odgovoren za kaznivo dejanje protizakonitega, pristranskega ali krivičnega sojenja iz 288. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16, 27/17, 23/20 in 91/20 – v nadaljevanju KZ-1), kaznivo dejanje jemanja podkupnine iz 261. člena KZ-1, kaznivo dejanje ponarejanja listin iz 251. člena KZ-1 in druga kazniva dejanja, storjena v zvezi s sojenjem. Če sodnik pri opravljanju sodniške funkcije krši Ustavo ali huje krši zakon, lahko Državni zbor na predlog Sodnega sveta sodnika razreši (drugi odstavek 132. člena Ustave). V primeru naklepno storjenega kaznivega dejanja z zlorabo sodne funkcije, ki je ugotovljeno s pravnomočno sodno odločbo, pa Državni zbor sodnika vselej razreši (tretji odstavek 132. člena Ustave). Sodnika lahko torej zaradi nepravilnosti pri sojenju doletijo tako disciplinske kot tudi kazenske sankcije, pa tudi razrešitev.[20] Pogoje za razrešitev sodnika določa Ustava, disciplinsko in kazensko odgovornost ureja zakonsko pravo, ki obenem določa pristojne organe in postopek. O disciplinski odgovornosti sodnika in disciplinskih sankcijah lahko odloča le disciplinsko sodišče, ki ga imenuje Sodni svet (prvi odstavek 80. člena ZSS in VI. poglavje ZSSve).[21] O kazenski odgovornosti sodnika sme odločati samo sodišče v skladu s 23. in 29. členom Ustave. Preizkus pravilnosti konkretnih sodnih odločitev in/ali odločanje o odgovornosti sodnika zanje v okviru postopkov, ki jih vodita zakonodajna ali izvršilna veja oblasti, bi bilo nezdružljivo z ustavnim sistemom delitve oblasti in neodvisnostjo sodnikov.[22]

79. Opozoriti je treba tudi na razliko med primeri, ko se o pravilnosti konkretne sodne odločitve razpravlja v postopku, ki ga vodi zakonodajna ali izvršilna oblast, in primeri, ko kritike in sugestije glede sodnega odločanja v konkretnih primerih prihajajo iz (strokovne) javnosti. V prvem primeru je takšno vmešavanje v konkretne sodniške odločitve v nasprotju z ustavno ločitvijo funkcij oblasti. Drugače pa velja, kadar o sodnih postopkih in odločitvah razpravlja javnost (civilna družba). Nadzor javnosti nad odločanjem sodišč po Ustavi ni prepovedan. Nasprotno; pravica do javnega sojenja (24. člen Ustave), ki je sestavni del pravice do poštenega postopka in hkrati instrument demokratičnega nadzora javnosti nad delovanjem sodišč,[23] implicira, da sta sojenje in izrekanje sodb lahko predmet javne razprave

[18] Glej 82. točko obrazložitve te odločbe.

[19] Po 14. točki drugega odstavka 81. člena ZSS je disciplinska kršitev tudi vedenje in ravnanje sodnika, ki je v nasprotju s sodniško neodvisnostjo.

[20] Če je zaradi protipravne odločitve sodišča stranki povzročena škoda, je lahko podana tudi odškodninska odgovornost, pri čemer za škodo odgovarja država na podlagi 26. člena Ustave. V zvezi s tem glej J. Zobec, Odškodninska odgovornost sodnika in odgovornost države zanj, Pravni letopis, 2013, str. 185–213.

[21] Iz odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-224/96 z dne 22. 5. 1997 (Uradni list RS, št. 36/97, in OdlUS VI, 65; 10. in 11. točka obrazložitve) izhaja, da je Sodni svet z vidika organizacije državne oblasti poseben organ (državni organ *sui generis*), ki ga ni mogoče uvrstiti v nobeno od treh vej oblasti. Sodni svet opravlja posebno vlogo pri konstituiranju sodne oblasti in je, upoštevaje njegove pristojnosti, organ, ki pomeni eno izmed jamstev sodniške neodvisnosti.

[22] Iz sodne prakse SEU izhaja, da zahteva po neodvisnosti sodnikov nalaga, naj pravila, ki urejajo disciplinsko ureditev za osebe, ki opravljajo sodno funkcijo, in torej njihovo eventualno razrešitev, vsebujejo potrebna jamstva za izognitev kakršnikoli nevarnosti, da bo taka ureditev uporabljena kot sistem političnega nadzora nad vsebino sodnih odločb. Tako določitev pravil, s katerimi so zlasti opredeljena ravnanja, ki pomenijo disciplinske kršitve, in sankcije, ki se konkretno uporabljajo, s katerimi je določeno posredovanje neodvisnega organa v skladu s postopkom, v katerem so v celoti zagotovljene pravice iz 47. in 48. člena Listine, zlasti pravica do obrambe, in s katerimi je dana možnost sodnega izpodbijanja odločb disciplinskih organov, pomeni celoto bistvenih jamstev za ohranitev neodvisnosti sodne oblasti. Tako sodbi velikega senata SEU v zadevah *Evropska komisija proti Poljski* (77. točka obrazložitve) in *Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu)* (67. točka obrazložitve).

[23] Odločba Ustavnega sodišča št. Up-679/06, U-I-20/07 z dne 10. 10. 2007 (Uradni list RS, št. 101/07, in OdlUS XVI, 109), 37. točka obrazložitve.

in kritike.[24] Javna razprava in kritika (tudi o konkretnih sodnih odločitvah) neodvisnosti sodnikov ne ogrožata, temveč jo šele omogočata. Meje dopustne javne razprave o konkretnih sodnih postopkih pa so v demokratičnem sistemu začrtane tam, kjer se začne delovanje (drugih dveh vej) oblasti. Vplivi, pritiski in navodila (vključno z ocenjevanjem pravilnosti konkretnih sodnih odločitev) s strani zakonodajne in izvršilne veje oblasti so zaradi varstva neodvisnosti sodnikov nedopustni.

Procesno varstvo sodniške neodvisnosti v postopku odrejanja parlamentarne preiskave

80. Iz doslej navedenega izhaja, da Ustava v splošnem ne prepoveduje parlamentarnih preiskav, ki se nanašajo na sodno vejo oblasti, vendar pa takim parlamentarnim preiskavam postavlja pomembne omejitve. V določenih primerih je lahko že sama odreditev parlamentarne preiskave v neskladju z ustavnim načelom neodvisnosti sodnikov (in s tem z načelom delitve oblasti). Zato se zastavlja vprašanje, ali je v pravnem redu zagotovljen ustrezen postopek, v katerem je mogoče učinkovito uveljavljati protiustavnost takšne parlamentarne preiskave.

81. Ustavno sodišče se je z vprašanjem pravnih sredstev zoper akt o odreditvi parlamentarne preiskave in zoper odločitve, ki se lahko sprejemajo med postopkom parlamentarne preiskave, ukvarjalo že v zadevi št. U-I-244/99 (17. in 25. točka obrazložitve). Pojasnilo je, da je zoper posamezne ukrepe, s katerimi se med postopkom parlamentarne preiskave posega v posameznikovo ustavno varovano sfero svobode, zagotovljeno sodno varstvo. Za nekatere primere je sodno varstvo določeno že z ZPPre. V četrtem odstavku 13. člena ZPPre je tako določeno, da se prisilni ukrepi zoper preiskovance, priče in izvedence (privedba, kazni, hišna in osebna preiskava in zaseg predmetov) v postopku parlamentarne preiskave lahko izvajajo le prek sodišča. Kadar ni zagotovljeno sodno varstvo po ZPPre ali drugem zakonu, pa se varstvo zagotavlja v upravnem sporu (drugi odstavek 157. člena Ustave). Tako je po navedeni odločbi Ustavnega sodišča varstvo v upravnem sporu zagotovljeno zoper odločitev preiskovalne komisije o zavrnitvi zahteve za priznanje položaja preiskovanca.

82. Zoper akt o odreditvi parlamentarne preiskave po drugi strani ZPPre ne predvideva pravnega sredstva ali sodnega varstva. Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-244/99 (20. točka obrazložitve) presodilo, da ZPPre iz tega razloga ni v neskladju s pravico do sodnega varstva (23. člen Ustave) in pravico do pravnega sredstva (25. člen Ustave). Pojasnilo je, da Ustava zagotavlja dostop do sodišča, če posameznik uveljavlja (poseg v) svoje pravice. Podobno je tudi pravno sredstvo zagotovljeno le zoper tiste akte državnih organov, s katerimi ti odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih. Akt o odreditvi preiskave – ki vsebuje kratek opis zadeve javnega pomena, ki je predmet preiskave, in navedbo njenega namena, po potrebi pa tudi navedbo predvidenega obsega preiskave (tretji in četrti odstavek 2. člena ter 4. člen PoPP) – ni tak akt, saj neposredno ne posega v pravice tistih, ki bodo v preiskovalnem postopku preiskovanci ali priče oziroma bodo v tem postopku zavezani h kakršnemukoli drugemu ravnanju.

83. Ustavno sodišče je prav tako že sprejelo stališče, da akt o odreditvi parlamentarne preiskave ni splošni akt, ki bi ga bilo mogoče izpodbijati v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov in splošnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil.[25] Odreditev parlamentarne preiskave je akt Državnega zbora, s katerim se začne postopek parlamentarne preiskave o določeni javni zadevi z določeno nalogo. Značilnost predpisa oziroma drugega splošnega akta pa je njegova splošnost in abstraktnost, to je, da se njegova vsebina nanaša na širši krog individualno nedoločenih naslovnikov, ki se lahko pojavijo v zamišljenem tipičnem razmerju, ki ga predpis oziroma splošni akt ureja. Akt o uvedbi parlamentarne preiskave po svoji vsebini očitno nima takih značilnosti, da bi ga lahko uvrstili med predpise oziroma druge splošne akte.[26]

84. Ustavno sodišče se še ni izrecno opredelilo do vprašanja, ali je akt o odreditvi parlamentarne preiskave mogoče izpodbijati z ustavno pritožbo, vendar pa odgovor na to vprašanje posredno izhaja iz stališča v odločbi št. U-I-244/99, da z aktom o odreditvi parlamentarne preiskave ni odločeno o pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih posameznikov. Ker je ustavno pritožbo mogoče vložiti zaradi kršitve človekove pravice ali temeljne svoboščine zoper posamični akt, s katerim je državni organ, organ lokalne skupnosti ali nosilec javnih pooblastil odločil o pravici, obveznosti ali pravni koristi posameznika ali pravne osebe (prvi odstavek 50. člena ZUstS), ustavna pritožba zoper akt o odreditev parlamentarne preiskave ni mogoča.[27]

85. Iz navedenega izhaja, da akta o odreditvi (protiustavne) parlamentarne preiskave pred Ustavnim sodiščem ni mogoče izpodbijati niti v postopku s pobudo ali zahtevo niti v postopku z ustavno pritožbo. Omenjenih postopkov zato ni mogoče šteti za učinkovito pravno sredstvo za preprečevanje protiustavnih parlamentarnih preiskav.

86. Kot učinkovit mehanizem za preprečevanje protiustavnih parlamentarnih preiskav tudi ni mogoče šteti mnenja, ki ga zakonodajno-pravna služba Državnega zbora poda k predlogu oziroma zahtevi za uvedbo parlamentarne preiskave. Pritrditi je sicer mogoče Državnemu zboru, da je to mnenje lahko pomemben garant zakonske in ustavne skladnosti parlamentarnih preiskav, vendar pa gre zgolj za obliko notranjega nadzora, na katerega predlagatelj parlamentarne preiskave ni vezan.

87. Zoper akt o odreditvi parlamentarne preiskave torej v zakonodaji ni predvideno sodno varstvo, pravno sredstvo ali drug učinkovit postopek, s katerim bi bilo mogoče preprečiti protiustavno parlamentarno preiskavo. Ker Ustavno sodišče še ni presojalo, ali je takšna ureditev skladna z varstvom neodvisnosti sodnikov (125. člen Ustave),[28] bo presojo o tem opravilo v nadaljevanju.

88. Ustava zoper akt o odreditvi parlamentarne preiskave izrecno ne zahteva sodnega varstva, pravnega sredstva ali drugega postopka, v okviru katerega bi bilo mogoče preprečiti protiustavne parlamentarne preiskave, kar velja tako za večinsko kot za manjšinsko parlamentarno preiskavo. Vendar to samo po sebi ne pomeni, da je odsotnost pravnega varstva zoper parlamentarne preiskave skladna z Ustavo.

89. Pri presoji, ali iz Ustave izhaja zahteva po obstoju pravnega varstva, namenjenega preprečevanju parlamentarnih preiskav, ki protiustavno posegajo v neodvisnost sodnikov, je treba na eni strani izhajati iz ustavnega pomena neodvisnosti sodnikov. Upoštevati je treba, da lahko parlamentarne preiskave intenzivno posežejo v neodvisnost sodnikov in da tovrstnih posegov ni mogoče preprečiti s pravnimi sredstvi, ki so na voljo med parlamentarno preiskavo in po njenem zaključku. Na drugi strani je treba upoštevati učinke morebitnega pravnega varstva na ustavno pravico Državnega zbora, da odreja in (učinkovito) izvaja parlamentarne preiskave, in na pravico predlagateljev manjšinske preiskave, da takšno parlamentarno

[24] Razen seveda, če se s tem nedopustno posega v pravice udeležencev konkretnega postopka, na primer v pravico do osebnega dostojanstva. V zvezi s tem glej M. Pavčnik, nav. delo, 2014, str. 12.

[25] Glej sklepa Ustavnega sodišča št. U-I-219/93 in št. U-I-244/99 (7. točka obrazložitve).

[26] Sklep Ustavnega sodišča št. U-I-219/93.

[27] Iz sklepa Ustavnega sodišča št. Up-271/96 z dne 24. 2. 1998 (9. točka obrazložitve) izhaja, da posamični akt, ki bi ga bilo mogoče izpodbijati z ustavno pritožbo, tudi ni poročilo preiskovalne komisije, izdano po zaključku parlamentarne preiskave. Kot poročilo, v katerem se ugotavlja in ocenjuje dejansko stanje v določeni zadevi javnega pomena, namreč še ni akt, s katerim se odloča in s tem posega v pravice in svoboščine posameznika.

[28] Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-244/99 ZPPre in PoPP presojalo zgolj z vidika 22. in 23. člena Ustave in ugotovilo, da z njima nista v neskladju, saj akt o odreditvi parlamentarne preiskave sam zase ne posega v pravice posameznikov, sodno varstvo zoper posege v pravice posameznikov, do katerih lahko pride v postopku parlamentarne preiskave, pa je zagotovljeno bodisi po določbah ZPPre bodisi v upravnem sporu.

preiskavo zahtevajo. Pri presoji tega vprašanja je treba imeti pred očmi tudi ustavno določena razmerja med posameznimi organi v sistemu delitve oblasti ter sistem zavor in ravnovesij kot njegov sestavni del.

90. Iz predstavitve položaja sodne veje oblasti (glej 64.–70. točko obrazložitve te odločbe) izhaja, da ima načelo neodvisnosti sodnikov v ustavni ureditvi posebno mesto. Ustava neodvisnost sodnikov zagotavlja s številnimi določbami – načelom delitve oblasti (druga poved drugega odstavka 3. člena Ustave), neodvisnostjo sodnikov (125. člen Ustave), trajnostjo sodniške funkcije (129. člen Ustave), nezdružljivostjo sodniške funkcije (133. člen Ustave), imuniteto sodnika (134. člen Ustave). Neodvisnost sodnikov je pogoj za zagotavljanje ustavnih pravic do sodnega varstva (23. člen Ustave) in poštenega postopka (22. člen Ustave) ter s tem za varstvo vseh drugih človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Brez neodvisnih in nepristranskih sodnikov ni pravne države (2. člen Ustave).

91. Kot je razvidno iz 75. točke obrazložitve, lahko uvedba in tek parlamentarne preiskave vplivata na sodniško neodvisnost ne glede na to, ali so zoper sodnika odrejeni prisilni ukrepi. Uvedba parlamentarne preiskave, katere namen je preverjanje pravilnosti sodnikovega odločanja v konkretnih sodnih postopkih ali ugotavljanje sodnikove odgovornosti za odločanje v konkretnem sodnem postopku, že sama po sebi pomeni nedopusten pritisk zakonodajne veje oblasti na neodvisnost sodne veje oblasti. Mehanizem, za katerega se zavzema predlagatelj, je zato ključnega pomena za varstvo ustavno zagotovljene neodvisnosti sodnikov in s tem za varstvo pravice vsakogar, da o njegovih pravicah in obveznostih ter o obtožbah proti njemu odloča neodvisno in nepristransko sodišče.

92. Na drugi strani je treba upoštevati, da je tudi parlamentarna preiskava ustavni institut. Namen parlamentarne preiskave je ugotavljati in ocenjevati stanja in pojave v družbi, da bi Državni zbor lahko sprejel različne odločitve, ki so v njegovi ustavni pristojnosti (predvsem ustrezne zakone, ali da bi lahko uveljavljal politično odgovornost nosilcev javnih funkcij).[29] Poleg tega je manjšinska parlamentarna preiskava po 93. členu Ustave ustavna pravica Državnega sveta in tretjine poslancev Državnega zbora, s čimer Ustava parlamentarni manjšini zagotavlja učinkovito odkrivanje nepravilnosti v ravnanju izvršilne oblasti.[30] Vendar pa postopek, v okviru katerega bi bilo mogoče preprečiti parlamentarne preiskave, ki nedopustno ogrožajo neodvisnost sodnikov, v ustavne pravice Državnega zbora in predlagateljev manjšinske preiskave ne bi posegel; preprečeval bi namreč le parlamentarne preiskave, ki posegajo v ustavno zagotovljeno neodvisnost sodnikov in so po Ustavi prepovedane. Tak postopek torej ni v nasprotju ali v koliziji z namenom ustavnih določb, ki urejajo parlamentarno preiskavo.

93. Pritrditi je sicer treba Državnemu zboru, da bi postopek odločanja o skladnosti uvedbe parlamentarne preiskave z Ustavo parlamentarno preiskavo lahko za določen čas odložil ali podaljšal. Kot je Ustavno sodišče navedlo v 7. točki obrazložitve odločbe št. U-I-50/11, je učinkovitost postopka parlamentarne preiskave pomembna zapoved 93. člena Ustave in ustavna vrednota v širšem javnem interesu. Na podlagi postopkovnih določb ZPPre in določb PoPP se mora parlamentarna preiskava v razumnem roku uvesti, voditi in zaključiti ter ugotoviti za razčiščenje predmeta preiskave pomembna dejstva, ne da bi bilo to onemogočeno zaradi zlorab pravic, izmikanja ali prikrivanja informacij kateregakoli subjekta, ki je v postopku udeležen, vključno s preiskovanci, pričami, izvedenci, državnimi organi in tudi člani preiskovalne komisije. Vendar to ne pomeni, da je postopek presoje ustavne skladnosti parlamentarne preiskave po Ustavi izključen. Pomeni zgolj, da mora biti postopek parlamentarne preiskave (vključno z vsemi pravnimi sredstvi za varstvo pravic posameznikov in drugih ustavnih vrednot) urejen na način, da parlamentarno preiskavo čim manj ovira ali zavlačuje, upoštevaje tudi drugi odstavek 23. člena PoPP, po katerem se parlamentarna preiskava, ki ni bila končana v mandatni dobi Državnega zbora, šteje za zaključeno, lahko pa jo novi Državi zbor uvede ponovno.

94. Presoditi je treba še, kako bi postopek, za katerega se zavzema predlagatelj, vplival na ustavno določeno razmerje med posameznimi organi v sistemu delitve oblasti. Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-54/09 z dne 14. 4. 2011 (Uradni list RS, št. 34/11; 23. in 24. točka obrazložitve) pojasnilo, da je načelo delitve oblasti temeljno načelo organizacije državne oblasti in ustavno načelo *par exellence*, zato so temeljna pravila, ki urejajo položaj in razmerja med nosilci posameznih funkcij državne oblasti, določena že v Ustavi. Z zakoni je mogoče to ustavno materijo le natančneje razčleniti in določiti, ni pa mogoče uvajati mehanizmov nadzora in ravnotežij, ki jih v temeljih ne predvideva že Ustava. Presoditi je torej treba, ali sistem delitve oblasti, kot je zasnovan v Ustavi, dopušča, da ustavno skladnost odločitve zakonodajne veje oblasti (Državnega zbora, Državnega sveta ali tretjine poslancev Državnega zbora), da se odredi oziroma zahteva parlamentarna preiskava, nadzira drug državni organ. Pri tej presoji je ključno, kateremu organu je takšna pristojnost poverjena. Iz odgovora Državnega zbora izhaja, da bi o skladnosti parlamentarne preiskave z načelom neodvisnosti sodnikov lahko odločalo Ustavno sodišče, vendar pa Državni zbor ob tem opozarja na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-2/06.[31]

95. Iz ustavno določenih pristojnosti Ustavnega sodišča izhaja, da je Ustavno sodišče najvišji organ sodne oblasti za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin, poleg tega pa tudi najvišji organ sodne oblasti za varstvo ustavnosti in zakonitosti (tako tudi prvi odstavek 1. člena ZUstS). V sistemu delitve oblasti ima vlogo varuha ustavnosti in zakonitosti v razmerju do vseh drugih državnih organov, organov lokalne samouprave in nosilcev javnih pooblastil.[32] Ustavno sodišče ima poleg tega po Ustavi vlogo razsodnika v primeru, ko med organi različnih vej oblasti nastane spor glede pristojnosti (t. i. kompetenčni spor). Tako je v skladu z osmo alinejo prvega odstavka 160. člena Ustave Ustavno sodišče pristojno odločati tudi o sporih glede pristojnosti med sodišči in Državnim zborom.

96. Postopek presoje ustavnosti akta o odreditvi parlamentarne preiskave zaradi zatrjevanega posega parlamentarne preiskave v neodvisnost sodnikov je v svojem bistvu spor

[29] M. Mozetič, v: L. Šturm (ur.), Komentar Ustave Republike Slovenije, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, Ljubljana 2002, str. 814.

[30] Odločba Ustavnega sodišča št. U-I-244/99, 8. točka obrazložitve.

[31] Ustavno sodišče je v navedeni odločbi pojasnilo, da je v enajsti alineji prvega odstavka 160. člena Ustave sicer določeno, da Ustavno sodišče odloča tudi o drugih zadevah, ki so mu naložene z Ustavo in zakoni. Vendar pa te določbe ni mogoče razlagati tako, da zakonodajalca pooblašča, da lahko nekritično širi obseg pristojnosti Ustavnega sodišča. Zakonodajalec mora pri uporabi ustavnega pooblastila iz enajste alineje prvega odstavka 160. člena Ustave upoštevati načelo pravne države, druge določbe Ustave ter pomen in vlogo Ustavnega sodišča v ustavnem sistemu. Morebitne dodatne pristojnosti Ustavnega sodišča mora določiti tako, da ohranja konsistenten pravni sistem, in ne sme posegati v položaj Ustavnega sodišča v celotnem pravnem sistemu v razmerju do zakonodajne, izvršilne in sodne veje oblasti (20. točka obrazložitve). V navedeni zadevi je Ustavno sodišče razveljavilo tretji odstavek 14.a člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo – ZLS), ki je določal, da je zoper sklep, s katerim Državni zbor zavrne predlog za ustanovitev občine oziroma spremembe območja občine, dovoljeno na Ustavno sodišče vložiti pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti tega sklepa. Ustavno sodišče je menilo, da je zakonodajalec s tem uredil posebno obliko pobude, pri kateri naj bi Ustavno sodišče v postopku presoje ustavnosti in zakonitosti predpisov (torej abstraktnih aktov) presojalo posamičen akt, pri tem pa ni upošteval z Ustavo določene pristojnosti Ustavnega sodišča, posebnosti postopka pred Ustavnim sodiščem in vloge Ustavnega sodišča v ustavnem sistemu (20. in 21. točka obrazložitve).

[32] Odločba Ustavnega sodišča št. U-I-304/96 z dne 7. 11. 1996 (Uradni list RS, št. 68/96, in OdlUS V, 147), 15. točka obrazložitve.

o ustavni razmejitvi zakonodajne in sodne veje oblasti. Glavni značilnosti tega spora sta torej, da (1) gre za razmerje med dvema vejama oblasti in da (2) je rešitev spora odvisna od ocene ustavnosti spornega akta. Obe značilnosti kažeta, da odločanje Ustavnega sodišča o takem sporu ne bi bilo v neskladju z ustavnim konceptom delitve oblasti. Kot je bilo navedeno, je namreč Ustavno sodišče po Ustavi najvišji organ za varstvo ustavnosti, Ustava pa mu daje tudi vlogo razsodnika v sporu med različnimi vejami oblasti. Glede na navedeno so pomisleki Državnega zbora o tem, da bi utegnila biti takšna nova pristojnost Ustavnega sodišča, ki v Ustavi ni izrecno zapisna, ustavno sporna, neutemeljeni.

97. Državni svet omenja možnost, da bi o ustavnosti akta o odreditvi parlamentarne preiskave presojalo Ustavno sodišče v sporu glede pristojnosti. Temu stališču ni mogoče pritrditi. Kompetenčni spor je namreč podan, kadar državi organ trdi, da je drug organ posegel v njegovo pristojnost ali jo prevzel (61. člen ZUstS). Poseg v pristojnost sodišča oziroma prevzem sodne pristojnosti pa ni isto kot poseg v neodvisnost sodnikov. Ni namreč nujno, da vsak nedopusten poseg v neodvisnost sodnikov hkrati pomeni tudi poseg v pristojnost sodišč. Za poseg v pristojnost sodišč bi šlo, če bi akt o odreditvi parlamentarne preiskave predvideval ugotavljanje kazenske ali civilne odgovornosti posameznikov (vključno s sodniki) oziroma sprejemanje drugih odločitev, ki so sicer v pristojnosti sodišč. V primerih, ko iz akta o odreditvi parlamentarne preiskave izhaja poskus vplivanja na odprti sodni postopek ali ocenjevanje sodnih odločitev, v katere ni več mogoče poseči s pravnimi sredstvi, pa tovrstno vplivanje, ki sicer pomeni nedopusten poseg v neodvisnost sodnikov, ni hkrati tudi poseg v pristojnost sodišč. Spor glede pristojnosti torej ne zajema vseh primerov protiustavnih posegov v neodvisnost sodnikov, do katerih lahko pride z odreditvijo parlamentarne preiskave, zato ni učinkovito sredstvo za varstvo sodniške neodvisnosti. Dejstvo, da Ustava v nekaterih od teh primerov pristojnost odločanja že daje Ustavnemu sodišču, pa kaže, da odločanje Ustavnega sodišča v postopku, za katerega se zavzema predlagatelj, ne bi porušilo ustavno zasnovanega ravnovesja med vejami oblasti in posameznimi organi v tem sistemu.

98. Glede na navedeno Ustavno sodišče zaključuje, da je procesno varstvo neodvisnosti sodnikov v postopku odrejanja parlamentarne preiskave mogoče urediti v skladu z ustavnim sistemom delitve oblasti in na način, ki ne ogroža učinkovitega izvajanja parlamentarnih preiskav. Niti 93. člen Ustave niti druga poved drugega odstavka 3. člena Ustave uvedbe takega varstva ne preprečujeta. Po drugi strani je obstoj ustreznega postopka za preprečevanje parlamentarnih preiskav, ki protiustavno posegajo v neodvisnost sodnikov, ključnega pomena za zagotavljanje sodniške neodvisnosti (125. člen Ustave) in s tem pravice vsakogar do neodvisnega in nepristranskega sodišča (prvi odstavek 23. člena Ustave). Iz tega sledi, da 125. člen Ustave obstoj takega postopka zahteva.

99. Ustavno sodišče se ob tem ne opredeljuje do posameznih značilnosti tega postopka niti do tega, katere osebe oziroma organi naj bodo upravičeni tak postopek sprožiti. Iz Ustave izhaja zahteva, da zakonodajalec uredi učinkovit postopek za preprečevanje parlamentarnih preiskav, ki protiustavno posegajo v neodvisnost sodnikov, ter da ob tem upošteva ustavno zahtevo učinkovitosti parlamentarne preiskave in ustavni sistem delitve oblasti. Znotraj tega ustavnega okvira pa je ureditev v prosti presoji zakonodajalca.

100. Ker zakonodajalec varstva sodniške neodvisnosti v postopku odrejanja parlamentarne preiskave ni uredil, je Ustavno sodišče na podlagi prvega odstavka 48. člena ZUstS ugotovilo, da sta ZPPre in PoPP v neskladju s 125. členom Ustave (1. točka izreka). Zakonodajalec lahko ugotovljeno protiustavno pravno praznino odpravi tudi z ustrezno ureditvijo v drugem zakonu, če bo glede na sistematiko pravnega reda ocenil, da je to bolj primerno.

101. Z vprašanjem, ali bi moralo biti zoper akt o odreditvi parlamentarne preiskave po Ustavi zagotovljeno tudi varstvo drugih ustavnih vrednot, v katere je mogoče s parlamentarno preiskavo poseči, se Ustavno sodišče v tej zadevi ni ukvarjalo, saj se zahteva Sodnega sveta omejuje na vprašanje neodvisnosti sodnikov. Upoštevaje predmet te zahteve, se Ustavnemu sodišču prav tako ni bilo treba opredeliti do vprašanja, kako naj ravna Državni zbor, če oceni, da je parlamentarna preiskava, ki jo je zahteval Državni svet ali tretjina poslancev, v neskladju z Ustavo.

102. Ustavno sodišče je na podlagi drugega odstavka 48. člena ZUstS Državnemu zboru naložilo, da mora ugotovljeno protiustavnost odpraviti v roku enega leta po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije (2. točka izreka).

103. Glede na to, da je ugotovljena protiustavnost v obstoju pravne praznine, ki ogroža ustavno zagotovljeno neodvisnost sodnikov, je Ustavno sodišče na podlagi pooblastila iz drugega odstavka 40. člena ZUstS določilo tudi način izvršitve odločbe za čas do odprave ugotovljene protiustavnosti (3. točka izreka). Odločilo je, da je do odprave ugotovljene protiustavnosti za oceno skladnosti akta o odreditvi parlamentarne preiskave z ustavno zagotovljeno neodvisnostjo sodnikov pristojno Ustavno sodišče. Zahtevo za oceno skladnosti akta o odreditvi parlamentarne preiskave z ustavno zagotovljeno neodvisnostjo sodnikov lahko vloži Sodni svet kot državni organ, ki mu je podeljena skrb za varstvo samostojnosti in neodvisnosti sodne veje oblasti (prvi odstavek 2. člena ZSS). Zahtevo lahko vloži v roku 30 dni od objave akta o odreditvi parlamentarne preiskave v Uradnem listu Republike Slovenije. Ustavno sodišče o zahtevah za oceno skladnosti akta o odreditvi parlamentarne preiskave z ustavno zagotovljeno neodvisnostjo sodnikov odloča absolutno prednostno. V skladu s prvim odstavkom 49. člena ZUstS se v tem postopku smiselno uporabljajo določbe IV. poglavja ZUstS. S tem je zagotovljeno učinkovito postopkovno varstvo sodniške neodvisnosti, po drugi strani pa izvajanje parlamentarnih preiskav ni prekomerno ovirano. Kot izhaja iz 99. točke obrazložitve te odločbe, ta način izvršitve zakonodajalcu ne preprečuje drugačne zakonske ureditve.

B. – III.

Presoja skladnosti Akta o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi z ustavno neodvisnostjo sodnikov

104. Iz zahteve izhaja, da je bil povod za njeno vložitev Akt o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi, s katerim naj bi bilo po mnenju predlagatelja protiustavno poseženo v neodvisnost sodnikov. Ker je iz zahteve jasno razbrati, da želi Sodni svet doseči ugotovitev protiustavnosti dela tega akta, ki se nanaša na sodnike, zahteva pa vsebuje tudi obrazložene očitke, ki se nanašajo na ta akt (2. točka obrazložitve te odločbe), je Ustavno sodišče ta del zahteve štelo kot zahtevo za presojo Akta o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi z ustavno neodvisnostjo sodnikov.

105. Zahteva Sodnega sveta je bila sicer vložena pred objavo te odločbe v Uradnem listu, zato Sodni svet v času vložitve zahteve, pa tudi v času sprejemanja te odločbe po ZPPre in PoPP še ni bil upravičen izpodbijati konkretnega akta o odreditvi parlamentarne preiskave. Vendar pa je Ustavno sodišče kljub temu sklenilo Akt o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi presojati po postopku iz 3. točke izreka te odločbe. Tako se je odločilo, da bi čim prej opredelilo ustavno dopustni predmet po oceni Sodnega sveta protiustavne parlamentarne preiskave. Ob tem je ključno, da sta se Državni zbor in Državni svet imela možnost opredeliti tudi do očitkov predlagatelja, ki se nanašajo na konkretni akt o odreditvi parlamentarne preiskave; Ustavno sodišče je navedena udeleženca pozvalo, naj se za primer, da bi Ustavno sodišče v tem postopku sklenilo presojati tudi Akt o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi, posebej izjavita o delu zahteve, ki se nanaša na ta akt. Njun odgovor je vročilo tudi predlagatelju, ki je odgovoril, da pri navedbah zahteve vztraja. Odlašanje Ustavnega sodišča z odločanjem o

skladnosti tega aka z ustavno zagotovljeno neodvisnostjo sodnikov do ponovne vložitve zahteve Sodnega sveta zato ne bi v ničemer prispevalo k boljši razjasnitvi zadeve. Ustavno sodišče pa je upoštevalo tudi, da predlagatelja v nobenem primeru ne bi mogel zavezovati 30-dnevni rok, ki ga je Ustavno sodišče postavilo v 3. točki izreka te odločbe, saj v času vložitve obravnavane zahteve ta prehodna ureditev še ni veljala in za predlagatelja tudi ni bila predvidljiva. Glede na navedeno je Ustavno sodišče nadaljevalo odločanje o skladnosti konkretnega akta o odreditvi parlamentarne preiskave z ustavno zagotovljeno neodvisnostjo sodnikov.

106. Akt o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi je Državni zbor sprejel na seji 12. 7. 2019. Akt je bil sprejet na podlagi zahteve Državnega sveta z dne 12. 6. 2019. Državni zbor o zahtevi ni glasoval, v Aktu o odreditvi preiskave pa je v celoti povzel vsebino zahtevka za odreditev parlamentarne preiskave iz zahteve, kot to zahteva drugi odstavek 4. člena PoPP.

107. Akt o odreditvi parlamentarne preiskave je razdeljen na tri dele: na del, v katerem je opredeljeno, kaj naj bi se v okviru te preiskave ugotavljalo (v nadaljevanju prvi del), na opredelitev namena parlamentarne preiskave (v nadaljevanju drugi del) in na opredelitev obsega parlamentarne preiskave (v nadaljevanju tretji del). Iz vseh treh delov Akta je razvidno, da je parlamentarna preiskava tesno povezana s konkretnim sodnim postopkom, in sicer s kazenskim postopkom zoper Franca Kanglerja v zadevi, ki jo Akt imenuje zadeva *Ježovita*. Da se preiskava nanaša na konkretni postopek, je sicer razvidno že iz naslova Akta. Akt navaja, da naj preiskava »zajema zaključen sodni postopek zoper Franca Kanglerja v zadevi Ježovita, kjer je bil Franc Kangler na podlagi hujših kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin predvsem pa zaradi kršitev kazensko procesnega in materialnega prava krivično obsojen na sedem mesecev zapora« (1. točka tretjega dela Akta). Iz Akta izhaja, da je o pravnomočni sodbi nato odločalo Vrhovno sodišče in sodbo razveljavilo, saj naj bi ugotovilo, da je bil Franc Kangler krivično obsojen za dejanje, ki ni kaznivo dejanje (1. točka drugega dela Akta).

108. V 1. točki prvega dela Akta je navedeno, da naj preiskovalna komisija:

»ugotovi morebitno politično odgovornost nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi političnega in kazenskega pregona zoper Franca Kanglerja in drugih, zaradi suma zlorabe uradnega položaja oziroma javne funkcije;«.

Točka 2 prvega dela Akta pa preiskovalni komisiji nalaga, naj:

»ugotovi, kolikšna je morebitna politična odgovornost nekdanjih in sedanjih nosilcev javnih funkcij v Vladi Republike Slovenije, na Vrhovnem državnem tožilstvu Republike Slovenije, na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije ter nosilcev uradnega položaja v drugih državnih organih oziroma organih v sestavi (policija, inšpekcijske službe, itd.);«.

Kot izhaja iz 69. in 78. točke obrazložitve te odločbe, sodniki niso politično odgovorni, o njihovi odgovornosti za ravnanja v zvezi s sojenjem pa lahko odloča le disciplinsko oziroma kazensko sodišče. Ugotavljanje odgovornosti sodnikov za sojenje v okviru parlamentarne preiskave je zato v neskladju z ustavnim načelom neodvisnosti sodnikov iz 125. člena Ustave.

109. Preostali deli Akta, ki se nanašajo na sodstvo, izpostavljajo ravnanja več posameznih sodnikov. Najprej sodnika, ki je v kazenskem postopku zoper Franca Kanglerja v zadevi *Ježovita* sodil na prvi stopnji, in sodnikov, ki so sodili na drugi stopnji. Deli Akta, ki se nanašajo na te sodnike, se glasijo:

»[v parlamentarni preiskavi naj se] ugotovi, kdo je koordiniral dogovarjanje glede postopka zoper Franca Kanglerja med takratnim državnim tožilcem [B. M.] in sodnikom [B. P.], glede na to, da so se na družbenih omrežjih teden dni pred odločitvami sodnika [B. P.] pojavljali različni pozivi na spremljanje sojenja ter že vnaprej znane odločitve, ki jih je očitno sodnik [B. P.] predhodno usklajeval s tožilstvom;« (6. točka prvega dela Akta).

»V okviru parlamentarne preiskave naj se ugotovijo nekatera ozadja in povezave med sodnikom Okrožnega sodišča v Mariboru [B. P.] in takratnim državnim tožilcem Okrožnega državnega tožilstva v Mariboru [B. M.] ter njegovim takratnim vodjo [D. Š.]

[…] Ugotoviti obstoj povezave med člani sodnega senata Višjega sodišča v Mariboru, ki so Francu Kanglerju potrdili kazen ter sodnikom Okrožnega sodišča v Mariboru [J. Ž.]. Nedopustno je, da Okrajno sodišče v Mariboru in Višje sodišče v Mariboru v omenjeni zadevi ter tudi v drugih zadevah, ki se nanašajo na Franca Kanglerja, ne dovolijo zaslišati niti ene priče, ki jo je predlagala obramba Franca Kanglerja. Gre za priče […], uslužbenko policije, ki je bila na kraju hišne preiskave, […], itd.« (2. točka tretjega dela Akta).

»Dne 17. 7. 2014 je Vrhovno sodišče Republike Slovenije sodbo Višjega sodišča v Mariboru razveljavilo ter ugotovilo, da je bil Franc Kangler krivično obsojen za dejanje, ki ni kaznivo dejanje. Ob tem se zastavlja vprašanje, kako je mogoče, da je sodni senat v tričlanski sestavi: [A. K.], predsednik, [L. J.], poročevalka, [B. C. F.], članica, potrdil prvostopenjsko sodbo Okrajnega sodnika v Mariboru [B. P.]. Tedanji zagovornik Franca Kanglerja […] je zoper omenjeno sodbo Okrajnega sodišča v Mariboru vložil pritožbo, ki je bila utemeljena, vendar sodni senat Višjega sodišča v Mariboru ni sledil argumentaciji v njej v niti eni točki ter potrdil zaporno kazen. In to kljub temu, da je bilo v času postopka ugotovljenih več hujših procesnih kršitev, kar pa sodni senat Višjega sodišča v Mariboru ne more oziroma ne bi mogel spregledati. Tudi vsebina in utemeljitev omenjene pritožbe izkazuje, da obstaja sum, da je nekdo vplival na odločitev senata treh sodnikov.« (1. točka drugega dela Akta).

»Po pravnomočni obsodbi leta 2014 je Franc Kangler dobil poziv za prestajanje zaporne kazni in sicer bi moral nastopiti s prestajanjem dne 9. 5. 2014. Vložil je zaprosilo za alternativno prestajanje zaporne kazni, saj do tistega trenutka še nikoli ni bil kaznovan. Narava očitanega kaznivega dejanja pa je bila takšna, da bi lahko kazen sedmih mesecev zapora prestajal alternativno.

Dne 7. 7. 2014 je na Okrajnem sodišču v Mariboru, pri tedanjem sodniku [B. P.] potekal narok v zadevi alternativnega prestajanja zaporne kazni, katerega se je udeležil zagovornik Franca Kanglerja, […]. Sodnik [B. P.] je prošnjo za alternativno prestajanje zaporne kazni obravnaval in jo zavrnil, pri čemer je obrazložil svojo odločitev z naslednjimi besedami, katere so tudi povzeli nekateri mediji: 'Že, že, da Kangler dela na kmetiji, ampak predstavlja resno nevarnost, da se vrne v politično življenje – mora v zapor' in dodal: 'Šele pravnomočna obsodba ga je odvrnila od političnega življenja.'

Iz omenjene obrazložitve odločitve tedanjega sodnika [B. P.] je razviden sum, da ni odločal skladno z določbami in naravo ter namenom Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, Ustave Republike Slovenije, zakona o kazenskem postopku in Kazenskega zakonika, temveč po osebnem političnem prepričanju.« (2. točka drugega dela Akta).

110. Iz citiranih delov izhaja, (1) da je po oceni predlagatelja parlamentarne preiskave podan vsaj sum, da je sodnik, ki je sodil na prvi stopnji, svojo odločitev predhodno usklajeval z državnim tožilcem, saj naj bi se na družbenih omrežjih teden dni pred odločitvami sodnika pojavljali različni pozivi na spremljanje sojenja ter že vnaprej znane odločitve, ki jih je očitno sodnik predhodno usklajeval s tožilstvom (6. točka prvega dela in 2. točka tretjega dela Akta); (2) da je sodnik izdal sodbo, ki je bila obremenjena z več hujšimi kršitvami, med drugim naj ne bi bila zaslišana niti ena priča, ki jo je predlagala obramba Franca Kanglerja (1. točka drugega dela in 2. točka tretjega dela Akta); ter (3) da je podan sum, da je sodnik odločitev o zavrnitvi prošnje Franca Kanglerja za alternativno prestajanje zaporne kazni sprejel na podlagi osebnega političnega prepričanja in ne na podlagi prava, kar naj bi izhajalo iz sodnikove obrazložitve odločitve (2. točka drugega dela Akta).

111. Akt v citiranih delih domnevne kršitve pri sojenju očita tudi članom senata pritožbenega sodišča, ki je v kazenskem

postopku v zadevi *Ježovita* odločal na drugi stopnji. Predlagatelj parlamentarne preiskave se sprašuje, kako je mogoče, da je pritožbeni senat potrdil prvostopenjsko sodbo, glede na to, da je Vrhovno sodišče to sodbo nato razveljavilo in da je bilo v pritožbi zoper sodbo uveljavljanih več hujših kršitev, česar naj pritožbeni senat ne bi ne mogel spregledati. Po oceni predlagatelja obstaja sum, da je nekdo vplival na sodnike, da so potrdili prvostopenjsko sodbo (1. točka drugega dela Akta). V Aktu je nakazana tudi možnost povezave med člani pritožbenega senata in preiskovalnim sodnikom v tej zadevi (2. točka tretjega dela).

112. Akt nadalje domnevne nepravilnosti očita preiskovanem sodniku, ki naj bi v postopku odločal o prikritih preiskovalnih ukrepih in zasegu dokumentov. Akt navaja, (1) da se ta sodnik iz postopka ni izločil, čeprav je bil večkrat v konfliktu s Francem Kanglerjem (3. točka drugega dela in 1. točka tretjega dela Akta); (2) da je nenavadno čudno naključje, da je bil za podaljševanje izvajanja prikritih preiskovalnih ukrepov zoper Franca Kanglerja kar sedemkrat dežuren ta sodnik (3. točka drugega dela Akta); in (3) da obstaja verjetnost, da je ta sodnik 10. 5. 2011 vse prikrite preiskovalne ukrepe predal državnemu tožilcu, čeprav sme spis s prikritimi preiskovalnimi ukrepi hraniti samo sodišče, državni tožilec pa naj bi jih nato 3. 10. 2011 vrnil, pri čemer obstaja velika verjetnost, da je nekdo spis dopolnjeval in spreminjal (5. točka drugega dela Akta). Povzeti deli Akta se glasijo:

»V postopku zoper Franca Kanglerja v zadevi Ježovita je njegov zagovornik […] večkrat izpostavil odločitve sodnika [J. Ž.]. Pri tem je priložil notarsko overjeno izjavo […], ki sta nedvomno vplivala na [J. Ž.], sodnika, ki je zoper Franca Kanglerja podpisal osem odredb. Pri tem je sedem odredb podpisal v obdobju februar 2009 – november 2009 za prikrite preiskovalne ukrepe in eno odredbo za zaseg dokumentov.

Iz zgoraj omenjene notarsko overjene izjave je razvidno, da je bil Franc Kangler član parlamentarne komisije za nadzor nad obveščevalno-varnostnimi službami od leta 1996 do leta 2007. V okviru opravljanja funkcije v parlamentarni komisiji za nadzor nad obveščevalno-varnostnimi službami je večkrat opravljal nadzor v Slovenski obveščevalno varnostni službi, kjer je bil [J. Ž.] nekdaj tudi zaposlen. In sicer v tistem obdobju najprej kot svetovalec direktorja Slovensko obveščevalno varnostne službe, na koncu pa kot namestnik direktorja Slovensko obveščevalno varnostne službe. V zgoraj omenjeni notarsko overjeni izjavi nekdanja poslanca […] potrjujeta, da je Franc Kangler večkrat na sejah parlamentarne komisije za nadzor nad obveščevalno- varnostnimi službami prihajal v konflikt s sedanjim sodnikom [J. Ž.], saj je Franc Kangler funkcijo člana parlamentarne komisije za nadzor nad obveščevalno-varnostnimi službami opravljal dosledno. Ob tem tudi ni mogoče zaobiti tega, da je bil Franc Kangler tudi soavtor in sopredlagatelj krovnega zakona za nadzor nad obveščevalno-varnostnimi službami, katerega je v Državnem zboru večkrat usklajeval z [J. Ž.], kot predstavnikom Vlade Republike Slovenije.

Nedopustno in nepošteno je, da se [J. Ž.] kot sodnik ni izločil iz postopka odločanja, saj je bil večkrat v konfliktu s Francem Kanglerjem. Prav tako je tudi nenavadno čudno naključje, da je bil za podaljševanje izvajanja prikritih preiskovalnih ukrepov zoper Franca Kanglerja dežuren sodnik [J. Ž.] in to kar sedemkrat. Tako je zmeraj odločal o ukrepih ravno omenjeni sodnik, ki bi se bil moral izločiti iz postopka odločanja v postopku zoper Franca Kanglerja. [J. Ž.] je bil pred letom 1991 zaposlen v SDV v nekdanji SFRJ ter po nekaterih izjavah poslancev v Državnem zboru tudi posredno vpleten v atentat na Nikolo Štedula leta 1988 na Škotskem.« (3. točka drugega dela Akta).

»Iz pregleda spisa v zaključeni zadevi Ježovita izhaja, da je v eni zadevi osemkrat podpisal odredbo sodnik [J. Ž.], čeprav se je zavedal, da s tem krši sodniški kodeks in obstoječo zakonodajo, saj bi se moral iz postopka izločiti. S strani Odbora 2015 in njegovega predsednika Željka Vogrina je bilo ugotovljeno, da je imel Franc Kangler težave in konflikte z navedenim sodnikom tudi takrat, ko je bil župan, saj se je [J. Ž.] leta 2007 prijavil za mesto načelnika Upravne enote Maribor (bil je favorit dr. Gregorja Viranta, tedanjega aktualnega ministra za področje javne uprave). Dokazano je bilo tudi, da je žena aktualnega sodnika [J. Ž.] kasneje postala članica politične stranke DL in predsednica regijskega odbora v Mariboru. Omenjena je tudi kandidirala na listi politične stranke dr. Gregorja Viranta DL v sedmi volilni enoti za poslanko Državnega zbora Republike Slovenije. Iz vsega navedenega nedvomno izhaja, da gre za politična ozadja ter da so podani utemeljeni sumi, da gre za vdor politike v pravosodni sistem.« (1. točka tretjega dela Akta).

»Iz kršitve, s katero je javnost seznanil Odbor 2015 nedvomno izhaja, da je v zadevi Franc Kangler tedanji državni tožilec na Okrožnem državnem tožilstvu [B. M.] zlorabil svoj položaj, saj je dne 10. 5. 2011 prevzel od neznanega preiskovalnega sodnika Okrožnega sodišča v Mariboru (obstaja verjetnost, da gre za [J. Ž.]), vse prikrite preiskovalne ukrepe ter le te dne 3. 10. 2011 vrnil. ZKP v prvem odstavku 154. člena določa, da spis s prikritimi preiskovalnimi ukrepi hrani samo sodišče. Obstaja velika verjetnost, da je nekdo spis dopolnjeval, spreminjal, kar ima za posledico, da ni več identičen, kot je bil v izvirniku.« (5. točka drugega dela Akta).

113. Iz izpodbijanega akta izhaja, da naj bi se v parlamentarni preiskavi ugotavljale tudi okoliščine in ozadja odločitve še enega preiskovalnega sodnika, ki naj bi odklonil izdajo odredbe o hišni preiskavi nekaterih pisarn na Policijski upravi v Mariboru, čeprav je razpolagal z izvedeniškim mnenjem sodno zaprisežnega grafologa, da je policija sama sebi pisala anonimko. Ta del Akta (5. točka tretjega dela) se glasi:

»Da se ugotovijo okoliščine in ozadja odločitve preiskovalnega sodnika [S. G.], ki je na zahtevo Specializiranega državnega tožilstva pod takratno državno tožilko [D. K.] odklonil izdajo odredbe o hišni preiskavi nekaterih pisarn na Policijski upravi v Mariboru, kljub temu, da je imel izvedeniško mnenje sodno zaprisežnega grafologa […], da je policija sama sebi pisala anonimko, kar pa je želela tožilka Specializiranega državnega tožilstva [D. K.] raziskati. Posledice po tej zahtevi so bile, da se je [D. K.] znašla v suspenzu. Kar kaže na to, da je nekdo očitno izkoristil svoj vpliv ter zoper takratno državno tožilko [D. K.] uvedel disciplinski postopek in jo na ta način odstranil iz primera zlorabe uradnih položajev nekaterih pooblaščenih uradnih oseb v Mariboru.«

114. Iz citirane vsebine Akta, ki se nanaša na ravnanja sodnikov, torej izhaja, da naj bi se v parlamentarni preiskavi med drugim presojalo ravnanje sodnikov v konkretnem že končanem sodnem postopku, pri čemer naj bi se ugotavljalo, ali so sodniki odločali oziroma ravnali v skladu s pravom (gre za vprašanja zakonitosti neizločitve preiskovalnega sodnika, (pravilnosti) izročitve dokumentov državnemu tožilcu, pravilnosti odločitve o alternativnem prestajanju zaporne kazni, pravilnosti zavrnitve izdaje odredbe o hišni preiskavi) in zakaj so zagrešili kršitve, ki jih je ugotovilo Vrhovno sodišče (gre za očitke glede sojenja na prvi in drugi stopnji). Parlamentarna preiskava se torej nanaša tudi na presojo pravilnosti odločitev in ravnanj sodnikov v konkretnih sodnih postopkih oziroma na presojo odgovornosti sodnikov za sprejete odločitve. Z Aktom je preiskava zasnovana tako, da se sum ozadij »krivične obsodbe« politika Franca Kanglerja vzpostavlja z očitki o nepravilnostih in kršitvah pravic Franca Kanglerja, ki so jih zagrešili (ali verjetno zagrešili) poimenovani sodniki pri odločanju in/ali ravnanju v konkretnem že končanem sodnem postopku.

115. Navedeno potrjuje obrazložitev zahteve Državnega sveta za odreditev parlamentarne preiskave, v kateri je med drugim navedeno, da je zoper Franca Kanglerja v samo enem zaključenem procesu prišlo do več hujših kršitev človekovih

pravic in temeljnih svoboščin ter do več kršitev EKČP, Ustave, veljavne zakonodaje, predvsem določb Zakona o kazenskem postopku. Po navedbah predlagatelja parlamentarne preiskave imajo tako preiskovalni sodnik kot sodniki in tožilci pravniški državni izpit ter bi morali, kakor je navedlo Ustavno sodišče, v prvi fazi skrbeti za zakonitost postopkov, predvsem pa zagotoviti, da v postopkih ne prihaja do kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin.[33] Tudi v odgovoru na del zahteve, ki se nanaša na presojani akt o odreditvi parlamentarne preiskave, je Državni svet navedel, da se parlamentarna preiskava osredotoča na že pravnomočno končane sodne postopke in da je njen namen ugotoviti, ali je v teh postopkih prišlo do očitanih kršitev in nepravilnosti.

116. Državni svet sicer trdi, da je preiskava konkretnega sodnega postopka zgolj izhodišče za ugotavljanje morebitnih sistemskih in strukturnih pomanjkljivosti v delovanju pravosodja. Navaja, da je na težave sistemske narave mogoče sklepati zgolj na podlagi večjega števila konkretnih primerov in ob ugotovitvi ponavljajočih se istovrstnih kršitev in nepravilnosti. Vendar pa iz Akta o odreditvi parlamentarne preiskave ne izhaja, da bi bila predmet te parlamentarne preiskave analiza večjega števila sodnih odločitev, s katero bi se na primer ugotavljajo, v kolikšnem odstotku primerov so instančna sodišča ugotovila kršitve in za kakšne kršitve je šlo. Presojani akt se osredotoča na eno samo konkretno kazensko zadevo in preiskovalni komisiji nalaga, naj razišče, ali je v tej zadevi prišlo do očitanih nepravilnosti, vključno z nezakonitim ravnanjem in odločanjem predstavnikov sodne veje oblasti.

117. Ustavno sodišče je v B. – I. delu te odločbe že pojasnilo, da iz 125. člena Ustave izhaja prepoved kakršnegakoli vmešavanja zakonodajne in izvršilne veje oblasti v odločanje sodišč v konkretnih primerih, kar vključuje tudi prepoved, da bi zakonodajna in izvršilna oblast v okviru svojih oblastnih postopkov razpravljali o zakonitosti oziroma primernosti posamičnih sodnih odločb ali vodenja sodnih postopkov (70. točka obrazložitve odločbe). Zakonitost ali primernost posamičnih pravnomočnih sodnih odločb ali vodenja sodnih postopkov zato tudi ne sme biti predmet parlamentarne preiskave (73. točka obrazložitve). Taka parlamentarna preiskava pomeni ustavno nedopusten pritisk na odločanje sodnikov v konkretnih sodnih postopkih (75. točka obrazložitve). Gre za politični nadzor nad vsebino sodnih odločb, ki je po Ustavi prepovedan (glej 78. točko obrazložitve, še posebej opombo št. 22). Iz razlogov, ki izhajajo iz navedenih delov obrazložitve, Ustavno sodišče ocenjuje, da je izpodbijani akt o odreditvi parlamentarne preiskave v delih, ki so citirani in povzeti v 108. do 113. točki obrazložitve te odločbe, v neskladju z načelom neodvisnosti sodnikov iz 125. člena Ustave.

118. Ustavno sodišče ob tem ni spregledalo, da iz izpodbijanega akta ne izhaja le očitek, da so sodniki kršili pravo, temveč tudi, da so zavestno kršili pravo, torej da so zlorabili sodno funkcijo. Akt utemeljuje tezo, da so sodniki zavestno odločali pod vplivi, ki niso združljivi s sojenjem; Akt nakazuje na politične vplive, zasebne konflikte in osebne povezave. Na prisotnost tovrstnih vplivov Akt v določenih delih sklepa iz okoliščin, kot so objave na družbenih omrežjih (6. točka prvega dela) in izjave oseb, ki se nanašajo na zasebne spore (3. točka drugega dela), glede nekaterih sodnikov pa se na sum njihove pristranskosti sklepa zgolj na podlagi vsebine odločitve (Akt ne navaja nobenih okoliščin, ki bi kazale na pristranskost sodnikov pritožbenega sodišča oziroma na njihovo povezanost s preiskovalnim sodnikom, razen dejstva, da naj bi sodniki potrdili sodbo, ki naj bi vsebovala kršitve, ki jih senat »ne bi mogel spregledati«).

119. Ustavno sodišče poudarja, da niti sumov o zavestni kršitvi oziroma zlorabi sodniške funkcije v konkretnem že zaključenem sodnem postopku ni dopustno preizkušati v postopku parlamentarne preiskave. Kot je bilo pojasnjeno v 78. točki obrazložitve te odločbe, bi bilo ugotavljanje sodnikove odgovornosti zaradi sprejete sodne odločitve v okviru postopkov, ki jih vodita zakonodajna ali izvršilna veja oblasti, nezdružljivo z ustavnima načeloma delitve oblasti in neodvisnosti sodnikov. Če obstaja utemeljen sum, da je sodnik naklepno zlorabil sodno funkcijo, je treba njegovo odgovornost ugotavljati v kazenskem postopku, v katerem so zagotovljene vse garancije iz 23. in 29. člena Ustave. V primeru pravnomočne obsodilne sodbe v kazenskem postopku pa mora nato Državni zbor sodnika razrešiti (tretji odstavek 132. člena Ustave).

120. Navedeno velja tudi v primeru, ko obstaja sum, da je na sodnikovo odločitev v konkretnem sodnem postopku nedovoljeno vplivala druga oseba. Če je taka oseba politično odgovorna, sicer ni izključeno, da se njena politična odgovornost zaradi nedovoljenih vplivov na sodno odločanje ugotavlja v parlamentarni preiskavi. V takem primeru je lahko neizbežno, da se parlamentarna preiskava vsaj do neke mere dotakne tudi vprašanja sodnikovega ravnanja v konkretnem sodnem postopku. Vendar pa mora biti fokus take preiskave na ravnanju osebe, ki naj bi na sodnikovo odločitev vplivala, in na njeni politični odgovornosti. Pri izpodbijanem aktu o odreditvi parlamentarne preiskave ne gre za tak primer. Čeprav Akt v zvezi z odločanjem sodnikov v konkretnem sodnem postopku nakazuje na politične vplive oziroma na vdor politike v pravosodni sistem, je težišče tega dela izpodbijanega akta na nezakonitem oziroma protiustavnem odločanju sodnikov. Predlagatelj parlamentarne preiskave na sum nedovoljenega političnega vplivanja sklepa iz tega, da naj bi bile odločitve sodišč obremenjene s kršitvami oziroma da je Vrhovno sodišče odločitev nižjih sodišč razveljavilo, in ne iz konkretnih okoliščin, ki bi kazale na nedovoljeno ravnanje politično odgovornih oseb.

121. Glede na navedeno je Ustavno sodišče presodilo, da je izpodbijani Akt o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi v delu, v katerem se nanaša na presojo pravilnosti konkretnih sodnih odločitev in ugotavljanje odgovornosti sodnikov za odločitve v konkretnih sodnih postopkih, v neskladju z neodvisnostjo sodnikov iz 125. člena Ustave. Ustavno sodišče je ob smiselni uporabi 43. člena ZUstS razveljavilo Akt o odreditvi parlamentarne preiskave v zadevi Franc Kangler in drugi, kolikor se nanaša na presojo pravilnosti konkretnih sodnih odločitev in ugotavljanje odgovornosti sodnikov za odločitve v konkretnih sodnih postopkih (4. točka izreka).

C.

122. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 48. člena, drugega odstavka 40. člena in 43. člena v zvezi s prvim odstavkom 49. člena ZUstS ter tretje alineje tretjega odstavka v zvezi s petim odstavkom 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11, 70/17 in 35/20) v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Rok Čeferin, dr. Dunja Jadek Pensa, Dr. Dr. Klemen Jaklič (Oxford ZK, Harvard ZDA), dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sodnik dr. Rok Čeferin je bil pri odločanju o tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je 1. do 3. točko izreka sprejelo s sedmimi glasovi proti enemu. Proti je glasoval sodnik Jaklič. Ustavno sodišče je 4. točko izreka sprejelo s šestimi glasovi proti dvema. Proti sta glasovala sodnika Jaklič in Šorli. Sodnik Jaklič je dal odklonilno ločeno mnenje. Sodnik Šorli je dal delno pritrdilno, delno odklonilno ločeno mnenje. Sodnica Jadek Pensa je dala pritrdilno ločeno mnenje.

dr. Rajko Knez
Predsednik

[33] Zahteva za odreditev parlamentarne preiskave, Državni svet, št. 000-04-8/2019/22, 12. 6. 2019, str. 14.

OBČINE

METLIKA

477. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Metlika

Na podlagi 52. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12 in 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUJFO in 61/17 – ZUreP-2) v povezavi z drugim odstavkom 273. člena Zakona o urejanju prostora – ZureP-2 (Uradni list RS, št. 61/17) ter 19. člena Statuta Občine Metlika (Uradni list RS, št. 14/09 in 38/10) je Občinski svet Občine Metlika na 15. redni seji dne 28. 1. 2021 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah Odloka
o občinskem prostorskem načrtu Občine Metlika

1. člen

(predmet sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta)

S tem odlokom se sprejmejo spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta Občine Metlika (Uradni list RS, št. 31/13, 102/12 – DPN, 70/17 – DPN) – v nadaljnjem besedilu OPN. Spremembe in dopolnitve OPN se nanašajo na območje celotne občine. Zaradi jasnosti uporabe predpisa se besedilo odloka v celoti nadomesti, tako da se glasi:

»1. UVODNE DOLOČBE

1. člen

(predmet občinskega prostorskega načrta)

(1) S tem odlokom se sprejme občinski prostorski načrt Občine Metlika (v nadaljnjem besedilu: OPN), ki vsebuje strateški in izvedbeni del. Občinski prostorski načrt je izdelalo podjetje Acer Novo mesto d.o.o.

(2) Strateški del OPN ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih zahtev določa:

– izhodišča in cilje prostorskega razvoja občine,
– usmeritve za razvoj prostorskih ureditev,
– območja naselij, vključno z območji razpršene poselitve, ki so z njimi prostorsko povezana in
– območja razpršene poselitve.

(3) V izvedbenem delu OPN določa:

– območja namenske rabe prostora,
– prostorske izvedbene pogoje in
– območja, za katere se pripravi občinski podrobni prostorski načrt.

2. člen

(vsebina in oblika OPN)

(1) OPN vsebuje tekstualni del in grafične prikaze, izdelan je v digitalni in analogni obliki.

(2) Tekstualni del OPN je sestavljen iz odloka in njegovih prilog. Odlok je sestavljen iz poglavij:

1. Uvodne določbe
2. Strateški del
3. Izvedbeni del
4. Prehodne, posebne in končna določba

Priloga 1: Preglednica vrst pomožnih in začasnih objektov po posameznih podrobnejših namenskih rabah prostora

(3) Grafični prikazi OPN vsebujejo:

a) strateški del:

I. Zasnova prostorskega razvoja Občine Metlika (M 1:50.000)
II. Zasnova gospodarske javne infrastrukture (M 1:50.000)
III. Usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo (M 1:50.000)
IV. Usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč (M 1:50.000)
V. Prikaz okvirnih območij naselij, razpršene gradnje, razpršene poselitve in izjemnih krajin ter odprtega prostora (M 1:50.000)
VI. Usmeritve za razvoj v krajini (M 1:50.000)
VII. Koncept prostorskega razvoja Metlike (M 1:16.000)
Koncept prostorskega razvoja Gradca (M 1:10.000)

b) Izvedbeni del:

1. Pregledna karta občine z razdelitvijo na liste (M 1:50.000)
2. Pregledna karta občine s prikazom osnovne namenske rabe in ključnih omrežij gospodarske javne infrastrukture (M 1:50.000)
3. Prikaz območij enot urejanja prostora, osnovne oziroma podrobnejše namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev ter prometne infrastrukture (M1:5.000)
4. Prikaz območij enot urejanja prostora in prikaz javne gospodarske infrastrukture (M1:5.000)
5. Prikaz prostorskih izvedbenih pogojev za prečne profile javnih cest:

P1: Pregledna situacija javnih cest
P2: Prečni profili javnih cest

3. člen

(oblika in obvezne priloge OPN)

(1) OPN je izdelan v digitalni in analogni obliki.
(2) Obvezne priloge vsebujejo:
– izvleček iz Strategije prostorskega razvoja Slovenije,
– prikaz stanja prostora,
– strokovne podlage, na katerih temeljijo rešitve v OPN,
– smernice in mnenja nosilcev urejanja prostora,
– obrazložitev in utemeljitev OPN,
– povzetek za javnost in
– okoljsko poročilo.

4. člen

(pomen kratic)

Kratice, uporabljene v tem odloku, imajo naslednji pomen:
– BTP: bruto tlorisna površina stavbe
– DIP: dopustna izraba prostora
– DOF: digitalni orto foto posnetek
– EUP: enota urejanja prostora
– FI: faktor izrabe gradbene parcele
– FZ: faktor zazidanosti gradbene parcele
– GJI: gospodarska javna infrastruktura
– NRP: namenska raba prostora
– OPN: občinski prostorski načrt
– OPPN: občinski podrobni prostorski načrt
– DGD: projektna dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja
– PIP: prostorski izvedbeni pogoji
– PNR: podrobnejša namenska raba prostora
– RPE: register prostorskih enot
– SDL: Skupščinski Dolenjski list

5. člen

(pomen izrazov)

(1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem odloku, imajo naslednji pomen:

1. **Avtohton:** prvoten, domač, nastal na kraju, kjer se pojavlja; izviren, samonikel (npr. avtohtone drevesne vrste, avtohtona tipologija objektov).

2. **Bruto tlorisna površina stavbe** je skupna površina vseh etaž stavbe (vključno z zidovi), ki so nad nivojem terena in pod njim.

3. **Etaža** je del stavbe med dvema stropoma in lahko vključuje klet (K), pritličje (P), nadstropje (zapisana kot število) ali mansardo (M).

4. **Faktor izrabe gradbene parcele** (v nadaljnjem besedilu tudi: **FI**) je razmerje med bruto tlorisno površino objekta (vključno z zidovi) nad terenom in pod njim in celotno površino gradbene parcele. Pri izračunu bruto tlorisnih površin objekta se ne upoštevajo: površina balkonov, zunanjih stopnišč, lož in odprtih teras ter površina klančin, garaž in funkcionalnih prostorov objekta (shrambe, inštalacijski prostori), ki so zgrajeni pod nivojem terena. Pri izkoriščenem podstrešju oziroma mansardi se upošteva tisti del bruto etažnih površin, kjer je svetla višina prostora večja od 1,60 m.

5. **Faktor zazidanosti gradbene parcele** (v nadaljnjem besedilu tudi: **FZ**) je razmerje med tlorisno projekcijo zunanjih dimenzij največjih etaž nad terenom in površino gradbene parcele. Pri tlorisni projekciji se ne upoštevajo balkoni, napušči, nadstrešnica nad vhodom ipd., upošteva pa se tlorisna projekcija drugih pomožnih objektov.

6. **Gradbena linija** je črta, na katero so z enim robom fasade postavljeni objekti, ki se gradijo na zemljišču ob tej liniji.

7. **Gradbena meja** je črta, ki je novozgrajeni oziroma načrtovani objekti ne smejo presegati, lahko pa se je dotikajo ali pa so od nje odmaknjeni v notranjost zemljišča.

8. **Gradbena parcela** je stavbno zemljišče z ustrezno namensko rabo, sestavljeno iz ene ali več zemljiških parcel ali njihovih delov, na katerem stoji oziroma na katerem je predviden objekt in na katerem so urejene površine, ki služijo takšnemu objektu oziroma je predvidena ureditev površin, ki bodo služile takšnemu objektu.

9. **Gradnja** je izvedba gradbenih in drugih del in obsega gradnjo novega objekta, rekonstrukcijo objekta in odstranitev objekta.

10. **Grajeno javno dobro** so zemljišča in objekti, ki so glede na dejavnost namenjeni splošni oziroma skupni rabi in so v javni lasti.

11. **Horizontalna in vertikalna členitev fasad** je razdelitev fasadnih ploskev na odprtine in druge fasadne elemente (različne teksture, barve, materiale) v enostavni horizontalno – vertikalni mreži.

12. **Kap** je najnižji rob strešine, ki je zaključena s strešno kritino.

13. **Klet** (v nadaljnjem besedilu tudi: **K**) je del stavbe, katere prostori se nahajajo od pritličja navzdol in je vkopan ali delno vkopan, pri čemer sega vidni del kleti na pretežnem delu objekta največ 1,40 m nad teren.

14. **Kolenčni zid** je zid v mansardni etaži in se meri od vrha zadnje medetažne konstrukcije do kapne lege.

15. **Kulturna dediščina** so nepremičnine in območja, ki se varujejo na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine.

16. **Kulturni spomenik** je nepremična kulturna dediščina, ki je v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine, razglašena za kulturni spomenik.

17. **Mansarda** (v nadaljnjem besedilu tudi: **M**) je del stavbe, katere prostori se nahajajo nad zadnjim nadstropjem neposredno pod poševno streho in ima kolenčni zid.

18. **Mestotvorno oblikovanje, mestotvorne fasade**: oblikovanje objektov in drugih ureditev tako, da se tvorno in usklajeno nadaljuje ali vzpostavlja mestno oblikovanje določenega območja, npr. obuličnega prostora oziroma oblikovanje, ki poudarja, nadaljuje oziroma na novo vzpostavlja mestnost območja.

19. **Mestotvorne dejavnosti, funkcije**: poslovne in storitvene dejavnosti, trgovina in vse družbene dejavnosti (zdravstvo, šolstvo, kultura, športne dejavnosti ipd.).

20. **Nadomestna gradnja** je novogradnja na mestu obstoječega odstranjenega objekta, ki glede velikosti in namembnosti upošteva določila tega odloka.

21. **Napušč** je del strehe, ki sega prek zunanje stene stavbe, in je lahko odprt ali zaprt.

22. **Naselbinska dediščina** je nepremična dediščina, ki v naravi predstavlja mestno, trško ali vaško jedro, njegov del ali drugo območje poselitve.

23. **Nedovoljena gradnja** je nelegalna gradnja ali neskladna gradnja in pomeni, da se dela, za katera je predpisano gradbeno dovoljenje, izvajajo ali so izvedena brez veljavnega gradbenega dovoljenja oziroma v nasprotju/neskladju z njim.

24. **Nestanovanjska stavba** je stavba, pri kateri se več kot polovica uporabne površine uporablja za opravljanje dejavnosti.

25. **Nestanovanjska kmetijska stavba**: stavbe za rejo živali: hlevi, svinjaki, staje, senik, skedenj, kozolec ter klet, vinska klet, kašča, hram, koruznjak, sušilnica sadja, stavbe za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije: kolnice, lope ipd.

26. **Objekt sodobne tipologije** je objekt sodobnega oblikovanja (arhitektura Moderne in novejša) in materialov.

27. **Objekti za oglaševanje** so namenjeni nameščanju ali posredovanju oglasnih sporočil, obveščanju o dogodkih, prireditvah in podobno.

28. **Obstoječi legalni objekt** je zakonito zgrajen objekt, ki je bil zgrajen na podlagi in v skladu z gradbenim oziroma drugim predpisanim upravnim dovoljenjem oziroma je bil zgrajen pred letom 1967.

29. **Obvodni prostor** je zemljišče, ki obsega obalni in priobalni pas rek in pritokov ter stoječih voda.

30. **Odprte zelene površine** so zelenice, drevoredi, otroška igrišča, športna igrišča v stanovanjskih soseskah in druge zelene površine in ureditve za potrebe prebivalcev.

31. **Osnovni (glavni) objekt** je objekt, ki z urbanistično in arhitekturno zasnovo oblikuje osnovno razmerje z zemljiščem oziroma gradbeno parcelo, sosednjimi objekti oziroma zemljišči in z javnim prostorom. Namembnost osnovnega objekta je skladna z namensko rabo prostora (bivanje, centralne dejavnosti, gospodarska dejavnost, turizem, šport in rekreacija).

32. **Otroško igrišče** je prostor za potrebe otroške igre, opremljen z urbano opremo in zasajen z drevesno in grmovno vegetacijo; lahko je namenjeno eni ali različnim starostnim skupinam, lahko je samostojna ureditev ali ureditev načrtovana v sklopu parka ali drugega območja.

33. **Ozelenjena streha** je streha, prekrita s substratom in porasla z vegetacijo.

34. **Počitniška hiša** je enostanovanjska stavba, stanovanje, ki se uporablja za bivanje sezonsko ali občasno in ne gre za stavbe za kratkotrajno namestitev po predpisu, ki ureja klasifikacijo objektov.

35. Pomožni objekti so objekti, ki dopolnjujejo funkcijo osnovnega objekta.

36. **Podstrešje** je del stavbe, katere prostori se nahajajo nad zadnjim nadstropjem ali mansardo ter neposredno pod poševno streho in je brez kolenčnega zidu.

37. **Praviloma** pomeni, da je treba upoštevati določila odloka, če pa to zaradi strokovno utemeljenih razlogov in omejitev (razmere na terenu, geomehanske lastnosti tal in drugi utemeljeni razlogi) ni mogoče, je treba odstop od določil tega odloka obrazložiti in utemeljiti v postopku za pridobitev upravnega dovoljenja za poseg v prostor (gradbeno, uporabno ipd. dovoljenje).

38. **Predhodne arheološke raziskave** zajemajo vse metode in postopke za določitev in ohranitev arheoloških najdb in struktur po predpisih o varstvu kulturne dediščine, vključno z poizkopavalnimi analizami in postopki za ohranitev arhiva najdišča; obseg arheoloških raziskav za vsak posamezen poseg določi pristojna služba za varstvo kulturne dediščine.

39. **Priobalno zemljišče** je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče v širini 15 m (oziroma 40 m zunaj naselij) za Kolpo, za preostale vodotoke v občini pa 5 m.

40. **Pritličje** (v nadaljnjem besedilu tudi: **P**) je del stavbe, katerega prostori se nahajajo neposredno nad zemeljsko površino ali največ 1,4 m nad njo.

41. **Raščen teren** so površine, ki ohranjajo neposreden stik z geološko podlago in s tem sposobnost zadrževanja in ponikanja vode.

42. **Sleme** je vrhnji rob ostrešja ali stični rob strešin. Sleme pri dvokapnih in večkapnih objektih poteka vzporedno z daljšo stranico objekta.

43. **Soliter** je funkcionalno drevo z obsegom 25–30 cm na višini 1 m od tal po saditvi in višino debla med 2,5 in 3,5 m, posajeno ob cesti, na kateri je dovoljen tovorni promet.

44. **Stanovanjska stavba** je stavba, od katere se vsaj polovica uporabne površine uporablja za bivanje.

45. **Stanovanjska stavba za posebne družbene skupine** je stavba, namenjena začasnemu reševanju stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb, starejših, študentov ali otrok, kot so dijaški domovi, delavski domovi, domovi za starejše, domovi za terapevtske skupine, zavetišče za brezdomce, vzgojni domovi, domovi za skupnosti ter druge stavbe, namenjene za izvajanje socialnih programov, ki vključujejo bivanje.

46. **Tlorisni gabarit** pomeni zunanje mere objekta, kar vključuje nosilno konstrukcijo s fasado.

47. **Večstanovanjska stavba** je stanovanjski objekt s tremi ali več stanovanji (stanovanjski blok in podobni stanovanjski objekti).

48. **Vinotoč** je gospodarski objekt za spravilo in predelavo grozdja, kletarjenje, v katerem je del površin namenjen za dejavnost točenja vina.

49. **Zazidana površina objekta** je določena z navpično projekcijo zunanjih dimenzij stavbe na zemljišču, pri čemer niso vključeni podzemni deli zgradb in sekundarni deli, npr. zunanja stopnišča, zunanje klančine, nadstreški nad vhodi.

50. **Zelene površine** so naravne in urejene z vegetacijo porasle površine, kot so zelenice, drevoredi, otroška igrišča, športna igrišča v stanovanjskih soseskah in druge zelene površine in ureditve za potrebe prebivalcev. Namenjene so sooblikovanju podobne naselij, ureditvi okolice objektov, in različnim dejavnostim v odprtem prostoru ter prispevajo k splošni kakovosti bivanja v naseljih.

51. **Zidanica** je gospodarski objekt za kletarjenje, spravilo in predelavo grozdja, sadja in pridelavo ter shranjevanje vina, ter za shranjevanje drugih kmetijskih pridelkov, strojev in orodja idr. in lahko služi tudi za občasno bivanje v skladu s pogoji tega odloka.

(2) Izrazi, uporabljeni v tem odloku, katerih pomen ni izrecno določen v tem členu, imajo enak pomen, kot ga na dan uveljavitve tega odloka določajo predpisi s področja prostorskega načrtovanja, državne statistike in graditve objektov.

(3) Izrazi, uporabljeni v tem odloku, ki označujejo posameznike in ki so zapisani v moški spolni slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za moške in ženske.

2. STRATEŠKI DEL

2.1 **Splošne določbe**

6. člen

(splošne določbe)

Strateški del občinskega prostorskega načrta določa izhodišča in cilje ter zasnovo prostorskega razvoja občine, usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo, usmeritve za razvoj v krajini, za določitev namenske rabe zemljišč in prostorskih izvedbenih pogojev ter zasnovo gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena, območja naselij, vključno z območji razpršene gradnje, ki so z njimi prostorsko povezana, ter območja razpršene poselitve.

2.2 **Izhodišča, vizija in cilji prostorskega razvoja občine**

7. člen

(izhodišča prostorskega razvoja občine)

(1) Strategija načrtovanja prostorskega razvoja občine izhaja iz predstave o uravnoteženem doseganju družbene blaginje in svobode posameznika pri uresničevanju prostorskih potreb, tako da ne bodo ogrožene bodoče generacije.

(2) Prostorski razvoj občine mora s preudarnim izkoriščanjem prostorskih potencialov, razvijanjem regionalnih posebnosti, ohranitvijo krajinske pestrosti in naravnih kakovosti ob upoštevanju naravnih omejitev ter z upoštevanjem prehodnosti prostora prispevati h krepitvi nacionalnega prostora.

(3) Strategija upošteva usmeritve iz državnih prostorskih aktov:

– Za zagotavljanje enakovredne vključenosti RS v evropski prostor se spodbuja oblikovanje čezmejnih regij zlasti na hribovitih, teže dostopnih območjih s številnimi problemi gospodarskega in demografskega nazadovanja; krepijo se obmejna urbana naselja in s tem povečuje vpliv slovenskih obmejnih regij.

– V policentričnem urbanem sistemu Slovenije se Metlika razvija kot medobčinsko središče.

– Metlika se s primerno delitvijo funkcij in medsebojnimi prometnimi povezavami, navezuje v omrežje drugih središč nacionalnega in regionalnega pomena.

– Gravitacijsko območje Metlike je zaključeno regionalno območje (Bela krajina), ki si ga deli s Črnomljem in Semičem in v katerem se uravnoteženo in povezano razvija omrežje urbanih naselij. V omrežju urbanih naselij so razmeščene dejavnosti zdravstva, izobraževanja in socialnega varstva, prometne, trgovske, gostinske, finančne, zavarovalniške in druge poslovne dejavnosti, kulturne in informativne dejavnosti, možnosti za rekreacijo in šport ter oskrba z energijo in vodo ter proizvodne površine.

– Na lokalni ravni se v skladu z učinkovito in enakomerno dostopnostjo, primerno razmestitvijo funkcij in medsebojnimi prometnimi povezavami razvija tudi lokalna središča in manjše oskrbne centre/zaposlitvena središča.

– Omrežje družbene infrastrukture, kot so šolstvo, zdravstvo, socialno varstvo, kulturne in druge javne službe, se razvija v skladu z omrežjem središč.

– Lokalna središča zagotavljajo prebivalcem naselja in njegovega zaledja vsaj možnosti za vsakodnevno oskrbo, osnovno izobraževanje, informiranje in druženje. Na območjih z izrazito razpršeno poselitvijo se spodbuja razvoj lokalnega središča, ki zagotavlja ustrezno oskrbo in raven javnih funkcij. V naseljih, ki so zaposlitvena središča območij s posebnimi razvojnimi problemi, ter v obmejnih območjih, kjer se lahko razvije neposredno gospodarsko sodelovanje s sosednjimi državami, se oblikuje manjše gospodarske cone.

– V omrežju urbanih naselij Metlika krepi povezanost s Črnomljem, Semičem in Novim mestom, pa tudi s Karlovcem v Republiki Hrvaški.

– Spodbuja se razvoj gospodarskih dejavnosti, ki v povezavi s kmetijstvom in gozdarstvom omogočajo ohranjanje poseljenosti in vitalnosti podeželja ter s tem prispevajo k visoki kvaliteti, prepoznavnosti in doživljajski privlačnosti naravne in kulturne krajine. V urbanih naseljih na podeželju se spodbuja razvoj delovnih mest in s tem zmanjšuje vsakodnevne delovne migracije.

– Območje Občine Metlika spada v Belokranjsko arhitekturno regijo. Z gradnjo in drugimi posegi v prostor se ustvarjata prepoznaven red v prostoru in racionalna organizacija dejavnosti. Prednostna je prenova, ohranjanje oblikovne prepoznavnosti v naseljih, kjer se razvija turizem.

– Nova poselitev se usmerja predvsem v poselitvena območja urbanih naselij. Bistven poudarek je na prenovi obstoječih naselij (notranji razvoj naselij).

(4) Izhodišča za načrtovanje nadaljnjega prostorskega razvoja Občine Metlika so:

– skladnost s prostorskimi cilji in zasnovami državnih prostorskih aktov in z mednarodnimi izhodišči na področju trajnostnega razvoja, katerega temelj je medsebojno povezovanje in usklajevanje gospodarskega, prostorskega, družbenega razvoja ter varstva okolja in ohranjanja naravnih in kulturnih vrednot,

– ohranjanje temeljnih značilnostih naravnih in ustvarjenih razmer na območju občine,

– ugotovitve o stanju in težnjah ter razvojnih pobudah in razvojnih možnostih na območju občine.

8. člen

(vizija prostorskega razvoja)

Vizija prostorskega razvoja Občine Metlika je ustvariti takšne razmere v prostoru, ki bodo omogočile krepitev medobčinskega središča in položaja občine v nacionalnem okviru. Občina Metlika bo z uveljavljanjem načel trajnostnega razvoja zagotavljala usklajen in uravnotežen prostorski razvoj, ki bo omogočil uresničevanje razvojnih pobud in ob tem ohranil naravne in kulturne kakovosti ter druge kakovosti bivalnega okolja in zagotovil povečanje prepoznavnosti območja občine v slovenskem in širšem prostoru.

9. člen

(cilji prostorskega razvoja občine)

(1) Uravnotežen prostorski razvoj naselij glede na njihovo vlogo v omrežju naselij se zagotavlja z ustreznimi prostorskimi možnostmi za razvoj stanovanj ter gospodarskih in družbenih dejavnosti v naseljih glede na njihov pomen v omrežju naselij, z zagotavljanjem prostorskih možnosti za širitev naselij in z ustreznim opremljanjem z GJI.

(2) Izboljšanje dostopnosti in prometne opremljenosti naselij, gospodarskih con in turističnih območij se zagotavlja z izgradnjo novih in prenovami obstoječih prometnic – cest, železniške proge, poti, kolesarskih poti, z zagotavljanjem ustreznih prometnih ureditev v naseljih za povečanje prometne varnosti in za potrebe javnega potniškega prometa.

(3) Ustrezno energetsko ter komunalno opremljenost naselij, gospodarskih con in turističnih območij se zagotavlja s postopnim opremljanjem s prioritetami in faznostjo glede na njihovo vlogo in pomen v omrežju naselij – zankanje elektroenergetskega omrežja, izboljšava telekomunikacij, izgradnja plinovoda ter kanalizacijskih omrežij s čistilnimi napravami.

(4) Ohranjanje prepoznavnosti prostora se zagotavlja z usmerjanjem novogradenj predvsem v obstoječa naselja in s sanacijo območij razpršene poselitve ter drugih razvrednotenih območij, s pazljivim umeščanjem novih ureditev in objektov v krajino in z ohranjanjem kmetijske rabe prostora ter prvin krajinske prepoznavnosti, predvsem vrtač, obdelovalnih teras, strukturiranosti kmetijskih zemljišč, steljnikov in obvodnih prostorov.

(5) Ohranjanje naravnih in kulturnih kakovosti se zagotavlja z ustrezno integracijo kulturne dediščine in drugih kulturnih sestavin okolja v razvojne programe z medsektorskim sodelovanjem in interdisciplinarnim pristopom ter z usmerjanjem novogradenj predvsem v obstoječa naselja in s sanacijo razvrednotenih območij ter s pazljivim umeščanjem ureditev in objektov v naravno okolje.

(6) Razvoj turističnih in prostočasnih dejavnosti kot enega najpomembnejših razvojnih programov se zagotavlja z zagotavljanjem prostorskih možnosti za novogradnje in za širitev obstoječih turističnih ureditev ter z navezovanjem turističnih programov na kmetijsko dejavnost in na ohranjanje narave ter varstvo kulturne dediščine.

(7) Razvoj obmejnega prostora kot območja prepoznavnosti in naravnih kakovosti ter razvojnih potencialov, predvsem v smeri razvoja turizma in prostočasnih dejavnosti se zagotavlja s pretehtanim umeščanjem dejavnosti v prostor in zagotavljanjem ustrezne infrastrukturne opremljenosti, vse ob upoštevanju omejitev z vidika varstva okolja, narave in bivalnih kakovosti ob usklajevanju z Republiko Hrvaško, vključno z ureditvijo vprašanj, povezanih z državno mejo.

(8) Razvoj občine upošteva omejitve v prostoru z namenom varovanja ljudi in njihovega premoženja pred naravnimi in drugimi nesrečami ter preprečitve ali čim večjega zmanjšanja posledic naravnih in drugih nesreč.

(9) S prostorskim razvojem in ureditvami se omogoča ohranjanje kulturne dediščine ter njeno vključevanje v družbeni in gospodarski razvoj občine.

(10) Zagotavlja se varstvo ljudi, živali in premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred naravnimi in drugimi nesrečami.

2.3 **Zasnova prostorskega razvoja občine**

10. člen

(zasnova prostorskega razvoja občine)

(1) Nadaljnji prostorski razvoj se gradi na usklajenih pristopih ohranjanja in varovanja obstoječih kakovosti, prenove in revitalizacije opuščenih in razvrednotenih območij ter krepitve nezadostno razvitih funkcij in kakovosti, vse ob dejavnem sodelovanju vseh pomembnih nosilcev urejanja prostora in povezanih resorjev.

(2) Na severozahodnem delu območja občine, na južnih pobočjih Gorjancev in na manj poseljenih območjih se nadaljuje zadržan razvoj v tesni navezavi na naravne vire, predvsem kmetijstvo in gozdarstvo. Omogoči se hitrejši razvoj središč ob glavni cesti in v koridorju načrtovane 3. razvojne osi, predvsem Suhorja, Hrasta in Jugorja. Preprečujejo se nadaljnje razpršene gradnje, predvsem na vinogradniških območjih, z usmerjanjem novogradenj na območja naselij in na njihova obrobja, zagotovi se višja stopnja komunalne opremljenosti v naseljih in zaselkih. Spodbuja se razvoj kmetijstva v povezovanju z razvojem turizma in prostočasnih dejavnosti ter usmerja tudi v ekološke oblike kmetijske pridelave, oživitev prepoznavnih domačih obrti. Spodbujajo se ukrepi za ohranjanje kakovostne kulturne krajine, pomembne za prepoznavnost Bele krajine, predvsem na območju Suhorja in Jugorja, tako da se omogočijo višja bivalna kakovost in boljše razvojne možnosti, predvsem za razvoj turizma na podeželju. Na gozdnih območjih se še naprej uveljavlja gozdarstvo, ki zagotavlja ohranjanje naravnih kakovosti in struktura kulturne krajine ter druge prvine prepoznavnosti tega območja.

(3) Na severovzhodnem delu občine, južnih pobočjih Gorjancev severovzhodno od Metlike se zagotovi hitrejši razvoj večjih središč ob regionalnih cestah, predvsem Radovice, Drašičev in Božakovega. Zagotovijo se zadržan razvoj manjših naselij ter ureditev in sanacija razpršene gradnje, predvsem na območjih mešane vinogradniške in stanovanjske oziroma počitniške poselitve, s čimer se zagotovijo bivalne kakovosti in razvojne možnosti, predvsem za razvoj turizma na podeželju. Predvsem na vinogradniških območjih se ohranjajo kakovostni avtohtoni poselitveni vzorci in krajinski vzorci z vrstami po padnicah in značilno parcelno strukturo ter spodbujajo ukrepi za boljše gospodarsko izkoriščanje (vinogradništvo, vinarstvo), tudi z razvojem turistične ponudbe. Na območju Božakovega se omogoči izkoriščanje geotermične energije kot del turistične ponudbe v občini in regiji. Spodbujajo se ukrepi za ohranjanje kakovostne kulturne krajine, predvsem na območju Drašičkih steljnikov kot enemu od regionalno pomembnih območij prepoznavnosti prostora Bele krajine.

(4) Na osrednjem delu občine, ki zajema vplivni prostor občinskega središča Metlike s primestnimi naselji, v katerih se razvija več pomembnih gospodarskih programov, se zagotavlja intenziven in načrtni razvoj Metlike kot turističnega, gospodarskega, upravnega, izobraževalnega in stanovanjskega središča skupaj z naselji v vplivnem območju. V nadaljnjem prostorskem razvoju se zagotovijo razvojne možnosti za prenovo ter širitev naselij in predvsem za gradnjo stanovanj in gospodarskih con ter objektov za družbene dejavnosti, pri čemer ima prednost kompleksna gradnja. Zagotovi se razvoj Metlike kot medobčinskega središča, z zadostnimi površinami za gradnjo in s prometnimi ter komunalnimi in energetskimi zmogljivostmi za razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti ter stanovanj. Z izgradnjo novih in posodobitvami obstoječih prometnic se zagotovijo boljše navezave na Novo mesto in Ljubljano ter Koroško (Slovenj Gradec) in Štajersko (Celje) in Hrvaško (Karlovac) – 3. razvojna os, posodobi se železniška proga Novo mesto–Metlika. Zagotovijo se nove površine za različne oblike predvsem kompleksne stanovanjske gradnje in urejanje odprtih površin kot integralnega dela urbane strukture in kakovostnega bivalnega okolja. V predmestnih in podeželskih naseljih se preprečuje nadaljnja razpršena gradnja z usmerjanjem novogradenj na območja naselij in na njihova obrobja, zagotovi se višja stopnja komunalne opremljenosti v naseljih in zaselkih.

(5) Na južnem in jugovzhodnem delu občine, ki zajema območje ob Kolpi in Lahinji in ga obeležuje pretežno ravninski prostor, se predvsem spodbuja intenziven, usmerjen turistični razvoj na širšem območju obeh rek (kopališča, kampi) ter izkoriščanje potencialov za kmetijske dejavnosti. V naseljih Gradac, Podzemelj, Krasinec in Primostek ob regionalni cesti Metlika–Črnomelj in ob Kolpi se zagotovi višja stopnja komunalne opremljenosti in preprečuje nadaljnja razpršena gradnja z usmerjanjem novogradenj na območja naselij in na njihova obrobja. Poveča se stopnja komunalne opremljenosti turističnih točk (Primostek, Podzemelj, Krasinec, Križevska vas, Božakovo, Želebej ter druga naselja) ter izgradnja novih in prenove ter razširitve obstoječih kopališč in kampov.

Zagotovijo se večje razvojne možnosti za turizem in prostočasne dejavnostih v navezavi na reko Kolpo in kakovostno, prepoznavno kulturno krajino ter na naselja in druge prvine z dediščinskimi vrednostmi. Spodbujajo se ukrepi za ohranjanje poseljenosti in kulturne krajine, tako da se omogočijo višja bivalna kakovost in boljše razvojne možnosti, predvsem za razvoj obkolpskega turizma, povezanega s termalnim turizmom (predvsem pri Božakovem) in turizmom na podeželju. Na ravninskih delih s kvalitetnimi kmetijskimi zemljišči se spodbujajo izboljševalni ukrepi za doseganje čim višjih gospodarskih učinkov kmetijske pridelave ob hkratnem upoštevanju zahtev za varstvo okolja in narave. Na preostalih kmetijskih predelih se spodbuja razvoj kmetijstva v povezovanju z razvojem turizma in prostočasnih dejavnosti ter usmerja tudi v ekološke oblike kmetijske pridelave, oživitev prepoznavnih domačih obrti ipd. Na gozdnih območjih se še naprej uveljavlja gozdarstvo, ki zagotavlja ohranjanje naravnih kakovosti in struktura kulturne krajine ter druge prvine prepoznavnosti tega območja.

(6) Zasnova prostorskega razvoja občine je prikazana v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. I Zasnova prostorskega razvoja Občine Metlika.

11. člen

(prednostna območja za razvoj poselitve in dejavnosti)

(1) Spodbuja se policentrični razvoj poselitve, pri čemer ima Metlika kot medobčinsko središče poudarjeno vlogo, kar se podpre z razmeščanjem centralnih funkcij, družbenih in gospodarskih dejavnosti in stanovanj ter z zagotavljanjem prometne dostopnosti in povezovanjem z drugimi občinskimi in regionalnimi središči ter z opremljanjem z gospodarsko javno infrastrukturo. Hkrati se kot lokalna zaposlitvena središča razvijajo Gradac, Podzemelj in Suhor.

(2) Pri razvoju poselitve in umeščanju posameznih dejavnosti se upošteva sprejemljivost z vidika varstva in ohranjanja varovanih vrednot kulturne dediščine.

(3) Razvoj gospodarskih dejavnosti se zagotavlja na območjih, kjer glede na prostorske potenciale in omejitve obstajajo prostorske možnosti zanje, vključno s prometno in drugo GJI ali možnostjo za komunalno opremljanje (predvsem v Metliki, Rosalnicah, Gradcu, Krasincu ter Bušinji vasi), možnosti za gospodarske dejavnosti manjšega obsega za zagotovitev lokalnih potreb pa se zagotavljajo tudi v preostalih pomembnejših naseljih Drašiči, Podzemelj, Suhor in Radovica. Pri umeščanju in razvoju gospodarskih dejavnosti se upošteva tudi njihovo združljivost z drugimi dejavnostmi in rabami prostora.

(4) Zagotavljajo se prostorske možnosti za gradnjo zadostnega števila stanovanjskih objektov. Pri določanju prostorov zanje se zagotavlja racionalno rabo prostora z bolj strnjeno gradnjo in višjimi gostotami pozidave v urbanih središčih, varčevanje z energijo in materialnimi sredstvi. Stanovanjsko gradnjo se usmerja na območja, kjer je mogoče ob razmeroma nizkih stroških zagotavljati komunalno opremljanje in dostopnost.

(5) Razvoj oskrbnih, storitvenih ter družbenih dejavnosti se usmerja na funkcionalno zaokrožena območja v Metliki, Rosalnicah, Suhorju, Gradcu in Podzemlju ter drugih središčih, z izborom ustreznih prostorov za posamezno dejavnost se zagotavlja ustrezna dostopnost. Ohranja in prenavlja se obstoječe ter spodbuja nove ureditve za te dejavnosti, s ciljem dosegati visoko kakovost oskrbe prebivalcev v občini. Omrežje teh dejavnosti se dopolnjuje glede na demografska gibanja in dostopnost.

(6) Razvijajo se različne oblike turizma, ki se povezujejo s cilji ohranjanja narave (pohodništvo na obronkih Gorjancev, v prostoru ob reki Kolpi, po kakovostnih vinogradniških območjih) in prostočasnimi dejavnostmi (kopališča v naravnem okolju in vodni športi na Kolpi), ter varstvom kulturne dediščine (ogled kulturnih spomenikov ter izjemnih krajin). Dopolnjujeta se turistična in rekreacijska infrastruktura v smislu kakovosti in raznovrstnosti ponudbe. Spodbuja se razvoj tržnih niš v okviru razvoja kmetijstva in dopolnilnih dejavnosti na podeželju v okviru prizadevanj za ohranjanje narave in varstva kulturne dediščine.

(7) Omeji se nadaljnja razpršena gradnja (predvsem v vinogradniških območjih) z omejevanjem poselitve zunaj naselij in z opredelitvijo novih, prostorsko utemeljenih in okoljsko sprejemljivih območij za pozidavo v okviru širitev naselij.

(8) Prednostna območja za razvoj poselitve in dejavnosti so prikazana v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. III Usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo.

12. člen

(omrežje naselij z vlogo in funkcijo posameznih naselij)

(1) Razvija se policentrično omrežje naselij v okviru občine kot omrežje ustrezno opremljenih središč, generatorjev razvoja svojega zaledja.

(2) Razvoj omrežja naselij se usmerja s ciljem zagotavljanja enakomernejšega razvoja in porazdelitve dejavnosti v občini ter družbeno in gospodarsko smotrne prostorske organizacije dejavnosti. Pri tem se ohranjajo naravne kakovosti in varuje kulturna dediščina ter upoštevajo druge omejitve v prostoru, prav tako pa se upoštevajo tudi kakovostne in s prostorom in okoljem usklajene razvojne pobude.

(3) Glede na vlogo in funkcijo v omrežju naselij, ki temelji na številu in strukturi prebivalcev, razmestitvi družbenih in storitveni dejavnosti ter drugih funkcij javnega značaja, se naselja razvrščajo v naslednje kategorije lokalnih središč:

– medobčinsko središče: Metlika,
– lokalna središča: Gradac, Podzemelj in Suhor,
– manjše oskrbne centre/zaposlitvena središča: Krasinec, Rosalnice, Radovica in Drašiči.

(4) Medobčinsko središče Metlika se skupaj z Rosalnicami razvija kot intenzivno urbano, zaposlitveno središče, omogoča se intenziven razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti, zato se zagotavljajo zadostne površine za te dejavnosti. Hkrati se določijo površine za različne oblike stanovanjske pozidave (večstanovanjska, vrstna, enodružinska gradnja). Izboljšata se prometna infrastruktura z izgradnjo obvoznice, lahko tudi kot del 3. razvojne osi, in komunalna ter energetska infrastruktura. Metlika se razvija kot osrednje kulturno in turistično središče občine ter središče regionalnega pomena, ki se povezuje s Črnomljem in Semičem v okviru Bele krajine ter z Novim mestom in Ljubljano, v okviru 3. razvojne osi pa tudi s Celjem, Slovenj Gradcem in Karlovcem. V Metliki se ohranjajo in nadgrajujejo funkcije občinskega in zaposlitvenega središča ter zagotavljajo ustrezne razmere za prostorski razvoj vseh vitalnih programov, posebej vseh oblik stanovanj, družbenih programov in gospodarskih dejavnosti.

(5) Lokalna središča se razvijajo kot gospodarska, zaposlitvena, kulturno-turistična, upravna, izobraževalna in oskrbna središča, kjer se zagotavljajo zadostne površine za javne dejavnosti in zaposlitvene obrate v manjših gospodarskih conah ter za novo stanovanjsko gradnjo.

(6) Manjši oskrbni centri/zaposlitvena središča se razvijajo kot naselja s pomembnejšo funkcijo v omrežju naselij, v katerih je vsaj eden od pomembnih javnih programov, kot so osnovna šola, zdravstveni dom, cerkev s pokopališčem, oskrbne ali obrtne dejavnosti. Zagotavljajo se zadostne površine za razvoj dejavnosti in stanovanj.

(7) Druga naselja v občini so podeželska naselja, pretežno ruralnega značaja in zadovoljujejo osnovne potrebe lokalnega prebivalstva. Ta naselja se razvijajo v okviru prostorskih možnosti in skladno s prostorom usklajenimi razvojnimi pobudami, predvsem v smeri prepletanja ter povezovanja kmetijstva in trajnostnega turističnega razvoja.

(8) Omrežje naselij z vlogo in funkcijo posameznih naselij je prikazano v strateškem delu kartografskega dela OPN na listih št. I Zasnova prostorskega razvoja Občine Metlika in III Usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo.

13. člen

(temeljne smeri prometnega povezovanja naselij v občini in razvoj GJI)

(1) Skozi Občino Metlika poteka načrtovana 3. razvojna os kot glavni prometni koridor v občini, ki bo zagotavljal medsebojno povezanost središč mednarodnega, nacionalnega in regionalnega pomena v širšem območju Slovenije. Omogoči se navezava pomembnih središč v obravnavanem območju na ustrezne razvojne povezave in razbremeni obstoječe prometnice, ki ne omogočajo ustreznih pogojev za sodoben in varen promet. Nova prometna povezava se načrtuje tako, da podpira razvoj policentričnega omrežja naselij, skladen razvoj v regiji, medsebojno dopolnjevanje funkcij podeželskih in urbanih območij ter njihovo povezanost prek avtocest z evropskimi prometnimi sistemi. Nova cestna povezava čezmejnega pomena poveže Metliko z Novim mestom in avtocestnim križem ter s Štajersko in Koroško, na drugi strani pa s Karlovcem (s Hrvaško).

(2) Na območju Občine Metlika sta na trasi 3. razvojne osi predvidena dva izvennivojska priključka, oba pri mestu Metlika, eden na severu (priključek trase predvidene severne obvozne ceste) ter drugi na jugu, kjer se priključuje vzhodna obvozna cesta. Na severnem priključku je v projekt 3. razvojne osi vključena tudi povezovalna cesta – severna obvozna cesta od priključka do regionalne ceste Metlika–Božakovo. Naselja na severozahodnem delu občine se na 3. razvojno os navezujejo preko predvidene ceste, ki se na območju naselja Dole priključi na obstoječo glavno cesto.

(3) Trase prometnic v okviru 3. razvojne osi se podrobneje opredelijo na podlagi prostorskih, okoljskih, funkcionalnih in ekonomskih preveritev ter ob upoštevanju sprejemljivosti v lokalnem okolju.

(4) Druge pomembnejše prometne smeri v občini so povezave Metlike s Črnomljem in s Semičem, Metlika–Drašiči, Metlika–Božakovo, Metlika–Radovica ter povezavi Jugorje–Semič in Bušinja vas–Radovica–Ostrič. Nižji rang prometnih koridorjev predstavlja prometna povezava, ki poteka vzdolž Kolpe proti jugu (Podzemelj–Krasinec–Griblje).

(5) Mejni prehod za mednarodni promet Metlika ter mejni prehodi za obmejni promet Božakovo, Krasinec, Krmačina, Radovica in Brezovica se urejajo kot vstopne točke v državo.

(6) Razvija se prometna in telekomunikacijska infrastruktura, omogoča se hitrejša fizična dostopnost do dobrin skupnega pomena ter spodbuja se razvoj novih tehnologij za omogočanje dostopnosti do informacij in storitev na daljavo. Na področju telekomunikacijske infrastrukture se omogoči priključitev vseh objektov na kabelska telekomunikacijska omrežja. Z razvojem brezžičnih povezav se zagotovi ustrezno umeščanje oddajnikov v prostor, pri čemer se zagotavlja njihova minimalna vidna izpostavljenost in združevanje.

(7) Zagotavlja se komunalna opremljenost območij, tako da so omogočeni ustrezen bivalni standard, varstvo okolja ter nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj. Ta dejavnost se razvija v organizacijskem in upravljavskem smislu, zagotavlja se ustrezna kakovost in zmogljivost sistema ter širitev omrežij, objektov in naprav komunalne in energetske javne infrastrukture na vsa območja poselitve v skladu s potrebami in zakonskimi zahtevami. Vsi novi vodi se vodijo podzemno, obstoječi nadzemni pa se nadomeščajo s podzemnimi, kjer je to skladno z drugimi režimi (npr. varstvo kulturne dediščine in narave).

(8) Zagotavlja se dolgoročna in kakovostna oskrba z energijo, predvsem z električno energijo in z zemeljskim plinom ter zagotavlja se učinkovita in racionalna raba energije na celotnem območju občine. Obnovljivi viri, predvsem lesna biomasa in sončna energija, se uporabljajo na območjih z izkazanimi interesi ter ugodnimi ekonomskimi kazalci ter na območjih, kjer plinifikacija ni načrtovana. Spodbuja se uporaba alternativnih obnovljivih energetskih virov, tako da je prostorsko integrirana in da z njo niso povzročeni negativni vplivi na okolje.

(9) Zagotavlja se stalna in kakovostna oskrba s pitno vodo, tako da se ščitijo vsi vodni viri in izvajajo se gradnje novih ter prenove obstoječih delov vodovodnega sistema. Pri tem se občina vključuje v medobčinski projekt Belokranjski vodovod in zagotovi oskrbo z vodo v vseh (gosteje) poseljenih območjih v občini.

(10) Dogradijo se sistemi odvajanja in čiščenja odpadne vode z dograjevanjem kanalizacijskega omrežja in zagotavljanjem izgradnje centralnih kanalizacijskih sistemov s čistilnimi napravami; najprej v večjih ter po potrebi v ostalih naseljih. Na preostalih območjih se zagotovi nadzorovano individualno odvajanje in čiščenje odpadne vode.

(11) Ravnanje z odpadki se ureja delno v okviru CEROD in delno v okviru občinskega zbirnega centra Bočka ob upoštevanju strategije ravnanja z komunalnimi odpadki v občini. Pri sistemu ravnanja z odpadki se izvaja reševanje problematike odpadkov na izvoru z načelom zmanjševanja količine odpadkov in ponovno uporabo uporabljivega dela odpadkov.

(12) Temeljne smeri prometnega povezovanja naselij in razvoj GJI v občini so prikazani v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. II Zasnova gospodarske javne infrastrukture.

14. člen

(usmeritve za razvoj dejavnosti v krajini)

(1) Površine za razvoj kmetijstva in gozdarstva se ohranjajo, na območjih zaraščanja kmetijskih površin se spodbuja ponovna kmetijska raba tal. Intenzivnost kmetijske obdelave je različna in prilagojena pridelovalnemu potencialu posameznih območij in omejitvenih dejavnikov, ki izhajajo iz ciljev ohranjanja narave, kulturne dediščine, vodnih virov, prepoznavnosti prostora in zdravega bivalnega okolja.

(2) Intenzivnejša kmetijska raba se izvaja predvsem na ravninskih predelih občine (predvsem širše območje med Kolpo, Krasincem in Podzemljem) in tudi na višjih legah, kjer so intenzivno vinogradništvo, sadjarstvo in še nekatere kmetijske kulture. Na drugih območjih so v ospredju ohranjanje kulturne krajine oziroma prepoznavnosti, ohranjanje poseljenosti, razvoj turizma in rekreacije. Zaraščanje kmetijskih zemljišč se ustavlja s spodbujanjem kmetovanja zlasti na območjih vrednejše tradicionalne kulturne krajine (predvsem na območjih steljnikov in njivske krajine pri Suhorju in Jugorju ter na posameznih vinogradniških območjih), po potrebi pa tudi z uvajanjem komasacij in melioracijskih ukrepov za izboljšanje možnosti za obdelavo tal.

(3) Gozdovi se ohranjajo kot naravni vir in naravno bogastvo, zagotavlja se sonaravno gospodarjenje z gozdom, s čimer se ob nadaljnjem gospodarskem izkoriščanju gozda uresničujejo tudi cilji ohranjanja narave in rekreacije v naravnem okolju. Na območju Metlike se primestni gozdovi urejajo kot integralni deli zelenega sistema mesta.

(4) Izkoriščanje mineralnih surovin se usmerja na obstoječe kope (Bereča vas), kjer se izvaja sanacijo sočasno s pridobivanjem in zagotovi končno sanacijo pridobivalnih območij na podlagi sanacijskih načrtov in programov ter s spremljanjem izvajanja sanacijskih ukrepov, bodisi s spodbujanjem naravne sukcesije, bodisi z novo, ustreznejšo namembnostjo.

(5) V obvodnem prostoru Kolpe in njenih pritokov se upoštevajo načela varstva voda, vodnega režima in ohranjajo retenzijske površine.

(6) Spodbuja se razvoj turizma, predvsem na širšem območju Kolpe (obvodne prostočasne dejavnosti), v vinogradniških območjih, v Metliki in Gradcu (kulturnozgodovinski turizem) ter na podeželju v povezavi z naravnimi in kulturnimi kakovostmi prostora (obronki Gorjancev, steljniki ipd.). Turistični točki širšega pomena sta tudi terme pri Božakovem in igrišče za golf pri Gradcu.

(7) Ohranjanje prepoznavnosti prostora se zagotavlja z ohranjanjem prepoznavnih prostorskih razmerij na območjih kmetijske krajine med Suhorjem in Jugorjem, na območju med Podzemljem in Krasincem, Drašičkih steljnikov in v vinogradniških območjih (Drašiči, Vidošiči, Železniki idr.). Ohranjajo se tudi prvine prepoznavnosti, ki se pojavljajo drugod po celotnem območju občine.

(8) Ohranjanje narave se zagotavlja s celovitim prostorskim načrtovanjem, v katerem so območja in enote ohranjanja narave upoštevana kot razvojni potencial in kot prvina varstva. Ohranjanje narave se zagotavlja predvsem na zavarovanih območjih, predlaganih širše zavarovanih območjih, na območjih naravnih vrednot in oblikovanih naravnih vrednotah, na območjih pričakovanih naravnih vrednot, na območjih prednostnih habitatnih tipov, na ekološko pomembnih območjih in na posebnih varstvenih območjih, vključenih v omrežje Natura 2000. Varujejo se območja biotske raznovrstnosti v krajini in ohranja se narava tudi na preostalih območjih občine, kar se zagotavlja z umeščanjem ureditev in objektov v prostor na podlagi strokovnih prostorskih preveritev in ugotovljene ranljivosti narave ter z izborom tehnologij, ki povzročajo kar najmanj zmanjševanja naravnih kakovosti. Upoštevajo se načela in cilji, ki jih določajo pristojne službe za varstvo narave.

(9) Varstvo kulturne dediščine se zagotavlja s celovitim prostorskim načrtovanjem, v katerem se kulturna dediščina uveljavlja kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja, ki vključuje štiri vidike vzdržnosti: ekonomska, socialna, okoljska in kulturna. Območja in objekti kulturne dediščine so upoštevani kot vir blaginje in priložnosti za razvoj in kot prvina varstva. Razvoj se usmerja tako, da niso povzročena razvrednotenja dediščine in da je zagotovljena prednostna sanacija že razvrednotenih območij in objektov. Upoštevajo se načela in cilji, ki jih določajo pristojne službe za varstvo kulturne dediščine.

(10) Varstvo okolja se zagotavlja s celovitim prostorskim načrtovanjem, v katerem bosta upoštevani ranljivost okolja za umeščanje in razvoj posameznih dejavnosti in rab prostora ter združljivost različnih rab in dejavnosti v prostoru. V skladu z načeli trajnostnega razvoja se zagotavljajo zdravo bivalno okolje, varstvo narave in varstvo naravnih virov. Prostorski razvoj se usmerja tako, da je stanje bivalnega okolja neproblematično, da so sanirana razvrednotenja prostora, da se zagotavlja policentrični sistem poselitve in pripadajoče infrastrukture v okviru okoljskih zmogljivosti in ohranjanja kakovosti okolja in niso bistveno spremenjena obstoječa razmerja med gozdnimi, kmetijskimi in pozidanimi zemljišči.

(11) Na območjih, ogroženih zaradi poplav in erozije, se omejuje razvoj dejavnosti, ki bi lahko poslabšale razmere ali bi bile ogrožene zaradi nevarnosti naravnih nesreč, predvsem pa na poplavnih in erozijskih območjih z običajnimi protierozijskimi ukrepi. Pri načrtovanju novogradenj se upoštevajo tudi omejitve zaradi potresne varnosti.

(12) Usmeritve za razvoj dejavnosti v krajini so prikazane v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. VI Usmeritve za razvoj v krajini.

2.4 **Zasnova gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena**

15. člen

(splošne določbe za razvoj gospodarske javne infrastrukture)

(1) GJI se razvija tako, da se zagotavlja trajna, kakovostna in zadostna komunalna oskrba ter dostopnost, možnosti za uravnotežen družbeni in prostorski razvoj ter možnosti za postopno izenačevanje nivoja uslug in komunalnega standarda na celotnem območju občine.

(2) GJI se v prostor umešča na način, da ne prizadene varovanih vrednot kulturne dediščine.

(3) Katastri in druge evidence gospodarske javne infrastrukture se dopolnjujejo ob vsakokratnih novogradnjah in rekonstrukcijah objektov, naprav in omrežij.

(4) Zasnova gospodarske javne infrastrukture je prikazana v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. II Zasnova gospodarske javne infrastrukture.

2.4.1 *Prometna infrastruktura*

16. člen

(prometna infrastruktura)

(1) Za zmanjševanje razlik v razvoju občine, vzpostavitev ustreznejšega urbanega omrežja, omogočanje gospodarskega razvoja, dvig bivalne ravni ter izboljšanje stanja okolja se zagotovi nova in prenovi obstoječa prometna omrežja in sisteme (cestne in železniške povezave, kolesarsko omrežje in peš poti, javni potniški promet), pri čemer je pomembno kvalitativno izboljševanje oskrbe Metlike, lokalnih središč in vseh drugih naselij v občini.

(2) Dotrajano in zastarelo omrežje cestnih povezav v občini se rekonstruira na celotnem območju. Prednostno se obnovijo oziroma na posameznih odsekih zgradijo nove cestne povezave Metlike z Novim mestom, Ljubljano, Celjem in Slovenj Gradcem ter Karlovcem (3. razvojna os), rekonstrukcije cestnih povezav s Črnomljem in Semičem, ter povezave vseh drugih naselij v občini z Metliko. Obnovijo oziroma na posameznih odsekih zgradijo se nove cestne povezave z mednarodnim mejnim prehodom Metlika ter mejnimi prehodi za obmejni promet Krasinec, Božakovo, Krmačina, Radovica in Brezovica ter cestno omrežje na območju reke Kolpe in v vinogradniških območjih.

(3) Novogradnje prometnic se zagotovijo kot dostopi do območij predvidenih novih kompleksnih gradenj in ureditev.

(4) Pri načrtovanju novogradnje in rekonstrukcij prometnega omrežja se upoštevajo podatki o obstoječem in predvidenem povprečnem letnem dnevnem prometu (PLDP), na predelih občine, kjer na podlagi PLDP novogradnje in prenove ne bi bile upravičene, pa tudi podatki o potrebah in možnostih za razvoj gospodarstva in turizma ter za dvig bivalnega standarda. Z boljšimi cestnimi povezavami in z izboljšanjem kakovosti in časa potovanja ter prometne varnosti se omogočijo višje oblike gospodarske interakcije med regijskimi in lokalnimi središči.

(5) V delih naselij, ki so varovani kot kulturna dediščina, se prometne ureditve podrejajo varstvenim ciljem in kakovostnim značilnostim kulturne dediščine.

17. člen

(omrežje državnih cest)

(1) Omrežje državnih cest se prenovi, na območjih naselij se v njihovem okviru gradijo obvozne ceste in ustrezne ureditve za pešce in kolesarje. Uredijo se križišča z navezavami lokalnih cest.

(2) Na severni in jugovzhodni strani je predvidena izgradnja obvozne ceste mesta Metlika, ki se navezuje na potek bodoče trase ceste 3. razvojne osi. Trasa obvozne ceste mora razbremeniti središče Metlike in izboljšati dostop do gospodarsko-storitvenih con. Zagotovi se rekonstrukcija obkolpske regionalne ceste in s tem izboljša dostop do sedaj manj dostopnih območij občine.

(3) Regionalna cesta III. reda 663 Bušinja vas–Radovica–Ostrež na dveh odsekih poteka skozi ozemlje Republike Hrvaške, zato je predvidena izgradnja nove ceste po ozemlju Republike Slovenije, ki bo zagotovila dostop do naselij Malo Lešče in Radovica brez prečkanja državne meje.

18. člen

(lokalno cestno omrežje)

(1) Vzdržujejo, prenavljajo in modernizirajo se vse lokalne ceste in javne poti ter ostalo cestno omrežje, izvajajo se ukrepi za umirjanje prometa. Ustrezno se obnovi lokalno cestno omrežje za dostop do lokacij z večjim turističnim pomenom oziroma s turističnim pomenom in za dostop do manjših naselij oziroma lokacij.

(2) Za zagotovitev kar najboljših povezav naselij v občini s cesto v okviru 3. razvojne osi bodo potrebne novogradnje in prenove lokalnega cestnega omrežja na območju tega koridorja.

19. člen

(železniško omrežje)

(1) Zaradi zagotovitve gospodarnejšega in skladnejšega razvoja železniškega omrežja, izboljšanja življenjskih pogojev, varstva okolja, večje izbire prometnih sredstev se obnovi obstoječo železniško povezavo nacionalnega pomena: Ljubljana–Novo mesto–Metlika–državna meja ter vse štiri obstoječe postaje Metlika, Rosalnice, Dobravice in Gradac.

(2) Uredijo se nova izvennivojska križanja železniške proge s cestnim omrežjem.

20. člen

(omrežje kolesarskih stez/poti in pešpoti ter drugih rekreacijskih poti)

(1) Zgradijo se omrežja kolesarskih stez in poti, ki se v naseljih navezujejo na obstoječe omrežje, pri novogradnjah cestnega omrežja in potekov skozi naselja se urejajo kot kolesarske steze.

(2) Ureja se regionalna kolesarska steza Novo mesto–Metlika–Črnomelj. Uredijo se kolesarske steze v smeri Drašičev, Radovice, Krašnjega Vrha, Grabrovca ter ostalih turističnih in vinorodnih krajev.

(3) Regionalne in druge kolesarske steze in poti se povežejo v omrežje, ki povezuje večja središča in turistične ureditve po celotnem območju občine, predvsem pa v obvodnem prostoru Kolpe in po vinogradniških območjih.

(4) Obstoječe in nove pešpoti, tudi tematske, konjeniške in podobne poti, se urejajo in povezujejo v povezan sistem pešpoti v rekreativne in turistične namene.

21. člen

(mirujoči promet)

(1) V Metliki in lokalnih središčih se zgradi ustrezno število parkirnih mest v okviru javnih površin in v soseskah, kar se zagotavljala z nivojskimi ureditvami in v Metliki tudi s parkirnimi hišami. Gradnja novih javnih objektov se pogojuje z ustreznim številom parkirnih mest za zaposlene in obiskovalce ter stanovalce.

(2) Dogradijo se parkirne kapacitete ob obstoječih javnih objektih in ob spremembah namembnosti obstoječih objektov skladno s potrebami teh objektov, poleg tega pa se zagotavljajo parkirna mesta tudi za reševanje primanjkljaja parkirnih površin v okolici novih objektov. V ta namen se v čim večji meri uredijo kletne etaže objektov in odprte javne površine.

(3) Urejene parkovne površine in zelenice se ne namenjajo za parkiranje.

(4) Parkirišča za avtobuse se uredijo predvsem v industrijski coni Pild, v bližini javnih kopališč in večjih turističnih znamenitosti (kjer to dopušča prostor), vendar zunaj naravnih vrednot in posebnih varstvenih območij.

22. člen

(letališče)

Območje letališča v Prilozju se ureja kot športno-rekreacijsko območje, predvidi se širitev oziroma podaljšanje vzletno-pristajalne steze (da bo zadoščeno pogojem za varno vzletanje in pristajanje) ter ureditev servisnih objektov in površin za potrebe letališča in prireditev.

23. člen

(javni potniški promet)

(1) Avtobusna in železniška postaja v Metliki ostajata na obstoječi lokaciji. Preuredita se v smislu posodobitve in povečanja prometne varnosti ter zagotavljanja ustreznih funkcionalnih površin, vključno s parkirišči za osebna vozila.

(2) V vseh naseljih, ki jih povezujejo avtobusne linije, se uredijo nova oziroma posodobijo obstoječa postajališča za avtobuse.

2.4.2 *Okoljska, energetska in komunikacijska infrastruktura*

24. člen

(okoljska, energetska in komunikacijska infrastruktura)

(1) Na celotnem območju Občine Metlika se vzpostavijo nova in rekonstruirana oziroma dopolnjena obstoječa infrastrukturna omrežja za zagotavljanje enakovredne komunalne in energetske opremljenosti, učinkovitega varstva okolja, dviga življenjske ravni in izvedbe predvidenih razvojnih programov v občini.

(2) Poveča se zanesljivost oskrbe ter ureditev okoljske problematike odvajanja in čiščenja odpadne vode.

(3) Prednostno se zagotavlja kvalitativno izboljševanje oskrbe Metlike in lokalnih središč ter minimalna komunalna oskrba manj razvitih, od razvoja odmaknjenih območij.

(4) Graditev lahko poteka samo na komunalno opremljenih zemljiščih, zato načrtovanje, gradnja novih ter dopolnjevanje in prenova omrežij GJI teče sočasno z načrtovanjem in izvajanjem graditve oziroma s prostorskim razvojem. Zato se razvija komunalno in energetsko infrastrukturo v dveh, med seboj usklajenih smereh: s sanacijo stanja in z infrastrukturnim opremljanjem novih razvojnih območij v naseljih (s predhodno zagotovljenima časovno dinamiko in pričakovanimi viri za pokritje stroškov).

(5) Za celotno območje občine se izdela program opremljanja stavbnih zemljišč. Za vse nove investicije pa se izdelajo podrobni programi opremljanja – za posamezno vrsto infrastrukture za območje celotne občine ali za posamezno manjše območje ali za vso načrtovano infrastrukturo znotraj posameznega območja.

(6) S prostorskim načrtovanjem se zagotovi smotrno rabo energije, s smotrno razporeditvijo poselitve se zmanjšujejo stroški za izgradnjo in obratovanje omrežij GJI.

(7) Projekti, v okviru katerih se z opremljanjem novih območij zagotavlja tudi sanacija obstoječih območij naselij, se izvajajo prioritetno.

(8) Infrastrukturni vodi se na območjih ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine izvajajo podzemno in le izjemoma nad zemljo, če bi podzemna izvedba lahko bistveno ogrozila dele območij ohranjena narave in enote arheološke dediščine.

(9) Obstoječa območja GJI, ki negativno vplivajo na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost, se ustrezno sanira.

(10) Na območjih in v objektih, varovanih po predpisih o varstvu kulturne dediščine, je pri dopustnosti postavljanja objektov za telekomunikacijsko opremo oziroma pomožnih infrastrukturnih objektov potrebno upoštevati tudi varstveni režim, ki velja za posamezno enoto dediščine.

25. člen

(varstvo vodnih virov in oskrba s pitno vodo)

(1) Vse vodne vire se zaščiti pred morebitnim onesnaženjem. Posebno pozornost se nameni dvema glavnima vodovarstvenima območjema na severozahodnem in osrednjem delu Občine Metlika (Suhor in Obrh), kjer se lahko intenzivira dejavnosti samo ob striktnem upoštevanju parametrov zaščite podtalnice. Zagotovi se dokončno sanacijo vodnih virov in okolja z izgradnjo čistilnih naprav prvenstveno na vodovarstvenih območjih. Potencialne nove vodne vire se razišče in ustrezno zaščiti.

(2) Varovanje vodnih virov in ukrepe za varstvo vodnih virov, predvsem pa programe varstva okolja in rabe prostora na območjih vodnih virov se usklajuje s sosednjimi občinami in zaradi obmejne lege tudi z Republiko Hrvaško.

(3) Vodooskrba Občine Metlika se zagotavlja prek magistralnega sistema vodooskrbe za celotno območje Bele krajine. Z izgradnjo belokranjskega vodovoda so vsi sistemi (Obrh, Jamniki ter Suhor in Rajakovići) povezani v celovit vodovodni sistem belokranjskega vodovoda, s čimer je zagotovljena zadostna količina in ustrezna kakovost pitne vode.

(4) Naselja, ki jih ni mogoče priključiti na sistem oskrbe z vodo iz javnega omrežja, se oskrbujejo prek lastnih zajetij, vendar se bodoči prostorski razvoj na teh območjih omejuje in uskladi z drugimi dejavnostmi in rabami v prostoru. Ne glede na način oskrbe z vodo se evidentira vse objekte, ki niso priključeni na javni vodovodni sistem, in opredeli način oskrbe z vodo.

(5) Na celotnem območju se obnovi in modernizira obstoječe vodovodno omrežje. Posamezni lokalni sistemi se vključijo v centralni vodovodni sistem ali pa se zanje zagotovi kvalificiranega upravljavca. Ob upoštevanju značilne razpršene gradnje je mogoče v oddaljenih naseljih in območjih razpršene gradnje zagotoviti vodooskrbo tudi iz individualnih sistemov, vendar se tudi take sisteme vključi v sistem javne oskrbe v smislu zagotavljanja in dobavljanja pitne vode ter zagotavljanja minimalnih tehnično higienskih pogojev.

(6) Pri novogradnjah, predvsem manjših stanovanjskih objektov in zidanic, se vzpodbuja uporabo kapnice za sanitarno vodo.

26. člen

(odvajanje in čiščenje odpadne vode)

(1) Sistemi za odvajanje in čiščenje odpadne vode se prioritetno zgradijo na gosteje poseljenih ter občutljivih in vodovarstvenih območjih. Vsa naselja, ki so na vodovarstvenih območjih, se opremijo s kanalizacijskim omrežjem.

(2) Odvajanje in čiščenje odpadne vode se uredi na območju naselij Hrast pri Jugorju, Bereča vas, Bojanja vas, Grabrovec, Klošter, Primostek, Božakovo, Slamna vas, Krivoglavice, Zemelj, Trnovec, Svržaki, Dolnja Lokvica in Gornja Lokvica.

(3) Dogradi in sanira se kanalizacijsko omrežje v Metliki v skladu z občinskim operativnim načrtom ravnanja z odpadnimi vodami.

(4) Na območjih, kjer kanalizacijsko omrežje ne obstaja oziroma ni predvideno, se predvidi odvajanje in čiščenje odpadne vode v individualnih sistemih za čiščenje odpadne vode. Vsi individualni sistemi morajo biti evidentirani in vključeni v sistem nadzora, zagotovljeno mora biti okoljsko sprejemljivo čiščenje ter odvoz ostankov blata.

27. člen

(ravnanje z odpadki)

(1) Ravnanje z odpadki se ureja v skladu z Operativnim programom ravnanja z odpadki v Občini Metlika. Celotno območje Občine Metlika ima organizirano odvažanje odpadkov v sklopu CEROD v Leskovcu pri Novem mestu ter v sklopu zbirnega centra Bočka.

(2) Spodbuja se zmanjševanje nastanka odpadkov na izvoru ter vzpostavlja se vse potrebne ravni ravnanja z odpadki (zbiranje, prevažanje, predelava in odstranjevanje odpadkov vključno s kontrolo tega ravnanja in okoljevarstvenimi ukrepi po zaključku delovanja objekta ali naprave za predelavo ali odstranjevanje odpadkov) tako, da bo odstranjevanju namenjena le minimalna količina že sortiranih odpadkov.

(3) Evidentirajo in sanirajo se divja odlagališča odpadkov, pripravijo se sanacijski načrti ter izvedejo se ustrezni ureditveni in omilitveni ukrepi.

28. člen

(oskrba z energijo)

(1) Zasnova oskrbe občine z energijo temelji na izhodiščih prihodnjega razvoja občine in energetskih konceptih, ki tak razvoj omogočajo. Temeljna dokumenta oskrbe z energijo sta lokalni energetski koncept občine in projekt plinifikacije, s katerima se zagotovi stalna, zadostna in ekonomsko sprejemljiva oskrba z energijo.

(2) Pri načrtovanju energetskih sistemov imajo prednost sistemi, ki omogočajo hkratno proizvodnjo več vrst energije, zlasti toplotne in električne energije ter izrabo obnovljivih virov energije.

(3) Za vinogradniška in druga območja z razpršeno gradnjo se v skladu z energetskim konceptom občine opredelijo alternativne možnosti za komunalno opremljanje (lesna biomasa, sončna energija) in izrabo naravnih virov (uporaba kapnice, prečiščene sive vode iz gospodinjstva in podobno) za kar najmanjše investicije in posege v krajino.

(4) Na območju Občine Metlika ni predvidenih skladišč za rezerve nafte in njenih derivatov. Skladišče za potrebe te občine je pri Ortneku v Občini Ribnica.

(5) Električna energija: Za zagotavljanje dvostranskega napajanja Bele krajine se zgradi daljnovod DV 110 kV Kočevje–Črnomelj, s katerim se zagotovita večja zanesljivost oskrbe ter možnost rezervnega napajanja. S tem bo zagotovljena nemotena dobava elektrike na celotnem območju občine.

(6) Območje občine se z električno energijo napaja iz RTP Metlika, ki se napaja iz RP Hudo prek daljnovoda DV 2x110 kV Hudo–Gotna vas–Osojnik–Metlika ter v prihodnosti tudi iz načrtovanega daljnovoda Kočevje–Črnomelj (iz smeri Beričevo), katere del med RTP Črnomelj in RTP Metlika (VN 110 kV) je že izveden.

(7) Za zagotavljanje novih potreb po električni energiji se zgradi dodatna 20 in 0,4 kV elektroenergetska infrastruktura.

(8) Zemeljski plin: Z izgradnjo prenosnega plinovoda Novo mesto–Bela krajina se v občini omogoči oskrba industrije in široka potrošnja z zemeljskim plinom. Plinovodno omrežje omogoči napajanje gosto poseljenega dela občina (Metlika z bližnjo okolico) in predstavlja dolgoročni vir za ogrevanje, pripravo tople vode in kuhanje v stanovanjskih naseljih, poslovnih predelih in gospodarskih conah ter predvsem na območjih večjega zgoščevanja odjema. Do izgradnje predvidenih plinovodov se na mestih večjega in zgoščenega odjema uvaja sisteme daljinskega ogrevanja s sistemom utekočinjenega naftnega plina, ki se izvede tako, da bo mogoča kasnejša predelava za uporabo zemeljskega plina.

(9) Izraba sončne energije za proizvodnjo elektrike je dopustna na objektih in objektom pripadajočih gradbenih parcelah ter na površinah, ki so za ta namen opredeljene v tem odloku, pod pogojem, da postavitev objektov in naprav ni v neskladju z varstvenimi režimi v prostoru in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave. Na objektih in območjih, ki so varovani kot kulturni spomeniki, postavitev in gradnja naprav za proizvodnjo električne energije ni sprejemljiva. Na objektih in območjih, ki so varovani kot kulturna dediščina ter v vplivnih območjih je postavitev naprav za proizvodnjo električne energije dopustna le izjemoma, po predhodni preveritvi umestitve, vendar je pred tem treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje.

(10) Gradnja malih vodnih elektrarn (do 100 kW) je dopustna na krajinsko manj izpostavljenih lokacijah, samo v primerih, če oskrba z energijo ni mogoča na sprejemljivejši način, in sicer v okviru prenove obstoječih vodosilnih objektov. Obstoječe lokacije mlinov in žag se lahko izkoristijo za male vodne elektrarne, če se z njihovo ureditvijo prispeva k prenovi ali revitalizaciji objektov kulturne dediščine.

(11) Izrabo lesne biomase se spodbuja tako za sisteme daljinskega ogrevanja za posamezne dele naselij ali manjša naselja kot tudi za manjše, individualne sisteme ogrevanja.

(12) Večji potencial izkazujejo geotermični energetski viri na območju Božakovega, kjer se načrtuje uporaba vira v turistične namene.

(13) Pri načrtovanju poteka novih vodov je treba posebno pozornost posvečati predvsem rešitvam pri prečkanju posameznih reliefnih hrbtov, npr. pobočij Gorjancev in pa na prečkanju območij, ki so zavarovana zaradi visoke stopnje naravne ohranjenosti (ekološko pomembna območja, območja Natura 2000), predvsem pa območji Gorjancev in Kolpe.

(14) Zlasti na območjih velikih naravnih kakovosti in prepoznavnosti prostora se pri načrtovanju in izvajanju načrtovanih ureditev posebno pozornost posveti umeščanju objektov in naprav (npr. stojna mesta daljnovodov, lokacije merilno regulacijskih postaj), zaradi katerih bodo lahko povzročeni moteči posegi v relief in krajinsko zgradbo ter naravne kakovosti (obrobje Gorjancev, steljniki in vinogradniška območja, širše območje Kolpe in Lahinje) ter na bivalno okolje.

(15) Zmanjša se poraba električne energije za osvetlitev javnih površin ter zmanjša se svetlobno onesnaženje z:
– zamenjavo vseh obstoječih svetilk razsvetljave, tako da ni svetlobnega toka, ki seva navzgor,
– uvedbo časovnih intervalov osvetlitve,
– zamenjava obstoječih sijalk z varčnimi sijalkami.

29. člen

(komunikacijsko omrežje)

(1) Na območju občine se zagotovi povečana mobilnost in povezanost s sistemom komunikacij. Telekomunikacijsko omrežje se prenavlja in dograjuje v skladu s potrebami in razvojem poselitve. Na območju občine se v skladu s Strategijo razvoja informacijske družbe do leta 2020 vsem gospodinjstvom zagotovi dostop do interneta hitrosti vsaj do 30 Mb/s.

(2) Za zagotavljanje storitev širokopasovnih mobilnih komunikacij na celotnem območju občine se gradi in dopolnjuje omrežje baznih postaj. Ker se pričakuje povečanje števila baznih postaj, se umestitev v prostor ter pokrivanje območja s signalom skrbno načrtuje, predvsem na območjih izjemne ranljivosti naravnega okolja in izraženih krajinskih vrednot.

(3) Obstoječe bazne postaje se nahajajo na lokacijah Jugorje, Metlika RTV, Metlika – Jug in Podzemelj.

(4) Na območju občine so vključena telekomunikacijska vozlišča s pripadajočim medkrajevnim in krajevnim telekomunikacijskim omrežjem v zemeljski in nadzemni obliki. Telekomunikacijska vozlišča se nahajajo v Metliki, Gradcu in Suhorju.

(5) Telekomunikacijsko omrežje se prenavlja in dograjuje v skladu s potrebami in razvojem poselitve.

(6) V strnjenih naseljih se spodbuja izgradnja kabelskih sistemov ter sistemov širokopasovnih mobilnih komunikacij. Predvidi se izgradnja komunikacijskega omrežja s pripadajočimi kabli vseh najsodobnejših tehnologij in ustrezno kabelsko kanalizacijo na področju vseh kompleksnih novogradenj, širitev in zapolnitev, pa tudi posodabljanje komunikacijskih omrežij v sklopu prenov naselij. Zagotovi se izgradnja komunikacijskega omrežja tudi do vseh obstoječih objektov oziroma zgradb v smislu posodobitve omrežja z novimi kapacitetami in novimi tehnologijami.

(7) Predvsem se izboljša signal v prostoru ob reki Kolpi in v SV delu občine (Radovica, Bojanja vas, Slamna vas, Krašnji Vrh ipd.), kjer je treba zaradi vizualne izpostavljenosti baznih postaj skrbno načrtovati in upoštevati sodobne principe umestitve in zakrivanja baznih postaj v ranljivem ali izpostavljenem prostoru, zlasti na posameznih predelih pobočij Gorjancev, doline Kolpe ter drugih vodotokov. Potencialna območja načrtovanih baznih postaj so Krašnji Vrh, Plešči Vrh, Božakovo, Trnovec, Gornja Lokvica, Dobravice in Gradac.

(8) Na območju občine je oddajnik RTV na lokaciji Metlika–Veselica, ki poleg oddajnikov na Trdinovem vrhu in Veliki Plešivici ustrezno pokriva območje občine.

2.5. **Usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo**

2.5.1 *Notranji razvoj, prenova in širitev naselij*

30. člen

(notranji razvoj in prenova naselij)

(1) Poselitev se prvenstveno usmerja v okvire naselij in zagotavlja njihov kakovostni notranji razvoj, glede na razvojne potrebe in ob upoštevanju omejitev tudi s širitvami, zaokrožitvami in zgostitvami obstoječe poselitve. Za pozidavo se izkoristijo degradirana in nezadostno izkoriščena stavbna zemljišča, ki so po urbanističnih in drugih kriterijih primerna za pozidavo. Obstoječi opuščeni ali neprimerni objekti v naseljih se prenovijo ali nadomestijo z ustreznejšimi glede namembnosti in oblikovnih značilnosti.

(2) Z večjo koncentracijo stanovanj in delovnih mest v naseljih, ki so v celoti ali deloma že komunalno opremljena, se zagotavlja učinkovitejše komunalno in stanovanjsko gospodarstvo in omejevanje razpršene gradnje. Zato se zagotavlja pravočasno pridobivanje in urejanje stavbnih zemljišč.

(3) V Metliki kot medobčinskem središču, v lokalnih središčih ter v manjših oskrbnih centrih/zaposlitvenih središčih ali na ustreznih lokacijah v njihovi bližini se zagotavljajo površine za šport in rekreacijo, v povezavi z možnostmi za rekreacijo v naravi ter površine za hotele, apartmaje, kampe in šotorišča v naseljih ob Kolpi in ob drugih turistično zanimivih lokacijah. Graditev objektov in ureditve za turizem se lahko izvaja le na posebej opredeljenih lokacijah, ki niso v nasprotju z varstvenimi režimi in usmeritvami.

(4) Pri načrtovanju in urejanju podeželskih naselij in vasi se zagotovita izboljšanje razmer za delo in bivanje ter opravljanje kmetijskih in dopolnilnih dejavnosti ter možnost razvoja podjetništva na podeželju (storitvene in manjše obrtne dejavnosti, ki so združljive z bivalnim okoljem). V podeželskih naseljih se razpoložljiva stavbna zemljišča prednostno namenjajo gradnji za potrebe kmečkih in polkmečkih gospodarstev ter za razvoj dopolnilnih dejavnosti, vključno s turistično ponudbo.

(5) Zagotavlja se uravnoteženo razmerje med grajenimi in zelenimi površinami ter povezavami z odprto krajino ter primerne gostote pozidave na območjih, namenjenih zgoščevanju. Vodni in obvodni prostor (priobalno zemljišče), gozdove, naravne vrednote in posamezne sestavine biotske raznovrstnosti se vključuje v zeleni sistem naselij kot integralni del podobe naselja. V bližini naselij se v okviru načrtovanja zelenih sistemov naselij izkoristi rekreacijski potencial gozdov in kmetijskih površin ter obvodnih prostorov.

(6) Zagotavlja se ureditev javnih prostorov, ki jih sestavljajo tako naravne sestavine in grajeno javno dobro, kot so prometne površine, trgi, tržnice, igrišča, parki, zelenice, osrednji prostori naselij za druženje in počitek in podobno, zato se jih v čim večji meri vključuje v urbane in ruralne strukture. Zagotovi se dostopnost zelenih in drugih javnih odprtih površin za vse prebivalce in raznolikost teh površin glede vloge in uporabnosti in glede na njihov pomen za prepoznavno podobo naselja.

(7) Prenova vključuje prenovo vseh delov in elementov naselij. S prenovo se poiščejo in izkoristijo notranje prostorske rezerve naselja, s čimer se omili širjenje naselja.

(8) Prenova se osredotoča v izboljšanje kakovosti bivanja, predvsem s kvalitetnejšim urejanjem javnih površin ter odprtega prostora v naseljih. Pri načrtovanju prenove se upošteva ohranjena identiteta naselja ali dela naselja in okoliške krajine. Prenove in novogradnje se na območjih z ohranjeno tradicionalno strukturo urbanistično in arhitekturno prilagajajo tej strukturi v smislu zagotavljanja tipološke poenotenosti, dopustno pa je tudi uvajanje sodobnih arhitekturnih principov ob upoštevanju kakovostnih morfoloških značilnosti naselij in arhitekture objektov.

(9) Posebna pozornost se nameni prenovi zgodovinskega mestnega jedra Metlike ter trških in vaških jeder (Gradac, Drašiči idr.) s še ohranjeno tradicionalno urbano strukturo in arhitekturnimi elementi.

(10) Ohranjajo in prenavljajo se jedra naselij in druge prostorsko ter programsko najpomembnejše točke in predeli naselij. Kakovostni robovi naselij ter vidno izpostavljene lokacije (cerkve, vrhovi vzpetin ipd.), pasovi vegetacije, zelena območja ob potokih, Kolpi ipd. in druge prostorske prvine, ki so pomembne za prepoznavnost naselja, se varujejo, tako da se vanje z novogradnjami ne posega, razen izjem, ki morajo biti strokovno utemeljene.

(11) Celovita prenova naselij, ki so opredeljena kot naselbinska dediščina, se načrtuje na podlagi konservatorskega načrta za prenovo v okviru OPPN s ciljem zagotavljanja varstva kulturne dediščine ter kakovostnih bivalnih razmer in razvojnih možnosti.

31. člen

(širitve, zaokrožitve, zgostitve pozidave)

(1) Prostorske možnosti za razvojne dejavnosti se zagotavljajo tudi s širitvami, zaokrožitvami in zgostitvami naselij.

(2) Nova območja za pozidavo se načrtujejo, kjer je zagotovljena dostopnost, organizirana ureditev GJI, ustrezno varovanje naravnih in kulturnih kakovosti prostora ter varstvo okolja. Nova razpršena gradnja, širitve razpršene gradnje in nekontrolirano razraščanje naselij na robovih ni dovoljeno.

(3) Vsakokratne širitve naselij se preverijo in utemeljijo z vidika urbanističnih, krajinskih, kulturnovarstvenih, okoljskih in drugih zahtev. Pri načrtovanju širitev poselitve se zagotavljajo optimizacija umeščanja v prostor in izvedba omilitvenih ukrepov v smislu umestitve objektov v prostor, njihove namembnosti in njihovega merila oziroma gabaritov.

(4) Širitve naselij za organizirano stanovanjsko gradnjo ter za storitvene in druge gospodarske dejavnosti se prvenstveno usmerjajo na območje mesta Metlika. Širitve za stanovanjsko gradnjo in gospodarske dejavnosti se glede na pomen v omrežju naselij usmerjajo tudi na območje lokalnih središč, v skladu z njihovimi razvojnimi potrebami in prostorskimi možnostmi ter omejitvami.

(5) Kjer zaradi prostorskih omejitev in pomanjkanja komunalne opremljenosti ter morebitne nezdružljivosti rab razvoja perspektivnih kmetij v naselju ni mogoče zagotoviti, se na podlagi preveritev s kmetijskega, prostorsko-urbanističnega, krajinskega in okoljskega vidika določijo zemljišča za selitev kmetij iz strnjenih naselij na lokacije, ki bodo omogočale bolj funkcionalno obratovanje in razvoj kmetije.

(6) Pri načrtovanju širitve območij naselij in gradnji objektov zunaj območij naselij se zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti, zlasti na posebnih in potencialnih posebnih varstvenih območjih, na območjih ohranjanja habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo ter habitatov ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst, širitve se ne načrtujejo v varovanih območjih narave.

(7) Pri načrtovanju širitev poselitvenih območij in gradnji objektov zunaj poselitvenih območij se zagotavlja celostno ohranjanje kulturne dediščine tudi v vplivnem območju kulturnega spomenika ali kulturne dediščine. V naseljih, kjer so posamezna območja varstva kulturne dediščine, se novogradnje načrtujejo in izvajajo v skladu z varstvenimi režimi in usmeritvami.

(8) Na vinogradniških območjih se po pogojih, ki jih določa izvedbeni del tega odloka, dovoli gradnja zidanic kot gospodarskih objektov ali kot delno bivalnih objektov in objektov za turistične namene za ponudbo in trženje pridelkov.

32. člen

(romska naselja)

Prenove romskih naselij se načrtuje celostno, v okviru celotne občine. Zagotovi se pripravo ustreznih strokovnih podlag za urejanje posameznih naselij, vključno z urejanjem statusa zemljišč in njihovega komunalnega opremljanja. To velja predvsem za večja romska naselja in za naselja, v katerih so prebivalci pripravljeni sodelovati. V primeru preostalih, manjših romskih zaselkov in gradenj se preprečuje njihovo širjenje in poišče možnosti za preselitev na območje naselij, ki se kompleksno in načrtno urejajo kot romska naselja.

2.5.2 *Razvoj dejavnosti po naseljih*

33. člen

(razvoj dejavnosti po naseljih)

(1) V naselja se umeščajo različne dejavnosti, s čimer se dosega mešanje funkcij bivanja in dela ter zmanjšanje števila in razdalje nujnih voženj. Rabe urbanih površin in dopustne dejavnosti se razporejajo tako, da so medsebojno združljive in ne motijo druga druge.

(2) Industrijske in druge proizvodne dejavnosti se praviloma umeščajo v obstoječe gospodarske cone v Metliki (poslovno-storitvena cona pri Pildu, poslovna cona Beti, gospodarsko-poslovna cona Mestni Log, Poslovna cona bivšega Novoteksa), poslovna cona Rosalnice (Komet in Kolpa), v Bereči vasi (TPV), poslovna cona Gradac in v gospodarsko cono pri Krasincu. Za razvoj gospodarskih in storitvenih dejavnosti se namenijo obstoječe gospodarske cone skupaj z njihovimi predvidenimi površinami za širitev. Zagotovijo se ustrezne razvojne površine, izboljšata se njihova prometna dostopnost in infrastrukturna oprema, hkrati pa se uvedejo ukrepi za zmanjšanje negativnih vplivov na okolje. Dolgoročno se proizvodna območja načrtujejo predvsem na območju Metlike oziroma v njegovem širšem vplivnem območju, kjer je mogoče zagotoviti dobro prometno dostopnost (ceste, železnica).

(3) Pri načrtovanju ali gradnji gospodarskih con se zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti. Ohranja se celovitost oziroma vzpostavlja se prehodnost prostora za prosto živeče živali (upoštevati mesta najpogostejših prehodov živali in z ustreznimi tehničnimi rešitvami zagotavljati prehodnost).

(4) Na območja za proizvodnjo se praviloma umeščajo različne, vendar s proizvodnjo in med seboj združljive dejavnosti. Okoljsko manj obremenjujoče trgovske, storitvene in obrtne dejavnosti ter manjša proizvodnja se lahko umeščajo na območja centralnih dejavnosti. Na območja površin za industrijo se ne smejo umeščati stanovanja in spremljajoče dejavnosti, primarna kmetijska proizvodnja in dejavnosti, ki ogrožajo varnost ljudi in premoženja.

(5) Oskrbne, storitvene in družbene dejavnosti se usmerjajo v Metliko, v lokalna središča in v manjše oskrbne centre/zaposlitvena središča, kjer se jim zagotovi možnost dolgoročnega razvoja in dobra dostopnost, v čim večji meri z javnim potniškim prometom, kolesarskimi in peš potmi.

(6) Stanovanja in z njimi združljive dejavnosti se umeščajo na območja, ki so namenjena za stanovanja in spremljajoče in dopolnilne dejavnosti ter na območja centralnih dejavnosti. Deli naselja, ki so ustrezno komunalno opremljeni, se lahko prestrukturirajo na območja centralnih dejavnosti.

(7) Na območju Metlike se zagotavljajo stanovanjske površine za različne oblike bivanja (večstanovanjski bloki, karejska pozidava, vrstne hiše, atrijske in prostostoječe hiše ipd.), na preostalih delih občine pa se zagotavljajo predvsem avtohtone oblike stanovanja v stanovanjskih objektih na domačijah in v prostostoječih hišah. Med posebne oblike stanovanjske gradnje spadajo tudi domovi za starejše občane, kar se zagotavlja v Metliki, lahko pa tudi v drugih večjih naseljih, ki imajo urejeno osnovno preskrbo prebivalcev in dober dostop do zdravstvene oskrbe.

(8) V podeželskih naseljih se dovolijo predvsem dejavnosti, povezane s kmetijstvom in dopolnilnimi dejavnostmi v kmetijstvu ter z bivanjem, po prostorsko-urbanistični preveritvi pa tudi druge dejavnosti, ki niso moteče za kmetijstvo in bivanje, ki so skladne s shemo prostorskega razvoja naselja, usklajene s prostorsko sliko naselja ter za katere je mogoče urediti dostop in racionalno infrastrukturno opremo. Spodbuja se razvoj centralnih dejavnosti (gasilski domovi, trgovine, kulturni in vaški domovi, sosedska zidanica ipd.), ki se načrtujejo predvsem v jedru naselja, družbenih dejavnosti kot so vrtci, domovi šolskih in obšolskih dejavnosti, tabori za mlade, izobraževalni tabori ipd., turističnih dejavnosti v navezavi na celovito ponudbo vasi in okolice (npr. apartmaji kot objekt ali deli objektov za razvoj turizma na podeželju) ter mirna obrt in storitve, ki ne onesnažujejo okolja ter imajo vlogo dopolnilnih dejavnosti v bivalnem okolju.

(9) Na vinogradniških območjih z značilno pozidavo ter razglednimi legami se spodbujata urejanje vinskih cest in turistične dejavnosti.

2.5.3 *Razpršena gradnja*

34. člen

(razpršena gradnja)

Razpršeno gradnjo se preprečuje z omejevanjem poselitve zunaj naselij in z opredelitvijo novih, prostorsko utemeljenih in okoljsko sprejemljivih območij za pozidavo v okviru naselij in površin za njihovo širitev, predvsem pa z območji za kompleksno gradnjo.

35. člen

(sanacija razpršene gradnje)

(1) Obstoječa razpršena gradnja v obliki posamičnih stanovanjskih in drugih objektov zunaj naselij se sanira s komunalnim opremljanjem, lahko pa tudi z vključitvijo v naselje, opredelitvijo novega naselja ali opredelitvijo posebnega zaključenega območja, kjer je to urbanistično in krajinsko sprejemljivo.

(2) Razpršeno gradnjo se preprečuje z omejevanjem poselitve zunaj naselij in z opredelitvijo novih, prostorsko utemeljenih in okoljsko sprejemljivih območij za pozidavo v okviru naselij in površin za njihovo širitev, predvsem pa z območji za kompleksno gradnjo.

(3) Manjša območja razpršene gradnje se vključijo v naselja in opremijo z manjkajočo GJI.

2.5.4 *Območja razpršene poselitve*

36. člen

(območja ohranjanja razpršene poselitve in prostorskih ureditev zunaj naselij)

(1) Na območju občine se je kot avtohtoni poselitveni vzorec oblikovala razpršena poselitev v obliki zaokroženih vinogradniških območij ter območij zaselkov in posamičnih kmetij ter drugih objektov.

(2) Območja razpršene poselitve so značilna za pretežno vinogradniška območja z zidanicami, hrami, vinotoči, vinskimi kletmi, posamičnimi stanovanjskimi stavbami in kmetijami in za druga zaokrožena območja razpršene poselitve s skupinami objektov oziroma domačij, ki se ohranjajo, prenavljajo in zaokrožajo; prikazana so v strateškem delu grafičnih prikazov OPN na listih št. III in V.

(3) Poleg teh zaokroženih območij razpršene poselitve se na območju občine kot avtohtoni poselitveni vzorec ohranjajo, prenavljajo in zaokrožajo tudi posamični zaselki in kmetije, ki glede na merilo in podrobnost prikazov v grafičnih prikazih strateškega dela OPN niso posebej prikazani.

(4) Zunaj naselij se predvsem ohranjajo in prenavljajo ter zgoščajo in zaokrožajo prostorske ureditve, kot so:
– zaselki in dislocirane domačije in kmetije,
– objekti s posebnimi kulturnimi in simbolnimi pomeni (cerkve, gradovi, kapelice, znamenja ipd.),
– turistične, rekreacijske in športne ureditve in objekti,
– gostinski objekti zunaj strnjenih naselij,
– žage, mlini, ribogojnice v obvodnem prostoru,
– lovske koče, gozdarske koče, planinski domovi in
– kmetijske stavbe ter njihove skupine (seniki, kozolci, čebelnjaki, lovske preže ipd.).

37. člen

(urejanje drugih zaokroženih območij razpršene poselitve)

(1) Na območjih, kjer je razpršena poselitev opredeljena kot avtohtoni poselitveni vzorec, se obstoječe gradnje ohranjajo, oblikovno in funkcionalno nadgrajujejo ter komunalno opremijo. Mogoča je gradnja novih objektov z enako ali združljivo namembnostjo glede na tipološke, morfološke in programske značilnosti območja razpršene poselitve.

(2) Pri načrtovanju objektov se upoštevajo vzorec obstoječe razporeditve objektov in velikost objektov, tako da se ohranjajo značilnosti kulturne krajine.

(3) Pri gradnji objektov, ki služijo za potrebe kmetijske in gozdarske dejavnosti, upravljanja voda, športa in rekreacije zunaj naselij, izkoriščanja mineralnih surovin, pridobivanja energije in izkoriščanja drugih naravnih virov, varnosti državljanov in njihovega premoženja, obrambe, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter javne infrastrukture se ohranja skladnost med funkcijami območja. Obstoječa grajena struktura se oblikovno dopolnjuje na način, da se ohranjajo kakovostne prostorske strukture, zagotavlja se smotrno rabo prostora, objekti se umeščajo v bližino naselij ali na vidno manj izpostavljene površine.

(4) Gradnja objektov zunaj naselij ne sme ogroziti kakovosti naravnih virov ali oteževati dejavnosti, ki so vezane na njihovo rabo (kmetijstvo, gozdarstvo, vodno gospodarstvo, izkoriščanje mineralnih surovin), ne sme ogroziti naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti in kulturne dediščine, imeti škodljivih vplivov na okolje ali povzročiti vidnega razvrednotenja prostora.

(5) Dopolnilna stanovanjska gradnja je na območjih razpršene poselitve dopustna na območjih zaokrožitve obstoječe stanovanjske pozidave.

(6) Zunaj naselij, dislocirano ali na robovih, se predvidi umestitev prostorskih ureditev, ki jih zaradi njihove funkcije ali drugih posebnosti ni mogoče urejati v naseljih in ob pogoju, da gre za kompleksno urejanje prostora.

(7) Zunaj naselij se zagotavljajo stavbna zemljišča za gradnjo nadomestnih kmetij ali kmetijskih stavb, če gre za preselitev vitalnih kmetij v tehnološkem razvoju, ki so v obstoječih strnjenih naseljih omejene v razvoju ali moteče za razvoj urbanih dejavnosti. Nova lokacija ter obseg kmetijskih zemljišč in dimenzije predvidenih objektov morajo ustrezati obsegu pridelave na kmetiji ob upoštevanju dolgoročne pridelovalne sposobnosti in možnega nadaljnjega razvoja kmetije. Dopustna je tudi prenova oziroma posodobitev funkcionalnih objektov za kmetovanje in dopolnilne dejavnosti, tako da bo na kmetijah in funkcionalnih ter obdelovalnih površinah omogočeno sodobno kmetovanje, da bo neoviran dostop do gospodarskih dvorišč, možnost transporta in opremljanje z vso potrebno infrastrukturo.

(8) Zunaj naselij se izjemoma omogoči umestitev dejavnosti, ki niso združljive z dejavnostmi v naseljih ali pa morajo biti locirane v odprtem prostoru zaradi narave dejavnosti (rekreacijska območja, športna igrišča, adrenalinski parki, kopališča ter čebelnjaki, kozolci, staje za drobnico in konje, lovski in planinski domovi, lovske in druge opazovalnice, logarnice, objekti in naprave gospodarske javne infrastrukture, žage, živinorejske farme ter posebne oblike družbenih ali oskrbnih dejavnosti, kot so cerkev, sanatorij, spomenik, razstave na prostem – forma viva, skansen ipd.).

(9) Vse umestitve objektov in ureditev zunaj naselij, predvsem pa njihove programe, velikost območja ter funkcionalne navezave na obstoječa naselja, infrastrukturo in druge ureditve, se preverijo in utemeljijo z vidika urbanističnih, krajinskih, okoljskih, kulturnovarstvenih in drugih zahtev. Umeščanje v prostor se optimizira z izvedbo omilitvenih ukrepov v smislu njihove namembnosti, umestitve objektov v prostor ter njihovega arhitekturno-urbanističnega in krajinskega oblikovanja.

(10) Območja razpršene poselitve so prikazana v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. V Prikaz okvirnih območij naselij, razpršene gradnje, razpršene poselitve in izjemnih krajin ter odprtega prostora.

38. člen

(urejanje razpršene poselitve – vinogradniških območij)

(1) Vinogradniška območja so območja razpršene poselitve, ki se je oblikovala kot avtohtoni poselitveni vzorec v krajini z nizko gostoto, zidanicami, hrami in gospodarskimi objekti za spravilo sadja, orodja in mehanizacije ter s posamičnimi stanovanjskimi objekti, samotnimi kmetijami, domačijami in zaselki.

(2) Vinogradniška območja se urejajo tako, da se omejuje pregosta pozidava, da se komunalno opremijo, uredijo dostopi, določa ustrezno namembnost, tipologijo in oblikovanje objektov, določa ustrezne zasaditve in druge zunanje ureditve.

(3) Na vinogradniških območjih je na stavbnih zemljiščih dopustna gradnja zidanic in hramov kot kmetijskih stavb, ki primarno služijo kmetijski dejavnosti in sekundarno občasnemu bivanju, ter vinotočev in vinskih kleti, oboje ob upoštevanju najmanjše potrebne površine obdelanega kmetijskega zemljišča. Dovoljena je tudi prenova obstoječih legalno zgrajenih stanovanjskih objektov. V objektih iz tega člena odloka je dopustna tudi turistično-gostinska dejavnost v obsegu, značilnem za vinogradniška območja, ki ne omejuje pretežne kmetijske rabe objekta.

(4) Zgoščevanje pozidave na vinogradniških območjih se dopusti kot zaokrožanje obstoječih skupin stanovanjskih objektov in/ali zidanic ter domačij na dobro dostopnih lokacijah z obstoječo komunalno opremljenostjo ali možnostmi za navezavo na GJI, če se to v prostorskih in okoljskih preveritvah izkaže kot sprejemljivo.

(5) Zidanice, hrami, vinotoči in vinske kleti se načrtujejo v vinogradniških območjih, če so namenjeni obdelavi vinogradov in sadovnjakov. Za vsako kategorijo objekta je v izvedbenem delu OPN določena minimalna površina vinograda ali sadovnjaka, ki je potrebna za dopustitev gradnje teh objektov.

2.5.5 *Urbanistično oblikovanje naselij*

39. člen

(oblikovna podoba naselij)

(1) Zagotavlja se skladna oblikovna podoba in prepoznavnost naselij. Pri novogradnjah in prenovah se zagotavlja varovanje kakovostne podobe, merila in krajinski okvir vsakega naselja. Prenavljajo in sanirajo se razvrednotena območja in ohranja kakovostna obstoječa arhitekturna in krajinska prepoznavnost ter po potrebi ustvarja nova. Pri tem se zagotavlja kontinuiteta tradicionalne arhitekture in krajinskih prvin, vse v sožitju z načeli kakovostnega bivalnega okolja in drugimi kakovostmi prostora: ustrezna gostota zazidave, urejanje odprtih, predvsem javnih površin, kakovostno oblikovanje ter racionalna raba prostora in ureditve za racionalno rabo energije.

(2) Pri urejanju vaških naselij se zagotavlja upoštevanje tradicionalne strukture ohranjenih kvalitetnih vaških jeder in njihovo značilno podobo silhuet in robov kot delov kulturne krajine ter spodbuja notranji razvoj zlasti s kvalitetno prenovo dela naselja in posameznih objektov. Nove kmetije se gradijo na robu vasi, opuščeni objekti v vasi se preurejajo za potrebe stanovanj ali turistične ponudbe in drugih dopolnilnih dejavnosti.

(3) Zaradi varovanja kakovostnih značilnosti naselij, zlasti tistih, ki so del naselbinske dediščine, se upošteva in ohranja njihov naselbinski videz. Odstopanje je mogoče le v primeru, da pomeni novo oblikovno in prostorsko kakovost in je ta sprejemljiva tudi z vidika varstva kulturne dediščine.

(4) Razvoj naselij se prilagaja reliefnim razmeram, vodotokom in obvodnim prostorom, smerem komunikacij in morfologiji obstoječe zazidave. Na ravninskih predelih se naselja zaokrožujejo tako, da se ohrani vizualna podoba s tipologijo strnjenih vasi.

2.6. **Koncepti prostorskega razvoja urbanih središč, za katera so izdelani urbanistični načrti**

40. člen

(koncept prostorskega razvoja Metlike)

(1) Mesto Metlika ima tako kot večina naselij v občini precej prostorskih rezerv v obliki nepozidanih stavbnih zemljišč, ki zadostujejo za kratkoročne potrebe prebivalcev. Kljub temu so v Metliki potrebne nove stavbne površine, predvsem v navezavi na načrtovano 3. razvojno os.

(2) V središču mesta se v glavnem ohranjajo sedanja struktura in morfologija pozidave, pa tudi namenska raba objektov (pretežno centralne dejavnosti ter stanovanja), ohranjata se tudi obseg in namembnost odprtih javnih površin.

(3) Večje že obstoječe ali načrtovane razvojne površine za različne namenske rabe so predvidene na severozahodni strani mesta (v navezavi na predvideno 3. razvojno os) ter na južnem in jugovzhodnem delu mesta (v navezavi na mednarodni mejni prehod ter obstoječe površine za gospodarske dejavnosti).

(4) Na zahodnem delu mesta ob vstopu v Metliko z novomeške smeri je obsežno območje za gospodarske dejavnosti Pri Pildu, katerega dolgoročna širitev je načrtovana v smer proti jugu in proti načrtovani tretji razvojni osi.

(5) Na južnem delu mesta je v bližini mednarodnega mejnega prehoda obstoječe stavbno zemljišče predvideno za nadaljnji razvoj gospodarske cone Mestni log.

(6) Na območju ob mestni vpadnici in glavni cesti, nasproti poslovne cone Pri Pildu, je načrtovano območje za centralne dejavnosti ob glavni cesti ter stanovanjska gradnja v ozadju.

(7) Za novo večje območje za stanovanjsko gradnjo se izrabijo obstoječa stavbna zemljišča zahodno od TPC Gala, kjer se predvidijo različne oblike bivanja (bloki, vila bloki, vrstne hiše, dvojčki in enodružinske hiše). Poleg tega so predvidene manjše zaokrožitve in širitve stavbnih površin predvsem za potrebe stanovanjske gradnje na različnih območjih mesta.

(8) Na območju griča Veselica na severovzhodni strani mesta se ohranjajo vinogradniške površine in uredi območje za turizem.

(9) Na severu ob osnovni šoli se načrtujejo ureditve za športno-rekreacijske namene.

(10) Na območju kopališča ob Kolpi v Metliki se uredijo dostopi do vode, prostori za piknike, kamp in drugi turistično rekreacijski objekti.

(11) Javne zelene površine v mestu se povezujejo v usklajen sistem. Na Obrh se navezujejo posamezni zeleni prostori, ki so lahko odprti javni prostori z različnimi programi in ureditvami ali pa samo zeleni pasovi – cezure med sklopi pozidave. Vzdolž Kolpe, Sušice in Obrha ter na Mestnem bregu se opredelijo zeleni obvodni pasovi, po katerih se urejajo poti. Vse ureditve se navezujejo tudi na zaledje kmetijskih in gozdnih površin.

(12) Pokopališče ob cerkvi Sv. Roka v Metliki se ureja in po potrebi širi.

(13) Med ureditvami prometne infrastrukture sta najpomembnejši 3. razvojna os in obvoznica mesta Metlika. Potek 3. razvojne osi je predviden na zahodnem robu mesta, z dvema priključkoma in z navezavo na mednarodni mejni prehod Metlika. S severnega priključka je predviden odcep obvoznice mesta, ki poteka po njegovem severnem robu, za gričem Veselica, med Metliko in Svržaki ter se na vzhodnem robu mesta priključi na regionalno cesto proti Božakovem.

(14) Koncept razvoja naselja je prikazan v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. VII Koncept prostorskega razvoja Metlike.

41. člen

(koncept prostorskega razvoja Gradca)

(1) Naselje ohranja pomembnejšo vlogo v omrežju naselij, kot drugo najpomembnejše naselje v občini. V ta namen se izboljša družbena infrastruktura ter širijo stanovanjske površine, pa tudi območje gospodarske dejavnosti ter površine za šport in rekreacijo ter turizem.

(2) V starem delu naselja je predvidena ureditev jedra. Predvidene so zapolnitve pozidave na še ne pozidanih stavbnih zemljiščih ter manjše širitve oziroma zaokrožitve stavbnih zemljišč za stanovanjsko gradnjo, predvsem v osrednjem delu naselja, severno od grajskega kompleksa.

(3) Na okljuku Lahinje se skladno z usmeritvami pristojne službe za varstvo kulturne dediščine prenovi celoten grajski kompleks s parkom, npr. za potrebe razvoja vrhunskega turizma s parkovnimi in športno–rekreacijskimi površinami, ki se lahko širijo tudi čez Lahinjo.

(4) Južno od okljuka z grajskim kompleksom je predvideno igrišče za golf, ki se lahko vsebinsko navezuje na turistično ponudbo grajskega kompleksa. Ta dejavnost bo Gradcu prinesla večjo prepoznavnost, omogočila razvoj turizma in spremljajočih dejavnosti ter dopolnila ureditve in programe grajskega kompleksa.

(5) Območje proizvodnih dejavnosti ima še nekaj rezerv za razvoj storitvenih, skladiščnih, obrtnih in sorodnih dejavnosti, kljub temu pa se zaradi krepitve gospodarskega pomena naselja načrtuje strateška širitev gospodarske cone ob železniški progi proti zahodu.

(6) Romsko naselje se ureja kot ločeno območje za gradnjo, omeji se stihijska širitev ter uredi se dostop.

(7) Temeljna prvina urejanja zelenega sistema Gradca je Lahinja, ki se ohranja kot hrbtenica in povezovalni člen zelenega sistema. Druga pomembna prvina so zelene površine v okljuku Lahinje, ki se urejajo kot grajski park. Ostali manjši in med seboj nepovezani deli zelenega sistema se povezujejo v celostno omrežje zelenih površin s povezavami, ki potekajo vzporedno z glavnimi smermi v prostoru.

(8) Vzporedno z razvojem stanovanjskih površin ter centralnih in gospodarskih dejavnosti, predvsem pa turizma se bosta razvijali tudi prometna in druga gospodarska javna infrastruktura.

(9) Koncept razvoja naselja je prikazan v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. VII Koncept prostorskega razvoja Gradca.

2.7. **Usmeritve za razvoj v krajini**

42. člen

(usmeritve za razvoj v krajini)

(1) Prostorski razvoj dejavnosti se usmerja tako, da se:

– ohranjajo naravne in kulturne krajine kot pomembne nosilke prepoznavnosti občine, ki hkrati nudijo prednosti za ekološko naravnane dejavnosti, predvsem kmetijstvo, razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti,

– izkoriščajo in vzdržujejo potenciali za sedanje in prihodnje dejavnosti v krajini,

– ohranjajo naravne prvine krajinske zgradbe in spontanosti naravnih procesov,

– ohranjajo prepoznavnost kulturnih kakovosti na vseh ravneh,

– zagotavlja varno, privlačno in prijetno bivalno okolje.

(2) Zagotavlja se ohranjanje kakovosti izjemnih krajin in območij lokalne prepoznavnosti, ter posameznih prvin prepoznavnosti – pobočij Gorjancev, doline Kolpe s strugo reke in pritoki, obvodnimi ravnicami ter strnjenimi vasmi in steljniki. Pri prostorskem razvoju se varujejo naravne prvine plitvega krasa (plitva tla, vrtače, skale na površju), ustvarjene reliefne oblike (obdelovalne terase, delane vrtače), zgradba in simbolni pomeni kulturnih krajin (skladnost poselitve z naravno zgradbo prostora) ter značilna zgradba ohranjenih tradicionalnih ali pa novejših, sodobno urejenih vinogradniških krajin (Vinomer, Vidošiči).

(3) Ohranjajo se naravne kakovosti prostora kot pomembna primerjalna prednost posameznih delov občine in zagotavlja ugodno stanje okolja in ugodne razmere za ekološko naravnane dejavnosti, predvsem kmetijstvo, turizem in prostočasne dejavnosti ter gozdarstvo. Na območjih naravnih kakovosti krajine v regiji (pobočja Gorjancev, območje reke Kolpe in pritokov) se zagotavlja ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot, z ustreznim vključevanjem v gospodarjenje s prostorom.

(4) Ohranjanje prepoznavnosti in naravnih kakovosti se zagotavlja z usmerjanjem prostorskega razvoja ob upoštevanju prostorskih možnosti in omejitev. Na območjih, pomembnih za prepoznavnost in na območjih naravnih kakovosti se omejuje gradnja velikih infrastrukturnih objektov in širitev poselitve, na območjih zaraščanja kulturne krajine pa spodbuja predvsem kmetijsko rabo prostora.

(5) Z načrtovanjem se zagotavlja ohranjanje in vzpostavljanje krajinskih struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti (nepretrganost in povezanost), ugodno stanje habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo, ter habitatov ogroženih vrst.

2.7.1 *Razvojna območja za dejavnosti, vezane na naravne vire*

43. člen

(kmetijstvo)

(1) Ohranjajo se kmetijska zemljišča z visokim pridelovalnim potencialom kot vir za izvajanje gospodarske dejavnosti in spodbuja se kmetijska raba zemljišč, s katero se ohranjajo kakovostne kulturne krajine.

(2) Kmetijska zemljišča v občini se razvrščajo v skupine glede na ustreznost teh zemljišč za kmetijsko pridelavo. Zasnova kmetijskih površin opredeljuje najboljša in druga kmetijska zemljišča, ki se členijo na območja z omejitvami zaradi ohranjanja narave, kulturne dediščine ali škodljivega delovanja voda ter varstvenih območij virov pitne vode.

(3) Pri nadaljnjem razvoju kmetijstva v občini se zagotavlja prilagajanje naravnim razmeram in hkrati razvijanje novih, tržno zanimivih oblik pridelovanja hrane, s poudarkom na sonaravni pridelavi. Kmetijske in dopolnilne ter druge s kmetijstvom povezane dejavnosti ne smejo povzročati negativnih vplivov na okolje.

(4) Kmetijska pridelava se spodbuja na območjih, kjer je okolje neonesnaženo, na legah z ugodnimi reliefnimi in talnimi razmerami in z ugodno osončenostjo ter dobro dostopnostjo, pa tudi na legah z ugodnimi razmerami za čebelarstvo in druge oblike kmetijske pridelave.

(5) Intenzivna kmetijska pridelava (predvsem poljedelstvo, v manjšem obsegu pa tudi zelenjadarstvo) se omeji predvsem na območja ravnin, predvsem na polje med Gribljami, Krasincem in Podzemljem, pridelava grozdja in vinogradništvo pa na obstoječa vinogradniška območja, predvsem Vinomer, Vidošiči, Grabrovec, Radovica ter Suhor in Hrast.

(6) Intenzivna kmetijska pridelava se odvija tudi v okviru drugih, alternativnih oblik kmetovanja, s katerimi se izrabljajo naravne danosti in primerjalne prednosti posameznih delov občine.

(7) Ob ohranjanju površin za nadaljnji razvoj živinoreje se v občini spodbuja tudi razvoj drugih panog, predvsem poljedelstva na najboljših kmetijskih zemljiščih (območje med Gribljami in Krasincem ter Podzemljem) in sadjarstva ter vinogradništva (Vinomer in Vidošiči ter druga območja, ki zaradi svojih leg pomenijo dolgoročni potencial tudi za intenzivnejše oblike pridelave grozdja).

(8) Obstoječe ribogojnice se ohranjajo, ureditev novih pa je mogoča na podlagi vsakokratnega presojanja sprejemljivosti z vidika ohranjanja ugodnih razmer v vodotokih in z vidika drugih vplivov na okolje.

(9) Na preostalih predelih občine se uveljavljajo različne ekstenzivne oblike kmetovanja, predvsem živinoreja s pašništvom, lahko pa tudi intenzivnejše oblike, ki bi se glede na povpraševanje na trgu lahko razvile kot alternativne oblike kmetijske pridelave. Spodbuja se sadjarstvo s prenovo travniških sadovnjakov, tudi z namenom ohranjanja genskega sklada starih sort; turizem na kmetiji in druge dopolnilne delavnosti na kmetiji ter različne dejavnosti v povezavi kmetijstva s turizmom, gozdarstvom in varstvom dediščine.

(10) Na območjih z omejenimi dejavniki za kmetijstvo in območjih, kjer je velik delež naravnih vrednot in kulturne dediščine, se bo spodbujalo povečanje deleža sonaravnega oziroma ekološkega ter integriranega kmetovanja.

(11) Izboljševalni ukrepi: Zaradi neugodne parcelne strukture se bodo zlasti na območjih za poljedelstvo, deloma pa tudi na vinogradniških območjih hkrati z melioracijami kmetijskih zemljišč izvajale komasacije, pri čemer se ohranjajo temeljne značilnosti krajinske strukture, mreže poti, prostorskih smeri, naravnih koridorjev in logike krajinskih vzorcev. Na večjih kmetijskih površinah se ohranjajo ali ponovno vzpostavljajo omejki, živice, gozdni otoki ali vodna telesa.

(12) Usmeritve za kmetovanje glede na omejitve v prostoru: na območjih varstva vodnih virov bo kmetijska dejavnost omejena pri uporabi fitofarmacevtskih sredstev in mineralnih gnojil ter živalskih odpadkov, zato bo ponekod potrebna tudi prilagoditev tehnologij v kmetijstvu.

(13) Agromelioracije se lahko izvajajo na celotnem območju občine ob upoštevanju usmeritev za ohranjanje narave, kulturne dediščine in prepoznavnosti krajin ter načrtovanih infrastrukturnih koridorjev.

(14) Za potrebe namakanja kmetijskih površin, kjer so ugodni pogoji za pridelavo vrtnin oziroma zelenjadarstvo, se uredijo vodni zadrževalniki na območjih, za katera se po izračunu vodne bilance ugotovijo možnosti za rabo vode v kmetijske namene. Zadrževalnike in novo oblikovane obvodne prostore se uredi sonaravno in v skladu z naravovarstvenimi zahtevami ter s ciljem, da se omogoči večnamenskost novega vodnega in obvodnega prostora, npr. rabo v rekreativne namene, ribolov in podobno.

(15) Na drugih kmetijskih površinah na vododeficitarnih območjih se za potrebe kmetijstva urejajo manjši, lokalni zbiralniki za padavinsko vodo.

(16) Na območjih, na katerih je zaključena denacionalizacija kmetijskih površin, ter na drugih območjih, kjer se izkaže interes, se izvedejo komasacije ob upoštevanju usmeritev za ohranjanje narave, kulturne dediščine in prepoznavnosti krajin ter načrtovanih infrastrukturnih koridorjev.

(17) Za potrebe združevanja vinogradniških, pa tudi drugih površin, predvsem pašnikov, se izvedejo arondacije, pri čemer se s potmi in živicami zagotovi prostorska členjenost posameznih parcel, ki ne smejo presegati 0,5 ha.

(18) V conah kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov se z redno ekstenzivno rabo ohranja sedanji obseg travniških površin. Ustrezna raba se zagotovi skozi kmetijsko okoljske ukrepe. Spodbuja se ekstenzivno kmetijstvo s čim manjšim vnosom mineralnih gnojil in sredstev za varstvo rastlin.

(19) Kmetijske dejavnosti se izvajajo tako, da se zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti. Spodbuja se naravi prijazne oblike kmetovanja (ekološko kmetovanje, integrirana pridelava). Spodbuja se rabo zaraščajočih se kmetijskih površin na način, ki zagotavlja ohranjanje naravnih vrednot in območja biotske raznovrstnosti, še posebej na habitatnih tipih travišč, na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih (npr. pPosVO Bela krajina, poplavne ravnice ob reki Kolpi in Lahinji).

(20) Na večjih kmetijskih površinah se ohranjajo ali ponovno vzpostavljajo omejki, živice, gozdni otoki ali vodna telesa.

(21) Na območjih z omejenimi dejavniki za kmetovanje se spodbuja uvajanje alternativnih oblik kmetovanja po načelu večnamenskosti kmetijstva in uvajanja dopolnilnih dejavnosti zlasti v povezavi s turizmom in različnimi lokalnimi gospodarskimi panogami (območje Kolpe, vinogradniška območja). Spodbujanje kmetijske dejavnosti bo usmerjeno na druga kmetijska zemljišča, predvsem pa na predele in prvine, ki so pomembni za ohranjanje prepoznavnosti Bele krajine (krajina med Krasincem in Gribljami, Drašički steljniki, krajina med Jugorjem in Suhorjem ter prvine, kot so obdelovalne terase, delane vrtače, steljniki, parcelna struktura, kozolci in ostrnice, vinogradi idr.).

(22) Na območjih pomembnih za prepoznavnost, na območjih izjemnih krajin in na njihovem obrobju je postavitev objektov in naprav za potrebe vrtnarstva oziroma zelenjadarstva (plastenjaki, steklenjaki) dovoljena samo na obrobju naselij in sicer na legah, ki niso vidno izpostavljene, tako da objekti niso moteči v pogledih na okoliško kakovostno krajino ter na objekte in območja kulturne dediščine. Uvajanje novih, neavtohtonih kultur, ki bi zahtevale specifične ureditve in s tem spremembo krajinskega vzorca, na teh območjih ni dovoljeno.

(23) Na vinogradniških območjih se vinogradi oziroma sadovnjaki ohranjajo, dovoljene so spremembe vrste rabe iz vinograda v sadovnjak ali obratno. Dopustna je izkrčitev gozda zaradi ureditve vinograda ali sadovnjaka. Gozd se varuje tam, kjer ima izrazito varovalno funkcijo (strmine, grape). Dopustna je tudi postavitev objektov in pripadajočih zunanjih ureditev, skladno z drugimi pogoji, ki veljajo za vinogradniška območja in za posamezne PNR. Večje parcele, na katerih stojijo zidanice, je dovoljeno deliti na manjše parcele le pod pogojem, da sklenjena površina vinograda oziroma sadovnjaka na parceli, na kateri stoji zidanica, ne bo manjša od 30 arov. Izjema je lahko le opredelitev javnih površin. Parcelacija (oblika parcele in dostop do javnih poti) sledi uveljavljenemu vzorcu parcelacije v okoliškem prostoru. Vpis nove parcele brez lastnega ali pogodbenega dostopa do javne poti ni dovoljen.

(24) Na vododeficitarnih predelih, kjer so zlasti na ravninskih delih ugodne razmere za razvoj kmetijstva, se po potrebi lahko uredijo zbiralniki padavinske vode.

(25) Neavtohtone kulture, ki bi zahtevale specifične ureditve (ukrepe) in s tem spremembo krajinskih vzorcev, se ne uvajajo.

(26) Pri dimenzioniranju kmetijskih gospodarskih objektov (novogradnje, prenove) se na celotnem območju občine upoštevajo dimenzije in proporci (razmerja med dolžino, širino in višino) obstoječih objektov. Izjemoma se dovoli postavitev večjih gospodarskih objektov od obstoječih in tradicionalnih, vendar ob smiselnem upoštevanju kakovostne tipologije gradnje v okolici oziroma v naselju in po predhodni prostorski preveritvi glede na vidno izpostavljenost in umeščenost v prostor, glede na bližino dediščinskih objektov in območij in ob preveritvi vplivov na naravno in bivalno okolje. Ob upoštevanju zgornjih pogojev se dovoli tudi postavitev večjih sklopov velikih gospodarskih objektov, npr. farm, ki pa se preverijo tudi z vidika vplivov na okolje.

44. člen

(gozdarstvo)

(1) Ohranjajo se gozdovi, ki so naravni vir in naravno bogastvo, ob hkratnem upoštevanju razvojnih potreb gozdarstva in drugih dejavnosti, ki imajo v gozdu oziroma gozdnem prostoru svoj interes.

(2) Zagotavlja se osnovni cilj gospodarjenja z gozdovi – proizvodnja kvalitetnega lesa ob zagotavljanju in ohranjanju vseh preostalih funkcij gozda s sonaravnimi načini gospodarjenja z gozdovi.

(3) Gospodarjenje in ravnanje z gozdovi na območjih varovalnih gozdov ter v gozdnih rezervatih (gozdovi s posebnim namenom) se izvaja v skladu z določili predpisov o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.

(4) Na območjih z gozdom (pobočja Gorjancev in zahodni predeli občine) se ohranjajo sklenjene gozdne površine, zlasti v predelih zaraščajočih površin pa se zagotavljajo razvojne možnosti za kmetijstvo in poselitev. V kmetijski krajini, kjer se gozd prepleta s kmetijskimi površinami in poselitvijo, se varujejo gozdni otoki in gozdni koridorji.

(5) Z ohranjanjem gozdov na strminah (obkolpski prostor, obrobje Gorjancev) se krepijo varovalne funkcije gozdov, na pretežnem delu gozdnih površin se krepijo proizvodni potenciali gozdnih rastišč in razvijajo vse funkcije gozdov.

(6) Ohranja se sklenjenost gozdnih površin in stabilnost gozdnih ekosistemov s poudarkom na ohranjanju habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo (ekološko pomembna območja in posebna varstvena območja). Ohranjajo se gozdne površine na območjih, ki so zaradi določenih značilnosti (strmina, lega, erozija, vlaga) manj primerna za druge rabe.

(7) Na območjih, kjer v površinskem pokrovu prevladujejo gozdovi, so po predhodnih preveritvah dopustne krčitve gozdov z namenom zaokrožanja kmetijskih posesti.

(8) Načrtovanje prostorskih ureditev na območjih gozdov (npr. gozdne prometnice) mora zagotavljati varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti zlasti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih.

(9) Gozdne prometnice: za omogočanje gospodarske rabe gozdov s poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo se zagotavljajo dostopi do gozdnih zemljišč.

(10) Gozdovi se z gozdnimi vlakami odpirajo v skladu z detajlnimi sečno spravilnimi načrti. Načrtovanje mora temeljiti na optimalnem trasiranju glede na lastnosti terena, na erodibilnih terenih in večjih nagibih se uredi odvodnjavanje.

(11) V primeru gradnje novih javnih cest ali rekonstrukcije že obstoječih, pomembnih za gozdno proizvodnjo, se na podlagi prostorske preveritve opredelijo območja za gozdno proizvodnjo ob cesti, z elementi, ustreznimi za prevoz gozdarskih kamionov. Uredijo se priključki vlak, skladiščnih in rampnih prostorov, obračališč in nakladališč. Uredi se režim prometa po gozdnih cestah z zapiranjem posameznih odsekov.

(12) Gradnja in vzdrževanje prometnic morata biti v skladu z načeli varovanja narave in kvalitete prostora, pri določanju trase se upoštevajo ekološke in socialne funkcije gozdov. Vzdrževanje gozdnih cest poteka v okviru razpoložljivih sredstev selektivno glede na prometno obremenitev.

(13) Lov in varstvo divjadi: gozdnogospodarski posegi v gozd in gozdni prostor ohranjajo ugodno stanje vseh avtohtonih vrst v gozdnem ekosistemu. Zato se dela v gozdu opravljajo v času in na način, ki je za živalske vrste čim manj moteč.

(14) Pri lovnem gospodarjenju se vzpostavlja ustrezna številčnost divjadi, zagotavlja se redna košnja košenic in gozdnih jas, s čimer se vzdržuje prehrambena baza za divjad.

45. člen

(turizem in prostočasne dejavnosti)

(1) Razvijajo se turistične in prostočasne dejavnosti kot ena temeljnih strateških usmeritev za gospodarski razvoj in za dvig bivalnih kakovosti, tako da bo občina postala uveljavljeno in prepoznavno turistično območje.

(2) Razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti se usmerja predvsem na lokacije oziroma območja z večjim turističnim pomenom, kot so staro mestno jedro Metlike, Gradac, kampi v Primostku, Podzemlju, Križevski vasi in Metliki, vinogradniška območja na severovzhodnem delu občine, letališče ter območje ribnika v Prilozju, Rosalnice s cerkvami, turistično rekreacijsko območje pri Želebeju, terme v Božakovem ipd.

(3) Razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti se spodbuja tudi na preostalih lokacijah oziroma območjih s turističnim pomenom, npr. na naravnih kopališčih (Krasinec, Otok), na območjih s potencialom za razvoj apartmajskega turizma (naselja med Krasincem in Podzemljem, Radoši, Krašnji Vrh ipd.), turizem na podeželju v okviru naselij, vinogradniških območij in ostale oblike turizma v povezavi z naravnimi in kulturnimi kakovostmi.

(4) Spodbuja se razvoj različnih oblik turizma in prostočasnih dejavnosti, ki temeljijo na naravnih danostih. Medsebojno se povezujejo posamični obstoječi ali novi programi ob izogibanju pretiranim koncentracijam programov in infrastrukture v prostoru.

(5) V obkolpskem prostoru se razvija predvsem izletniški turizem in turistično ponudbo, povezano z naravnimi kopališči, z vodnimi športi, ki se razvijajo na obstoječih naravnih kopališčih in na drugih potencialnih lokacijah ter krajih v njihovih vplivnih območjih – Krasinec, Podzemelj, Otok, Primostek, Križevska vas, Metlika, Želebej, Božakovo in drugih, ne glede na to, ali gre za javna kopališča ali zgolj za ureditve, ki omogočajo kopanje v naravnem okolju.

(6) V vinogradniških območjih se spodbujajo vinsko-turistične dejavnosti, kot so vinske kleti (tudi s prenočišči), gostinska ponudba, vinske ceste in podobne ureditve. Jedra te ponudbe so večji vinogradniki oziroma vinarji, dopolnjujejo pa jo tudi ostali manjši ponudniki in vsi posamezni vinogradniki, ki oblikujejo in vzdržujejo vinogradniško kulturno krajino.

(7) Kulturno-zgodovinski turizem se usmerja v Metliko in Gradac ter v druga naselja s pomembnimi objekti kulturne dediščine ter na druge turistične točke in območja, povezana s prezentacijo kulturne dediščine, kot so gradovi in spominska obeležja.

(8) Poleg cestnih prometnic se za razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti zagotavlja urejanje kolesarskih, jahalnih, izletniških in pohodniških ter drugih tematskih poti. V dogovoru z Republiko Hrvaško se zagotovijo prehodi prek Kolpe in navezave na turistične točke v Republiki Hrvaški.

(9) Turizem, povezan z geotermičnimi viri, se razvija na potencialnih novih območjih z možnostjo izrabe geotermične energije in zdravilnih učinkovin, predvsem pri Božakovem. Izrabo geotermičnih virov se povezuje z drugimi turističnimi potenciali in z možnostmi za razvoj prostočasnih dejavnosti v bližini posameznih virov.

(10) Nove prenočitvene kapacitete se prednostno ureja v že obstoječih stanovanjskih in gospodarskih objektih s prenovo ali nadomestno gradnjo, pri čemer je treba ohranjati temeljne značilnosti kakovostne lokalne arhitekture. V Metliki in v lokalnih središčih se zagotavljajo nove nočitvene kapacitete v obliki hotelske, motelske ali apartmajske gradnje, ki pa mora biti kakovostno oblikovana in umeščena v prostor, tako da se ohranjajo prepoznavne značilnosti posameznih naselij ali pa oblikujejo nove, kakovostne prvine prepoznavnosti občine. V manjših naseljih se nastanitvene zmogljivosti zagotavljajo znotraj obstoječih naselij, predvsem v zasebnem sektorju (turistične kmetije, penzioni, oddajanje sob in apartmajev). Nove nočitvene kapacitete se uredijo tudi zunaj naselij, na lokacijah s turističnim pomenom oziroma potencialom (npr. termalni kompleks Božakovo, turistično rekreacijsko območje Želebej).

(11) Prostori za kampiranje: obstoječi prostori za kampiranje se posodabljajo in opremljajo z infrastrukturo. Novi prostori za kampiranje se urejajo ob Kolpi ter v bližini Metlike in lokalnih središč. V bližini Metlike in priključkov na cesto v okviru 3. razvojne osi se po predhodnih prostorskih preveritvah zagotovijo lokacije za parkiranje avtodomov z vso potrebno infrastrukturno opremo.

(12) Zaradi kakovosti in privlačnosti tradicionalne kulturne krajine, ki jo je ustvarilo kmetijstvo kot prostorsko prevladujoča raba prostora v regiji, se spodbuja razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti v povezavi s kmetijstvom. Spodbuja se specializirana in raznolika lokalna ponudba, vendar v merilu in obsegu, ki ne bo razvrednotila kakovosti prostora.

(13) V lokalnih središčih in manjših naseljih ter zaselkih s ponudbo turizma na kmetiji se zagotavljajo možnosti za širitev kmetij in urejanje novih objektov za ureditev nočitvenih kapacitet in za potrebe drugih dopolnilnih dejavnosti, povezanih s turizmom.

(14) Zagotavlja se prednostno infrastrukturno urejanje naselij, v katerih bodo izražene utemeljene pobude za razvoj turistične ponudbe.

(15) Usmeritve za razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti glede na zahteve za ohranjanje narave:

– na območjih z naravnimi kakovostmi (ob Kolpi in Lahinji) se načrtuje prilagojene, ne množične in neagresivne oblike turizma in rekreacije v naravnem okolju, pri čemer se turistično in rekreacijsko infrastrukturo praviloma zagotavlja v poselitvenih območjih in v skladu z varstvenimi usmeritvami;

– na območjih ohranjanja narave se načrtujejo območja za turizem le na delih, kjer je že urejena komunalna in energetska infrastruktura;

– pri načrtovanju območij turizma in rekreacije se zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti;

– razvoj turizma in rekreacije se na celotnem območju usmerja v dvig kvalitete ponudbe, še posebej na obremenjenih območjih (npr. naravovarstveno občutljivejših območjih ob Kolpi in Lahinji);

– z načrtovanjem in spodbujanjem oblik turizma in rekreacije ob rekah se načrtuje raba prostora, ki ne bo posegala z gradnjami na poplavne ravnice in brežino reke;

– novih rekreacijskih površin, kjer je pogoj tudi parkirišče, ureditev sanitarij (začasnih ali stalnih) ter drugih infrastrukturnih objektov in neoviran dostop, ni dovoljeno urejati. Ob rekreacijskih površinah ob Kolpi in Lahinji, ki potrebujejo tudi parkirne površine, se parkirišče umesti zunaj varovanega območja in se izvede v travni izvedbi;

– naravne vrednote se vključujejo v turistično ponudbo z upoštevanjem omejevanja obiska v skladu s predpisi varstva narave (predpis o določitvi in varstvu naravnih vrednot);

– rekreacijske površine, ki zahtevajo velike površine, večje gradbene posege in predstavljajo večje onesnaževanje se načrtujejo zunaj območij, ki so občutljiva za onesnaženje (vodotoki, jamski sistemi ipd.) ter ob obstoječi poselitvi, zunaj naravno bolj ohranjenih in neposeljenih območij.

(16) Lokacije z večjim turističnim pomenom in lokacije s turističnim pomenom so prikazane v strateškem delu grafičnih prikazov OPN na listu št. III., lokacije turističnih in prostočasnih dejavnosti pa so prikazane v strateškem delu grafičnih prikazov OPN na listu št. VI.

46. člen

(izkoriščanje mineralnih surovin)

(1) Izkoriščanje mineralnih surovin v regiji se izvaja s ciljem, da se zagotovi uravnotežena oskrba z mineralnimi surovinami v občini ter ob tem upoštevajo okoljski in naravovarstveni cilji ter cilji varstva prepoznavnosti prostora.

(2) Raba mineralnih surovin se načrtuje racionalno, z uporabo že obstoječih območij izrabe mineralnih surovin in njihove širitve. Nove objekte se načrtuje le izjemoma in zunaj naravovarstveno občutljivih območij (območja naravnih vrednot, najpomembnejši deli ekološko pomembnih območij, posebna in potencialna posebna varstvena območja). Obstoječe kope na območjih z naravnimi kakovostmi se prednostno sanira s povrnitvijo v naravno stanje ali uredi kot nadomestni habitat.

(3) V občini je eno večje območje izkoriščanja pogostih mineralnih surovin (Bereča vas), v katerem se izkoriščata dolomit in apnenec in ki se ohranja v tej funkciji. Predvidena je širitev pridobivalnega območja.

(4) Nelegalne in opuščene kope v občini se evidentira in sanira. Sanacije opuščenih kopov na območjih v bližini poselitve ali večjih prometnic se načrtujejo z uvedbo ustreznih nadomestnih rab, ki pa ne smejo povzročati negativnih vplivov na okolje. Na bolj naravno ohranjenih predelih se sanacije zagotavljajo predvsem s prepuščanjem naravni sukcesiji.

(5) V času izkoriščanja mineralnih surovin, vključno s transportom, se izvajajo ukrepi za zmanjševanje vplivov na okolje, predvsem pa na okoliško poselitev ter objekte in območja kulturne dediščine in naravnih vrednot.

(6) Perspektivna in potencialno zanimiva nahajališča mineralnih surovin v občini so lokacije Gradac, Jugorje, Želebej, Drage, Ravnace in Bušinja vas. Morebitni novi kopi se urejajo v skladu z vsakokratnimi presojanji vplivov na okolje, predvsem pa v skladu z usmeritvami na področju ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine.

47. člen

(upravljanje z vodami)

(1) Pri načrtovanju prostorskih ureditev in dejavnosti na območju vodnih zemljišč se upošteva:

– da se prostorske ureditve in dejavnosti, ki niso vezane na vodo, umeščajo zunaj območij, kjer je voda stalno ali občasno prisotna, ter v ustreznem odmiku tako, da se na priobalnem zemljišču ohranjata nepozidanost in javna dostopnost;

– da se z ureditvami ne poslabšujeta stanje voda in vodni režim, oziroma se zagotovijo izravnalni ukrepi;

– da se ohranjajo retenzijske sposobnosti območij in zagotavlja njihova ponovna vzpostavitev, če je to mogoče. Kadar je izkazan javni interes, je spreminjanje obsega retenzijskih površin ali vodnega režima mogoče le ob ustrezni nadomestitvi teh površin in izvedbi izravnalnih ukrepov, ki zagotavljajo, da se ne poslabšujeta vodni režimi in stanje voda;

– da se premostitve voda in gradnje na vodnem ter priobalnem zemljišču načrtujejo tako, da je zagotovljena poplavna varnost in da se ne poslabšujeta stanje voda in vodni režim.

(2) Zagotavlja se neškodljiv dostop do vodnega dobra in dopušča splošno rabo vodnega dobra, razen v primerih, ko je to onemogočeno zaradi objektov, ki jih določajo predpisi o vodah.

(3) Na vodnem ali priobalnem zemljišču ni dovoljeno postavljati objektov ali drugih ovir, ki bi preprečevale prost prehod ob vodnem dobru.

(4) Upravljanje voda: v prostorskem razvoju se upošteva naravne procese, ki lahko ogrožajo poselitev in druge rabe prostora ter človekove dejavnosti, kot omejitev pri načrtovanju tako, da se na poplavnih in erozijskih območjih ne načrtuje prostorskih ureditev in dejavnosti, ki lahko te procese sprožijo.

(5) Redno vzdrževanje vodotokov se še naprej usmerja k vzdrževanju vodnega režima ob uporabi sonaravnih ureditev obrežij in vodnih objektov, kot so jezovi, pragovi in drugi objekti, ki se redno obnavljajo.

(6) V obvodnih krajinah in mokrotnem svetu se varujejo naravna morfologija strug in obrežna vegetacija ter površinski vodni pojavi v celoti. Na vodotokih, v katerih so bili uničeni habitati, se vzpostavijo nadomestni habitati. Pri urejanju vodotokov se oblikujejo naravno oblikovane struge in obrežja.

(7) Na Kolpi in Lahinji se opravljajo le vzdrževalna dela, ki so nujna za zagotavljanje stabilnosti vodnega režima. Glede na to je treba vzpostaviti tudi ustrezne režime rabe in vzdrževanja obvodnega prostora Kolpe ter pritokov, prav tako je treba vzdrževati vse vodne objekte na teh vodotokih.

(8) Sanacija jezov se prioritetno izvaja na vodotokih, na katerih je zaradi razdrtih jezov kritičen nizek vodostaj in je zato tudi ogroženo življenje v vodi. Pri nujno potrebnih ali začasnih zajezitvah vodotokov in odvzemu voda iz njih ostanek pretoka oziroma akumulacija vode zagotavlja primerne pogoje za ohranitev in razvoj vodnih in obvodnih biotopov; izvedba zajezitve zagotavlja in ohranja obseg, celovitost in povezanost habitatov vrst vezanih na vodotok oziroma ekološko povezanost biotopa pred zajezitvijo in po njej.

(9) Načrtovanje prostorskih ureditev in dejavnosti na območju voda in obvodnih zemljiščih zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti. Obsega poplavnih območij ali odtočnih režimov se ne spreminja, kadar pa je to potrebno, se zagotovi ustrezno nadomestitev teh površin. Vodna infrastruktura se načrtuje tako, da se omogoča delovanje naravnih procesov na vodah in ob njih. Urejanje vodotokov upošteva naravno dinamiko porečja ter se izvaja s sonaravnimi ukrepi, ki zagotavljajo ohranjanje ali vzpostavitev naravne rečne dinamike.

(10) Varstvo pred škodljivim delovanjem voda: zagotavlja se varnost naselij in najboljših kmetijskih površin pred visokimi vodami ter pri tem uveljavlja načelo sonaravnosti in upošteva naravna dinamika vodotokov. Prostorske ureditve na področju vodne infrastrukture, s katerimi se zagotavlja varstvo pred škodljivim delovanjem voda, kadar te vplivajo na območje dveh ali več občin, so prostorske ureditve državnega pomena.

(11) Ohranjajo se retenzijske površine, prodišča in mokrišča, vode se zadržujejo v povirnem delu.

(12) Raba vode in ureditve v obvodnem prostoru: reka Kolpa se skladno s prostorskimi možnostmi nameni turističnim in prostočasnim dejavnostim, pri čemer se urejanje dostopov in druge ureditve izvaja ob ohranjanju morfoloških značilnosti Kolpe in obvodnega prostora ter značilnosti posameznih ekosistemov, kulturnih in doživljajskih značilnosti obvodne krajine.

(13) Na vodnem in priobalnem zemljišču se, razen v izjemnih primerih, ne posega v prostor v 15 m širokem pasu v naseljih in 40 m zunaj naselij ob Kolpi ter v pasovih 5 m od struge drugih vodotokov.

(14) Na priobalnem zemljišču je prepovedano gnojenje ali uporaba sredstev za varstvo rastlin. V površinskih vodah ter na vodnem in priobalnem zemljišču je prepovedano pranje vseh vozil in drugih strojev ali naprav. Na vodno in priobalno zemljišče je prepovedano izlivati, odlagati in pretovarjati nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki ter odlagati ali pretovarjati odkopan ali odpadni material.

(15) Reka Kolpa je območje kopalnih voda. Naravna kopališča se skladno z veljavnimi predpisi urejajo predvsem na delih Kolpe, kjer so že tradicionalno urejena kopališča, šotorišča, kampi ter ureditve za rekreacijo in športne dejavnosti ob vodi ali na njej, če ti niso na poplavnem območju.

(16) Rekreacijska območja se lahko urejajo le tam, kjer je mogoče organizirati oblike dostopa, ki ne pomenijo spreminjanja morfoloških značilnosti voda in kjer rekreacijska raba voda ni v nasprotju z ranljivostjo vodnih ekosistemov.

(17) Izkoriščanje vode kot naravnega vira, kot so odvzemi vode za namakanje ali za morebitne nove male vodne elektrarne, mora biti predhodno utemeljeno kot sprejemljivo z vidika vplivov na okolje in z vidika vplivov na območje ohranjanje narave (naravna vrednota in posebno varstveno območje, umestitve v krajino) in skladno s predpisi, ki urejajo vrsto posegov in način izkoriščanja naravnih virov.

(18) Pri zajezitvah vodotokov in odvzemu voda se zagotavlja pogoje za ohranitev vodnih in obvodnih biotopov ter ekološko povezanost biotopa pred in za zajezitvijo.

(19) V ureditve v obvodnem prostoru je treba vključevati tudi ustrezno obnovo in prenovo starih mlinov in žag skupaj z jezovnimi zgradbami. Poleg namenjanju prvotni namembnosti se lahko namenijo tudi pridobivanju električne energije, če to ne krni varovanih dediščinskih lastnosti.

2.7.2 *Območja ohranjanja prepoznavnosti, naravnih kakovosti ter kulturne dediščine*

48. člen

(splošne usmeritve za prostorski razvoj na posebnih območjih)

(1) Na območjih prepoznavnosti in naravnih kakovosti se ohranjajo krajinske prvine in naravne procese ter rabo prostora, s katero se ohranijo najpomembnejše prvine prepoznavnosti in naravne kakovosti. Poleg zgodovinsko pogojenega razvoja je pomembno varovati tudi naravne sestavine prostora ter tradicionalno ekstenzivno kmetijsko rabo. Za območja prepoznavnosti, ki se stikajo z območjih sosednjih občin, se predvidi izdelava krajinskih zasnov oziroma posebnih strokovnih podlag za urejanje krajine v sodelovanju ob upoštevanju razvojnih potreb sosednjih občin. Poleg naravovarstvenih izhodišč se v tem prostoru varujeta tudi vsebinska povezanost območja in njegov kulturno-zgodovinski pomen, ki ga obeležujejo ostanki zgodovinske poselitve in urejanja krajine ter objekti in obeležja zgodovinskih dogodkov, ki jih družba prepoznava kot posebne vrednote.

(2) Za območja prepoznavnosti oziroma za njihove dele, za katere bo potrebna sanacija ali pa bodo zanje podane razvojne pobude za poseganje zunaj območij naselij, se pripravijo OPPN ali regulacijski načrti, ki temeljijo na prostorskih oziroma krajinskih preveritvah in utemeljitvah.

49. člen

(usmeritve za ohranjanje prepoznavnosti)

(1) Ohranjanje prepoznavnosti krajin se zagotavlja na celotnem območju občine, predvsem pa na krajinskih območjih, lokalne prepoznavnosti izjemnih krajinah Suhor, Podzemelj-Krasinec in Drašički steljniki.

(2) Ohranjajo se naravne in ustvarjene prvine prepoznavnosti, ki se pojavljajo po celotnem območju občine: oblika naselij in posamičnih kakovostnih arhitekturnih objektov ter njihova umeščenost v prostor, sklenjena gozdna območja, vrtače, delane vrtače in erodirana tla do kamninske podlage, breze, steljniki, obdelovalne terase, drobna parcelna struktura njivskih krajin na uravnanem in blago valovitem reliefu, vinogradi z drobno strukturo parcel in vrstami po padnici ter z zidanicami ter Kolpa in Lahinja z objekti in obvodnim prostorom. Varujejo se ekološki procesi sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini in povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

(3) Usmeritve za ohranjanje prepoznavnosti prostora se vključijo v prostorske, razvojne in sektorske programe za zagotavljanje ustreznega razvoja kulturne krajine, pa tudi druge kulturne dediščine.

50. člen

(usmeritve za varstvo kulturne dediščine)

(1) V občini se z načrtovanjem prostorskega razvoja zagotavljajo celostno varstvo kulturne dediščine, ustrezna uporaba dediščine v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja ter ob tem obravnava dediščino kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja in kot razvojni dejavnik ter prostorski potencial.

(2) Dediščina se varuje glede na tip (arheološka, stavbna profana, stavbna sakralna, memorialna, naselbinska, dediščinska kulturna krajina, ostalo) in glede na status (kulturni spomeniki državnega ali lokalnega pomena, varstvena območja dediščine in preostala registrirana dediščina).

(3) Varstvo dediščine na večjih območjih dediščine (naselbinska dediščina, kulturna krajina) se zagotavlja v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanja in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura in drugi.

(4) Posebno pozornost se posveti ohranitvi izredno ogrožene stavbne dediščine na podeželju (stare kmečke hiše, domačije ter posamične kašče, sušilnice, zidanice itd.) in se jo v večji meri poveže s turističnimi razvojnimi možnostmi, kar velja tudi za grajske stavbe v Metliki in Gradcu.

(5) Poleg objektov dediščine se, kjer je to določeno, varujejo tudi njihova vplivna območja, določena iz zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika, s čimer se smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino. Vplivna območja se povzamejo tudi v prostorskih aktih s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti in možnosti delovanja dediščine. Pomembnejši in prostorsko izpostavljeni kulturni spomeniki se varujejo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe in ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in celovitosti. V vplivnem območju se varuje tudi druga kulturna dediščina, kadar je vedutno izpostavljena in pomembna za krajinsko sliko širšega območja.

(6) Na območju kulturne dediščine ali v njihovi bližnji okolici se ne umeščajo in izvajajo dejavnosti s področja obrambe, prav tako se na ta območja ne umeščajo velike industrijske cone ali druge dejavnosti, ki bi predstavljale potencialne cilje napada v primeru oboroženega spopada.

51. člen

(usmeritve za ohranjanje narave)

(1) Območja ohranjanja narave, ki so razglašena z odloki ali določeni s posebnimi predpisi, se varujejo v skladu z določili teh predpisov. Za posege na območja ohranjanja narave je treba pridobiti naravovarstvene pogoje in naravovarstveno soglasje pristojne službe za ohranjanje narave.

(2) Ohranjanje naravnih kakovosti se zagotavlja na celotnem območju občine, predvsem pa na območjih ohranjanja narave:

– za zavarovanje predlagan Jamnik;

– ekološko pomembna območja: Gorjanci, Krupa, Kolpa, Lahinja in Metlika; posegi in dejavnosti se na navedenih območjih načrtujejo na način, da se v čim večji možni meri ohranja razsežnost habitatnih tipov in habitatov rastlinskih in živalskih vrst, da se ohranja njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij, da se omogoča ponovna povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom prekinjena;

– posebna varstvena območja (Natura 2000): Bela krajina, Gradac, Gorjanci – Radoha, Metlika, Kolpa in Lahinja; posege in dejavnosti na obravnavanih območjih se načrtuje tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst, da se ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo, da se ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze;

– naravne vrednote številnih zvrsti (površinska geomorfološka, podzemeljska geomorfološka, geološka, hidrološka, botanična, zoološka, ekosistemska, drevesna in oblikovana naravna vrednota); naravne vrednote se varujejo v skladu z varstvenimi usmeritvami za posamezne zvrsti naravnih vrednot. Posege in dejavnosti se na naravni vrednoti izvaja le, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti;

– pričakovane naravne vrednote: karbonati. Na teh območjih bodo pristojne institucije spremljale posege v naravo, zlasti zemeljska dela, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja novih naravnih vrednot, predvsem geoloških in podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenje in ohranjanje na novo odkritih naravnih vrednot;

– habitatni tipi ter prvine biotske raznovrstnosti krajine: travniški sadovnjaki in mejice.

(3) Na območjih, kjer se lahko pričakuje obstoj prednostnih habitatnih tipov ter habitatov zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst, je pred posegi v prostor potrebna preveritev njihove prisotnosti.

2.7.3 *Območja za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, območja zaščite in reševanja*

52. člen

(območja za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, območja zaščite in reševanja)

(1) Pri prostorskem razvoju občine se upoštevajo omejitve zaradi dveh vrst območij naravnih nesreč: poplavnih območij in erozijskih območij z nizko stopnjo ogroženosti. Poplavna območja so ob Kolpi, erozijska območja z nizko stopnjo ogroženosti pa na severnem delu občine (med Berečo vasjo, Grabrovcem in Radovico), na osrednjem delu (vzhodno in zahodno od Metlike) ter na jugu ob Kolpi (med Krasincem in Primostkom).

(2) Na območjih z večjo verjetnostjo pojavljanja plazov, ki so na skrajnem severovzhodnem delu občine, se ne načrtujejo dejavnosti ali prostorske ureditve, ki lahko s svojim delovanjem povzročijo naravne nesreče.

(3) Na poplavnih, hudourniških, erozijskih, plazovitih območjih, ki se kot takšna izkažejo ob podrobnejši preveritvi pred sprejetjem OPPN oziroma izdajo gradbenega dovoljenja, se ne načrtujejo nova poselitev, infrastruktura in dejavnosti ali prostorske ureditve, ki lahko s svojim delovanjem povzročijo naravne nesreče. Na poplavnih območjih, ki so že obstoječa stavbna zemljišča, se ne načrtuje nova poselitev in praviloma tudi ne infrastruktura. Dovoljena so vzdrževalna dela, rekonstrukcije, gradnje in novogradnje na mestih obstoječih objektov z vodnim soglasjem oziroma ustreznim dovoljenjem pristojnega organa.

(4) Na vododeficitarnih območjih se prioritetno zagotavlja urejena oskrba z vodo prebivalcem teh območij. Dejavnosti, ki bi pomenile izjemno povečanje potreb po vodi, se v teh območjih ne načrtujejo.

(5) Pri posegih v prostor se upošteva požarna ogroženost naravnega okolja.

(6) Na poseljenih območjih in območjih industrije se posebna pozornost posveti opredelitvi in izvedbi požarnega varovanja.

(7) Glede na stopnjo potresne ogroženosti morajo biti objekti ustrezno protipotresno projektirani in grajeni.

(8) Območja poplav in razredi poplavne nevarnosti se določijo na podlagi hidrološko-hidravlične študije,

(9) Na poplavnem območju so prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

(10) Območja, ogrožena zaradi škodljivega delovanja voda, se ne smejo spreminjati, razen v skladu s predpisi o vodah. Kadar je izkazan javni interes, je spreminjanje obsega retenzijskih površin ali vodnega režima mogoče le ob ustrezni nadomestitvi teh površin in izvedbi izravnalnih ukrepov, ki zagotavljajo, da se ne poslabšujeta vodni režimi in stanje voda.

(11) Na erozijskih območjih z nizko stopnjo ogroženosti se zagotavlja, da se prostorske ureditve in posamični posegi v prostor načrtujejo in izvajajo ob upoštevanju običajnih protierozijskih ukrepov, kar vključuje predvsem izbor lokacij za gradnjo zunaj teh območij. Če se tem območjem ni mogoče izogniti, se zagotovi izvedbo ustreznih strokovnih presoj in tehničnih rešitev, ki zagotavljajo stabilnost objektov.

(12) Na erozijskih, plazovitih in plazljivih območjih se omogočijo varne življenjske razmere s sanacijo žarišč naravnih procesov in z omejevanjem razvoja, sorazmerno s stopnjo nevarnosti naravnih procesov, ki lahko ogrožajo človekovo življenje ali njegove materialne dobrine.

(13) Na območjih, ki so ogrožena zaradi dejavnosti, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in skladiščenjem nevarnih snovi, predvsem na območjih znotraj in v bližini koridorjev prevoza nevarnih snovi na cestnem omrežju je treba razvoj naselij načrtovati in urejati na način, da prebivalci in njihovo premoženje niso ogroženi. Pri načrtovanju prostorskega razvoja naselij se je treba izogibati območjem, ki so ogrožena zaradi nesreč z nevarnimi snovmi ali drugih nesreč (promet, vojna).

(14) Ožje vplivno območje virov ogroženosti zaradi nevarnih snovi se nameni t.i. blažilnim območjem, katerih funkcija je zagotovitev čim manjše škode. Raba na blažilnih območjih obsega dejavnosti, ki so manj ranljive za izide izrednih dogodkov (eksplozije, požari, izpusti strupenih snovi v zrak in vode).

(15) V primeru, da je načrtovanje in urejanje novih območij naselij na potencialno ogroženih območjih neizogibno, je nujno uveljavljati prostorske, urbanistične, gradbene, arhitekturne in druge tehnične ukrepe (npr. orientacija zgradb, strukturne ojačitve, izolacija, tehnična sredstva za zaklanjanje, alarmiranje ipd.), da se preprečijo oziroma zmanjšajo morebitne posledice ter omogoči zaščita, reševanje (evakuacija) in pomoč, za obstoječa območja s strnjeno poselitvijo na ogroženih območjih pa se zagotovi izvedba ustreznih varnostnih ukrepov v ekonomsko sprejemljivih mejah.

(16) Kjer vzpostavitev ustreznega varstva ni mogoča ali ni ekonomsko upravičena, se opredelijo območja povečane ogroženosti ali obstoječa neustrezna raba opusti oziroma spremeni.

(17) Pri izvajanju intervencijskih ukrepov ob naravnih nesrečah se izvedejo najnujnejši ukrepi. Pri tem se v največji možni meri omogočijo nadaljnji naravni procesi, razen če bi to ogrožalo obstoječa naselja oziroma varovane vrednote kulturne dediščine.

(18) Za primer naravnih in drugih nesreč se zagotavljajo površine za pokop večjega števila ljudi na površinah obstoječih pokopališč v Metliki, Rosalnicah in na Suhorju. Gradbeni in drugi odpadki se odložijo na za to urejenih površinah oziroma se po potrebi določijo dodatne površine. Ob množičnem poginu živali se kadavri odvažajo na območje pristojne koncesijske službe, ki skrbi za sežig kadavrov. Območja za evakuacijo prebivalstva in za začasno nastanitev prebivalcev so hotel Bela krajina, turistične kmetije v okolici Metlike, po potrebi tudi gasilski domovi in telovadnici v Metliki in Podzemlju. Lokacije za sprejem mednarodne pomoči so predvidene na nogometnem igrišču Podzemelj, na zbirališču pri gasilskem domu Metlika in na športnem igrišču pri osnovni šoli Metlika. Regijski logistični center je v Otovcu v Občini Črnomelj.

2.7.4 *Območja za potrebe obrambe*

53. člen

(območja za potrebe obrambe)

Razvoj obrambnih dejavnosti v občini ni predviden.

2.7.5 *Območja varstva vodnih virov*

54. člen

(območja varstva vodnih virov)

(1) Zagotavlja se ustrezna oskrba s pitno vodo in varujejo vsi obstoječi in potencialno pomembni vodni viri ter spodbuja varčna in smotrna raba pitne vode.

(2) Oskrba s pitno vodo in z vodo za gospodarsko rabo in prostočasne dejavnosti se zagotavlja iz povodja reke Kolpe. V ta namen se ohranjajo njeno kemijsko in ekološko stanje ter obnovljivost naravnega vira, pa tudi ekološki, krajinski in doživljajski pomen voda v krajini, vključno z ustvarjenimi prvinami vodnega sveta.

(3) Vodovarstvena območja zajetij pitne vode so na obrobju Gorjancev. Osnovno varstvo vodnih virov se zagotovi na območjih varstvenih pasov z varstvenimi režimi. Na teh območjih se upoštevajo usmeritve:

– odpadne vode se čistijo v okviru sistemov za odvajanje in čiščenje odpadnih voda;

– odpadne vode iz objektov, ki jih ni mogoče zajeti v javni sisteme za odvajanje in čiščenje odpadnih voda, se odvajajo in čistijo v individualnih malih komunalnih čistilnih napravah oziroma se odvajajo v individualne nepretočne greznice, njihovo praznjenje pa se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarsko javno službo odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode;

– skladiščenje gnoja, gnojnice in gnojevke ter odvajanje odpadnih vod iz objektov reje domačih živali se zagotovi v skladu z navodilom o urejanju gnojišč in greznic, s predpisom o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav in predpisom o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz objektov reje domačih živali. Vse lokalne vodne vire (opuščeni ali aktivni vodnjaki v naseljih, kali) se ohrani oziroma očisti in ustrezno vzdržuje.

(4) Vsi vodni viri se zaščitijo pred morebitnim onesnaženjem na formalni način, pa tudi aktivno z nadzorom dejavnosti v prostoru, presojanjem posegov na vodovarstvena območja skozi analize tveganj ter v skladu z določili pristojnih služb. Posebna pozornost se nameni vodovarstvenemu območju na severnem delu Občine Metlika (Suhor in Obrh), kjer se lahko intenzivira dejavnosti samo ob striktnem upoštevanju parametrov zaščite podtalnice.

(5) Skrb za ohranjanje količin in kakovosti zajetih in nezajetih vodnih virov vključuje nadzor nad uresničevanjem režimov vodovarstvenih območij, zlasti pa urejanjem sistemov za odvajanje in čiščenje odpadnih voda. S tem se hkrati ohranjajo možnosti za izkoriščanje še neodkritih in nezajetih vodnih virov in toplih izvirov, ki lahko povečajo razvojne potenciale za poselitev ter za turizem in rekreacijo.

(6) Zagotovi se dokončna sanacija vodnih virov in okolja z izgradnjo čistilnih naprav, prvenstveno na vodovarstvenih območjih. Potencialni novi vodni viri se raziščejo in ustrezno zaščitijo.

2.7.6 *Območja sanacij razvrednotenj v krajini*

55. člen

(območja sanacij razvrednotenj v krajini)

(1) Sanacije opuščenih površinskih kopov na območjih v bližini poselitve ali večjih prometnic se načrtujejo z uvajanjem ustreznih nadomestnih rab, ki pa ne smejo povzročati negativnih vplivov na okolje. Na bolj naravno ohranjenih predelih se sanacije zagotavljajo predvsem s prepuščanjem naravni sukcesiji.

(2) Razvrednotena območja se ureja z načrtovanjem in izvajanjem sanacij, za katere je treba pripraviti ustrezne programe in prostorsko dokumentacijo.

2.7.7 *Območja infrastrukturnih prostorskih ureditev*

56. člen

(usmeritve za umeščanje prometne infrastrukture)

(1) Trase prometnic se načrtuje čim bolj racionalno, v čim večji meri v skupnih infrastrukturnih koridorjih, tako da se čim manj prizadenejo enotnost večjih homogenih površin, raba in površinski pokrov ter preprečijo motnje v vidnem dojemanju prostora. Čim bolj se izogiba območjem in objektom kulturne dediščine in drugim območjem in prvinam, pomembnih za prepoznavnost, ter območjem naravnih vrednot in najpomembnejšim delom ekološko pomembnih območij oziroma posebnih varstvenih območij, še posebej na obrobju Gorjancev in na območju Kolpe z obvodnim prostorom. Ureditve ob prometnicah, kot so oblikovanje brežin, objektov, protihrupnih ograj, zasaditve, ureditve vodotokov, morajo biti izvedene ob upoštevanju krajinski vzorcev območij, prek katerih potekajo trase.

(2) Na območju Kolpe se površine za ustavljanje in parkiranje vozil urejajo v okviru naselij, predvsem pa zunaj območij naravnih vrednot.

(3) Nove kolesarske poti ne smejo ogrožati naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti, prvin prepoznavnosti prostora ali kako drugače obremenjevati prostora oziroma okolja.

57. člen

(usmeritve za umeščanje okoljske, energetske in komunikacijske infrastrukture)

(1) Linijske infrastrukturne objekte se načrtuje čim bolj racionalno, v skupnih infrastrukturnih koridorjih, ki v čim manjši meri prizadenejo enotnost večjih homogenih površin, rabo in površinski pokrov ter ne povzročajo večjih motenj v vidnem dojemanju prostora. Čim bolj se je treba izogibati območij kulturne dediščine in drugih območij in prvin, pomembnih za prepoznavnost, ter naravnih vrednot in najpomembnejših delov ekološko pomembnih območij oziroma posebnih varstvenih območij, še posebej na obrobju Gorjancev in na območju Kolpe z obvodnim prostorom.

(2) Novi energetski in telekomunikacijski infrastrukturni vodi se praviloma izvedejo podzemno, prav tako se podzemno izvedejo obstoječi vodi v naseljih in njihovih delih, ki se preurejajo. Nadzemni vodi se ohranjajo ali na novo gradijo v primerih, ko za izvedbo podzemnih vodov ni prostorskih možnosti, če gre za poseg na arheološko najdišče ali območje ohranjanja narave in če se s predhodnimi raziskavami izkaže, da poseg v tla ni dovoljen.

(3) Oskrbo z energijo pri planinskih, gozdarskih kočah in logarnicah se ob zatečenih zmogljivostih zagotovi z rabo naravi bolj prijaznih virov.

2.8 **Usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč**

58. člen

(usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč)

(1) V izvedbenem delu OPN se določijo območja naslednjih namenskih rab zemljišč:
– stavbna zemljišča,
– kmetijska zemljišča,
– gozdna zemljišča,
– vodna zemljišča,
– druga zemljišča,

ki se delijo še na podrobnejše namenske rabe.

(2) Stavbna zemljišča se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu in na podlagi strokovnih podlag, v katerih so utemeljene potrebe po zagotavljanju teh zemljišč in predvideni obseg ter lokacija teh zemljišč.

(3) Najboljša in druga kmetijska zemljišča se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu, upoštevajoč tudi podatke o gozdu in o stavbnih zemljiščih za širitev naselij, ki jih posreduje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in gozdarstvo.

(4) Gozdna zemljišča se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu in podatka ministrstva pristojnega za kmetijstvo in gozdarstvo (maska gozda).

(5) Vodna zemljišča se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu ter veljavnih katastrskih podatkov in DOF.

(6) Druga zemljišča se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu in ob upoštevanju dejanskega stanja ter strokovnih podlag in projektnih preveritev.

2.9 **Usmeritve za določitev prostorskih izvedbenih pogojev**

59. člen

(usmeritve za določitev prostorskih izvedbenih pogojev)

(1) V izvedbenem delu OPN se določijo PIP za naselja, za območje razpršene poselitve in razpršene gradnje ter za odprt prostor po različnih EUP.

(2) PIP določajo vrste dopustnih posegov v prostor glede namena in vrste gradenj ter dopustno izrabo prostora, lego objektov na zemljišču in velikost ter oblikovanje objektov, merila za parcelacijo, merila za priključevanje objektov na GJI in grajeno javno dobro ter skupna merila in pogoje za celostno ohranjanje kulturne dediščine in ohranjanja narave, varstva okolja in naravnih dobrin ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(3) Določijo se merila in pogoji za gradnjo objektov zunaj območij stavbnih zemljišč ter za pripravo OPPN.

3. IZVEDBENI DEL

3.1 **Splošne določbe**

60. člen

(vsebina)

Izvedbeni del OPN določa prostorske izvedbene pogoje (PIP) za posamezna območja podrobnejše namenske rabe (PNR) in za posamezne enote urejanja prostora (EUP) ter dopustno izrabo prostora (DIP) za posamezna območja namenske rabe in PNR in za posamezne EUP.

3.2 **Enote urejanja prostora, namenska raba in dopustna izraba prostora**

61. člen

(enote urejanja prostora)

(1) Območje občine se deli na EUP. Te določajo pogoje za urejanje:

– posameznih naselij oziroma njihovih delov, kadar se naselje deli na več enot,

– območij razpršene poselitve na vinogradniških območjih, razpršene poselitve zunaj naselij in posamične razpršene poselitve ter

– območij odprtega prostora (izjemne krajine in preostali odprti prostor občine).

(2) Pogoji za urejanje po posameznih EUP so določeni na podlagi analize značilnosti prostora, omejitev iz pravnih režimov s področij varstva okolja in zdravja ljudi, ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine ter omejitev, povezanih z gospodarsko javno infrastrukturo ter strateških usmeritev in načrtovanih prostorskih ureditev.

(3) Za posamezno EUP veljajo:

– splošni PIP za urejanje prostora, ki so navedeni v tem odloku;

– podrobnejši PIP, ki so opredeljeni za posamezne vrste namenskih rab in PNR in so navedeni v preglednicah v 105. do 116. členu tega odloka;

– posebni PIP, ki se nanašajo na posamezno EUP in so navedeni v preglednicah v 117. do 125. členu tega odloka.

(4) Preglednice v 117. do 125. členu tega odloka vsebujejo seznam EUP z oznako in imenom ter posebnimi PIP, ki se nanašajo na posamezno EUP.

(5) Označevanje EUP:

– EUP za območja naselij so označene s tričrkovno oznako, ki izhaja iz imena naselja po statutu Občine Metlika (Uradni list RS, št. 79/16), ter z zaporedno številčno oznako (npr. BEV-1, MET-4);

– EUP, na kateri je predviden ali veljaven OPPN, je označena še z oznako OPPN (npr. MET-55-OPPN) in je vezana na oznako naselja, pri oziroma v katerem je opredeljen OPPN;

– EUP za vinogradniška območja so označena z oznako VIN (npr. VIN-01), neodvisno od RPE naselij, v katerih so;

– EUP za območja izjemnih krajin so označena z oznako IKR (npr. IKR-01), neodvisno od RPE naselij, v katerih so;

– EUP za odprti prostor so označene z oznako OPR (OPR-1), neodvisno od RPE naselij, v katerih so.

62. člen

(območja namenske rabe prostora)

(1) Območje občine se glede na osnovno namensko rabo prostora (NRP) deli na:

– območja stavbnih zemljišč,

– območja kmetijskih zemljišč,

– območja gozdnih zemljišč,

– območja vodnih zemljišč,

– območja drugih zemljišč.

(2) Vsa območja osnovne namenske rabe se delijo na območja podrobnejše namenske rabe (PNR).

(3) PIP za gradnjo in urejanje prostora v vseh opredeljenih kategorijah namenske rabe, ki so predstavljene v spodnji preglednici, so podrobno opredeljeni v preglednicah s PIP za podrobnejše namenske rabe prostora.

(4) Javne površine so površine, ki so pod enakimi pogoji dostopne vsem. Praviloma se urejajo na območjih z namensko rabo: prometne površine (PC, PŽ, PO), trgi, parki (ZP), športni parki in igrišča (ZS), mestni gozdovi – gozdovi s posebnim namenom (GP), celinske vode (VC), zelene obvodne površine (ZDo), druge zelene površine (ZD), pokopališča (ZK).

(5) Na območjih veljavnih in predvidenih OPPN so v grafičnih prikazih tega OPN okvirno (informativno) prikazane prevladujoče PNR.

Preglednica 1: Prikaz kategorij osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora

OBMOČJA OSNOVNE NRP	OBMOČJA PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE (PNR)	Podrobneje prikazana podrobnejša namenska raba
OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIČ	**S** – OBMOČJA STANOVANJ	
	SS – stanovanjske površine	**SSo** – urbana stanovanjska pozidava raznolike tipologije
		SSs – urbana prostostoječa stanovanjska pozidava
		SSn – urbana strnjena stanovanjska pozidava
		SSv – urbana večstanovanjska pozidava
	SB – stanovanjske površine za posebne namene	**SBv** – urbana večstanovanjska pozidava za posebne namene
	SK – površine podeželskega naselja	**SKs** – površine podeželskega naselja s kmetijami in stanovanjskimi hišami
		SKk – območja kmetij
	SP – površine počitniških hiš	
	C – OBMOČJA CENTRALNIH DEJAVNOSTI	
	CU – osrednja območja centralnih dejavnosti	**CUh** – zgodovinsko jedro Metlike
	CD – območja centralnih dejavnosti	**CDi** – dejavnosti izobraževanja, vzgoje in športa
		CDz – zdravstvo
		CDv – verski objekti s pripadajočimi ureditvami
		CDo – obrt, trgovske, oskrbne, poslovno – storitvene, gostinske dejavnosti
	I – OBMOČJA PROIZVODNIH DEJAVNOSTI	
	IP – površine za industrijo	
	IG – gospodarske cone	
	IK – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo	
	B – POSEBNA OBMOČJA	
	BT – površine za turizem	
	Z – OBMOČJA ZELENIH POVRŠIN	
	ZS – površine za oddih, rekreacijo in šport	**ZSk** – površine za oddih, rekreacijo in šport ob vodi
	ZP – parki	
	ZD – druge urejene zelene površine	**ZDo** – zelene obvodne površine
	ZK – pokopališča	
	P – OBMOČJA PROMETNIH POVRŠIN	
	PC – površine cest	
	PŽ – površine železnic	
	PL – letališča	
	PO – ostale prometne površine	
	E – OBMOČJA ENERGETSKE INFRASTRUKTURE	
	O – OBMOČJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE	
	A – POVRŠINE RAZPRŠENE POSELITVE	**Av** – površine razpršene poselitve v vinogradniških območjih
		Az – zidanice in vinske kleti v vinogradniških območjih
		Ag – površine razpršene poselitve, ki vključuje kmetijske gospodarske objekte
		As – površine razpršene poselitve
		Ak – površine razpršene poselitve za osamele kmetije
OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ	**K1 – NAJBOLJŠA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA**	
	K2 – DRUGA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ	**G – GOZDNA ZEMLJIŠČA**	
	GV – varovalni gozd	
OBMOČJA VODA	**V – POVRŠINSKE VODE**	
	VC – celinske vode	
OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ	**L – OBMOČJA MINERALNIH SUROVIN**	
	LN – površine nadzemnega pridobivalnega prostora	

63. člen

(dopustna izraba prostora)

(1) DIP je za načrtovane prostorske ureditve, za katere je to potrebno, določena v podrobnejših PIP za PNR oziroma v posebnih PIP za EUP. Določena je kot odstotni delež površin odprtih zelenih ali drugih površin (parki, trgi, igrišča), ki služijo skupni rabi prebivalcev območja in zagotavljajo kvaliteto bivanja ter ne služijo kot prometne površine ali površine, ki služijo uporabi in delovanju objektov (npr. dostopi, dovozi, parkirišča in prostori za ekološke otoke) glede na celotno površino EUP oziroma PNR.

(2) DIP je za načrtovane prostorske ureditve, za katere je to potrebno, določena v podrobnejših PIP za PNR, in sicer kot FI in FZ.

(3) V EUP, kjer DIP ni določena, se glede DIP upoštevajo normativi in standardi za posamezno dejavnost.

(4) Odstopanja od FI in FZ, določenih s tem odlokom, je dovoljeno, če gre za rekonstrukcijo obstoječih stavb.

3.3 **Namembnost, dejavnosti, lega, velikost in oblikovanje objektov ter ureditev, parcelacija**

64. člen

(dopustne dejavnosti)

(1) PIP glede dopustnih dejavnosti so podrobno prikazani v preglednicah s PIP za podrobnejše namenske rabe prostora. Opredeljene so na podlagi predpisov, nekatera poimenovanja pa so poenostavljena ali združujejo več kategorij iz predpisov.

Preglednica 2: Pojasnilo povezav med poimenovanjem dopustnih dejavnosti, uporabljenih v tem odloku in določenih s predpisi o standardni klasifikaciji dejavnosti

poimenovanje dopustnih dejavnosti v tem odloku	**dejavnosti, navedene v predpisu o standardni klasifikaciji dejavnosti**
kmetijstvo	A kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo
rudarstvo	B rudarstvo
Predelovalne, proizvodne in industrijske dejavnosti	C predelovalne dejavnosti
oskrba z energijo	D oskrba z električno energijo, plinom in paro
oskrba z vodo in saniranje okolja	E oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja
gradbeništvo	F gradbeništvo
trgovina ter storitvene dejavnosti	G trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil
promet in skladiščenje	H promet in skladiščenje
gostinstvo in turizem	I gostinstvo
poslovne dejavnosti	J informacijske in komunikacijske dejavnosti K finančne in zavarovalniške dejavnosti L poslovanje z nepremičninami M strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti N druge raznovrstne poslovne dejavnosti
dejavnosti javne uprave	O dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti
izobraževanje	P izobraževanje
zdravstvo in socialno varstvo	Q zdravstvo in socialno varstvo
kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti	R kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti
druge dejavnosti	S druge dejavnosti T dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo U dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles

(2) Na območjih stanovanj se v objektih, v katerih se na dan uveljavitve tega prostorskega načrta izvaja dopustna nestanovanjska raba, dovoli novogradnja v obsegu prilagoditve objekta nujnim tehničnim zahtevam za ohranitev izvajanja dejavnosti, ki ne moti bivalnega okolja.

(3) Na območjih PNR, kjer se legalno zgrajeni objekti uporabljajo za namen, ki s tem odlokom ni dopusten ali je omejen, se dopusti rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti, dozidava in nadzidava s povečanjem uporabne površine do 20 %. To se ob upoštevanju drugih določil tega odloka dopusti, če je potrebna prilagoditev objekta funkcionalnim zahtevam za izvajanje dejavnosti ali oblikovnemu poenotenju objekta z objekti v okolici ter ob pogoju, da se ne poslabšajo bivalne razmere in stanje okolja.

3.3.1 *Splošna določila za objekte in odprte površine*

65. člen

(splošni PIP o vrstah dopustnih objektov glede na namen)

(1) V EUP so na površinah PNR dopustne gradnje vseh vrst objektov, ki so navedeni v podrobnejših PIP za PNR ali posebnih PIP za EUP v tem odloku ter v Prilogi 1 (Preglednica vrst pomožnih in začasnih objektov po posameznih podrobnejših namenskih rabah prostora).

(2) Dopustna je gradnja objektov GJI, namenjena komunalnemu opremljanju stavbnih zemljišč, varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, varstvu okolja, voda in narave, varstvu kulturne dediščine in obrambi.

66. člen

(namembnost objektov in vrste posegov v prostor)

PIP glede na namen in možnosti spremembe namembnosti objektov so podrobno opredeljeni v preglednicah s PIP za podrobnejše namenske rabe prostora v tem odloku.

67. člen

(vrste dovoljenih gradenj)

(1) Na vseh območjih je dovoljena gradnja in rekonstrukcija objektov GJI skladno z določili tega odloka.

(2) Gradnje, dozidave, nadzidave, rekonstrukcije ter odstranitve objektov in spremembe namembnosti objektov so dopustne na območjih, na katerih je to skladno s splošnimi PIP ter PIP za posamezno PNR ali EUP v tem odloku. Odstranitve objektov ali delov objekta kulturne dediščine so dovoljene le, če je v ta namen predhodno pridobljeno soglasje pristojnega organa. Novogradnja objekta na mestu prej odstranjenega objekta ali dela objekta kulturne dediščine mora glede velikosti in drugih urbanističnih elementov upoštevati usmeritve, kot jih določi pristojna javna služba ali so določeni v kulturnovarstvenem soglasju. Gradnje novih objektov ter dozidave in nadzidave obstoječih objektov so na območjih varovanih po predpisih s področja varstva kulturne dediščine dopustne le izjemoma, kadar ni mogoče zagotoviti primernejše lokacije ali v primeru dozidave in nadzidave objekta ali drugega dopustnega posega, ni mogoče najti druge rešitve, pri čemer gradnja ali poseg ne sme spreminjati lastnosti zaradi katerih je območje ali objekt pridobilo status območja varovanega s predpisi s področja varstva kulturne dediščine in je ta gradnja ali poseg skladen z varstvenimi režimi, ki veljajo za ta objekt ali območje.

(3) Prenove objektov imajo v primeru kakovostne arhitekture in dediščinskih objektov ter območij prednost pred novogradnjami, pri čemer se pri namembnosti in oblikovanju upošteva prostorski kontekst.

(4) Za dozidave in vse vrste razširitev objektov veljajo osnovna določila za gradnjo novih objektov.

(5) Investicijska in redna vzdrževalna dela so dovoljena na vseh objektih, zgrajenih na podlagi ustreznih dovoljenj s področja predpisov o graditvi objektov. Pri vzdrževanju se ohranja oziroma zagotovi prvotne kakovostne fasadne elemente.

(6) Za objekte, ki so nedovoljena gradnja, in so bili zgrajeni pred uveljavitvijo tega odloka so do odstranitve ali pridobitve gradbenega dovoljenja (če je to mogoče pod pogoji tega odloka) dovoljeni odstranitev in redna vzdrževalna dela z namenom preprečitve nevarnosti za ljudi in okolje.

(7) Na celotnem območju občine so ob upoštevanju vseh režimov dopustne raziskave in izraba geotermičnih virov pod pogojem, da trajno ne spreminjajo in poškodujejo naravnega stanja na površini in podtalju in da se po izvedbi zemljišča vrnejo v prejšnje stanje.

68. člen

(lega objektov)

(1) Odmiki od mej okoliških zemljiških parcel:

– stavbe (nad terenom in pod njim) so, razen v primeru stavb znotraj niza, od meja sosednjih zemljišč oddaljene najmanj 4,0 m. Odmiki objektov so lahko manjši, če zmanjšani odmik ne ruši vzpostavljenega prostorskega reda, ne povzroča nedopustnega vpliva na okoliška zemljišča, omogoča požarno varnost ter vzdrževanje stavbe in če z zmanjšanim odmikom soglašajo lastniki zemljišč v oddaljenosti do 4,0 m od objekta;

– brez soglasja sosedov so na vseh legalno zgrajenih objektih, katerih odmik od meja sosednjih zemljišč je manjši od 4,0 m, dovoljeni posegi, ki ne segajo v to območje. Znotraj tega 4 m širokega območja so dopustne rekonstrukcije, nadomestne gradnje in vzdrževanje objektov, s katerimi se ne zmanjšajo odmiki od meje in ki ne spreminjajo zunanjih značilnosti objekta;

– nove stavbe na območjih IG in IP so od meje sosednjih gradbenih parcel na območjih stanovanj, centralnih dejavnosti in posebnih območij oddaljene najmanj 5,0 m;

– pomožni objekti so od meja sosednjih zemljišč oddaljeni najmanj 1,5 m, razen podpornih in opornih zidov, urbane opreme ter parternih ureditev, pri katerih je najbolj izpostavljen del odmaknjen minimalno 0,5 m; odmiki objektov so lahko manjši, če zmanjšani odmik ne ruši vzpostavljenega prostorskega reda, ne povzroča nedopustnega vpliva na okoliška zemljišča, omogoča požarno varnost ter vzdrževanje stavbe in če z zmanjšanim odmikom soglašajo lastniki zemljišč v oddaljenosti do 1,5 m od objekta;

– ograje se lahko postavijo največ do meje zemljiške parcele, na kateri se gradijo, vendar tako, da se z gradnjo in vzdrževanjem ne posega na sosednje zemljišče. Medsosedska ograja se lahko gradi na meji, vendar le, če se lastniki zemljišč, ki jih razmejuje, o tem pisno sporazumejo. Vstopna in uvozna vrata se obvezno odpirajo proti gradbeni parceli in ne proti cesti. Uvoz na ograjeno zemljišče mora imeti vrata ograje odmaknjena od roba vozišča toliko, da stoječe vozilo pred vrati ne ovira prometa na vozišču. V križiščih ograje ne smejo ovirati preglednega trikotnika. Če je sosednje zemljišče javna cesta, je za postavitev ograje treba pridobiti soglasje upravljavca javne ceste;

– izhodišče za določanje kote pritličja objekta je kota javnega prostora, ob katerem bo stal objekt. Kota pritličja ne sme biti več kot 1,4 m pod koto ali nad koto javne poti ali javne ceste, ob kateri stoji, če je odmik objekta od javnega prostora manj kot 8,0 m. Kota terena zasebnega zemljišča ob meji z javnim prostorom lahko odstopa največ 1,0 m od kote terena javnega prostora, na katerega meji.

(2) Odmiki od javnih zemljišč:

– nove stavbe so od cestnega telesa javnih cest oddaljene glede na določila tega odloka v zvezi z regulacijskimi črtami in v skladu s cestno-prometnimi predpisi glede na kategorizacijo posamezne ceste;

– odstopanje od teh določil je dopustno v soglasju z upravljavci cest ter v primerih, ko stavbe sledijo obstoječi razpoznavni gradbeni liniji naselja ali dela naselja oziroma v naseljih, za katera veljajo pogoji varstva kulturne dediščine.

(3) Na območjih ohranjenih vaških jeder je pri določitvi lege stavb treba slediti zasnovi vaškega jedra in obstoječim gradbenim linijam. Kjer je za naselje ali del naselja značilna postavitev stavb na posestne meje, se nova stavba praviloma postavi na mejo.

(4) Pri umeščanju objektov se upoštevajo gradbene linije in prečni profili javnih cest. Kjer ti niso določeni v grafičnem delu OPN, se povzamejo iz vzorca postavitve obstoječih kakovostnih objektov na območju. Postavitev stavb mora slediti obstoječi razpoznavni regulacijski črti naselja, dela naselja ali ulice. Izjema so gručasta naselja oziroma deli naselij, kjer ni razpoznavne gradbene linije; tu velja pravilo, da se stanovanjski objekti umeščajo ob javni prostor, preostali deli domačij pa se oblikujejo po zgledu tradicionalnih gručastih domačij.

(5) Nizanje objektov v dolžino na gradbeni parceli je sprejemljivo ob pogoju, da so ti funkcionalno in oblikovno smiselno usklajeni medsebojno in glede na širši prostorski kontekst.

69. člen

(velikost in oblikovanje objektov)

(1) Objekti in prostorske ureditve se ob upoštevanju PIP tega odloka prilagodijo tradicionalnim oziroma sodobnim kakovostnim objektom in ureditvam iste vrste v okolici po stavbnih volumnih, višini in regulacijskih črtah, naklonu streh in smereh slemen, barvi

in teksturi streh in fasad, uporabi materialov ter načinu ureditve odprtega prostora, urbani opremi in drugih oblikovnih značilnosti prostora.

(2) Vsi objekti na gradbeni parceli so oblikovno usklajeni medsebojno in s kakovostnimi objekti na območju naselja.

(3) Višinski gabariti: Pri določanju višine stavb, vključno s kolenčnimi zidovi, se poleg predpisanih dovoljenih višin upošteva tudi vertikalni gabarit kakovostnega oziroma prevladujočega tipa obstoječih objektov, da nove stavbe ne izstopajo iz silhuete naselja (da niso višje ali nižje za več kot pol etaže) in da ustrezno izkoriščajo terenske danosti. Izjema so EUP oziroma območja, v katerih so posebej dovoljeni višinski poudarki oziroma višji gabariti od obstoječih. Etažna višina pritličja je odvisna od vrste in namembnosti objekta in pri stanovanjskih stavbah znaša praviloma do 3,00 m, pri objektih za opravljanje dejavnosti pa je lahko višja, glede na posebnosti posameznih dejavnosti. Podstrešje je lahko izvedeno v več etažah ali se lahko izvede nad mansardo, oboje je dopustno pri enakih/nespremenjenih pogojih za višino objekta ter za oblikovanje strehe in strešnih elementov.

(4) Podzemne etaže (garaže in kleti) niso nikjer obvezne, razen če to zahteva ta odlok, so pa dopustne na vseh stavbnih zemljiščih, kjer to dopuščajo geomehanske in hidrološke razmere, potek komunalnih vodov, zaščita podtalnice in stabilnost sosednjih objektov. Število kletnih etaž ni omejeno. Klet mora biti vkopana vsaj toliko, da je kota pritličja na razgibanem terenu največ 1,40 m nad terenom, na uravnanem terenu pa največ 0,50 m nad terenom; tlorisni gabarit kleti je lahko drugačnih dimenzij od tlorisnega gabarita pritličja.

(5) Prizidki morajo biti podrejeni osnovnemu objektu in ne smejo presegati tlorisnega ter višinskega gabarita osnovnega objekta. Dozidave in nadzidave obstoječih objektov so dopustne do največjih dopustnih tlorisnih in višinskih gabaritov, določenih v podrobnejših PIP za NRP.

(6) Strehe: obliko, naklon, kritino in smeri slemen se prilagodi splošni oziroma kakovostni podobi v prostorski enoti oziroma v vplivnem območju. Kritine so temnih, ne bleščečih barv, predvsem takih, ki prevladujejo v okolici. (naravne opečne barve na območjih tradicionalne tipologije gradnje, drugje lahko tudi sive do grafitno sive ali rjave barve). Na območjih brez javnega vodovoda so dovoljene le opečne ali nebarvane betonske kritine, odvisno od tipologije gradnje v naselju. Ravne strehe so lahko pohodne, ozelenjene ali pokrite z gramozom ali drugimi materiali. Osvetlitev podstrešnih prostorov je dovoljena s terasami, frčadami in drugimi oblikami odpiranja strešin, ki ne smejo biti višje od osnovne strehe in morajo biti na posamezni strehi poenoteno oblikovane, ter lahko zavzemajo največ tretjino površine vsake strešine. Frčade so lahko dvokapne, trikotne in trapezne oziroma dvignjene. Na strešinah se dovoli namestitev sončnih sprejemnikov, ki ne smejo presegati slemena streh, njihov naklon pa mora biti pri strehah z naklonom nad 10º enak naklonu strešine. Na območjih s tradicionalno tipologijo objektov je dopustna namestitev sončnih sprejemnikov samo na sodobno oblikovanih novogradnjah na največ 50 % površine strešine. Smer slemena mora biti vzporedna z daljšo stranico objekta in praviloma vzporedna s plastnicami nagnjenega terena, razen kadar je prevladujoč vzorec smer slemena prečno na plastnice. Dolžina napušča ne sme presegati tradicionalnih oziroma uveljavljenih, lahko pa je manjša. Na objektih in območjih, ki so varovani kot kulturni spomeniki, postavitev in gradnja naprav za proizvodnjo električne energije ni sprejemljiva. Na objektih in območjih, ki so varovani kot kulturna dediščina ter v vplivnih območjih je postavitev naprav za proizvodnjo električne energije dopustna le izjemoma, po predhodni preveritvi umestitve, vendar je pred tem potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje.

(7) Fasade: pri oblikovanju fasad se smiselno upošteva oblikovanje kakovostnih oziroma prevladujočih okoliških objektov, in sicer oblikovanje arhitekturnih elementov na fasadah, kot so členitev fasad, velikost in oblika oken, slopi oziroma stebri, nadstreški, balkoni, ograje, fasadna dekoracija in barve oziroma drugo (struktura, materiali). Na fasadah stanovanjskih, kmetijsko-gozdarskih in infrastrukturnih objektov ter objektih družbenih dejavnosti ni dopustno oglaševanje, dopustni so napisi, ki oglašujejo dejavnost v objektu. Nameščanje klimatskih naprav na glavni fasadi ni dopustno. Ob javnih površinah se ob upoštevanju regulacijskih črt zagotovi glavna fasada stavbe, ki se oblikuje glede na pomen in značaj javnega prostora. Zadnje fasade objektov in servisne manipulacijske površine se ne urejajo ob javnih površinah, kot so pomembnejše ceste in ulice ter parki, trgi, igrišča.

(8) Barve fasad so v odtenkih zemeljskih barv oziroma take, da se doseže kakovostna in usklajena barvna slika na samem objektu in njegovo skladnost s kakovostno oblikovanimi fasadami v okolici. Izjeme so le objekti posebnih in simbolnih pomenov. Ni dopustna uporaba signalnih oziroma živih barv, ki so v prostoru izrazito moteče in niso tradicionalne (npr. citronsko rumena, vijolična, živo oziroma travniško zelena, živo oziroma turkizno modra, živo oranžna in živo rdeča in podobne). Ni dopustna kombinacija navedenih in drugih signalnih oziroma izrazito nasičenih, živih barv med seboj. Izjemoma so močne barve dopustne, kadar so tradicionalne (npr. oker, opečna) in če so kombinirane s temnejšimi barvami (npr. siva, temno siva). Niso dopustne poslikave fasad, izjeme so sakralni objekti, gasilski domovi, objekti za kulturne dejavnosti in drugi objekti simbolnih pomenov. Barva fasade mora biti skladna z barvo strehe, cokla in stavbnega pohištva. Barva fasade mora biti določena v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja.

(9) Urejanje vaškega jedra: upošteva se tradicionalne strukture ohranjenih kvalitetnih vaških jeder in njihovo značilno podobo v prostoru (silhuete, robove). Fasade objektov, ki mejijo na javni prostor jedra naselja, se oblikujejo kot glavne fasade, pri čemer se stremi k enotni podobi naselja. V ureditve se vključi avtohtono drevje kot so lipa, breza, oreh in podobno. Dovoli se postavitev urbane opreme (vodnjaki, razpela, oglasne deske, klopi, konfini) oblikovane v skladu s tradicijo obravnavanega prostora. Ekološki otoki se postavijo zunaj vaškega jedra, če pa to ni mogoče, se postavijo v zelene niše na mesta, ki vidno niso izpostavljena.

(10) Oblikovanje nadzidav in dozidav mora biti podrejeno kakovostim oblikovanja osnovne stavbe, tako da je končni objekt oblikovno skladen v gabaritih, oblikovanju strehe, naklonu strehe, oblikovanju fasade in posameznih arhitekturnih elementov.

(11) Določila tega odloka glede velikosti objektov (horizontalni in vertikalni gabariti ter nakloni in oblike streh) veljajo za novogradnje; v primeru rekonstrukcije obstoječih legalno zgrajenih objektov se lahko ohranjajo obstoječe dimenzije, dopustne pa so tudi dozidave ob upoštevanju prvega odstavka tega člena in določili 132. člena tega odloka.

(12) Podrobnejši PIP glede oblikovanja objektov so navedeni v preglednicah s PIP za podrobnejše namenske rabe prostora.

(13) Odstopanja od PIP glede velikosti in oblikovanja objektov v tem členu so dovoljena v primeru umeščanja in prenove dominant v prostoru (cerkve, kapelice, spominska obeležja in podobno) in objektov javnega pomena na podlagi prostorskih preveritev.

70. člen

(oblikovanje okolice objektov)

(1) Na vseh območjih se ohranja zdrava obstoječa kakovostna avtohtona vegetacija, pri novih zasaditvah se uporabljajo avtohtone drevesne in grmovne vrste listavcev, eksotične vrste (npr. zlatolistne, srebrnolistne) niso dopustne. Nove zasaditve ne smejo ovirati prometne varnosti oziroma preglednosti. V okolici javnih objektov se ne uporabljajo visokoalergene vrste in vrste rastlin, ki imajo strupene plodove ali druge dele.

(2) Pri urejanju okolice objektov se upoštevata obstoječa konfiguracija terena in odnos do sosednjih objektov in površin. Na posamezni parceli so dovoljeni nasipi in vkopi do 3,0 m višine oziroma globine, vendar brez dodatnih opornih zidov.

(3) Pri preoblikovanju terena se upošteva načelo čim bolj smotrne prerazporeditve mas ter prilagoditve obstoječemu reliefu na mejah območja urejanja.

(4) Višinske razlike na zemljišču so v največji možni meri urejene s travnatimi brežinami. V primerih, ko drugačna zavarovanja brežin niso mogoča, je dopustna gradnja opornih in podpornih zidov do višine 1,5 m. Oporni zidovi, višji od 0,50 m, se ozelenijo, razen v primerih, ko to tehnično ni izvedljivo. Gradnja višjega opornega oziroma podpornega zidu je dovoljena le v primerih, ko gre za gradnjo cest in drugih javnih objektov in naprav ter na območjih, pretežno namenjenih gospodarskim dejavnostim, kadar gre za ukrep varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, kadar inženirski geolog oziroma geomehanik ugotovi nevarnost rušenja terena in ni možnosti za izvedbo brežin, biološko inženirskih ali drugih ukrepov ali v primeru, ko se oporni zid izvede kot nadaljevanje zunanje stene objekta, za zavarovanje terena ob njem in kadar gre za ureditev in sanacijo obstoječih gradenj. Gradnja višjega opornega zidu je dovoljena tudi v primerih, če je oporni zid sestavni del objekta in ni vidno izpostavljen. Če je višina opornega zidu večja od 1,5 m in ta oporni zid ni sestavni del objekta, mora biti njegovo oblikovanje obvezno predmet projektne rešitve, pri kateri sodeluje arhitekt ali krajinski arhitekt, s katero se določi oblikovanje in ozelenitev skladno z oblikovanjem obcestnega prostora oziroma okoliških ureditev in pozidave.

(5) Dostopne poti in gospodarske površine se oblikujejo po terenu. Zasebni dovozi se utrdijo in protiprašno uredijo.

(6) Pri urejanju okolice objektov in javnih površin se med gradnjo objekta zavaruje vegetacijo pred poškodbami, po končani gradnji pa sanira poškodbe, odstrani začasne objekte in naprave in odvečni gradbeni material ter uredi okolico.

(7) Pri urejanju območij zelenih površin in zelenih površin v sklopu drugih NRP se upošteva in zagotovi:

– značilnosti terena, predvsem topologijo, mikroklimo, osončenost in rastiščne pogoje,

– oblikovno skladnost in povezanost z okolico in

– programsko ustreznost glede na namensko rabo in dejavnost ter vse uporabniške skupine, trajnostne zahteve, predvsem glede izbora rastlin in gradbenih materialov ter ukrepov za zadrževanje voda in ustrezne rastiščne pogoje za obstoječo in načrtovano vegetacijo.

(8) Območja zelenih površin ZS, ZP, ZK, se komunalno opremi. Urejanje in vzdrževanje odprtih površin je dovoljeno v skladu z osnovno namembnostjo območja.

(9) Območje tlakovanega dela gradbene parcele se, ob upoštevanju zahtev za varstvo voda pred onesnaženji, v čim večji meri tlakuje s propustnimi materiali. Načrtuje se prostorske ureditve za zadrževanje padavinskih voda pred iztokom v površinske odvodnike.

(10) V primeru urejanja novih asfaltnih in tlakovanih površin s površino, večjo od 3000 m^2, se zagotovi predhodna preveritev vplivov na vodni režim na podlagi hidrološko-hidravličnega izračuna.

(11) Za tlakovanje površin ob javnih objektih se uporabljajo kakovostni, trajni materiali in zagotovi kakovostno oblikovanje ki mora biti usklajeno z arhitekturnimi in urbanističnimi elementi objektov in ureditev. Materiali in oblikovanje tlakovanih površin so usklajeni z arhitekturo objektov, urbano opremo in drugimi zunanjimi ureditvami. Ni dovoljena uporaba agresivnih barv in drsečih materialov.

71. člen

(zasaditve)

(1) Na območjih kmetijskih zemljišč se ohranjajo posamična obstoječa drevesa in živice. Obrežne drevnine zunaj načrtovanih posegov in z izjemo sanitarnih sečenj ni dovoljeno odstranjevati; če je odstranitev nujna, se nadomesti ali sanira. Za izvajanje gradbenih del v vplivnem območju dreves se izdela načrt zavarovanja. Če obstoječih dreves in živic zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev ni mogoče ohranjati, se jih nadomesti ob upoštevanju vrstne sestave in razmestitve vegetacije pred odstranitvijo, ali pa se zasaditev izvaja skladno z zasaditvenim načrtom v okviru posameznih prostorskih ureditev.

(2) Na območju naselja se drevesna vegetacija v čim večji meri ohranja. Odstranitev dreves z javnih površin in pomembnih dreves, ki sooblikujejo javni prostor in podobo naselja, je dopustna le na podlagi soglasja službe občine, pristojne za urejanje prostora. Zagotovijo se tudi nadomestne in druge nove zasaditve.

(3) Minimalni pogoji za gradnjo na vplivnem območju obstoječe in načrtovane vegetacije so:

– v primeru tlakovanja površin ob drevesih se zagotavljata ustrezna kakovost in količina tal, dostopnost vode in zračenje tal nad koreninskim sistemom. Minimalna netlakovana odprtina za prehajanje zraka in vode je 3,0 m^2 na drevo. Ta površina ne sme biti povozna;

– gradbišča ni dovoljeno organizirati na vplivnem območju obstoječih dreves; če to zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev ni izvedljivo, se z načrtom zavarovanja predvidijo ustrezni varnostni ukrepi in zagotovi sanacija poškodovanih dreves oziroma nadomestitev uničenih dreves s primerljivo vrsto in sicer z vsaj 5-letno sadiko.

(4) Obstoječi drevoredi in drevesa se ohranjajo in obnavljajo. Če to zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev ni mogoče, se nadomestijo z enako ali podobno vrsto dreves, skladno s šestim odstavkom tega člena in z uporabo najmanj 5-letnih, drevoredno vzgojenih sadik z višino debla, ter krošnjo in vrsto, primerljivo z drugimi drevesi v drevoredu, ki zagotavlja zahtevani svetli profil na cesti.

(5) Živa meja ob cestišču je lahko visoka največ 100 cm, merjeno od nivoja cestišča do vrha žive meje. Če je med voziščem in živo mejo pločnik, mora biti zasajena najmanj 50 cm od zunanjega roba pločnika. Če je živa meja ali drevo ob vozišču, morata biti zasajena najmanj 100 cm od roba vozišča, tako da v polni rastni dobi ne sega v profil vozišča. Žive meje, grmovnice in drevesa ne smejo ovirati preglednosti v prometu. Drevesa ne smejo segati nad vozišče tako, da bi ovirala promet.

(6) Zasaditve površin v javni rabi vključujejo drevesno in grmovno vegetacijo, pri čemer so minimalni pogoji:

– parkirišča na nivoju terena: 1 funkcionalno drevo z višino krošnje na najmanj 2,5 m na 7 parkirnih mest; drevesa so po parkirišču enakomerno razporejena. Če parkirišče leži tik ob drevoredu ali drugi javni odprti površini, porasli z drevesi, je število dreves na parkirišču lahko smiselno manjše;

– ob mestnih vpadnicah in drugih cestah se lahko zasadijo obojestranski drevoredi, enostranski pa le v primerih, ko je profil ceste tako določen s tem odlokom in v primerih, v katerih zaradi prostorske utesnjenosti to ni mogoče;

– zasaditve površin v javni rabi se izvaja s funkcionalnimi drevesi ali soliterji.

(7) Izbor rastlin za zasaditve na površinah v urbanih okoljih upošteva rastiščne razmere in varnostno zdravstvene zahteve, zato je priporočena uporaba vrst, ki dobro prenašajo mestno klimo, zmrzal in sušo ter sol. Minimalni pogoji so:

– na javnih površinah, zlasti v parkih in na otroških igriščih, ni dovoljena uporaba strupenih in poudarjeno alergenih rastlin;

– pri drevesnih vrstah je prepovedana uporaba krhkih, lomljivih vrst (npr. topol in vrba z izjemo obvodnega prostora ter jesenolistni javor) in vrst, ki so poudarjeno občutljive za rastlinske bolezni ali škodljivce skladno z določili pristojnih služb za varstvo rastlin;

– na ekološko pomembnih območjih in na območjih naravnih vrednot je dovoljena le avtohtona vegetacija;

– uporaba eksotičnih vrst je dovoljena le v izjemnih primerih, in sicer na parkovnih površinah in v okviru zelenic ob javnih objektih posebnega pomena;

– spodbujajo se ureditve in zasaditve z medovitimi rastlinami.

(8) Za vsako novo stanovanje v večstanovanjski stavbi se zagotovi najmanj 15 m^2 zelenih površin. Od tega je najmanj 5,0 m^2 površin zagotovljenih za igro z žogo za potrebe večjih otrok in mladostnikov in najmanj 7,5 m^2 površin namenjenih in urejenih za igro mlajših otrok (do 12 let) in za počitek stanovalcev, in sicer 4,0 m^2 za igralne površine (opremljeno igrišče) in 3,5 m^2 za zatravljene zelene površine in zasaditve.

(9) Površine za igro mlajših otrok so lahko oddaljene od stanovanj do 100 m površine za igro večjih otrok in mladostnikov pa do 300 m.

(10) Najmanjša priporočljiva velikost otroškega igrišča je 200 m^2, najmanjša priporočljiva velikost igrišča za igro večjih otrok in mladostnikov je 1000 m^2. Igrišča za igro otrok so odmaknjena od prometnic oziroma zavarovana pred njimi.

(11) V stanovanjskih objektih za posebne namene (SB) se zagotovi na vsako posteljo najmanj 8 m^2 zelenih površin.

(12) Če na gradbeni parceli večstanovanjskega objekta ni prostorskih možnosti za zagotovitev zadostnih zelenih površin, investitor manjkajoče zelene površine, razen površin za mlajše otroke (7,5 m^2 na stanovanje), zagotovi na drugi ustrezni lokaciji, ki je od stavbe oddaljena največ 200 m, tako da je stanovalcem omogočena njena trajna uporaba.

(13) Normativi iz zgornjih odstavkov se ne uporabljajo, kadar se nova stanovanja (do pet stanovanj) pridobijo s preureditvijo obstoječih stavb na območju naselja.

(14) Kadar se zaradi novogradnje objekta odstrani obstoječa drevesa, se odstranjena drevesa nadomesti na območju gradbene parcele novega objekta oziroma v skladu z določbo četrtega odstavka tega člena.

(15) Ozelenitev parkirnih mest ne nadomešča zahtevane ozelenitve gradbene parcele objekta.

72. člen

(gradbena parcela)

(1) Za gradnjo stavbe se določi gradbena parcela, ki se ji določi velikost, lega in oblika.

(2) Pri določitvi gradbenih parcel se upošteva:

– položaj, namembnost in velikost novih gradbenih parcel v odnosu do obstoječih parcel,

– urbanistične zahteve – obvezen je dostop z javne ceste do vsake gradbene parcele, na kateri so ustrezne parkirne površine (glede na namembnost objektov), utrjene površine in funkcionalno zelenje,

– namembnost in velikost javnih površin, prometnih površin in komunalnih koridorjev ter njihovo vzdrževanje,

– sanitarno – tehnične zahteve (vpliv bližnje okolice, osončenje v odnosu do gostote zazidave, prezračevanje – proste površine, interventne poti),

– določen FZ ali FI, minimalne odmike od posestnih meja ter omejitve, ki jih določajo regulacijske črte.

(3) Najmanjša velikost gradbene parcele se določi skladno s pogoji:

– za prostostoječo stanovanjsko stavbo najmanj 450 m^2,

– za strnjeno stanovanjsko gradnjo najmanj 250 m^2 za en objekt v nizu,

– navedena omejitev velikosti gradbene parcele ne velja za območja vaških in trških jeder ter mestnega jedra Metlike in za gradbene parcele drugih legalno zgrajenih stavb v naseljih,

– za stanovanjska območja višje gostote ter druga območja, kjer je dovoljena gradnja večjih objektov, se gradbena parcela določi glede na predpisano izrabo zemljišča in ostale pogoje, ki jih določa ta odlok.

(4) Za kmetije in kmetijske objekte se poleg pogojev iz tretjega odstavka tega člena velikost gradbene parcele določi še ob upoštevanju velikosti, potreb po modernizaciji, lege in medsebojne razporeditve objektov, potrebnega manipulativnega prostora (tudi dostop, parkirišča, manipulacijski prostor za tovorna vozila, drugo mehanizacijo in za odlagališča) in vitalnosti kmetije.

(5) Pri stavbah na območjih centralnih dejavnosti in v posebnih območjih se poleg pogojev iz tretjega odstavka tega člena velikost gradbenih parcel določi še na osnovi oblikovanosti terena, programa dejavnosti in pogojev za izkoriščenost gradbene parcele, za katere se izvaja prostorska ureditev ali gradnja.

(6) Delitev zemljiških parcel, ki predstavljajo gradbene parcele obstoječih objektov (zazidana stavbna zemljišča), je dopustna le v primeru, če nova zemljiška parcela obstoječega objekta ustreza pogojem za velikost in oblikovanje gradbene parcele v skladu z določili tega odloka, da se ohranja morebitna značilna zemljiška struktura in da imajo vse parcele zagotovljen dovoz in dostop do javne ceste.

(7) Delitev zemljiških parcel stavbnih zemljišč je dopustna, kadar se lahko s parcelacijo oblikuje več zemljiških parcel, ki ustrezajo pogojem za velikost in oblikovanje novih gradbenih parcel v skladu z določili tega odloka. Pri določanju gradbene parcele ni dopustno oddeliti nezazidanih stavbnih zemljišč, ki po merilih tega odloka ne ustrezajo kriterijem samostojne gradbene parcele, razen če se ti nezazidani deli združijo v gradbeno parcelo že obstoječih objektov ali če ti nezazidani deli predstavljajo dostopno cesto do zalednih zemljišč.

(8) Ne glede na zgoraj navedena določila je delitev parcel mogoča za potrebe gradnje GJI v skladu z zahtevami izgradnje javnega infrastrukturnega objekta.

(9) Širina gradbene parcele stavb na strani, ki meji na javni prostor, se prilagaja tipični širini v posameznem naselju.

(10) Stavbam, zgrajenim na podlagi veljavnega upravnega dovoljenja za graditev objektov, in stavbam, zgrajenim pred letom 1967, se določi gradbena parcela, ki poleg stavbišča objekta, obsega vsa zemljišča, nujna za uporabo stavbe (dvorišče, vrt, vplivno območje stavbe), če je to skladno s predpisi o graditvi objektov.

(11) V postopkih določanja gradbenih parcel obstoječim objektom, ki gradbene parcele še nimajo določene, se gradbena parcela glede na namembnosti objekta določi v smiselni optimalni površini, ki omogoča kontinuirano namembnost objekta ali stavbe ali sklopa objektov z zunanjimi ureditvami.

(12) Na območjih razpršene poselitve in razpršene gradnje, določene s tem odlokom, so minimalne velikosti gradbenih parcel lahko tudi manjše od minimalnih velikosti, določenih s tem odlokom, če se pri določitvi gradbene parcele upoštevajo minimalne zahteve za zagotavljanje normalne uporabe objektov.

(13) Za gradbene parcele iz 9. in 10. točke tega člena se ne uporabljajo določila o minimalnih velikostih gradbene parcele, določene v tem členu, če se pri določitvi gradbene parcele upoštevajo minimalne zahteve za zagotavljanje normalne uporabe objektov.

3.3.2 *Splošna določila za pomožne in začasne objekte ter druge elemente, ki sooblikujejo prostor*

73. člen

(pomožni objekti)

(1) Vrste dopustnih pomožnih objektov so opredeljene v preglednicah v prilogi tega odloka, ki določa dopustne objekte na posameznih podrobnih namenskih rabah prostora. Pomožni objekti se, razen če ta odlok določa drugače, gradijo kot nezahtevni in enostavni objekti. Če se spremeni predpis, ki določa vrste objektov glede na zahtevnost, se nova določila za nezahtevne in enostavne objekte smiselno upoštevajo.

(2) V primeru, da se pomožni objekti gradijo v večjih gabaritih, kot je določeno s predpisi, se gradijo kot manj zahtevni objekti, vendar zanje, razen določila o tlorisni velikosti in o odmikih od okoliških zemljišč, veljajo določila členov 73 do 77 za pomožne in začasne objekte.

(3) Za oblikovanje pomožnih objektov se ne glede na vrsto PNR smiselno uporabljajo členi 69 do 72 tega odloka, če s posebnimi PIP ni drugače določeno.

(4) Na območjih, varovanih s predpisi s področja varstva kulturne dediščine, je gradnja pomožnih objektov dopustna skladno s PIP za varstvo kulturne dediščine in soglasjem pristojnega zavoda.

74. člen

(splošni PIP za gradnjo pomožnih objektov na območjih stanovanjske rabe)

(1) Na gradbeni parceli, ki pripada osnovni stanovanjski stavbi, se lahko zgradi največ po en nadzemni pomožni objekt iste vrste ali za isti namen; skupna površina vseh pomožnih objektov, ki so stavbe, na gradbeni parceli ne sme presegati 120 m^2 in dopustne FZ, kar pa ne velja za objekte za potrebe kmetije, ki je vpisana v register kmetijskih gospodarstev, na namenskih rabah IK, SKs in SKk, kjer pa je treba upoštevati predpisani FZ.

(2) V primeru obcestne pozidave gradnja objektov, razen vetrolovov, pergol in nadstreškov v obliki pergole, med javno potjo in gradbeno linijo oziroma glavnim objektom ni dopustna.

(3) Določila za oblikovanje:

– oblikujejo in postavljajo se v skladu z določili za zahtevne in manj zahtevne objekte v okviru gradbene parcele in osnovnega objekta oziroma EUP, tako da so v razmerjih, oblikah in materialih usklajeni z osnovnimi in drugimi objekti na parceli,

– etažnost je pritlična, praviloma brez kleti,

– strehe so lahko ravne ali nižjega naklona (do 6 stopinj) ali pa usklajene z naklonom strehe osnovnega objekta, če ta ustreza določilom odloka;

– če je pomožni objekt prostostoječ, je sleme strehe v smeri daljše stranice,

– strešne frčade niso dopustne,

– strešna kritina je usklajena s kritino osnovne stavbe, pri naklonih, nižjih od 6 stopinj je lahko druge vrste.

(4) Pergola in brajda sta prostostoječi ali naslonjeni na osnovni objekt ter namenjeni senčenju in opori plezalk, sadnega drevja ali vinske trte; sestavljeni sta iz vertikalnih stebrov in prečnih horizontalnih elementov.

(5) Nadstrešek je pretežno odprta stavba, ki je prostostoječa ali naslonjena na osnovni objekt, lahko tudi zgolj streha brez lastnih podpor, pritrjena na stavbo. Streha je ravna ali nižjega naklona (do 6 stopinj) ali z naklonom, usklajenim z naklonom strehe osnovnega objekta, če ta ustreza določilom odloka. Namembnost nadstreška je skladna s splošnimi PIP za podrobno namensko rabo prostora.

75. člen

(splošni PIP za gradnjo pomožnih nestanovanjskih kmetijskih objektov)

(1) Pomožni nestanovanjski kmetijski objekti se gradijo v skladu s podrobnimi PIP za posamezne podrobne namenske rabe prostora in z določili v Prilogi 1.

(2) Zaradi premajhne razpoložljive površine stavbnih zemljišč, ki je v lasti ali najemu kmetije, in je vpisana v register kmetijskih gospodarstev, se pomožni objekti, tudi stavbe in silosi ter ribogojnice lahko gradijo tudi na kmetijskih zemljiščih v 40 m pasu, ki obkrožajo območja stavbnih zemljišč te kmetije ali naselja, v katerem so osnovni objekti te kmetije s PNR SKs, SKk, IK, Av, As, Ak. Pri tem se upošteva pogoj, da na istem območju stavbnih zemljišč graditelj izkaže lastništvo gradbene parcele ter da je zgornja meja faktorja zazidanosti te gradbene parcele že izpolnjena ali pa se v projektni dokumentaciji dokaže, da sta konfiguracija terena ali oblika parcele neprimerna za postavitev dodatnih objektov in pod pogojem, da je tak objekt nujen za delovanje kmetije in da ne ruši prostorskega reda na skladno oblikovanih robovih naselij, kar utemelji projektant v projektni dokumentaciji.

(3) Na vseh kmetijskih zemljiščih je dopustna gradnja čebelnjakov, krmišč in rastlinjakov. Na kmetijskih zemljiščih sta dopustni rekonstrukcija in nadomestna gradnja kozolcev obstoječih dimenzij na istih lokacijah, oziroma se lahko prestavijo v radiju 30 m, če se s tem izboljša raba kmetijskih zemljišč.

(4) Krmišča in staje zunaj območij stavbnih zemljišč so namenjena krmljenju in zavetju živine oziroma drobnice v času, ko primanjkuje paše in med prezimovanjem živali na pašnikih. Urejajo se kot na vse strani odprti objekti velikosti do 40 m^2, brez posebej utrjenih tal, z lahko montažno streho na opornikih.

(5) Čebelnjak je pritličen objekt v leseni izvedbi, lahko je premičen ali stalni objekt za postavitev čebeljih panjev s čebeljimi družinami. Proporci in oblikovanje objekta povzemajo slovenski tip čebelnjakov. Zunanja dolžina objekta z asimetrično streho ne sme presegati 6 m. Čebelnjaki zunaj območij stavbnih zemljišč so praviloma premični ali postavljeni na točkovnih temeljih. Čebelnjaki, ki so namenjeni samo postavitvi panjev, povzemajo obliko tradicionalnega slovenskega čebelnjaka, v urbanem okolju pa so lahko tudi sodobne oblike. Čebelnjaki, ki služijo tudi točenju medu in/ali apiterapiji, imajo simetrično dvokapnico z naklonom 35–45 stopinj. Lokacije stacionarnih ali premičnih čebelnjakov morajo biti določene tako, da območje preleta čebel iz panjev ne bo posegalo na poselitveno območje. Postavitev je dopustna na podlagi pozitivnega mnenja čebelarske svetovalne službe, iz katerega izhaja, da je zemljišče, na katerem bi stal takšen čebelnjak, v skladu s predpisi, ki urejajo čebelarstvo, da je zemljišče vključeno v kataster čebelje paše in čebelarski pašni red in da je investitor vpisan v priznano rejsko organizacijo za kranjsko čebelo.

(6) Lovske preže imajo uporabno etažo na dvignjeni leseni konstrukciji, uporabna površina ne sme presegati 4 m², izvedene so v lesu.

(7) Oblikovanje objektov je skladno z določili tega odloka za oblikovanje gospodarskih objektov glede na posamezno namensko rabo oziroma tipologijo oblikovanja stavbe. V kolikor se tak objekt gradi na kmetijskih zemljiščih, se smiselno upošteva oblikovanje bližnje namenske rabe oziroma tipologije oblikovanja.

76. člen

(splošni PIP za gradnjo preostalih pomožnih objektov)

(1) Ograje: povzemajo tip in material kakovostnih oziroma značilnih obstoječih ograj območja EUP, na katerem se nahajajo. Uporabljajo se žive meje iz avtohtonega grmičevja, kot so gaber, kalina in podobno, ter žične, kovinske ali lesene ograje. Nadzemni zidani ali betonski deli ograj so dopustni do višine 0,5 m. Medsosedske ograje v naseljih ne smejo presegati višine 1,80 m.

(2) Zidovi: oporni in podporni zidovi se arhitekturno oblikujejo, izvedejo v vidnem betonu ali kamnu, ter oblikovno uskladijo s kakovostno oblikovanimi okoliškimi objekti na gradbeni parceli in v soseščini ter z elementi urbane opreme naselja, skladno z določili 70. člena tega odloka.

(3) Rezervoarji: na vinogradniških območjih zbiralniki za kapnico ali greznice na smejo biti posebej nadkriti, razen če gre za brajde. V kolikor so vidno izpostavljeni, morajo biti rezervoarji za gorivo in rezervoarji za vodo (kapnice) vkopani.

(4) Spominsko obeležje v obliki kapelice se oblikuje sodobno, a po vzoru tradicionalnih v bližnjem prostoru; strehe so lahko simetrične dvokapnice, dopustne so tudi trikapne strehe, naklon je od 40 do 50 stopinj, kritina je opečni zareznik, bobrovec, lesene skodle, baker ali rjava pločevina.

(5) Pomožni infrastrukturni objekti: dopustna je gradnja pomožnih infrastrukturnih objektov, ki so potrebni za normalno funkcioniranje EUP ali prečkajo EUP, ob upoštevanju drugih določil tega odloka. Protihrupne ograje se na območjih naselij lahko gradijo le do višine 2,20 m od nivelete ceste, če ni s projektom za pridobitev gradbenega dovoljenja določeno drugače. Gradnja protihrupnih ograj je dopustna le na podlagi dokazanega preseganja dopustnih ravnih hrupa in na podlagi prostorske preveritve, pri čemer se zagotovi oblikovno skladnost s preostalimi elementi obcestnega prostora in okoliške pozidave ter ustrezno oblikovanje in zasaditve za zakrivanje ograj v pogledih iz okoliških objektov prostora ter okoliške pozidave. Palisade, lovilne mreže in prosto viseče mreže ter drugi ukrepi za preprečevanje erozije na strminah se izvajajo tako, da niso vidno moteče.

(6) Objekte in naprave za oglaševanje je dopustno postavljati le na stavbnih zemljiščih in sicer na mestih, vizualno izpostavljenih javnemu prostoru (predvsem vstopi v naselja), ob pridobljenem soglasju upravljavca ceste. Dopustna je postavitev samostojnih objektov in naprav za oglaševanje in namestitev na objekte, razen na objekte s tradicionalno tipologijo. Ni dopustna uporaba premičnih konstrukcij za oglaševanje, objektov za oglaševanje v obliki kozolca ali podobnih konstrukcij.

(7) Ekološki otoki – zbiralnice ločenih frakcij se umeščajo na vidno neizpostavljene lokacije, zunaj ožjih središč naselij, oblikovno so poenoteni, umestijo se v posebej v ta namen oblikovane objekte oziroma ureditve ali pa se zastrejo z zasloni ali prislonijo k zidu, brežini, ograji; pri umestitvi in oblikovanju objekta in urbane opreme se upošteva lokalni kontekst.

(8) Gostinski vrt je odprt grajen objekt, sestavljen iz utrjene ali tlakovane površine, z ograjami in opremo za zaščito pred vremenskimi vplivi.

77. člen

(splošni PIP za začasne objekte in druge elemente, ki sooblikujejo prostor)

(1) Začasni objekti se postavljajo za čas prireditve ali sezonske turistične ponudbe oziroma drugih občasnih dejavnosti in se odstranijo po končani letni sezoni oziroma dogodku, zemljišče pa se vzpostavi v prvotno stanje.

(2) K drugim elementom, ki sooblikujejo prostor, prištevamo vse tisto, kar vpliva na vizualno podobo prostora in se po gradbeni zakonodaji ne smatra kot objekt.

(3) Začasni objekti in naprave (npr. zabojniki – kontejnerji, kioski, šotorišča, pokrit prostor z napihljivo konstrukcijo in montažni šotori, premični panoji za oglaševanje, stroji oziroma naprave ter okrasni elementi na javnih površinah) so v primeru, da gre za turistično in gostinsko rabo, dopustni samo v času posamezne turistične sezone. Začasni objekti za prodajalne, skladišča in sanitarije, vratarnice – recepcije so dopustni glede na podrobno namensko rabo prostora ali posebnimi PIP za posamezne EUP. V okviru gospodarskih con z namensko rabo IP in IG so začasni objekti dopustni tudi za daljše obdobje, če gre za proizvodne in poslovne dejavnosti ter kot tehnološki in skladiščni objekti, pri čemer morajo biti gabariti in oblikovanje usklajeni z merili za oblikovanje stavb. Navedeni začasni objekti in naprave se lahko postavijo samo na komunalno opremljenih stavbnih zemljiščih, pri njihovi postavitvi pa je treba upoštevati pogoje, ki veljajo na posameznem zemljišču glede postavitve objektov ter njihovih gabaritov in barv.

(4) Izvenstandardne oblike nastanitve, kot so glamping hišice, mobilne hišice, hiške na drevesih, vinski sodi in podobno, so dopustne kot dopolnilna ponudba obstoječega gostinskega obrata, turističnega objekta ali kmetije v njegovi neposredni bližini, izjemoma pa lahko tudi na dislocirani lokaciji skladno z določili tega odloka. Lahko se postavijo na stavbna zemljišča ali izjemoma na druga zemljišča, če to določajo posebni PIP v tem odloku. Taki objekti niso dopustni na vinogradniških območjih. Oblikovanje takih objektov oziroma naprav naj sledi npr. obliki dvokapnega šotora ali tipologiji hisov ali drugih tradicionalnih objektov z dvokapno streho, druge oblike niso dopustne.

(5) Vrtine za raziskave: na celotnem območju občine so ob upoštevanju vseh režimov dopustne raziskave in izraba geotermičnih virov pod pogojem, da trajno ne spreminjajo in poškodujejo naravnega stanja na površini in podtalju ter ne spreminjajo podobe prostora in da se po izvedbi zemljišča vrnejo v prvotno stanje z izjemo ureditve ustja vrtine.

3.4 **Prometna, okoljska, energetska in komunikacijska infrastruktura**

78. člen

(gradnja gospodarske javne infrastrukture in grajenega javnega dobra)

(1) Vsa GJI se načrtuje, gradi, obratuje in vzdržuje v skladu z veljavnimi predpisi in tehničnimi normativi.

(2) Vsi posegi na GJI ter vsi posegi, ki se nahajajo v varovalnem pasu GJI se lahko izvajajo le s soglasjem upravljavca posamezne GJI.

(3) Vodi GJI potekajo po javnih površinah, razen na odsekih, na katerih zaradi terenskih ali drugih razlogov potek po javnih površinah ni možen.

(4) Ob upoštevanju zadostnih medsebojnih odmikov vodi GJI potekajo v skupnih koridorjih, pri čemer se upošteva osnovne zahteve glede kota križanja in varnostih odmikov med vodi GJI, kot to določajo veljavni predpisi.

(5) Vsi vodi in objekti GJI potekajo oziroma so umeščeni v prostor tako, da je mogoče priključevanje vseh objektov na območjih urejanja.

(6) Vsi vodi in objekti GJI potekajo oziroma so umeščeni v prostor tako, da sta omogočeni njihovi nemoteni obratovanje in vzdrževanje.

(7) Gradnja prometne, okoljske, energetske in komunikacijske infrastrukture poteka usklajeno.

(8) Ob gradnji novih ali rekonstrukciji obstoječih vodov GJI se v okviru območja predvidenega posega predvidi tudi rekonstrukcijo preostalih vodov, objektov in naprav, ki so zaradi dotrajanosti, premajhne zmogljivosti ali drugih razlogov neustrezni.

(9) Vodi GJI na urbanih območjih ter na območjih varstva narave ali kulturne dediščine se izvedejo podzemno oziroma skladno s pogoji služb za varovanje narave in kulturne dediščine. Pri načrtovanju GJI se zagotovi takšna umestitev vodov v prostor, da niso prizadete varovane vrednote in materialne substance kulturne dediščine ter da se hkrati zagotavlja ohranjanje prostorske integritete dediščine.

(10) Na odsekih cest, ki potekajo po območjih habitatnih tipov, v katerih se pojavljajo dvoživke, je potrebno urediti primerne podhode za dvoživke in ograje, ki vodijo do podhodov. Pri umeščanju podhodov za dvoživke se zagotovijo rešitve, ki bodo upoštevale ekološke zahteve dvoživk, v skladu s službo, pristojno za varstvo narave.

(11) PIP glede priključevanja objektov na GJI in grajeno javno dobro so podrobno opredeljeni v preglednicah s PIP za podrobnejše namenske rabe prostora.

(12) Površine za cestno infrastrukturo so namenjene izgradnji in urejanju objektov in naprav za promet cestnih in tirnih vozil ter za spremljajoče objekte (pločniki, kolesarske steze, postajališča, parkirišča, počivališča, usmerjevalne table in drugi dopolnilni prometni objekti). Gradnja parkirišč, poti za pešce in kolesarje, zasaditve in urejanje obcestnega zelenja so dovoljene tudi zunaj prometnih površin, na kmetijskih zemljiščih pa samo, kadar gre za rekonstrukcijo lokalnih cest.

(13) Poteki komunikacijskih vodov in energetskih vodov ter vodov okoljske infrastrukture ne izključujejo druge namenske rabe pod ali nad njimi, vendar namenska raba ne sme biti izključujoča, kar pomeni, da ne sme ogrožati delovanja in vzdrževanja vodov, hkrati pa vodi ne smejo ogrožati rabe nad ali pod njimi. Tako se zagotovi večnamenskost energetskih objektov, kar povečuje možnosti za njihovo ustreznejše vključevanje v prostor.

79. člen

(gradnja in urejanje cestnega in železniškega omrežja)

(1) Načrtovanje, gradnja in vzdrževanje obstoječe prometne infrastrukture so skladni z zakonskimi določili in veljavnimi predpisi s področja prometa.

(2) Ceste s pripadajočimi objekti in napravami se lahko gradijo in prenavljajo znotraj območij prometne infrastrukture in območij, predvidenih za urejanje z OPPN, na preostalih območjih pa skladno z določili tega odloka.

(3) Dovozi in priključki na cestno mrežo se uredijo tako, da ne ovirajo prometa in v soglasju s pristojnim upravnim organom ali upravljavcem ceste. Praviloma se na javno cesto priključuje več objektov s skupnim priključkom.

(4) Nove slepo zaključene ceste imajo na zaključkih obračališča.

(5) V varovalnih pasovih obstoječih cest je gradnja novih objektov in naprav dovoljena v skladu z določili tega odloka in ob soglasju upravljavca ceste. Na obstoječih legalno zgrajenih objektih so dovoljena investicijska vzdrževalna dela.

(6) V naseljih se ob cestah praviloma izvede hodnike za pešce, kolesarske steze in javno razsvetljavo. Izjemoma ta določba ne velja pri rekonstrukcijah cest z manjšimi prometnimi obremenitvami.

(7) Glede na njihovo funkcijo se ceste delijo na: DC – daljinska cesta, PC – povezovalna cesta, ZC – zbirna cesta, DP – dostopna cesta in MC – malo prometna cesta.

(8) Navedene skupine cest se podrobneje razdelijo na posamezne kategorije na območju UN Metlika in UN Gradac na obvozne ceste, primarne ceste, povezovalne ceste in sekundarne ceste. V kartografskem delu izvedbenega dela OPN je pregledna karta cestnega omrežja z označenimi tipičnimi prerezi ter shematskim prikazom posameznih tipičnih prečnih profilov.

(9) Na cestah, ki jim minimalni prečni profil v prejšnji točki tega člena ni določen, se na:

– glavnih in regionalnih cestah vzpostavlja standard vsaj minimalnega prečnega profila za javno cesto na območju potekov skozi naselja v naslednjem profilu: vozišče 2 x 2,50 do 3,25 m,, varovalni pas 0,50 m oziroma 1,00 m, kolesarska steza 2 x 1,00 m, hodnik za pešce 2 x 1,50 m in bankine 0,50 m do 1,00 m.

– lokalnih cestah vzpostavlja standard vsaj minimalnega profila z voziščem 2 x 2,50 m in bankino 2x 0,75 m zunaj naselij; v naseljih 2 x 2,50 m, varovalni pas 0,50 m in/ali kolesarska steza širine 2 x 1,00 m in/ali hodnik za pešce širine 1,50 m, ter bankine 0,50 m oziroma 0,75 m.

– kolesarskih poteh vzpostavlja standard širine 2,5 m do 3,5 m in bankine 2 x 0,25 m ter na peš poteh širine 2,00 m in bankina 2 x 0,25 m.

(10) Omrežje javnih komunikacij (cest, pločnikov, tudi kolesarskih stez, lahko z drevoredi in urbano opremo) mora biti enostavno in čitljivo, na smiselnih mestih opremljeno z javnimi odprtimi prostori in dobro označeno.

(11) Vzpostavi se sistem regionalne kolesarske povezav na državni ravni ter občinske kolesarske povezave, ki se navezujejo na omrežje državnih kolesarskih povezav.

(12) Na območju Metlike se kolesarske povezave urejajo ob pomembnejših prometnicah. Omrežja peš poti in kolesarskih povezav (stez, poti) se navezujejo na javne zelene površine, parke, igrišča in otroška igrišča, trge, pomembnejše objekte in se opremijo z urbano opremo prostora:

– z javno razsvetljavo (razen na območju gozdov in tam, kjer javna razsvetljava ni potrebna oziroma njena namestitev ni skladna z vizijo urejanja prostora ali s smernicami sektorjev);

– z drevoredi oziroma drugo zasaditvijo glede na v tem odloku določene profile posamezne prometnice;

– mestoma tudi z razširitvami javnega prostora – s počivališči, ki se uredijo kot peščene ali (na območjih bolj strnjene pozidave) tlakovane površine, opremljene z urbano opremo za sedenje in počitek (klopi in mize, smetnjaki, pitniki, stojala za kolesa ipd.);

– z drugo urbano opremo prostora (usmerjevalne in info table, konfini ali ograje za preprečevanje vdora motornega prometa na te površine ipd.).

(13) Železniški promet: glede na funkcijo se železniške proge delijo na: HP – hitra proga, Z1 – glavna železniška proga 1. reda, Z2 – glavna železniška proga 2. reda, RP – regionalna železniška proga in IT – industrijski tir. Posodobi in razširi se

ponudba železniškega potniškega prometa, da bodo vlaki hitrejši, pogostejši, zmogljivejši in da bo vozni red usklajen z avtobusnim voznim redom.

(14) Javni potniški promet se ureja na območjih obstoječe pozidave v večjih naseljih, med večjimi naselji in njihovimi zaledji ter razvija na območjih novih pozidav in širitev naselij, sočasno z rekonstrukcijami ali novogradnjami cestnega omrežja.

(15) Načrtovanje prometnih povezav se v čim večji možni meri izvaja zunaj varovanih območij in območij habitatov ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst ter zunaj habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo. Predvsem kolesarske in pešpoti ter druge rekreacijske poti se na območjih ohranjanja biotske raznovrstnosti načrtujejo po že obstoječih poteh.

80. člen

(ureditve vstopno izstopnih mest za plovbo)

(1) Na območjih ob reki Kolpi in Lahinji je dovoljena ureditev vstopno izstopnih mest za plovni režim na območjih stavbnih zemljišč in na drugih mestih na javnih površinah – že obstoječih dostopih do vode, ki jih določa ta odlok.

(2) Lokacije vstopno izstopnih mest se vidno označi z enotnimi oznakami ter sonaravno uredi na način, da ne posegajo v pretočni profil reke. Če je to potrebno, se brežine zavaruje in uredi z dostopnimi bermami.

(3) Vstopno izstopna mesta se uredi v skladu s podrobnejšimi in posebnimi PIP. Pri tem je potrebno upoštevati predpise s področja upravljanja z vodami.

(4) Uredijo se glede na določila EUP oziroma z minimalno opremo, to je s kemičnimi sanitarijami v času poletne turistične sezone, ki se ustrezno zakrijejo z grmičevjem ali z elementi iz naravnih materialov (npr. les) ter s postavitvijo druge urbane opreme kot so klopi, koši za smeti ipd., pri čemer se uporabljajo naravni materiali (les, kamen, kovina). Dostop z motornimi vozili se dopusti le za dostavo čolnov, parkiranje avtomobilov ni dovoljeno.

(5) Vstopno-izstopna mesta zunaj območij stavbnih zemljišč se uredijo brez izgradnje pomolov in večjih zemeljskih posegov, s čim manjšim posegom v konfiguracijo brežine in dno struge, če to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave in če ni v nasprotju s predpisi o varstvu kmetijskih zemljišč ter z drugimi predpisi. Športno-rekreacijske aktivnosti na reki in ob njej se ne izvajajo v času drsti, ki traja od aprila do junija. Vsa obstoječa drevesna in grmovna vegetacija na območjih varovanja narave se ohranja in sanitarno vzdržuje.

(6) Za vsak poseg na poplavnem območju ter na priobalnem in vodnem zemljišču je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.

81. člen

(splošni PIP za gradnjo in urejanje parkirnih mest in garaž)

(1) Pri novogradnjah in pri spremembi namembnosti je treba na gradbeni parceli zagotoviti zadostno število parkirnih mest (PM), kot je razvidno iz spodnje preglednice. Zagotavljajo se na parkirnih površinah, garažnih mestih ali garažah v kletnih in preostalih etažah. Na območjih, kjer zaradi zatečenega stanja (npr. strnjena tipologija gradnje) PM ni možno zagotavljati na gradbeni parceli, se manjkajoča PM zagotavljajo na javnih, zasebnih ali skupnih površinah, zagotovljenih za ta namen. Število zahtevanih parkirnih mest, navedeno v spodnji preglednici, je lahko tudi manjše, če se dokaže, da takšno število ni potrebno glede na druge ukrepe v okviru zagotavljanja trajnostne mobilnosti.

(2) Na parkiriščih so dopustne ureditve za polnjenje električnih avtomobilov.

(3) Pri večstanovanjskih stavbah je treba čim več PM zagotavljati v kleteh stavb oziroma v podzemnih prostorih ali v preostalih etažah, tako da se ohranja več zelenih površin ob stavbah in zagotavlja večja bivalna kakovost območja.

(4) Pod obstoječimi PM je dopustna gradnja podzemnih garaž. Število javnih PM, ki so bila zgrajena za potrebe večstanovanjskih stavb, se s tem ne sme zmanjšati.

(5) Parkirne ploščadi z več kot 5 PM morajo biti ozelenjene z zasaditvijo dreves po splošnih PIP tega odloka o zasaditvah in urejanju javnih odprtih površin.

(6) Kjer je to zahtevano s predpisi, se površine PM, manipulativnih površin in platojev uredijo tako, da so nepropustne za vodo in naftne derivate, ter se ogradijo z betonskimi robniki in nagnejo proti iztokom, ki morajo biti opremljeni s peskolovi in lovilci olj.

(7) PM, garaže in njihovi pomožni objekti morajo zadostiti zahtevam protipožarne zaščite. Goriva in maziva, ki odtekajo, je treba odstraniti na neškodljiv način. Garaže in njihovi pomožni objekti morajo imeti možnost prezračevanja.

(8) PM in garaže za tovorna vozila, ki presegajo 3,5 t, za priklopnike teh motornih vozil in za avtobuse v stanovanjskih naseljih niso dopustna. Zgraditi jih je mogoče na območju prometnih površin in območju proizvodnih dejavnosti.

(9) Če podzemne garaže niso zgrajene pod objekti, morajo biti prekrite z dovolj debelo humusno plastjo, ki omogoča ozelenitev in zasaditev nizke vegetacije ali pa morajo imeti streho garaže urejeno kot javno površino, odprto športno igrišče, nadzemno parkirišče in podobno.

(10) Manipulacijske površine ob parkiriščih morajo biti urejene tako, da se prepreči vzvratno vključevanje vozil na javno cesto.

(11) Na vseh javnih parkiriščih je treba, skladno s predpisi, zagotoviti ustrezno število parkirnih mest za funkcionalno ovirane osebe.

(12) Pri določanju PM za stavbe, namenjene javni rabi, ki morajo biti brez grajenih ovir, je treba zagotoviti 5 % PM za funkcionalno ovirane osebe. Če je PM v objektu manj kot 20, je treba zagotoviti 1 PM za funkcionalno ovirane osebe.

(13) Če posebni predpis ne določa drugače, se pri določanju PM večstanovanjskih stavb zagotavlja na vsako deseto stanovanje eno PM za funkcionalno ovirane osebe.

(14) Na gradbenih parcelah večstanovanjskih stavb in stavb, namenjenih javni rabi, je treba zagotoviti parkirna mesta za kolesa in druga enosledna vozila. Zadostno število parkirnih mest (PM) je razvidno iz preglednice. Stavbe, namenjene javni rabi, morajo imeti zagotovljena parkirna mesta za zaposlene in obiskovalce.

(15) Če posebni predpis ne določa drugače, se glede na namembnosti objektov ali dejavnosti pri izračunu PM upošteva naslednje minimalno število PM:

Preglednica 3: Število zahtevanih PM po vrstah objektov

Vrste objektov	**Število PM za motorni promet**	**Število PM za kolesarski promet**
1. STAVBE		
Enostanovanjske stavbe	2 PM/stanovanje	
Dvostanovanjske stavbe	1,5 PM/stanovanje	

Vrste objektov	**Število PM za motorni promet**	**Število PM za kolesarski promet**
Tri- in večstanovanjske stavbe	1,5 PM/ stanovanje dodatno 10 % na terenu za obiskovalce	2 PM na stanovanje za stanovalce ter dodatno 1 PM/5 stanovanj za obiskovalce
Stanovanjske stavbe z oskrbovanimi stanovanji (oskrbovana stanovanja)	0,8 PM/stanovanje od tega 10 % na terenu za obiskovalce	1 PM/2 stanovanji
Stanovanjske stavbe za posebne namene (dijaški, mladinski domovi ipd.)	1 PM/12 postelj	1 PM/3 postelje
Stanovanjske stavbe za posebne namene (študentski domovi, internati)	1 PM/4 postelje	1 PM/2 postelji
Stanovanjske stavbe za posebne namene (domovi za ostarele, varna hiša)	1 PM/7 postelj	1 PM/5 zaposlenih
Stanovanjske stavbe za posebne namene (za socialno ogrožene osebe; za izvajanje socialnih programov, ki vključujejo bivanje)	1 PM/3 stanovanja	1 PM/2 stanovanji
Hotelske in podobne stavbe za kratkotrajno nastanitev (hotel, prenočišča, penzioni)	1 PM/3 sobe	1 PM/5 sob
Gostilne, restavracije, točilnice, bari	1 PM/6 sedežev in 1 PM/tekoči meter točilnega pulta ne manj kot 2 PM	1 PM/10 sedežev in 1 PM/tekoči meter točilnega pulta
Druge gostinske stavbe za kratkotrajno nastanitev (mladinska prenočišča)	1 PM/10 sob	1 PM/3 postelje
Stavbe javne uprave	1 PM/40 m^2	1 PM/100 m^2 BTP objekta
Stavbe bank, pošt, zavarovalnic (pisarniški in upravni prostori ter druge storitve)	1 PM/35 m^2	2 PM/100 m^2 BTP objekta
Druge upravne in pisarniške stavbe (mešani poslovni programi)	1 PM/40 m^2	1 PM/100 m^2 BTP objekta
Trgovske stavbe (trgovina lokalna do 200 m^2)	PM ni treba zagotavljati	PM ni treba zagotavljati
Trgovske stavbe (trgovina lokalna od 200 do 500 m^2)	1 PM/50 m^2 ne manj kot 2 PM	2 PM/100 m^2 BTP objekta
Trgovske stavbe (trgovina z neprehrambenimi izdelki)	1 PM/80 m^2 ne manj kot 2 PM	1 PM/100 m^2 BTP objekta
Trgovske stavbe (nakupovalni center do 2500 m^2)	1 PM/35 m^2	1 PM/100 m^2 BTP objekta
Trgovske stavbe (nakupovalni center nad 2500 m^2)	1 PM/30 m^2	1 PM/100 m^2 BTP objekta
Trgovske stavbe (odprte in pokrite tržnice)	1 PM/40 m^2	2 PM/100 m^2 BTP objekta
Stavbe za druge storitvene dejavnosti (obrtno servisne dejavnosti: frizer, urar, čistilnica, fizioterapija, avtopralnice, lekarne ipd.)	1 PM/30 m^2 ne manj kot 2 PM	1 PM/100 m^2 BTP objekta
Trgovske stavbe (večnamenski trgovsko zabaviščni, poslovni centri)	1 PM/30 m^2	1 PM/100 m^2 BTP objekta
Bencinski servisi	1 PM/30 m^2 prodajnih površin ne manj kot 3 PM	1 PM/200 m^2 BTP objekta
Postaje, terminali, stavbe za izvajanje elektronskih komunikacij: stavbe in terminali na železniških in avtobusnih postajah ter z njimi povezane stavbe	1 PM/50 m^2* od teh najmanj 30 % za avtobuse *število PM upošteva tudi značaj objekta in dostop do javnega prometa	10 PM na železniško postajo, 20 PM na avtobusni postaji
Industrijske stavbe (do 200 m^2)	1 PM/30 m^2 površine ne manj kot 2 PM	1 PM/50 m^2 BTP objekta
Industrijske stavbe (več kot 200 m^2)	1 PM/60 m^2 površine	1 PM/80 m^2 BTP objekta
Industrijske stavbe (delavnice za servis motornih vozil)	6 PM/popravljalno mesto	1 PM/popravljalno mesto
Rezervoarji, silosi in skladišča (skladišča s strankami)	1 PM/150 m^2 površine	3 PM
Rezervoarji, silosi in skladišča (skladišča brez strank)	ne manj kot 3 PM	3 PM
Rezervoarji, silosi in skladišča (razstavni in prodajni prostori)	1 PM/80 m^2 površine	1 PM/100 m^2 BTP objekta
Stavbe za kulturo in razvedrilo	1 PM/5 sedežev	1 PM/5 sedežev

Vrste objektov	Število PM za motorni promet	Število PM za kolesarski promet
Muzeji in knjižnice	1 PM/80 m2	1 PM/60 m2 BTP objekta
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (osnovne šole)	1 PM/učilnico in dodatno 1 PM/oddelek prve triade za kratkotrajno parkiranje staršev	0,5 PM/na učenca od vključno 5. razreda
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (srednje šole)	1,25 PM/učilnico	1 PM/6 dijakov + 1 PM/6 zaposlenih
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (posebne šole za ovirane v razvoju)	1 PM/7 učencev in dodatno 1 PM/oddelek za kratkotrajno parkiranje staršev	1 PM/2 učilnici
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (visoke šole)	1 PM/30 m2	1 PM/5 študentov + 1 PM/5 zaposlenih
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (otroški vrtci)	1 PM/10 otrok in dodatno 1 PM/oddelek za kratkotrajno parkiranje staršev	2 PM/oddelek
Stavbe za zdravstvo (bolnišnice)	1 PM/5 postelj	1 PM/10 postelj
Stavbe za zdravstvo (zdravstveni dom, ambulante, veterinarske ambulante)	1 PM/30 m2 ne manj kot 2 PM	1 PM/20 m2 BTP objekta
Stavbe za zdravstvo (zavetišče za živali)	1 PM/150 m2 ne manj kot 2 PM	
Športne dvorane s prostori za gledalce	1 PM/50 m2in dodatno 1 PM/200 sedežev za avtobus	1 PM/15 sedežev
Športne dvorane (večnamenske dvorane, pretežno namenjene razvedrilu, wellness, fizioterapija, fitnes ipd.)	1 PM/25 m2	1 PM/25 m2 BTP objekta
Druge nestanovanjske kmetijske stavbe Stavbe za spravilo pridelka	1 PM/150 m2	
Stavbe za opravljanje verskih obredov	1 PM/20 sedežev	1 PM/10 sedežev
2. GRADBENI INŽENIRSKI OBJEKTI		
Športna igrišča (stadion ipd.)	1 PM/20 sedežev in dodatno 1 PM/250 sedežev za avtobus	1 PM/20 sedežev
Drugi gradbeni inženirski objekti za šport, rekreacijo in prosti čas (park)	1 PM/600 m2	1 PM/600 m2
Pokopališča	1 PM/30 grobov ne manj kot 10 PM	1 PM/50 grobov

82. člen

(gradnja in urejanje vodovodnega omrežja)

(1) Javno vodovodno omrežje je namenjeno oskrbi prebivalstva s pitno vodo, za sanitarne potrebe, zagotavljanju požarne varnosti, tehnološkim potrebam in javni rabi.

(2) Pri vzporednem vodenju vodovodov in kanalizacije za odvajanje odpadne vode se zagotovi največji možni odmik.

(3) Vsi obstoječi in predvideni objekti na območjih, na katerih je mogoča priključitev, so priključeni na vodovodno omrežje v skladu s pogoji upravljavca vodovodnega omrežja. Če priključitev objektov na vodovodno omrežje zaradi fizičnih ovir ni mogoča, se lahko na podlagi pozitivnega soglasja upravljavca vodovodnega omrežja dovoli začasna ali trajna uporaba lastnih sistemov za oskrbo z vodo, kot so lastno zajetje, kapnica, cisterna.

(4) Vsem objektom na območjih, na katerih vodovodno omrežje ni urejeno, se zagotovi lasten sistem za oskrbo z vodo.

(5) Vodovodi za požarne namene so lahko javni ali interni. Za zagotavljanje požarne varnosti se na vodovodnem omrežju v odvisnosti od terenskih razmer namestijo bodisi nadtalni ali podtalni hidranti. Hidranti so praviloma umeščeni v prostor na zelenih površinah v odmiku 1,0 m od utrjenih površin. Izjemoma je dopustna umestitev na utrjenih površinah v strnjenih, mestnih, trških in vaških jedrih.

(6) Objekti na vodovodnem omrežju (vodohrani, črpališča, razbremenilniki ipd.) so umeščeni v prostor tako, da je zagotovljeno optimalno delovanje sistema in da se pri njihovi umestitvi v prostor in oblikovanju upoštevajo značilnosti okoliškega prostora.

(7) Najožja območja zajetij in vodohranov se zavarujejo z zaščitno ograjo za preprečitev nepooblaščenega pristopa.

83. člen

(gradnja in urejanje kanalizacijskega omrežja)

(1) Kanalizacijsko omrežje je namenjeno odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode iz stavb ter padavinske vode s streh, z utrjenih javnih površin.

(2) Kanalizacija je zgrajena v ločenem sistemu razen na območjih, kjer je izveden mešan sistem kanalizacije. Vsa kanalizacija se zgradi vodotesno.

(3) Vsi obstoječi in predvideni objekti na območjih, na katerih je mogoča priključitev, se priključijo na kanalizacijsko omrežje v skladu s pogoji upravljavca kanalizacijskega omrežja. Če priključitev objektov na kanalizacijsko omrežje zaradi fizičnih ovir ali velike oddaljenosti ni možna, se lahko na podlagi pozitivnega soglasja upravljavca kanalizacijskega omrežja dopusti začasno

ali trajno odvajanje odpadne vode v male čistilne naprave ali izjemoma nepretočne greznice. Za veliko oddaljenost se šteje tista oddaljenost, pri kateri gradnja javnega kanala v primerjavi z gradnjo lastne čistilne naprave ter ob upoštevanju vzdrževalnih in obratovalnih stroškov ni ekonomična.

(4) Odpadne vode iz vseh obstoječih in predvidenih objektov na območjih, na katerih ni urejeno javno kanalizacijsko omrežje, se odvaja v male čistilne naprave ali izjemoma nepretočne greznice. Male čistilne naprave in greznice se redno vzdržujejo in evidentirajo pri izvajalcu javne službe za odvajanje in čiščenje odpadne vode.

(5) Padavinske vode z manipulativnih površin, na katerih se zaradi manipulacije z naftnimi derivati in drugimi nevarnimi snovmi lahko obremenijo padavinske vode, se pred izpustom očistijo na lovilcu olj.

(6) Tehnološke odpadne vode se pred izpustom v kanalizacijo ali vodotok ustrezno očistijo in nevtralizirajo v interni čistilni napravi. Za odvajanje odplak iz gospodarskih poslopij se zgradi nepropustno gnojišče z gnojnično jamo na praznjenje. Gnoj mora biti skladiščen tako, da bo preprečeno onesnaževanje vod. Na območjih, na katerih razpoložljiv prostor in značilnosti tal omogočajo ponikanje v skladu s predpisi, se zagotovi bogatenje podtalnice, s ponikanjem čiste padavinske vode s strešin, terasastih površin, dvorišč in drugih utrjenih površin. Čista padavinska voda iz navedenih površin se lahko uporabi tudi za sanitarne ali tehnološke potrebe.

(7) Kjer ponikanje padavinske vode ni mogoče, se le-ta v skladu s pogoji upravljavca kanalizacijskega omrežja odvaja v padavinsko kanalizacijo oziroma v obstoječi mešani sistem kanalizacije.

(8) Padavinske vode z zasebnih površin ne smejo pritekati na javne površine in ne smejo biti speljane v naprave za odvodnjavanje javnih površin.

(9) Padavinske vode s streh in utrjenih površin na posameznih gradbenih parcelah ne smejo pritekati na druge gradbene parcele brez soglasja mejaša.

(10) Trase in jaški kanalizacijskih vodov praviloma potekajo zunaj vozišča; kadar to ni mogoče, so jaški na vozišču umeščeni zunaj kolesnic vozil.

(11) Če prostorske razmere to omogočajo, so čistilne naprave umeščene v prostor tako, da so zadostno oddaljene od stanovanjskih površin ter tako, da lokacija omogoča morebitno razširitev oziroma nadgradnjo čistilne naprave. Iztok iz čistilne naprave mora ustrezati zakonsko določenim parametrom. Čistilni napravi se uredi ustrezen dovoz za vzdrževalna vozila upravljavca. Za preprečitev nepooblaščenega dostopa do čistilne naprave se zagotovi zavarovanje območja čistilne naprave z zaščitno ograjo.

84. člen

(objekti in ureditve za zbiranje in odstranjevanje odpadkov)

(1) Komunalni odpadki se zbirajo ločeno na mestu izvora, v smetnjakih.

(2) Odjemno mesto za komunalne odpadke je praviloma v objektu ali na funkcionalnem zemljišču objekta, ki mu pripada, tako da so dostopna vozilom za odvoz. Če to zaradi danosti prostora ni mogoče, se s pristojno mestno službo za promet in gospodarjenje z odpadki določi zbirno mesto na javni površini. Odjemno mesto je lahko zaščiteno z nadstrešnico na utrjeni površini, z odtokom in opremljeno z vodo za občasno čiščenje.

(3) Odjemna mesta za komunalne odpadke morajo biti dobro prometno dostopna, ne smejo pa biti na prometnih površinah.

(4) Za ločeno zbiranje odpadkov se v skladu s predpisi na primerno dostopnih mestih locirajo ekološki otoki (zbiralnice ločenih frakcij). Zbiralnice se postavijo na utrjene površine javnega značaja z zabojniki za ločene frakcije. Vsi odpadki se odlagajo v za to namenjene posode s pokrovom.

(5) Obstoječa zbirna mesta odpadkov je dopustno obnavljati in premeščati, dopustna je tudi ureditev novih, v skladu s pogoji upravljavca in občinskih predpisov o čiščenju javnih površin ter obveznem zbiranju, odvažanju in odlaganju odpadkov.

(6) Za zbiranje vseh frakcij in za začasno hranjenje posameznih frakcij do rednega prevzema frakcij odpadne embalaže ali njihove prepustitve v ponovno uporabo, predelavo ali odstranjevanje je urejen zbirni center Bočka.

(7) Posebne odpadke se skladišči na območjih z namensko rabo IP in IG, kjer nastanejo, v posebnih namensko zgrajenih skladiščih, do njihove predaje pooblaščenemu podjetju ali končne dispozicije na odlagališču posebnih odpadkov.

(8) Objekti za ravnanje z odpadki (zbiranje, predelava, sortiranje, začasno skladiščenje različnih frakcij odpadkov) se lahko umestijo na območja z namensko rabo IP in IG ali na druga območja, če so vplivi zmanjšani na minimum in če s tem soglašajo mejaši.

(9) Ureditve za zbiranje odpadkov se umesti v prostor ob upoštevanju namembnosti stičnih območij in površin. Njihovo ureditev in oblikovanje se uskladi s preostalimi ureditvami javnih odprtih površin na območju, tako da ta mesta, objekti in ureditve niso vidno moteči.

(10) Odlaganje gradbenih odpadkov se izvaja na regijskem centru za odpadke CEROD. Dopustno je tudi odlaganje inertnih gradbenih odpadkov v opuščenih površinskih kopih, v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov. Zagotoviti je treba, da se z odlaganjem ne povzroči vidne motnje in drugih negativnih vplivov na okolje. Po končanem odlaganju se zagotovi sanacija z rekultivacijo ali sprožitvijo naravne sukcesije v smeri zaraščanja zasutih površin; način sanacije se določi glede na rabo in značilnosti prostora v okolici.

85. člen

(gradnja in urejanje plinovodnega omrežja)

(1) Pri načrtovanju in gradnji prenosnega in distribucijskega plinovodnega omrežja se zagotovi stabilnost cevovodov, varstvo ljudi in premoženja ter hkrati prepreči škodljive vplive plinovoda na okolje in obratno. Upoštevajo se varnostni odmiki plinovodov in naprav plinovodnega omrežja od obstoječih in načrtovanih objektov ter ureditev v skladu z veljavnimi predpisi, ki določajo varnostne odmike v odvisnosti od imenskega premera in delovnega tlaka ter cone eksplozijske nevarnosti, hrupa pri navadnem obratovanju ipd. Upoštevajo se tudi varstveni režimi v prostoru.

(2) Objekti na območju, na katerem je načrtovana gradnja plinovodnega omrežja, lahko do njegove izgradnje uporabljajo lastni ali skupni rezervoar za utekočinjeni naftni plin. Na območjih, na katerih je po podatkih upravljavca priključitev na plinovodno omrežje mogoča, se po izgradnji na plinovodno omrežje priključijo vsi objekti, ki kot energent uporabljajo utekočinjeni naftni plin.

86. člen

(gradnja in urejanje elektroenergetskega omrežja)

(1) Elektroenergetsko omrežje visoke, srednje in nizke napetosti se na območju naselja praviloma gradi v podzemni izvedbi. Elektroenergetsko distribucijsko omrežje nazivne napetosti 20 kV in manj se na območju naselja zgradi v kabelski kanalizaciji. Odstopanja so dopustna, kadar podzemna izvedba tehnično ni izvedljiva ali je v nasprotju z varstvenimi režimi v prostoru.

(2) Zunaj območja naselja je dopustna tudi gradnja nadzemne izvedbe elektroenergetskega omrežja.

(3) Kadar se elektroenergetsko omrežje gradi v nadzemni izvedbi, ne sme potekati na območjih vedut na naravne in ustvarjene prostorske dominante z javnih površin.

(4) Elektroenergetsko omrežje se načrtuje in gradi tako:

– da v čim manjši možni meri omejuje obstoječe in načrtovane rabe v prostoru ter

– da so izpolnjene zahteve glede mejnih vrednosti elektromagnetnega sevanja v skladu z veljavnimi predpisi.

(5) Za gradnjo objektov v koridorjih obstoječih in načrtovanih prenosnih daljnovodov je treba pridobiti pisno soglasje izvajalca gospodarske javne službe sistemskega operaterja prenosnega omrežja.

(6) V koridorjih daljnovodov je prepovedana gradnja nadzemnih objektov, v katerih se nahaja vnetljiv material. Ravno tako je pod daljnovodi prepovedano parkiranje vozil, ki prevažajo vnetljive, gorljive ali eksplozivne materiale.

(7) Razdelilne transformatorske postaje na območjih stanovanj, centralnih dejavnosti, zelenih površin, proizvodnih dejavnosti in posebnih območij se izvedejo v skladu s sodobnimi principi z uporabo takšne tehnologije, da se vplivi na okolje zmanjšajo na najmanjšo možno mero, da se zmanjšajo potrebne površine za postavitev objekta ter da se vse stikalne in transformatorske naprave izvede v kakovostno oblikovanih zaprtih objektih. Vse razdelilne transformatorske postaje se zaščitijo pred nepooblaščenim dostopom. Vse vključitve v elektroenergetsko omrežje se izvedejo s podzemnimi kabli.

(8) Transformatorske postaje so samostoječi objekti pravokotnega tlorisa, medtem ko se na območjih centralnih dejavnosti, urbane večstanovanjske pozidave in večjih območij proizvodnih dejavnosti umeščajo v večje objekte. Zagotovi se ustrezen dostop za vzdrževanje in zamenjavo transformatorjev, pri razporeditvi prostorov v objektu pa se upošteva določila predpisov o električnem in magnetnem sevanju. Samostoječe transformatorske postaje morajo biti čim manjše. Priporočljivo je, da se njihova vizualna izpostavljenost delno zmanjša z združevanjem z drugimi infrastrukturnimi objekti ali ureditvami, kot so zbirna mesta za odpadke, nadstrešnice, delno zasutje in podobno.

(9) Gradnja sistemov za izrabo sončne energije za proizvodnjo elektrike je dopustna v skladu z določili tega odloka ter v skladu z lokalnim energetskim konceptom na objektih in objektom pripadajočih gradbenih parcelah pod pogojem, da postavitev objektov in naprav ni v neskladju z varstvenimi režimi v prostoru.

(10) Gradnja malih vodnih elektrarn (do 100 kW) je dopustna na krajinsko manj izpostavljenih lokacijah, samo v primerih, če oskrba z energijo ni mogoča na sprejemljivejši način, in sicer v okviru prenove obstoječih mlinov in ostalih vodosilnih objektov. Gradnja na vodotokih, ki so skladno s krajinsko-ekološko kategorizacijo vodotokov v 1. in 1.–2. razredu vodotokov, ter na vplivnem območju povirnih delov vodotokov, slapov, korit in ostalih naravnih vrednot, kjer ni mogoče zagotavljati ekološko sprejemljivega pretoka, ni dopustna. Morebitne gradnje vodnih elektrarn se utemelji na podlagi ocen vplivov na okolje in s strani strokovne organizacije določi ekološko sprejemljiv pretok ter potrebne ureditve in omilitvene ukrepe.

(11) Javne površine se opremijo z javno razsvetljavo skladno s funkcijo in pomenom posamezne površine ter okoliških objektov. Pri tem se upoštevajo določbe predpisov v povezavi s preprečevanjem svetlobnega onesnaženja, kar velja tudi za osvetljevanje ostalih površin.

(12) Na objektih in območjih, ki so varovani kot kulturni spomeniki, postavitev in gradnja naprav za proizvodnjo električne energije ni sprejemljiva. Na objektih in območjih, ki so varovani kot kulturna dediščina ter v vplivnih območjih je postavitev naprav za proizvodnjo električne energije dopustna le izjemoma, po predhodni preveritvi umestitve, vendar je pred tem potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje.

87. člen

(gradnja in urejanje komunikacijskega omrežja)

(1) Komunikacijsko omrežje, razen sistemov brezžičnih povezav, se izvede s podzemnimi kabli, v kabelski kanalizaciji. Zunaj naselij je dopustna tudi gradnja nadzemnih vodov.

(2) Na območjih z namensko rabo S, C, B, I se zagotovi ustrezno število komunikacijskih vozlišč, da bo zagotovljena ustrezna širokopasovna povezava za potrebe oskrbe objektov z najsodobnejšimi komunikacijskimi storitvami.

(3) Na območjih, ki še niso opremljena z omrežjem širokopasovnih internetnih povezav, se izvede ustrezno kabelsko kanalizacijo z optičnimi povezavami do komunikacijskih vozlišč.

(4) Pri načrtovanju objektov in naprav omrežja širokopasovnih mobilnih komunikacij se upošteva predpise s področja elektronskih komunikacij in elektromagnetnega sevanja ter naslednje usmeritve in pogoje:

– objekte in naprave elektronskega omrežja mobilnih komunikacij je dovoljeno nameščati na stavbe, namenjene varstvu, zdravstvu in izobraževanju ter na stanovanjske stavbe, le če s tem izrecno soglaša lastnik oziroma upravljavec objekta;

– objekte in naprave elektronskega omrežja mobilnih komunikacij je dopustno umeščati tudi na območja in v objekte, namenjene trgovski, industrijski, komunalni, prometni in poslovni dejavnosti;

– objekte in naprave elektronskega omrežja mobilnih komunikacij se umešča v prostor tako, da so v čim večji meri v obstoječih ali načrtovanih infrastrukturnih koridorjih in napravah;

– objekte in naprave elektronskega omrežja mobilnih komunikacij je dopustno postaviti na kmetijska in gozdna zemljišča tako, da je čim manj okrnjena njihova raba oziroma njihova proizvodna funkcija;

– objekte in naprave elektronskega omrežja mobilnih komunikacij se na izpostavljenih legah umesti v prostor na podlagi prostorske preveritve in utemeljitve, tako da je vpliv na vidne kvalitete prostora čim manjši, prednostno se umeščajo v obstoječe objekte, vendar na način, da ne zmanjšujejo njihovih vrednosti;

– posebno pozornost se nameni oblikovanju objektov elektronskega omrežja mobilnih komunikacij, tako da je čim bolj prilagojeno prevladujoči urbani oziroma arhitekturni in krajinski tipologiji ter naravnim danostim prostora (barve, oblika stebrov in anten, zakrivanje, način vgrajevanja v strehe, stolpe ali druge dele objektov) in da so ti objekti in naprave čim manj moteči;

– na celotnem območju občine je dopustno v vseh namenskih rabah prostora nameščati micro cell bazne postaje na prej zgrajene stavbe in gradbeno inženirske objekte.

(5) Objekti in naprave ne smejo zastirati pogleda na značilne vedute naselij ali enote kulturne dediščine. Za postavitev objektov je potrebno predhodno pridobiti pisno soglasje zavoda, pristojnega za varstvo kulturne dediščine.

88. člen

(prostorski razvoj na varovanih območjih obstoječe GJI)

(1) Varovalni pasovi posameznih objektov GJI, če posebni predpisi s področja posamezne GJI ne določajo drugače, znašajo na vsako stran:

– hitre ceste 35 m, glavne ceste 25 m, regionalne ceste 15 m, lokalne ceste 10 m, javne poti 5 m, nekategorizirane ceste 3 m, občinske kolesarske poti 2 m in državne kolesarske steze 5 m, merjeno od zunanjega roba cestnega sveta,

– progovnega pasu železniške proge 100 m, pri čemer znaša širina progovnega pasu 6 m od osi skrajnih tirov v naselju in 8 m od osi skrajnih tirov zunaj naselja,

– progovnega pasu industrijskega tira in proge drugih železnic 50 m, pri čemer znaša širina progovnega pasu 4,5 m od osi skrajnih tirov,

– od osi nadzemnega večsistemskega daljnovoda in od zunanje ograje razdelilne transformatorske postaje nazivne napetosti 110 kV in 35 kV 15 m,

– od osi podzemnega kabelskega sistema nazivne napetosti 110 kV in 35 kV 3 m,

– od osi nadzemnega večsistemskega daljnovoda nazivne napetosti od 1 kV do vključno 20 kV 10 m,

– od osi podzemnega kabelskega sistema nazivne napetosti od 1 kV do vključno 20 kV 1 m,

– za nadzemni vod nazivne napetosti do vključno 1 kV 1,5 m,

– od zunanje ograje razdelilne postaje srednje napetosti in transformatorske postaje srednje napetosti 0,4 kV 2 m,

– prenosnega plinovoda 65 m in distribucijskega plinovoda 5,0 m, merjeno od osi plinovoda in

– vodovoda, kanalizacije, voda namenjenega telekomunikacijskim storitvam, vključno s kabelskim razdelilnim sistemom, in od drugih vodov, ki služijo določeni vrsti gospodarske javne službe lokalnega pomena oziroma so v javno korist, razen priključkov nanje znaša 1,5 m, merjeno od osi posameznega voda.

(2) Posegi v varovalni pas ne smejo ovirati gradnje, obratovanja ali vzdrževanja omrežja.

(3) Za vsak poseg v varovalni pas je treba pridobiti soglasje upravljavca omrežja.

(4) V varovalnih pasovih elektroenergetskih vodov napetostnega nivoja nad 1 kV je prepovedana gradnja objektov, v katerih se lahko nahaja vnetljiv material, na parkiriščih pod daljnovodi pa je prepovedano parkiranje vozil, ki prevažajo vnetljive, gorljive in eksplozivne materiale.

(5) Posegi v varovalni pas elektroenergetskih vodov morajo biti v skladu s predpisom o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti na območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij.

(6) Obvezni osni odmik podzemnih komunalnih vodov od debla drevesa je 2,0 m, v primeru morebitnih odstopanj pa so potrebne posebne tehnične rešitve in uskladitev s pristojnimi službami, ki upravljajo komunalne vode in javne odprte površne.

(7) Kmetijska dejavnost je omejena v varovalnem pasu 2,5 m na vsako stran osi plinovoda z obratovalnim tlakom 16 bar in več. V tem pasu je prepovedano:

– saditi rastline, katerih korenine segajo več kot 1 m globoko,

– obdelovati zemljišče globlje kot 0,5 m pod površino oziroma manj kot 0,5 m nad temenom cevi in

– postavljati opore, namenjene kmetijstvu in sadjarstvu.

89. člen

(prostorski razvoj na varovanih območjih predvidene GJI)

(1) Varovalni koridor posameznih objektov GJI znaša na vsako stran načrtovane osi:

– Glavne državne ceste 25 m, regionalne državne ceste 15 m, lokalne ceste 10 m, javne poti 5 m in državne kolesarske poti 5 m, občinske kolesarske poti pa 2 m,

– 15 m vzdolž nadzemnega večsistemskega daljnovoda nazivne napetosti od 20 kV do 110 kV,

– 5 m vzdolž podzemnega kabelskega sistema nazivne napetosti od 20 kV do 110 kV,

– 5 m vzdolž plinovoda z obratovalnim tlakom 10 bar in več,

– 3 m vzdolž plinovoda z obratovalnim tlakom manj kot 10 bar ter dimenzije 250 mm in več,

– 3 m vzdolž vodovoda dimenzije 400 mm in več in

– 5 m vzdolž kanalizacije dimenzije 1200 mm in več.

(2) V varovalnih koridorjih elektroenergetskih vodov napetostnega nivoja 110 kV in več so na obstoječih objektih dovoljena investicijska vzdrževalna dela in gradnja pomožnih funkcionalnih objektov, ki služijo obstoječemu objektu (garaže, parkirišča, lope).

(3) V varovalnih koridorjih GJI je dopustna gradnja v skladu z namembnostjo varovalnega koridorja. Na obstoječih objektih so dovoljena investicijska vzdrževalna dela.

(4) V varovalnih koridorjih GJI je gradnja objektov, ki niso v skladu z namembnostjo varovalnega koridorja, dopustna le pod posebnimi pogoji upravljavca omrežja oziroma njemu nadrejene ustanove v skladu s predpisi.

(5) Pri graditvi, postavljanju in zaznamovanju objektov na območju občine se upoštevajo omejitve zaradi zračnega prometa za:

– objekte, inštalacije in naprave, ki so višji kot 30 m in ki stojijo na naravnih ali umetnih vzpetinah, če se vzpetine dvigajo iz okoliške pokrajine za več kot 100 m;

– vsi objekte, inštalacije in naprave, ki segajo več kot 100 m od tal, ter daljnovodi žičnice in podobni objekti, ki so napeti nad dolinami in soteskami po dolžini več kot 75 m;

– ovire pod zračnimi potmi štejejo tudi objekti in naprave zunaj naselij, ki so višji od okoliškega terena za najmanj 25 m, če se nahajajo znotraj varovalnih pasov posameznih cest, železniških prog, visokonapetostnih vodov in podobno.

(6) Pri graditvi, postavljanju in zaznamovanju objektov iz prejšnjega odstavka in drugih objektov, ki utegnejo s svojo višino vplivati na varnost zračnega prometa, je treba predhodno pridobiti ustrezno soglasje pristojne službe za zračni promet, objekt pa se označi in zaznamuje v skladu z veljavnimi predpisi.

90. člen

(splošni PIP glede minimalne komunalne opreme in priključevanja objektov na GJI)

(1) Gradnja objektov (razen objektov GJI) je dopustna na komunalno opremljenih stavbnih zemljiščih ali gradbenih parcelah, določenih k obstoječim objektom.

(2) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena je gradnja objektov dopustna tudi na komunalno neopremljenih stavbnih zemljiščih, če se na podlagi pogodbe opremljanje zemljišča izvaja skladno z določili predpisov o graditvi objektov ali če tako določa posebni predpis.

(3) Šteje se, da je zemljišče komunalno opremljeno za gradnjo stanovanjske stavbe, če ima zagotovljeno oskrbo s pitno vodo, električno energijo, odvajanje odpadnih voda in dostop do javne ceste.

(4) Šteje se, da je zemljišče komunalno opremljeno za gradnjo nestanovanjske stavbe na območju naselja, če ima zagotovljeno oskrbo s pitno vodo, električno energijo, odvajanje odpadnih voda in dostop do javne ceste.

(5) Šteje se, da je zemljišče komunalno opremljeno za gradnjo nestanovanjske stavbe zunaj območja naselja, če ima zagotovljeno lastno oskrbo s pitno vodo, lastno oskrbo z električno energijo, lastno čiščenje odpadnih voda in dostop do javne ceste.

(6) Priključitev objekta na omrežje GJI, določeno s tem odlokom ali drugim predpisom o minimalni komunalni opremi, je obvezna, če je obveznost priključitve predpisana s predpisom o izvajanju GJI in zagotovljena tehnična možnost priključitve.

(7) Ne glede na določbe prvega, tretjega in četrtega odstavka tega člena, je s soglasjem upravljavca posamezne GJI gradnja objektov dopustna tudi v primeru, da tehnične možnosti ne omogočajo priključitve objekta na posamezno omrežje GJI. Minimalna komunalna oskrba se v tem primeru začasno ali stalno zagotovi s pomočjo alternativnih sistemov oskrbe:

– alternativni sistem oskrbe s pitno vodo, kot je zbiranje deževnice in sodobni načini filtriranja oziroma lastna oskrba prebivalcev s pitno vodo, kadar je glede na predpise o oskrbi s pitno vodo ta dovoljena;

– alternativni sistem oskrbe z elektriko, in sicer s pomočjo obnovljivih virov energije, z izjemo vetrne energije, katere izraba v tem primeru ni dopustna;

– alternativni sistemi odvajanja odpadne vode, kot sta mala čistilna naprava ali nepretočna greznica.

(8) Zagotavljanje odvajanja odpadne vode se s soglasjem pristojnega upravljavca javnega omrežja za odvajanje voda lahko začasno ali stalno zagotovi z uporabo individualnih sistemov za odvajanje odpadne vode (mala čistilna naprava ali nepretočna greznica).

(9) Če nestanovanjska stavba na območju naselja ali zunaj naselja glede na namen za normalno obratovanje ne potrebuje oskrbe s pitno vodo ali električne energije ali odvajanja odpadnih voda, se takšna komunalna oprema ne šteje za minimalno komunalno opremo.

(10) Najkasneje v šestih mesecih po izgradnji javnega vodovodnega ali kanalizacijskega omrežja se vsi objekti, za katere je priključitev mogoča, priključijo na javno vodovodno oziroma kanalizacijsko omrežje.

3.5 **Varstvo kulturne dediščine, narave, zdravja ljudi, okolja, gozdov in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami**

91. člen

(splošni PIP za varstvo kulturne dediščine, narave, okolja, gozdov in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami)

(1) Gradnje in prostorske ureditve so dovoljene v vseh območjih urejanja, če v okolju ne povzročajo večjih motenj, kot so dovoljene s predpisi. Širitev posamezne dejavnosti, ki ima čezmerne vplive na okolje, je pogojena s sočasno sanacijo čezmernih vplivov na okolje, ki jih taka dejavnost povzroča. Pri vseh gradnjah je treba upoštevati normativne določbe glede varovanja okolja. Vsak poseg v okolje se načrtuje in izvede tako, da povzroči čim manjše obremenjevanje okolja.

(2) Pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, je treba izvesti presojo njegovih vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ministrstva. Pri vseh drugih posegih, ki povzročajo emisije snovi v okolje, je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje.

(3) Pogoj za poseganje na parcele, na katerih veljajo določeni režimi, je obvezna pridobitev soglasja službe, pristojne za varstvo in upravljanje varovanih objektov, prostorov, dobrin v okviru posameznega režima.

(4) Javne odprte površine se v primeru izrednih dogodkov lahko uporabljajo za namene zaščite in reševanja ter obrambe.

(5) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena velja, da so na območjih, varovanih po predpisih s področja varstva kulturne dediščine, dovoljene gradnje in prostorske ureditve, ki so skladne s PIP za varstvo kulturne dediščine. Gradnje novih objektov, dozidave objektov, nadzidave objektov in drugi dopustni posegi, določeni s tem odlokom, so na teh območjih dopustni le izjemoma, kadar ni mogoče zagotoviti primernejše lokacije ali v primeru dozidave in nadzidave, ko ni mogoča druga rešitev. Pri tem gradnje in posegi ne smejo spreminjati lastnosti, zaradi katerih je območje pridobilo status območja, varovanega s predpisi s področja varstva kulturne dediščine in morajo biti skladni s PIP, ki velja za ta objekt ali območje.

92. člen

(varstvo kulturne dediščine)

(1) Sestavni del OPN so objekti in območja kulturne dediščine, varovani po predpisih s področja varstva kulturne dediščine (v nadaljevanju objekti in območja kulturne dediščine). To so kulturni spomeniki, vplivna območja kulturnih spomenikov, varstvena območja dediščine, registrirana kulturna dediščina, vplivna območja dediščine.

(2) Objekti in območja kulturne dediščine so razvidni iz prikaza stanja prostora in iz veljavnih predpisov s področja varstva kulturne dediščine (aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov, aktov o določitvi varstvenih območij dediščine).

(3) Na objektih in območjih kulturne dediščine so dopustni posegi, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti ter dediščino varujejo in ohranjajo na mestu samem (in situ).

(4) Na objektih in območjih kulturne dediščine niso dopustne rekonstrukcija objekta ter gradnja novega objekta, vključno z dozidavo in nadzidavo ter deli, zaradi katerih se bistveno spremeni zunanji izgled objekta, na način, ki bi prizadel varovane vrednote objekta ali območja kulturne dediščine in prepoznavne značilnosti in materialno substanco, ki so nosilci teh vrednot.

(5) Odstranitve objektov ali območij ali delov objektov ali območij kulturne dediščine niso dopustne, razen pod pogoji, ki jih določajo predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

(6) Na objektih in območjih kulturne dediščine veljajo pri gradnji in drugih posegih v prostor prostorski izvedbeni pogoji za celostno ohranjanje kulturne dediščine. V primeru neskladja ostalih določb tega odloka s prostorsko izvedbenimi pogoji glede celostnega ohranjanja kulturne dediščine veljajo pogoji celostnega ohranjanja kulturne dediščine.

(7) Objekte in območja kulturne dediščine je potrebno varovati pred poškodovanjem ali uničenjem tudi med gradnjo – čez objekte in območja kulturne dediščine ne smejo potekati gradbiščne poti, obvozi, vanje ne smejo biti premaknjene potrebne ureditve vodotokov, namakalnih sistemov, komunalna, energetska in telekomunikacijska infrastruktura, ne smejo se izkoriščati za odlagališča viškov materialov ipd.

(8) Za kulturne spomenike in njihova vplivna območja veljajo prostorski izvedbeni pogoji, kot jih opredeljuje varstveni režim konkretnega akta o razglasitvi kulturnega spomenika. V primeru neskladja določb tega odloka z varstvenimi režimi, ki veljajo za kulturni spomenik, veljajo prostorski izvedbeni pogoji, določeni z varstvenim režimom v aktu o razglasitvi.

(9) Za varstvena območja dediščine veljajo prostorski izvedbeni pogoji, kot jih opredeljuje varstveni režim akta o določitvi varstvenih območij dediščine. V primeru neskladja določb tega odloka z varstvenimi režimi, ki veljajo za varstvena območja dediščine, veljajo prostorski izvedbeni pogoji, določeni z varstvenim režimom v aktu o določitvi varstvenih območij dediščine.

(10) Za registrirano kulturno dediščino, ki ni kulturni spomenik in ni varstveno območje dediščine, velja, da posegi v prostor ali načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote ter prepoznavne značilnosti in materialno substanco, ki so nosilci teh

vrednot, niso dopustni. V primeru neskladja določb tega odloka z varstvenimi režimi, ki veljajo za registrirano kulturno dediščino, veljajo prostorski izvedbeni pogoji, določeni v tem členu. Za registrirano kulturno dediščino veljajo dodatno še prostorski izvedbeni pogoji, kot jih opredeljujejo varstveni režimi za posamezne tipe dediščine, ki so navedeni v nadaljevanju tega člena.

(11) Varstveni režim za registrirano stavbno dediščino: ohranjajo se varovane vrednote, kot so:

– tlorisna in višinska zasnova (gabariti),

– gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova,

– oblikovanost zunanjščine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli),

– funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora,

– sestavine in pritikline,

– stavbno pohištvo in notranja oprema,

– komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico,

– pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih – cerkvah, gradovih, znamenjih itd.),

– celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine),

– zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

(12) Varstveni režim za registrirano naselbinsko dediščino: ohranjajo se varovane vrednote, kot so:

– naselbinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov),

– odnosi med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom (lega, gostota objektov, razmerje med pozidanim in nepozidanim prostorom, gradbene linije, značilne funkcionalne celote),

– prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki itd.),

– prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.),

– naravne in druge meje rasti ter robovi naselja,

– podoba naselja v prostoru (stavbne mase, gabariti, oblike strešin, kritina),

– odnosi med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),

– stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema, ulične fasade itd.),

– oprema in uporaba javnih odprtih prostorov,

– zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

(13) Če se pri posamezni enoti kulturne dediščine varujejo tudi zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami, je potrebno upoštevati tudi PIP za registrirana arheološka najdišča.

(14) Varstveni režim za registrirano kulturno krajino in zgodovinsko krajino: ohranjajo se varovane vrednote, kot so:

– krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),

– značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),

– tradicionalna raba zemljišč (sonaravno gospodarjenje v kulturni krajini),

– tipologija krajinskih sestavin in tradicionalnega stavbarstva (kozolci, znamenja, zidanice),

– odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,

– avtentičnost lokacije pomembnih zgodovinskih dogodkov,

– preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi in

– zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

(15) Varstveni režim za registrirano arheološko najdišče velja, da ni dopustno posegati v prostor na način, ki utegne poškodovati arheološke ostaline. Registrirana arheološka najdišča s kulturnimi plastmi, strukturami in premičnimi najdbami se varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:

– odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake,

– poglabljati dna vodotokov ter jezer,

– ribariti z globinsko vlečno mrežo in se sidrati,

– gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine in

– postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

(16) Izjemoma so dopustni posegi v posamezna arheološka najdišča, ki so hkrati stavbna zemljišča znotraj naselij, in v prostor robnih delov najdišč ob izpolnitvi naslednjih pogojev:

– če ni možno najti drugih rešitev in

– če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče možno sprostiti za gradnjo.

(17) Obseg in čas potrebnih arheoloških raziskav opredeli organ pristojen za področje varstva kulturne dediščine. Če se območje ureja z OPPN, je treba predhodne arheološke raziskave v smislu natančnejše določitve vsebine in sestave najdišča opraviti praviloma že v okviru postopka priprave izvedbenega akta.

(18) Varstveni režim za registrirano memorialno dediščino: ohranjajo se varovane vrednote, kot so:

– avtentičnost lokacije,

– materialna substanca in fizična pojavnost objekta ali drugih nepremičnin,

– vsebinski in prostorski kontekst območja z okolico ter vedute.

(19) Varstveni režim za drugo dediščino: ohranjajo se varovane vrednote, kot so:

– materialna substanca, ki je še ohranjena,

– lokacija in prostorska pojavnost,

– vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

(20) V vplivnih območjih dediščine velja, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

(21) Za poseg v kulturni spomenik, vplivno območje kulturnega spomenika, varstveno območje dediščine ali registrirano dediščino in njeno vplivno območje, je treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje za posege po predpisih za varstvo kulturne dediščine.

(22) Kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje je treba pridobiti tudi za posege v posamezno EUP, če je tako določeno s posebnimi prostorsko izvedbenimi pogoji, ki veljajo za to območje urejanja.

(23) Za poseg v objekt ali območje kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo dediščine ali ki dediščino uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa vzdrževalna dela in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi odloka OPN ali drugih predpisov.

(24) Za izvedbo predhodne arheološke raziskave na območju kulturnega spomenika, registriranega arheološkega najdišča, stavbne dediščine, naselbinske dediščine, kulturne krajine ali zgodovinske krajine je treba pridobiti kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po predpisih za varstvo kulturne dediščine. Pred pridobitvijo kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline je pri pristojni območni enoti Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije treba pridobiti podatke o potrebnih predhodnih arheoloških raziskavah – obseg in čas predhodnih arheoloških raziskav določi pristojna javna služba.

(25) Na območjih, ki še niso bila predhodno arheološko raziskana in ocena arheološkega potenciala zemljišča še ni znana, se priporoča izvedba predhodnih arheoloških raziskav pred gradnjo ali posegi v zemeljske plasti.

(26) Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju dediščine zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke.

(27) Zaradi varstva arheoloških ostalin je potrebno pristojni osebi Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela, in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi.

93. člen

(ohranjanje narave)

(1) Ohranjanje naravnih kakovosti se zagotavlja na celotnem območju občine, predvsem pa na območjih ohranjanja narave, kjer je za vse posege potrebno pridobiti strokovno mnenje Zavoda za varstvo narave in naravovarstveno soglasje Agencije RS za okolje. Pri načrtovanju in izvajanju graditve objektov in drugih posegov v prostor se upoštevajo splošne naravovarstvene smernice za urejanje prostora.

(2) Na zavarovanih območjih je treba upoštevati usmeritve, izhodišča in pogoje za varstvo zavarovanih območij, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju.

(3) Na za zavarovanje predlaganih območjih, veljajo varstvene usmeritve, da se posegi in dejavnosti izvajajo na način, ki ne ogroža prvobitnosti narave.

(4) Z naravnimi vrednotami se ravna tako, da se ne ogrozi njihovega obstoja. Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti. Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

– na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote;

– na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču;

– na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje;

– na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje;

– na krajinski vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjšuje krajinska pestrost ter da se ne uniči, poškoduje ali bistveno spremeni lastnosti krajinskih elementov ter njihove razporeditve v prostoru;

– na oblikovani naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote, pri čemer se na območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

(5) Na območjih pričakovanih naravnih vrednot je treba najdbe mineralov ali fosilov prijaviti pristojnemu ministrstvu, območje pa dokumentirati, ovrednotiti in predlagati ukrep varstva.

(6) Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja se posegi in dejavnosti načrtujejo na način, da se v čim večji možni meri ohranja razsežnost habitatnih tipov in habitatov rastlinskih in živalskih vrst, ohranja njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij ter omogoča ponovna povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom prekinjena.

(7) Na posebnih varstvenih območjih (območja Natura 2000) se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

– ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst;

– ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;

– ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze, kot so mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;

– ohranja se povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena;

– za ohranjanje ekoloških značilnosti habitata človeške ribice so na območju notranje cone dopustni le aktivnosti in posegi, s katerimi se ne slabša sedanja kakovost vode. Zagotavlja se neonesnaženost podzemnih voda, na katere je vezana ta vrsta, v njenih habitatih mora biti zagotovljen zadosten dotok vode in hranilnih snovi s površja. S človeškimi ribicami naseljene jame se ne osvetljujejo, vstop obiskovalcem se prepreči oziroma nadzira in omeji.

(8) Pri izvajanju posegov in dejavnosti na posebnih varstvenih območjih se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši. Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

– živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja;

– rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenjenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja;

– na posebna varstvena območja se ne vnašajo živali in rastline tujerodnih vrst ter gensko spremenjeni organizmi.

(9) Na območjih habitatnih tipov se posegi in dejavnosti načrtujejo na način in v obsegu:

– da se v kar največji možni meri ohranja ali veča naravna razširjenost habitatnih tipov in območij, ki jih posamezni habitatni tip znotraj te razširjenosti pokriva;

– da se v kar največji možni meri ohranjajo specifična struktura habitatnega tipa in naravni procesi ali ustrezna raba v skladu z varstvenimi cilji iz priloge 2 Uredbe o habitatnih tipih;

– da se ohranja ugodno stanje za te habitatne tipe značilnih rastlinskih in živalskih vrst v skladu z varstvenimi cilji iz predpisov, ki urejajo varstvo zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst.

(10) Pri urejanju območij za oddih, rekreacijo in šport ob vodi se upoštevajo določila:

– sprejemljive so takšne oblike rekreacije, ki ne povzročajo poznejših negativnih posledic in ne zahtevajo večjih ureditev ter ohranjajo obstoječe naravne razmere;

– dostop na varovano območje se zagotovi po obstoječih pešpoteh, brez dodatnih ureditev;

– namesti se najnujnejša potrebna oprema (klopi, igrala, kurišča, koši za smeti) zunaj 15 m pasu ob reki, pri čemer se uporabljajo predvsem naravni materiali;

– sanitarna infrastruktura se locira zunaj poplavnega pasu reke in se po končani kopalni sezoni odstrani;

– izvedba dostopov v vodo s stopnicami je dopustna kot enostaven objekt, na najpoložnejšem delu brežine. Zagotovi se poenoteno oblikovanje na celotni reki;

– vstopna in izstopna mesta za čolne se uredijo in opremijo tako, da bo čim manjši poseg v konfiguracijo brežine in dno struge;

– sprehajalne in druge poti se po potrebi lahko mestoma uredijo v peščeni izvedbi;

– v čim večji meri se ohranja obstoječa obrežna zarast in naravna brežina reke.

(11) Pri poseganju v naravno okolje je treba paziti, da se ne vnašajo tujerodne in invazivne vrste, kjer pa so te vrste že prisotne, se zagotovi učinkovito odstranjevanje.

94. člen

(varovanje kakovosti zunanjega zraka)

(1) Vsi pomembni viri emisij v zrak, za katere je z zakonodajo predpisan obratovalni monitoring, morajo zagotoviti meritve emisij v zrak in po potrebi izvesti sanacijo. Pri zasnovi nove zazidave se upošteva tudi prevetrenost prostora in spodbujanje lokalne cirkulacije zraka.

(2) Za zmanjšanje onesnaženosti zraka in vpliva prometa na podnebne spremembe morajo imeti vsa načrtovana zaposlitvena območja in večja stanovanjska območja povezavo z javnim potniškim prometom. Večja poselitvena in zaposlitvena območja ob železniški povezavi se navežejo na to omrežje.

(3) Pri novogradnjah se upoštevajo predpisi za učinkovito rabo energije. Objekti se prednostno oskrbujejo z obnovljivimi viri energije oziroma s čistejšimi energenti ali se priključijo na daljinsko ogrevanje – na skupne kotlovnice na lesno biomaso ali plinovod, kjer je to mogoče.

(4) Objekti, ki so lahko pomemben vir onesnaževanja, se umeščajo le na območja, namenjena gospodarskim dejavnostim.

(5) Za varstvo zraka se izvaja energetska sanacija stavb, ureja javni potniški promet, omeji individualni promet v strnjenih naseljih, uredijo kolesarske povezave ter spodbujata kolesarjenje in peš hoja.

(6) Zagotavlja se primerna oddaljenost kompostarn in bioplinarn od območij stanovanjskih, gostinskih, upravnih, pisarniških in trgovinskih stavb, stavb za kulturo in razvedrilo, za izobraževanje, zdravstvo in šport ter športno rekreacijskih površin, tako da je zunanji rob vira vonjav oddaljen najmanj 300 m oziroma 500 m pri odprtem kompostiranju, oziroma v odvisnosti od smeri pogostih vetrov. Za ureditev novih objektov za rejo živali (večje farme), ki so viri vonjav, in za širitev takšnih objektov se s strokovno študijo preveri vplivno območje, objekti pa se umestijo na primerno oddaljenost od navedenih območij.

95. člen

(varstvo voda)

(1) Zagotovijo se evidentiranje kopalnih voda in spremljanje njihove kakovosti, varstvo javnih in zasebnih vodnih virov ter omejitev posegov na vodovarstvena območja.

(2) Za vsak poseg, ki lahko trajno ali začasno vpliva na vodni režim ali stanje voda, je treba pridobiti vodno soglasje. Pri načrtovanju poteka trase GJI je treba predvideti čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih, kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom, le-ta ne sme posegati na priobalno zemljišče. Manjši odmiki od zakonsko določenih so dovoljeni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene, vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnosti brežin vodotokov.

(3) Prečkanja vodov GJI pod strugo vodotoka se načrtujejo tako, da se ne zmanjša prevodna sposobnost struge vodotoka.

(4) Za gradnjo na vodovarstvenih območjih je treba pridobiti soglasje, ki ga izda pristojni organ. Pri posegih na vodovarstvena območja se upoštevajo predpisi, ki se nanašajo na ta območja. Dosledno se upoštevajo predvideni ukrepi za varovanje pitne vode, ki jih določa veljaven predpis s področja zavarovanja vodnih virov pitne vode.

(5) Na vodovarstvenih območjih se vse odpadne komunalne vode iz objektov priključijo na vodotesno kanalizacijo ali na malo čistilno napravo. Pri posegih na kmetijske površine na vodovarstvenih območjih se upoštevajo predpisi glede vnosa hranljivih snovi v tla.

(6) Vse obstoječe vodne vire se varuje pred onesnaženjem in drugimi posegi v prostor v skladu s predpisi o varovanju vodnih virov na območju občine.

(7) Gradnja namakalnih naprav in raba površinskih voda ali podtalnice za namakanje sta dovoljeni pod pogoji pristojne službe za upravljanje in varstvo voda.

(8) Pri načrtovanju aktivnosti – posegih v prostor je treba upoštevati meje priobalnih zemljišč 15 m v naseljih in 40 m zunaj naselij od meje vodnega zemljišča na vodotokih 1. reda (Kolpa) ter 5 m od meje vodnega zemljišča na vodotokih 2. reda (preostali vodotoki), razen v primerih, ki jih določajo zakonski predpisi.

(9) Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določajo zakonski predpisi, ki določajo pogoje za upravljanje voda. Za obstoječe objekte in naprave, ki se nahajajo na vodnem ali priobalnem zemljišču velja, da je na teh objektih in napravah mogoča rekonstrukcija, adaptacija ali obnova, ki bistveno ne spreminja namembnosti in velikosti objekta.

(10) Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja ali onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov. Na priobalnih zemljiščih sta prepovedani gnojenje in uporaba kemičnih sredstev za varstvo rastlin.

(11) Na obstoječih objektih in napravah, ki so na vodnem ali priobalnem zemljišču, je dopustna rekonstrukcija, sprememba namembnosti ali nadomestna gradnja, pod pogoji, da se s tem ne povečuje poplavna ali erozijska nevarnost ali ogroženost in ne poslabšuje stanja voda, da je omogočeno izvajanje javnih služb, se s tem ne ovira obstoječe posebne rabe voda in da to ni v nasprotju s cilji upravljanja z vodami ter da se z rekonstrukcijo ali nadomestno gradnjo oddaljenost do meje vodnega zemljišča ne zmanjšuje.

(12) Neprečiščenih komunalnih in tehnoloških odpadnih voda ni dovoljeno odvajati neposredno v vodotoke ali v podtalnico.

96. člen

(varstvo tal in kmetijskih zemljišč)

(1) Zagotavljajo se ukrepi za varovanje kmetijskih zemljišč in za oskrbo prebivalstva s kakovostno pridelano hrano.

(2) Na območjih kmetijskih zemljišč so dopustne le prostorske ureditve v skladu predpisi, ki urejajo področje kmetijstva, vse skladno z določili tega odloka. Pri načrtovanju prostorskih ureditev in posameznih posegov v prostor na kmetijskih zemljiščih je treba v čim večji meri zagotoviti, da ti ne bodo dodatno obremenjevali okolja in poslabšali stanja kmetijskih zemljišč, da ne bodo ovirali kmetijske dejavnosti na sosednjih kmetijskih zemljiščih in dostopa do njih, in da ne bodo uničili ali poškodovali obstoječe kmetijske proizvodne infrastrukture, kot so melioracijski jarki in namakalni sistemi, poljske prometnice.

(3) V čim večji meri se ohranjajo strnjeni kompleksi kmetijskih zemljišč. Dopustni posegi na kmetijska zemljišča se izvajajo tako, da v najmanjši možni meri negativno vplivajo na sosednja kmetijska zemljišča. Del trajno izgubljenih kmetijskih površin se zagotovi znotraj območja občine, predvsem na površinah v zaraščanju.

(4) Posegi na kmetijska zemljišča, kot so trajna zasedba, uničenje ali poškodbe tal, praviloma niso dopustni oziroma se lahko izvedejo samo v primeru če ni drugih tehničnih možnosti. V takem primeru je treba morebitno poškodovane površine kmetijskih zemljišč, takoj po končani gradnji sanirati oziroma rekultivirati. Med urejanjem območja je obvezno zagotoviti neoviran dostop do sosednjih kmetijskih zemljišč.

(5) Z namenom izboljšanja kmetijskih zemljišč oziroma izboljšanja pogojev obdelave je na območjih kmetijskih zemljišč dopustno izvajati agrarne operacije, s katerimi se spreminja prostor (komasacije, melioracije ipd.), pri čemer se smiselno upoštevajo krajinske značilnosti območja in določila tega odloka. Agrarne operacije morajo biti izvedene v skladu s pogoji pristojnih nosilcev urejanja prostora in na okolju prijazen način tako, da se med kmetijskimi zemljišči ohranjajo, nadomeščajo in na novo vzpostavljajo žive meje, gozdni otoki, vodna telesa.

(6) Spodbujajo se ekološko kmetovanje, integrirana pridelava, izboljševanje in raba zaraščajočih kmetijskih površin na način, ki zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti.

(7) Na območju poselitve se zagotavlja primeren delež zelenih površin, namenjenih za vrtičkarstvo, šport in rekreacijo in spodbujanje zdravega življenjskega sloga bivanja na prostem.

(8) Pri gradnji objektov se zgornji, rodovitni sloj tal odstrani in deponira ločeno od nerodovitnih tal ter ga uporabi za rekultivacije, zunanje ureditve ali izboljšanje drugih kmetijskih zemljišč.

(9) Pri poseganju v tla na območju vodotokov in na razgaljenih površinah je po koncu del potrebno izvesti sanacijska in zasaditvena dela, da se preprečijo erozijski pojavi. Prepovedano je nelegalno odlaganje odpadkov v tla; zagotovi se evidentiranje in sanacija vseh nelegalnih odlagališč.

(10) Vnos hranilnih snovi v tla se omeji ob upoštevanju predpisov. Prepovedano je nelegalno odlaganje odpadkov v tla in nekontrolirano odlaganje presežkov izkopanega materiala v tla; zagotovi se evidentiranje in sanacija vseh nelegalnih odlagališč.

(11) Pri uporabi in skladiščenju nevarnih snovi in pri gradnji objektov se dela izvedejo na način, ki onemogoča izliv v vodotoke ali direktno v podtalnico ali v kanalizacijo.

97. člen

(varstvo gozdov)

(1) V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v izjemnih primerih – ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.

(2) Za krčitev gozda v velikosti 5 ali več ha je potrebna presoja vplivov na okolje.

(3) Umeščanje energetskih objektov in naprav v prostor se načrtuje tako, da se kolikor je le mogoče upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute.

(4) V prostoru z majhnim deležem gozda se objekte linijske infrastrukture načrtuje tako, da se v čim večji meri izogibajo gozdnim zaplatam, skupinam gozdnega drevja in obvodni vegetaciji.

(5) Pri gradnji z ograjami zavarovanih prometnic se zagotovi prehode za divjad na krajih, kjer so že od nekdaj potekale stečine in naravni prehodi posameznih vrst divjadi. Lokacije prehodov ugotovi Zavod za gozdove Slovenije v sodelovanju s strokovnimi službami za varstvo narave, znanstvenimi ustanovami in lovskimi organizacijami.

(6) Nove stanovanjske in industrijske objekte se načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben poleg zagotavljanja funkcij gozdov tudi zaradi zagotovitve varnosti objektov.

(7) Negozdna zemljišča znotraj gozda se pogozdujejo le v primeru, če je to predvideno v gozdnogospodarskem načrtu.

(8) Pri izbiri najprimernejšega izmed alternativnih predlogov se pri vseh posegih v gozdove poleg navedenih kriterijev upošteva tudi kriterij najmanjše izgube rastiščnega in sestojnega potenciala ter zlasti kriterij najmanjše prizadetosti ekoloških in socialnih funkcij.

(9) Dovoljeni so naslednji posegi v gozd in gozdni prostor:

– vzdrževalna dela na obstoječih objektih in napravah;
– izvedba gozdnih učnih poti;
– ureditev planinskih in sprehajalnih poti ter trim stez po obstoječih poteh;
– gradnja gozdne ceste, ki je namenjena predvsem gospodarjenju z gozdom;

– priprava ali gradnja vlak za spravilo lesa, če je tako opredeljeno v gozdnogojitvenem načrtu, ki ga izdela Zavod za gozdove Slovenije;

– postavitev stalne gozdne žičnice;

– postavitev premičnih čebelnjakov z razložljivimi panji;

– ureditev stojišč stalnih naseljenih čebelnjakov in stojišč za začasne dovoze čebel na pašo, na zemljiščih, ki so s pašnim redom določena za stalne naseljene čebelnjake in stojišča za začasne dovoze čebel na pašo;

– postavitev lovskih prež in krmišč za divjad, če je takšna postavitev predvidena z lovsko gojitvenim načrtom.

(10) Posegi iz prejšnjega odstavka so dovoljeni le, če ne vplivajo negativno na gozdni ekosistem in funkcije gozdov. K zgoraj navedenim posegom je treba pridobiti soglasje Zavoda za gozdove Slovenije.

(11) Posegi in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, se načrtujejo tako, da ne posegajo v obstoječi gozdni rob. Za posamezne vrste objektov se zagotovijo naslednji minimalni odmiki:

– stavbe se za vsaj 25 m odmaknejo od gozdnega roba;

– ostali objekti, posegi in ureditve, ki so v nivoju zemljišča, se odmaknejo od gozdnega roba najmanj 1 m;

– če ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območja gozdov, zahtevajo objekte, se ti odmaknejo najmanj 4 m od gozdnega roba.

(12) V projektni dokumentaciji je možno opredeliti tudi manjši odmik, če je iz soglasja Zavoda za gozdove Slovenije razvidno, da manjši odmik ne povzroča negativnega vpliva na gozdni rob oziroma na funkcije gozdov in gozdnega prostora.

(13) Za ograditev objektov in posege v gozd in gozdni prostor je treba pridobiti soglasje Zavoda za gozdove Slovenije, ne glede na namensko rabo v OPN.

98. člen

(varstvo pred hrupom)

(1) Hrup v okolju ne sme presegati mejnih vrednosti kazalcev hrupa glede na stopnjo varstva pred hrupom za določeno območje glede na podrobno namensko rabo prostora, določeno po enotah urejanja prostora, kot jih določa predpis o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju.

(2) Stopnje varstva pred hrupom so določene glede na namensko rabo prostora, pri čemer meje območij stopenj varstva pred hrupom sovpadajo z mejami med območji (podrobnejše) namenske rabe prostora, in sicer velja:

– območje II. stopnje varstva pred hrupom (območja BT v enotah GRD-15-OPPN, OKL-3, KRA-7, KAM-2; območja SKs v enotah MLA-1, OKL-1, DRV-1, DRA-1, RAV-1; MLE-1, ter območje As v enoti RAK-2),

– območje III. stopnje varstva pred hrupom (S, C, B, Z, A),

– območje IV. stopnje varstva pred hrupom (I, P, E, O, K, G, V).

(3) Občina pripravi podlage za določitev stopenj varstva pred hrupom (SVPH) za poselitvena območja. V teh podlagah se preveri in določi EUP z območji II. stopnje varstva pred hrupom za poselitveno območje mesta Metlika, občina pa omenjene podlage pripravi do naslednje spremembe plana.

(4) Hrupne dejavnosti je dopustno umeščati samo na območja s predpisano IV. stopnjo varstva pred hrupom. Pri načrtovanju dejavnosti na območjih IV. stopnje varstva pred hrupom se predvidijo ustrezni aktivni in pasivni ukrepi za zaščito življenjskega okolja pred hrupom. Vsi objekti z varovanimi prostori, ki so umeščeni v območjih IV. stopnje varstva pred hrupom, se ščitijo po kriterijih za območje III. stopnje varstva pred hrupom. Vsi objekti z varovanimi prostori, ki so umeščeni v območjih IV. stopnje varstva pred hrupom, se ščitijo po kriterijih za območje III. stopnje varstva pred hrupom.

(5) Novi viri hrupa na posameznem območju varstva pred hrupom ne smejo povzročiti čezmerne obremenitve območja s hrupom. Za nove vire hrupa morajo biti zagotovljeni ukrepi varstva pred hrupom za preprečevanje in zmanjšanje hrupa v okolju kot posledice uporabe ali obratovanja virov hrupa. Pri izbiri ukrepov varstva pred hrupom imajo prednost ukrepi zmanjšanja emisije hrupa pri njenem izvoru pred ukrepi preprečevanja širjenja hrupa v okolju. Pomembne vire hrupa se lahko umešča samo na območja IP, IG in IK.

(6) Če je vir hrupa cesta ali druga prometna infrastruktura, morajo upravljavci teh virov hrupa zagotoviti izvedbo protihrupnih ukrepov za preprečevanje čezmerne obremenitve okolja s hrupom ali zmanjšanje emisije hrupa npr. z zmanjšanjem hitrosti vozil.

(7) Pri posegih v obstoječe objekte v varovalnih pasovih javnih cest se gradnje objektov, kjer je to potrebno, načrtujejo z aktivno zaščito pred hrupom (protihrupne bariere), če to ni mogoče, pa s pasivno zaščito pred hrupom (zaščita oken, fasade). Za dimenzioniranje in oblikovanje morebitnih protihrupnih ukrepov se pridobijo celovite strokovne rešitve. Gradnja novih objektov z varovanimi prostori ni dopustna v vplivnem območju cest, kjer so mejne vrednosti kazalcev hrupa že presežene in ukrepi za zaščito še niso izvedeni.

(8) Za čas javne prireditve ali shoda je dovoljena čezmerna obremenitev okolja s hrupom skladno s predpisom, ki določa pogoje za varstvo pred hrupom. Dovoljenje za čezmerno obremenitev okolja s hrupom se pridobi od pristojnega občinskega organa ali ministrstva na podlagi strokovne ocene obremenitve okolja za čas trajanja prireditve.

(9) Upravljavec vira hrupa je dolžan zagotoviti monitoring hrupa zaradi obremenitve območja s hrupom iz vira hrupa in za obratovanje vira hrupa, če tako zahteva predpis, pridobiti okoljevarstveno dovoljenje.

(10) Pri načrtovanju vseh gradenj v območju železniške proge mora investitor novih posegov predvideti ukrepe za varovanje pred hrupom zaradi odvijanja železniškega prometa.

99. člen

(varstvo pred elektromagnetnim sevanjem)

(1) Viri elektromagnetnega sevanja so omrežja, naprave in objekti določeni s predpisi, ki urejajo varstvo pred elektromagnetnim sevanjem v naravnem in življenjskem okolju.

(2) Skladno s predpisi o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju, ki določajo mejne vrednosti virov sevanja za posamezna območja, se na območju občine površine glede na podrobno namensko rabo razvrščajo v naslednja območja stopnje varstva pred sevanjem:

– I. stopnja varstva velja za I. območje, ki potrebuje povečano varstvo pred sevanjem (Sso, SSs, SSv, SSn, SBv, SKs, SKk, CU, CUh, CDi, CDv, BT, ZS, ZSk, ZP, ZD, ZDo, ZK, Av, Az, As, Ak, in Ag),

– II. stopnja varstva velja za II. območja, kjer so dopustni posegi v okolje, ki so zaradi sevanja bolj moteči (IG, IP, IK, CDo, PO, PŽ, PL, O, K1, K2, G, GP, VC in LN).

(3) Minimalni potrebni odmiki od osi daljnovodov na višini 1 m od tal, v katere ni dopustno, umeščanje objektov z varovanimi prostori, znašajo glede na vrsto oziroma tip daljnovoda:

– 11–14 m na vsako stran osi nadzemnega večsistemskega daljnovoda za napetostni nivo 110 kV in,

– 14–24 m na vsako stran osi nadzemnega večsistemskega daljnovoda za napetostni nivo 220 kV in

– 42–46 m na vsako stran osi nadzemnega večsistemskega daljnovoda za napetostni nivo 400 kV.

(4) Za obstoječa območja, ki se nahajajo znotraj koridorjev daljnovodov in na katerih velja I. stopnja varstva pred sevanjem, je treba pridobiti dokazilo pooblaščene organizacije, da niso prekoračene mejne vrednosti veličin elektromagnetnega sevanja. V nasprotnem primeru je treba na teh območjih spremeniti osnovno namensko rabo prostora oziroma razvrstiti ta območja na območja, na katerih velja II. stopnja varstva pred sevanjem, če je to skladno s predpisi. To velja tudi za območja razpršene poselitve, kjer bo prišlo do spremembe namenske rabe v koridorju daljnovoda zaradi ažuriranja dejanskega stanja (vinogradniška območja).

(5) Za gradnjo objektov, ki so viri elektromagnetnega sevanja se izdela oceno vplivov na okolje, iz katere mora biti razvidno, da pričakovane ravni elektromagnetnega sevanja ne bodo presegale s predpisi dovoljenih vrednosti.

(6) Gradnja objektov ali naprav ter razmestitev dejavnosti, ki so vir elektromagnetnega sevanja, ne smejo presegati obremenitev okolja glede na stopnjo varstva pred sevanjem, ki jih določajo predpisi o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju.

100. člen

(zagotavljanje higienskih in zdravstvenih zahtev v zvezi z osvetlitvijo, osončenjem in kakovostjo bivanja)

(1) Z izborom lokacije, z orientacijo objektov in ustreznimi odmiki med njimi se omogoča ustrezno celoletno osončenje in zagotavlja zmanjševanje potreb po ogrevanju in umetnem hlajenju.

(2) Prostori ali deli prostorov, namenjeni bivanju, uživanju in pripravi hrane ter spanju, morajo biti naravno osvetljeni v skladu s predpisi o minimalnih tehničnih zahtevah za graditev stanovanjskih stavb in stanovanj.

(3) Obstoječim in novim stavbam se vsaj v enem od bivalnih prostorov (npr. dnevna soba, bivalni prostor s kuhinjo, bivalna kuhinja, otroška soba) zagotovi naravno osončenje v času od sončnega vzhoda do sončnega zahoda najmanj 1 uro dnevno na dan 21. december in najmanj 3 ure dnevno na dan 21. marec in 21. september.

101. člen

(preprečevanje svetlobnega onesnaževanja)

(1) Pri načrtovanju gradenj vseh vrst objektov in drugih posegov v prostor in pri osvetljevanju objektov in odprtih površin ter glede postavitve svetlobnih napisov se upoštevajo ukrepi za zmanjševanje emisije svetlobe v okolje, ki jih določajo predpisi o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja. Upoštevajo se tudi predpisi glede maksimalno dovoljene porabe električne energije na prebivalca, namenjene za javno razsvetljavo, ki v skladu z veljavno uredbo ne sme presegati 44,5 kWh/prebivalca.

(2) Umetna javna osvetlitev na oknih varovanih prostorov ne sme presegati predpisanih mejnih vrednosti.

(3) Svetilke javne razsvetljave morajo biti energetsko varčne ter popolnoma zaprte in lahko svetijo le pod vodoravnico ter ne smejo oddajati svetlobe v ultravijoličnem spektru. Svetilke javne razsvetljave zunaj strnjenih naselij niso priporočljive. Pri gradnji in rekonstrukciji javne razsvetljave se načrtuje vgraditev stikal za reguliranje polnočnega delovanja javne razsvetljave na odjemnih mestih. Upošteva se občinski predpis o ugašanju in delni redukciji javne razsvetljave na območju občine, ki zagotavlja, da je prižgano minimalno število luči, kjer je iz varnostnih razlogov to dopustno.

(4) Površine ob bregovih Kolpe med Primostkom in Križevsko vasjo in pri Božakovem se ne osvetljuje. Svetilke se postavijo le tam, kjer je to nujno potrebno.

(5) Morebitna osvetlitev okolice cerkev in samih cerkva ne sme sijati v preletne odprtine netopirjev in osvetljevati njihovih letalnih poti v bližini teh zatočišč.

(6) Vsa obstoječa svetila, ki se uporabljajo na prostem, in porabo električne energije, namenjene razsvetljavi na prostem, je treba uskladiti s predpisi, ki urejajo svetlobno onesnaženje.

(7) Prepovedana je trajna uporaba svetlobnih snopov kakršnekoli vrste in oblike, mirujočih ali vrtečih, usmerjenih v okna varovanih prostorov ter proti nebu ali proti površinam, ki bi jih lahko odbijale proti nebu.

102. člen

(območja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami)

(1) Na plazljivem območju se ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča, in sicer na naslednje načine:

– z zadrževanjem voda z gradnjo teras in z drugimi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,

– s posegi, ki bi lahko povzročili dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,

– z izvajanjem zemeljskih del, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča in

– s krčenjem in večjo obnovo gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

(2) Za vse posege na plazljivih območjih je treba pridobiti soglasje službe, pristojne za upravljanje voda.

(3) Objekti se gradijo protipotresno v skladu s pogoji, ki veljajo za območje s projektnim pospeškom tal 0,175 g.

(4) Na poplavnem območju so prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

(5) Pogoji za gradnjo na poplavnih in ogroženih območjih:

– poplavna območja in razredi poplavne nevarnosti so določeni v skladu s predpisi o vodah, na osnovi izdelanih in potrjenih strokovnih podlag. Poplavna območja, karte poplavne nevarnosti ter karte razredov poplavne nevarnosti so sestavni del prikaza stanja prostora. Na območjih, kjer razredi poplavne nevarnosti še niso določeni, so sestavni del prikaza stanja prostora opozorilna karta poplav in podatki o poplavnih dogodkih;

– na poplavnih območjih, za katera so izdelane karte poplavne nevarnosti in določeni razredi poplavne nevarnosti, je pri načrtovanju prostorskih ureditev oziroma izvajanju posegov v prostor treba upoštevati predpis, ki določa pogoje in omejitve za posege

v prostor in izvajanje dejavnosti na območjih, ogroženih zaradi poplav. Pri tem je treba zagotoviti, da se ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na poplavnem območju in izven njega;

– če načrtovanje novih prostorskih ureditev oziroma izvedba posegov v prostor povečuje obstoječo stopnjo ogroženosti, je treba skupaj z načrtovanjem novih prostorskih ureditev načrtovati celovite omilitvene ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom izvedbe posega v prostor oziroma sočasno z njo;

– omilitveni ukrepi se lahko izvajajo etapno v skladu s potrjeno strokovno podlago, pri čemer mora biti ves čas izvajanja zagotovljena njihova celovitost. Po izvedbi omilitvenih ukrepov se v prikazu stanja prostora prikaže nova poplavna območja, karte poplavne nevarnosti ter karte razredov poplavne nevarnosti;

– na poplavnem območju, za katero razredi poplavne nevarnosti še niso bili določeni, so dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda;

– ne glede na določbe tega odstavka so na poplavnem območju dopustni posegi v prostor in dejavnosti, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda, ter posegi in dejavnosti, ki jih dopuščajo predpisi o vodah, pod pogoji, ki jih določajo ti predpisi.

(6) Na območjih velike požarne ogroženosti gozdov se ne načrtujejo dejavnosti ali prostorske ureditve, ki bi pomenile dodatno tveganje za življenje ljudi ter za materialne dobrine in naravo.

(7) Na območju tveganj zaradi industrijskih nesreč se prostorske ureditve načrtuje tako, da se preprečujejo verižne nesreče, preprečuje, zmanjšuje ali zadržuje prenos začetih izrednih dogodkov, zmanjšujejo posledice v primeru nesreč in omogoči uspešno ukrepanje v okviru zaščite in reševanja z zagotavljanjem ustreznih odmikov med dejavnostmi oziroma objekti.

103. člen

(varstvo pred požarom)

(1) Zagotovijo se viri vode za zadostno oskrbo z vodo za gašenje ter površine ob objektih za evakuacijo ljudi, ustrezne pretoke in tlak vode v omrežju. Na območjih brez hidrantnega omrežja in na območjih, kjer pretoki na omrežju ne zagotavljajo ustrezne preskrbe s požarno vodo, izvajalec gospodarske javne službe za oskrbo z vodo zagotovi požarne bazene in druge ustrezne ureditve.

(2) Za preprečitev širjenja požara na sosednje objekte se pri projektiranju zagotovijo potrebni odmiki in protipožarne ločitve od parcelnih mej in med objekti. Na območjih velike požarne ogroženosti gozdov se praviloma ne načrtujejo dejavnosti ali prostorske ureditve, ki bi pomenile dodatno tveganje za življenje ljudi ter za materialne dobrine in naravo.

(3) Pri graditvi objektov in pri urejanju prostora se upošteva prostorske, gradbene in druge tehnične predpise, ki urejajo varstvo pred požarom. Pogoje za varen umik ljudi ter za gašenje in reševanje je treba zagotoviti z odmiki in požarnimi ločitvami od parcelnih mej in med objekti, intervencijskimi potmi, dostopi, dovozi in delovnimi površinami za intervencijska vozila, viri za zadostno oskrbo z vodo za gašenje ter s površinami ob objektih za evakuacijo ljudi. Na območjih brez hidrantnega omrežja in na območjih kjer pretoki na omrežju ne zagotavljajo ustrezne preskrbe s požarno vodo, izvajalec gospodarske javne službe za oskrbo z vodo zagotovi požarne bazene in druge ustrezne ureditve. Dostopne in dovozne poti ter postavitve in delovne površine za gasilska vozila morajo ustrezati standardu SIST DIN 14090. Na območjih velike požarne ogroženosti gozdov se ne načrtujejo dejavnosti ali prostorske ureditve, ki bi pomenile dodatno tveganje za življenje ljudi ter za materialne dobrine in naravo.

104. člen

(spremljanje stanja okolja in drugi ukrepi za zagotavljanje zdravja ljudi)

(1) Občina skladno s predpisi zagotovi spremljanje stanja okolja za tiste kazalce, navedene v okoljskem poročilu (Ipsum, d.o.o., marec 2010 in Eranthis, Presoja vplivov na okolje, Maja Divjak Malavašič, s. p., september 2018), pri katerih ni na voljo podatkov iz državnega monitoringa.

(2) Za varovanje zdravja ljudi pred vplivi iz okolja je pri posegih v prostor potrebno upoštevati naslednje skupne pogoje:

– za večino prebivalstva je treba zagotoviti oskrbo s kakovostno pitno vodo;

– varovati je treba kmetijska zemljišča za oskrbo prebivalstva s kakovostno hrano;

– zagotavljati je treba primeren delež otroških igrišč, zelenih površin, površin za urbano vrtnarjenje, površin za šport in rekreacijo za zdrav življenjski slog ter primerne dostopnosti do njih s peš ali kolesarskimi potmi.

(3) Spremljati je potrebno stanje okolja, pri čemer se uporabijo naslednji kazalci:

– površina posegov v kmetijska zemljišča,

– število individualnih kurišč in način ogrevanja le-teh,

– delež prebivalcev, ki komunalno odpadno vodo odvaja na ustrezen način,

– delež prebivalcev, ki se s pitno vodo oskrbuje preko javnega vodovoda,

– količino porabljene pitne vode,

– kakovost pitne vode na vodnih virih,

– poraba električne energije na prebivalca namenjene javni razsvetljavi,

– število in lokacije zavezancev za prve meritve emisij v zrak,

– število in lokacije zavezancev za prve meritve hrupa,

– PLDP na državnih merilnih mestih na cestah, ki vodijo skozi občino,

– površino namenske rabe prostora na vodovarstvenih območjih,

– površino stanovanjskih območij in število objektov z varovanimi prostori, izpostavljenih prekomernemu hrupu zaradi prometa,

– površino nepozidanih stavbnih površin na PNRP za območja SS in IG.

3.8 **Podrobnejši pip za posamezne podrobnejše namenske rabe prostora**

105. člen

(ureditve za območja posameznih podrobnejših namenskih rab)

Podrobnejši prostorski izvedbeni pogoji veljajo za vse posamezne sklope podrobnejše namenske rabe na celotnem območju občine, razen če ni s posebnimi PIP za posamezno enoto urejanja prostora določeno drugače.

106. člen

(podrobnejši PIP za območja stanovanj)

(1) Podrobnejši PIP za urbano stanovanjsko pozidavo raznolike tipologije (SSo):

SSo – urbana stanovanjska pozidava raznolike tipologije
Merila in pogoji: Pri načrtovanju v okviru OPPN na teh območjih se smiselno upoštevajo PIP za SSs in/ali SSv in/ali SSn. Določitev, katere od teh treh PNR se uveljavi v konkretni EUP in kakšno naj bo površinsko razmerje znotraj EUP med njimi, je predpisana s posebnimi PIP za posamezno EUP. Če to razmerje v EUP ni določeno, se vsako od predpisanih PNR načrtuje v deležu vsaj 20 % celotne EUP.

(2) Podrobnejši PIP za urbano prostostoječo stanovanjsko pozidavo (SSs):

SSs – urbana prostostoječa stanovanjska pozidava		
1 Območje namenske rabe: **S – OBMOČJA STANOVANJ** namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: **SS – stanovanjske površine** namenjene bivanju brez dejavnosti ali s spremljajočimi dejavnostmi, tudi za občasno ali stalno bivanje ostarelih, otrok, študentov in drugih socialnih skupin.		
2a Območje podrobneje prikazane podrobnejše namenske rabe: **SSs – urbana prostostoječa stanovanjska pozidava**		
3 Tipologija zazidave: eno ali dvostanovanjska prostostoječa hiša		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: do 0,50	FI: do 0,75
5 Dopustne dejavnosti: Poleg bivanja so dovoljene tudi poslovne dejavnosti, trgovina ter storitvene dejavnosti (razen vzdrževanja in popravila motornih vozil) in druge dejavnosti, ki ne generirajo tovornega niti večjega osebnega prometa. Pri tem morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji: – dovolj velika gradbena parcela, ki zagotavlja potrebne površine za normalno funkcioniranje objekta vključno z zadostnimi parkirnimi površinami (vendar ne več kot 8 parkirnih mest) za potrebe objekta – stanovalcev, zaposlenih in obiskovalcev; – neposredna navezanost na prometno infrastrukturo; – brez bistveno povečanih negativnih vplivov na bivanje in bivalno okolje (povečana stopnja hrupa in drugih emisij) glede na obstoječe obremenitve; – urbanistična oziroma prostorska in okoljska utemeljitev v projektni dokumentaciji, ki je obvezna za vse dejavnosti razen bivanja; – dejavnosti so dovoljene v pritličju objektov. Izjemoma so dejavnosti dovoljene tudi v preostalih delih objekta, če gre za dejavnosti, kot so pisarne, osebne storitve, ambulanta, trgovina na drobno, izobraževanje, varstvo otrok, varstveni center in podobno. Površina prostorov za dejavnost v eni stavbi znaša do 80 m^2 uporabnih površin. V stanovanjskih stavbah se dopušča še urejanje turističnih nastanitvenih prostorov – apartmajev pod pogojem, da prevladujoča raba stavbe ostane stanovanjska.		
6 Dopustni objekti: stanovanjske stavbe, nestanovanjske stavbe, gradbeno inženirski objekti, pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka.		
7 Dopustne gradnje: Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje objektov. Odstranitve objektov in delov objektov, če se s tem ne poruši stavbni red, če je odstranitev potrebna zaradi gradnje GJI oziroma urejanja javnih površin in če je predvidena rekultivacija.		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: Upoštevajo se določila 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka, poleg tega pa še: **Gabariti:** – tlorisni gabariti: v osnovi podolgovat tloris, razlika med osnovnima stranicama je od 1:1,2 do 1:2,0; dovoljeno je dodajanje in odvzemanje volumnov na osnovni podolgovat tloris (L, T ipd. oblike), razen v naseljih in na objektih tradicionalne (avtohtone) tipologije gradnje, pri čemer višina dodanega dela ne sme presegati slemena osnovnega objekta in njegova površina ne sme presegati 50 % tlorisne površine osnovnega objekta; stolpiči, zaobljeni ali večkotni izzidki niso dopustni; – višinski gabarit: na ravnem terenu je dovoljena tudi popolnoma ali delno vkopana klet. Na ravnem terenu je v primeru popolnoma vkopane kleti etažnost objektov do K+P+1, v primeru delno vkopane kleti pa do K+P+M. Na nagnjenem terenu mora biti klet vsaj delno vkopana, dovoljena etažnost je do K+P+M; – kolenčni zid objekta s klasično dvokapno ali večkapno streho je največ 0,8 m oziroma do največ 1,2 m vendar je v tem primeru fasada poudarjeno horizontalno členjena. Odstopanja so dopustna v skladu s tretjim odstavkom 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka. **Streha:** – dopustne so dvokapne in enokapne strehe ter dvokapne strehe z delnim ali polnim čopom, pri katerih mora dolžina slemena znašati vsaj eno tretjino strešine. Ravne strehe in štirikapnice so dopustne, če so značilne v EUP ali če so skladne z določili 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka; smer slemena je vzporedna z daljšo stranico; – naklon dvokapnih in enokapnih streh je od 35° do 45°, naklon enokapnih streh nad sodobno oblikovanimi objekti in nad pomožnimi objekti pa je nizek – do največ 20°; – dopustno je kombiniranje dvokapnih streh z ravnimi strehami, predvsem v primeru pokritih teras, vetrolovov, zimskih vrtov, nadstreškov ter drugih nižjih dozidav, vendar ne na območjih tradicionalne tipologije; – dopustna so strešna okna;		

– na strehah z nakloni od 30° dalje so dopustne tudi enokapne (pravokotne oziroma dvignjene) frčade, lahko pa tudi dvokapne frčade z enakim naklonom kot osnovna streha. Strehe in odprtine vseh frčad na eni strehi se oblikujejo enako. Na eni strešini so lahko največ tri frčade; – kritina je opečne barve, dovoljena je tudi siva, temno siva in temno rjava barva, usklajeno s kakovostnimi oziroma prevladujočimi objekti na območju. Kritina ne sme biti trajno bleščeča, niti trapezna ali valovita pločevina. **Fasade:** – oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad, strukturiranje in postavitev fasadnih odprtin in oblikovanje drugih fasadnih elementov so enostavni. S prizidki se zagotovi skladnost celovite podobe objekta; – na območjih urbane in suburbane tipologije gradnje se dovoli sodobne oblikovne pristope (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov), posebej v kombinaciji z ravnimi ali enokapnimi strehami; pri lesenih fasadah se uporablja rezan les, polkrožna bruna niso dopustna.
9 Druga merila in pogoji: oblikovanje pomožnih objektov se prilagodi oblikovanju osnovnih objektov in določilom členov 73 do 76, ki določajo pogoje za pomožne objekte.

(3) Podrobnejši PIP za urbano strnjeno stanovanjsko pozidavo (SSn):

SSn – urbana strnjena stanovanjska pozidava		
1 Območje namenske rabe: **S – OBMOČJA STANOVANJ**, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: **SS – stanovanjske površine**, ki so namenjene bivanju brez dejavnosti ali s spremljajočimi dejavnostmi, tudi za občasno ali stalno bivanje ostarelih, otrok, študentov in drugih socialnih skupin.		
2a Območje podrobneje prikazane podrobnejše namenske rabe: **SSn – urbana strnjena stanovanjska pozidava**		
3 Tipologija zazidave: hiše v nizu, vrstne hiše		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: do 0,50	FI: do 1,00
5 Dopustne dejavnosti: kot pri SSs, z izjemo, da so dovoljene površine prostorov za dejavnost do 30 m^2.		
6 Dopustni objekti: kot pri SSs.		
7 Dopustne gradnje: Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje objektov. Odstranitev objektov in delov objektov, če se s tem ne poruši stavbni red, če je odstranitev potrebna zaradi gradnje GJI oziroma urejanja javnih površin. Upoštevajo se pogoji: – dozidave so dovoljene na fasadi, ki je obrnjena na zasebni vrt, ki ne meji na javni prostor in ne presega gradbene linije, v primeru končnega objekta v nizu in ob upoštevanju DIP ter splošnih pogojev glede odmikov; – dozidave na fasadi, ki je obrnjena proti javnemu prostoru, so dovoljene, če se skladnost obuličnega fasadnega niza s tem ne poslabša in ne presega gradbene linije; – nadzidave so dovoljene, če se uredijo po celotnem nizu, vrsti; prenove: zagotoviti se skladno prenovo niza, vrste oziroma medsebojno usklajenost posamičnih prenov v nizu.		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: Upoštevajo se določila 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka, poleg tega pa še: – obvezna je poenotenost osnovnih gabaritov, stavbnega pohištva, streh in fasad osnovnih in pomožnih objektov v nizih, dovoli se barvna raznovrstnost, ki je skladna z barvno študijo, ki je del projektne dokumentacije. **Gabariti:** – tlorisni gabariti: v osnovi podolgovat tloris, dopustno je dodajanje in odvzemanje volumnov na osnovni podolgovat tloris glede na določila o dovoljenih dozidavah za SSn; – višinski gabarit: na ravnem terenu je dovoljena tudi popolnoma ali delno vkopana klet. Na ravnem terenu je v primeru popolnoma vkopane kleti etažnost objektov do K+P+1+M, v primeru delno vkopane kleti pa do K+P+1. Na nagnjenem terenu mora biti klet vsaj delno vkopana, dovoljena etažnost je do K+P+M; – kolenčni zid objekta s klasično dvokapno streho je visok do 0,8 m oziroma do največ 1,2 m, vendar je v tem primeru fasada poudarjeno horizontalno členjena. Odstopanja so dopustna v skladu s tretjim odstavkom 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka. **Strehe:** – dopustne so dvokapne, enokapne in ravne strehe ter dvokapne strehe z delnim ali polnim čopom; – naklon dvokapnih in enokapnih streh je od 35° do 45°; naklon enokapnih streh nad sodobno oblikovanimi objekti in nad pomožnimi objekti je nizek, do največ 20°; – dopustno je kombiniranje dvokapnih streh z ravnimi strehami, predvsem v primeru pokritih teras, vetrolovov, zimskih vrtov in drugih dozidav; – dopustna so strešna okna, enokapne frčade, lahko pa tudi dvokapne frčade z enakim naklonom kot osnovna streha, ob pogoju, da osnovna streha ostaja enaka drugim v nizu, in da so vse frčade v nizu poenoteno oblikovane; – na strešinah je dopustna namestitev sončnih zbiralnikov, vendar ti ne smejo segati nad sleme strehe; – kritina celotnega niza je enotna in je opečne, sive, temno sive ali temno rjave barve, usklajena s kakovostnimi oziroma prevladujočimi objekti na območju. Kritina ne sme biti trapezna ali valovita pločevina, niti trajno bleščeča. **Fasade:** – oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad ter strukturiranje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov naj bodo enostavni. S prizidki se zagotovi skladnost celotne podobe objekta in niza; – dovoli in spodbuja se uvajanje sodobnih oblikovnih pristopov (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov).		

(4) Podrobnejši PIP za urbano večstanovanjsko pozidavo (SSv):

SSv – urbana večstanovanjska pozidava		
1 Območje namenske rabe: **S – OBMOČJA STANOVANJ**, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: **SS – stanovanjske površine**, ki so namenjene bivanju brez dejavnosti ali s spremljajočimi dejavnostmi, tudi za občasno ali stalno bivanje ostarelih, otrok, študentov in drugih socialnih skupin.		
2a Območje podrobneje prikazane podrobnejše namenske rabe: **SSv – urbana večstanovanjska pozidava**		
3 Tipologija zazidave: večstanovanjska prostostoječa hiša, vila blok, bloki, bloki v nizih, karejih ipd.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: do 0,50 FI: do 2,00	FI je lahko večji v primeru večjega števila podzemnih etaž, če ni drugih omejitev in če je v posebnih PIP za EUP določena višja etažnost
5 Dopustne dejavnosti: kot pri SSs, pri čemer se bivanje uredi v vseh etažah, dejavnosti, ki generirajo obiskovalce, pa le v pritličjih objektov. Dopustno je odstopanje: površina prostorov za dejavnost lahko znaša do 100 m^2 uporabnih površin v eni stavbi oziroma vhodu, ob pogoju, da se za potrebe zaposlenih in obiskovalcev uredijo dodatna parkirišča na skupnih funkcionalnih površinah objekta ali v kletnih etažah.		
6 Dopustni objekti: kot pri SSs.		
7 Dopustne gradnje: kot pri SSs.		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: Upoštevajo se določila 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka, poleg tega pa še: **Gabariti:** – tlorisni gabariti: večstanovanjska prostostoječa hiša, vila blok in blok: podolgovat ali kvadraten tloris, lahko tudi druge oblike, npr. L, T ipd. Dopustno je dodajanje in odvzemanje volumnov na osnovni tloris. Dovoli se združevanje blokov v nize in kareje; – višinski gabarit: do K+P+4 (odvisno od višin sosednjih objektov); – kleti so popolnoma vkopane; – kolenčni zid objekta s klasično dvokapno ali večkapno streho je visok do 0,8 m oziroma do največ 1,2 m, vendar je v tem primeru fasada poudarjeno horizontalno členjena. Odstopanja so dopustna v skladu s tretjim odstavkom 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka. **Streha:** – dopustne so dvokapne, enokapne, večkapne in ravne strehe ter dvokapne strehe z delnim ali polnim čopom; – naklon dvokapnih, enokapnih in večkapnih streh je do 40° (odvisno od naklonov okoliških objektov); naklon streh pomožnih objektov pa je nizek – do največ 20°; – dovoljeno je kombiniranje eno- in dvokapnih streh z ravnimi strehami, predvsem v primeru pokritih teras, vetrolovov, zimskih vrtov ipd., dovoljeni so strešna okna, strešne terase ipd.; – na strešinah je dovoljena namestitev sončnih sprejemnikov, vendar ti ne smejo segati nad sleme strehe; – dovoljena je kritina v črni, sivi, temni sivi, opečni in temno rjavi barvi, usklajena s kakovostnimi oziroma prevladujočimi objekti na območju. Kritina ne smejo biti trajno bleščeča. Kritina nad osnovno streho celotne stavbe oziroma niza stavb je enotna, kritina frčad, teras ipd. pa je lahko drugačna, vendar usklajena z osnovno kritino objekta oziroma niza. **Fasade:** – oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad ter strukturiranje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov naj bodo enostavni in skladni po celi fasadi oziroma nizu; – zagotovi se sodobno oblikovanje fasad (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov, uporaba izrazitejših fasadnih barv kot poudarkov).		
9 Druga merila in pogoji: Zagotavlja se parkovne in športne površine, ki zavzemajo najmanj 20 % območja. Niso dovoljene neorganizirane gradnje objektov in ureditev, ki zadovoljujejo le potrebe posameznih stanovalcev. V primeru zamenjave stavbnega pohištva, balkonskih ograj, montaže senčil ipd. so novi elementi enotni po celotnem stanovanjskem objektu. Zasteklitve ali zapiranja balkonov in lož, postavitve satelitskih anten, klima naprav itd. se izvedejo v skladu z idejnim načrtom, potrjenim s strani skupnosti lastnikov in avtorja projekta večstanovanjskega objekta. Dovoljena je izvedba nadstrešnic za avtomobile v nizu, kot en objekt. Dopustne so ravne, enokapne ali dvokapne strehe nizkih naklonov do 6 stopinj.		

(5) Podrobnejši PIP za urbano večstanovanjsko pozidavo za posebne namene (SBv):

SBv – urbana večstanovanjska pozidava za posebne namene		
1 Območje namenske rabe: **S – OBMOČJA STANOVANJ**, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: SB-stanovanjske površine za posebne namene, ki so namenjene za občasno ali stalno bivanje ostarelih, otrok, študentov in drugih socialnih skupin ter spremljajočim dejavnostim.		
2a Območje podrobneje prikazane podrobnejše namenske rabe: **SBv – urbana večstanovanjska pozidava za posebne namene**		
3 Tipologija zazidave: tri in večstanovanjska prostostoječa hiša, vila blok, bloki, bloki v nizih, kareji.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: do 0,50 FI: do 1,50	FI je lahko večji v primeru večjega števila kletnih etaž, če ni drugih omejitev in če je v posebnih PIP za EUP določena višja etažnost

5 Dopustne dejavnosti: poleg bivanja so dopustne spremljajoče dejavnosti in sicer zdravstvo in socialno varstvo, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti, gostinstvo in turizem, ter druge dejavnosti, ob pogojih: – dovolj velika gradbena parcela, ki zagotavlja potrebne površine za normalno funkcioniranje dejavnosti vključno z zadostnimi parkirnimi površinami; – neposredna navezanost na prometno infrastrukturo; – dejavnosti bistveno ne bodo povečale negativnih vplivov na bivanje in bivalno okolje (stopnja hrupa in drugih emisij) glede na obstoječe obremenitve.
6 Dopustni objekti: kot pri SSs.
7 Dopustne gradnje: kot pri SSv.
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot pri SSv, velja pa še: zagotovi se usklajeno oblikovanje kompleksa, vendar naj imajo objekti specifičnih namembnosti in simbolnih pomenov (npr. kapela) lasten arhitekturni izraz.
9 Druga merila in pogoji: kot pri SSv

(6) Podrobnejši PIP za podeželska naselja s kmetijami in stanovanjskimi hišami (SKs):

SKs – površine podeželskega naselja s kmetijami in stanovanjskimi hišami		
1 Območje namenske rabe: **S – OBMOČJA STANOVANJ**, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: SK – površine podeželskega naselja, ki so namenjene površinam kmetij z dopolnilnimi in drugimi dovoljenimi dejavnostmi in bivanju.		
2a Območje podrobneje prikazane podrobnejše namenske rabe: **SKs – površine podeželskega naselja, mešano kmetije in stanovanjske hiše**		
3 Tipologija zazidave: enostanovanjske prostostoječe stavbe, v naseljih z vplivi trške arhitekture izjemoma tudi dvostanovanjske stavbe, kmetijski objekti: hlevi, kašče, skednji, kozolci ipd., tudi zidanice in spremljajoči objekti v okviru podeželskega naselja.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: do 0,50	FI: do 0,80
5 Dopustne dejavnosti: Poleg bivanja in kmetijstva so dopustne tudi dejavnosti: gostinstvo in turizem, turizem na kmetiji oziroma na podeželju, manjša obrt oziroma proizvodnja kot dopolnilna dejavnost na kmetiji, trgovina ter storitvene dejavnosti, skladiščenje glede na dopustne dejavnosti, poslovne dejavnosti in druge dejavnosti, ki ne generirajo tovornega niti večjega osebnega prometa. Pri tem morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji: – dovolj velika gradbena parcela, ki zagotavlja potrebne površine za normalno funkcioniranje objekta vključno z zadostnimi parkirnimi površinami za potrebe objekta – stanovalcev, zaposlenih in obiskovalcev; – neposredna navezanost na prometno infrastrukturo; – brez bistveno povečanih negativnih vplivov na bivanje in bivalno okolje (povečana stopnja hrupa in drugih emisij) glede na obstoječe obremenitve; – urbanistična oziroma prostorska in okoljska utemeljitev, ki je obvezna za vse dejavnosti razen bivanja; – storitvene dejavnosti so dovoljene v pritličju objektov. Površina prostorov za dejavnost znaša do 120 m^2 uporabnih površin na območju ene domačije oziroma kmetijskega gospodarstva, razen za turizem na kmetiji, pri katerem površine za dejavnost niso omejene. Dovoljene so spremembe namembnosti objektov pod pogojem, da je nova namembnost v skladu z namensko rabo tega območja. V stanovanjskih stavbah se dopušča še urejanje turističnih nastanitvenih prostorov – turizem na kmetiji kot dopolnilna dejavnost.		
6 Dopustni objekti: kot pri SSs.		
7 Dopustne gradnje: kot pri SSs.		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: Upoštevajo se določila 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka, poleg tega pa še: **a) Stanovanjske stavbe:** **Lokacija:** – vzporedno ali pravokotno na gradbeno linijo. Če ta ni določena v grafičnem delu, se povzame iz stanja na terenu. Glavno fasado se postavi ob javni prostor naselja. **Gabariti:** – tlorisni gabariti: podolgovat tloris (do 10,0 m širine oziroma do 16 m dolžine), razmerje med osnovnima stranicama je od 1:1,3 do 1:2; dopustno je odstopanje, če gre za rekonstrukcijo obstoječih objektov v povezavi s 132. členom; – dovoljeno je dodajanje in odvzemanje volumnov na osnovni podolgovat tloris, pri čemer višina dodanega dela ne sme presegati slemena osnovnega objekta in njegova površina ne sme presegati 30 % tlorisne površine osnovnega objekta; stolpiči, zaobljeni ali večkotni prizidki in izzidki niso dopustni; – višinski gabarit: v primeru popolnoma vkopane kleti je največja dovoljena etažnost do K+P+1, v primeru delno vkopane kleti pa do K+P+M; – kolenčni zid objekta s klasično dvokapno ali štirikapno streho je visok do 0,8 m oziroma največ 1,2 m, vendar je v tem primeru fasada poudarjeno horizontalno členjena. Odstopanja so dopustna v skladu s tretjim odstavkom 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka. **Streha:** – dopustne so simetrične dvokapne strehe ter dvokapne strehe z delnim ali polnim čopom, pri kateri mora dolžina slemena znašati vsaj eno tretjino strešine, smer slemena je vzporedna z daljšo stranico objekta; – dopustno je kombiniranje dvokapnih streh z ravnimi strehami, predvsem v primeru pokritih teras, vetrolovov, zimskih vrtov, nadstreškov ter drugih nižjih dozidav; – naklon streh je od 35° do 45°; – dopustna so strešna okna, če je višinski gabarit objekta več kot pritlična etaža; – frčade so praviloma locirane kot poudarek nad vhodom, njihov položaj pa mora biti usklajen s celotno kompozicijo fasade. Odprtina in streha vseh frčad na eni strehi se oblikuje enako. Na eni strešini so lahko največ tri frčade;		

– na strešinah je dovoljena namestitev sončnih sprejemnikov, vendar ti ne smejo segati nad sleme strehe. Postavljajo se na manj izpostavljeno strešino, ki ne leži ob gradbeni liniji;
– kritina je opečne barve, dovoljena je tudi siva, temno siva in temno rjava barva, usklajeno s kakovostnimi oziroma prevladujočimi objekti na območju. Kritina ne sme biti trajno bleščeča, niti trapezna ali valovita pločevina.
Fasade:
– oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad, strukturiranje in postavitev fasadnih odprtin in oblikovanje drugih fasadnih elementov se uskladijo s kakovostnimi oziroma prevladujočimi obstoječimi objekti (tradicionalnimi, suburbanimi). S prizidki se zagotovi skladnost celotne podobe objekta določene s tem odlokom;
– fasade so lahko horizontalno in vertikalno členjene;
– v naseljih tradicionalne tipologije se uporablja tradicionalno oblikovanje in materiale. Na novih objektih se dovoli tudi sodobne materiale in oblikovne pristope (enostavnejše členitve fasad);
– fasade so lahko delno tudi lesene in obložene s kamnom, vendar po tradicionalnem zgledu;
– pri lesenih fasadah se uporablja rezan les, polkrožna bruna niso dovoljena.
b) Gospodarske stavbe:
Lokacija in gabariti:
– vzporedno ali pravokotno na stanovanjski objekt, pri čemer so mogoča odstopanja v primeru, da je zaradi nagiba terena ali lege GJI to nemogoče;
– objekti na parceli se lahko sestavljajo v nize ali okoli dvorišč, če je taka postavitev značilna za naselje in če gre za vrstni tip organizacije dvorišča;
– tlorisni gabariti: v osnovi podolgovat tloris, razlika med osnovnima stranicama je od 1:1,4 do 1:2, največ dolžine 20 m, dovoljeno je dodajanje in odvzemanje volumnov na osnovni podolgovat tloris;
– višinski gabarit: etažnost objektov do K+P +1, vendar ne višji od stanovanjskega objekta. Pri določanju višine stavb se poleg predpisanih dovoljenih višin upošteva tudi vertikalni gabarit kakovostnega oziroma prevladujočega tipa obstoječih objektov, da nove stavbe ne izstopajo iz silhuete naselja (da niso višje, lahko pa so nižje); kolenčni zid, razen na tradicionalno zasnovanih objektih je do največ 0,8 m;
– izjemoma se dovolijo gospodarski objekti večjih tlorisnih in višinskih gabaritov, ko je to nujno zaradi funkcioniranja kmetije ali tradicionalne zasnove, kadar objekt ni vidno izpostavljen oziroma je dobro zakrit s terenom in vegetacijo. Dovoljena so tudi odstopanja, če so potrebna zaradi tehnoloških zahtev dejavnosti ali prilagoditve zahtevam nove zakonodaje in če so v projektni dokumentaciji posebej utemeljena na podlagi prostorskih preveritev, ki so priloga projektni dokumentaciji.
Streha:
– dovoljene so klasične simetrične dvokapne strehe z naklonom skladnim s stanovanjskim objektom oziroma tradicionalno tipologijo. Zunaj območij strnjenih tradicionalnih delov naselij so dopustne tudi ravne strehe in enokapne strehe z nižjim naklonom do 20°. Nižji naklon se dopusti tudi za objekte velikih dimenzij, če je to usklajeno s stanovanjskim ter drugimi objekti na domačiji oziroma v neposredni bližini. Smer slemena je vzporedna z daljšo stranico objekta;
– čopi so dovoljeni, kjer so avtohtoni oziroma prevladujoči;
– na strešinah so dovoljene enokapne frčade za vnašanje sena in namestitev sončnih sprejemnikov, vendar ti ne smejo segati nad sleme strehe;
– kritina je enaka kritini na celotnem gospodarstvu.
Fasade:
– oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad, strukturiranje in postavitev fasadnih odprtin in oblikovanje drugih fasadnih elementov se uskladijo s tradicionalnimi gospodarskimi objekti. S prizidki se zagotovi skladnost celotne podobe objekta, določene s tem odlokom;
– oblikovanje in uporaba materialov na fasadah upoštevata značilnosti tradicionalne arhitekture;
– zatrepi gospodarskih objektov se obijejo s širšimi vertikalno postavljenimi deskami oziroma v temnejši fasadni barvi;
– pri lesenih fasadah se uporablja rezan les; polkrožna bruna niso dovoljena.
c) Druge stavbe:
Druge stavbe za dejavnosti (razen rastlinjakov ipd.) so po vertikalnih in horizontalnih gabaritih, oblikovanju streh in fasad usklajene s stanovanjskimi in gospodarskimi objekti. Pri tem se pri objektih večjih dimenzij upoštevajo pogoji za gospodarske objekte, pri drugih pa za stanovanjske. Pri drugih objektih na gradbeni parceli (nadstreški, garaže, pergole, zimski vrtovi ipd.), so dopustne ravne strehe, enokapne strehe nizkih naklonov do 6 stopinj ali dvokapne strehe z nakloni, usklajenimi z osnovno stavbo ali pa nizkih naklonov do 6 stopinj. Za oblikovanje objektov za gostinstvo in turizem se uporabljajo pogoji za oblikovanje stanovanjskih ali gospodarskih objektov. Vsi drugi objekti na gradbeni parceli in pomožni objekti so usklajeni z osnovno stavbo glede gabaritov, streh in fasad, vendar so manjši in nižji od nje.

(7) Podrobnejši PIP za območja kmetij (SKk):

SKk – območja kmetij	
1 Območje namenske rabe: **S – OBMOČJA STANOVANJ**, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.	
2 Območje podrobnejše namenske rabe: SK – površine podeželskega naselja, ki so namenjene površinam kmetij z dopolnilnimi dejavnostmi in bivanju, območje kmetij zunaj naselij.	
2a Območje podrobneje prikazane podrobnejše namenske rabe: **SKk – območja kmetij**	
3 Tipologija zazidave: enostanovanjska prostostoječa stavba v okviru kmetije, kmetijski objekti: hlevi, kašče, skednji, kozolci ipd.	
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: do 0,60; dovolijo se odstopanja (do faktorja pozidanosti največ 50 %) na območju kmetij, kjer je tako strnjena gradnja tradicionalna. FI: do 1,00
5 Dopustne dejavnosti: kmetijstvo ter dopustne dejavnosti kot pri SKs.	
6 Dopustni objekti: kot pri SKs.	

7 Dopustne gradnje: kot pri SKs.
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot pri SKs, velja pa še: – tlorisni gabariti gospodarskih objektov so: v osnovi podolgovat tloris, razmerje med osnovnima stranicama je od 1:1,4 do 1:2, največ dolžine 24 m; – izjemoma so dopustni objekti večjih tlorisnih in višinskih gabaritov, če je to nujno zaradi funkcioniranja kmetije, tehnoloških zahtev (npr. silosi, objekti za spravilo mehanizacije ali drugi objekti), kadar objekt ni na območju tradicionalne tipologije gradnje, ni vidno izpostavljen v značilnih vedutah na naselje ali pogledih v naselju in se ne povečajo vplivi na bivalno okolje ali jih je mogoče omiliti (predvsem sodobne tehnologije reje, pa tudi omilitve z vegetacijo, ograjami ipd.). Pri teh objektih so dopustni manjši nakloni streh, če se s tem zagotovi večja prostorska skladnost; vse to se dokaže s prostorsko preveritvijo v okviru priprave DGD; – objekti v okviru kmetije so oblikovno poenoteni (enotna kritina, kompatibilne barve fasad idr.). Na robovih območij proti kmetijskim površinam se zasadi avtohtono drevje in sadno drevje na visokih podlagah.

(8) Podrobnejši PIP za površine počitniških hiš (SP):

SP – površine počitniških hiš		
1 Območje namenske rabe: S – OBMOČJA STANOVANJ, ki so namenjena občasnemu bivanju.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: SP – površine počitniških hiš.		
3 Tipologija zazidave: enostanovanjske prostostoječe stavbe, tudi spremljajoči objekti v okviru počitniškega naselja.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: do 0,50	FI: do 0,80
5 Dopustne dejavnosti: občasno bivanje, ne dovoli se stalno bivanje.		
6 Dopustni objekti: kot pri SSs.		
7 Dopustne gradnje: kot pri SSs.		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: Upoštevajo se določila 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka, poleg tega pa še: **a) Počitniške stavbe:** **Gabariti:** – tlorisni gabariti: v osnovi podolgovat tloris (od 5 m do 8 m širine oziroma do 15 m dolžine), razmerje med osnovnima stranicama je od 1:1,5 do 1:2; – v tradicionalnih naseljih in na tradicionalno grajenih objektih v mešanih naseljih razmerje med višino (nevkopani deli objekta do vrha kolenčnega zidu) in dolžino na vzdolžnih fasadah ne sme biti manjše od 1:1,5; – višinski gabarit: na nagnjenem terenu mora biti klet vsaj delno vkopana, višina objekta je do K+P. Na ravnem terenu mora biti klet popolnoma vkopana, višina objekta je do K+P+M. Pri določanju višine stavb se poleg predpisanih dovoljenih višin upošteva tudi vertikalni gabarit kakovostnega oziroma prevladujočega tipa obstoječih objektov, da nove stavbe ne izstopajo iz silhuete naselja (da niso višje) in da ustrezno izkoriščajo terenske danosti; – kolenčni zid je največ 0,6 m. **Streha:** – dopustne so klasične simetrične dvokapne strehe, smer slemena je vzporedna z daljšo stranico objekta; – dopustna so strešna okna, enokapne (pravokotne oziroma dvignjene) frčade, lahko pa tudi dvokapne frčade z enakim naklonom kot osnovna streha. Odprtina in streha vseh frčad na eni strehi se oblikuje enako. Na eni strešini je lahko največ ena frčada; – dovoljena je kritina v opečni in temno rjavi barvi, glede na prevladujoč tip kritine v naselju pa tudi v sivi in temno sivi barvi. Kritina ne sme biti trajno bleščeča, niti trapezna ali valovita pločevina. **Fasade:** – oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad, strukturiranje in postavitev fasadnih odprtin in oblikovanje drugih fasadnih elementov se uskladijo s tradicionalnimi objekti; – fasade so lahko horizontalno in vertikalno členjene, odprtine so pokončne oblike. **b) Druge stavbe:** Vsi drugi objekti na gradbeni parceli in pomožni objekti se uskladijo z osnovno stavbo glede gabaritov, streh in fasad, vendar so manjši in nižji od nje. Pri drugih objektih na gradbeni parceli (nadstreški, garaže, pergole, zimski vrtovi ipd.), so dopustne ravne, enokapne ali dvokapne strehe nizkih naklonov do 6 stopinj.		

107. člen

(podrobnejši PIP za območja centralnih dejavnosti)

(1) Podrobnejši PIP za osrednja območja centralnih dejavnosti – zgodovinsko jedro Metlike (CUh):

CUh – zgodovinsko jedro Metlike		
1 Območje namenske rabe: C – Območja centralnih dejavnosti v jedrih naselij, ki so namenjena oskrbnim, storitvenim in družbenim dejavnostim ter bivanju.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: CUh – Osrednja območja centralnih dejavnosti, območje historičnega jedra, kjer gre pretežno za prepletanje trgovskih, oskrbnih, storitvenih, upravnih, socialnih, zdravstvenih, vzgojnih, izobraževalnih, kulturnih, verskih in podobnih dejavnosti ter bivanje.		
3 Tipologija zazidave: Objekti v nizu ali prostostoječe hiše, objekti srednje velikosti (predvsem javnega značaja).		
4 Dopustna izraba prostora:	FZ: največ 1,00,	FI: ni omejitve
5 Dopustne dejavnosti: Poleg bivanja so dopustne dejavnosti: trgovina, storitvene dejavnosti, gostinstvo, turizem, poslovne dejavnosti, dejavnosti javne uprave, izobraževanje, zdravstvo, socialno varstvo, kulturne, razvedrilne, verske, rekreacijske, športne dejavnosti in druge podobne dejavnosti. Upoštevajo se pogoji: – pri starih stanovanjskih stavbah, ki so bile v celoti spremenjene v poslovno ali drugo namembnost, je ob prenovi obvezno vzpostaviti najmanj eno stanovanje, če to omogoča velikost objekta;		

– sprememba obstoječe stanovanjske namembnosti več etažnih objektov je dovoljena pod pogojem, da se v objektu ohranja vsaj eno stanovanje (ki ni v pritličju) in v skladu z dopustnimi dejavnostmi v okviru določene PNR; – dovoljena je prenova neizrabljenih podstrešij v stanovanjske namene; – v primerih, ko sta v stavbi poslovna in stanovanjska raba, se stanovanjska raba vedno umešča v isto ali višjo etažo objekta kot poslovna dejavnost.
6 Dopustni objekti: kot pri SSs
7 Dopustne gradnje: Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje objektov. Odstranitev objektov in delov objektov, če se s tem ne poruši stavbni red, če je odstranitev potrebna zaradi gradnje GJI oziroma urejanja javnih površin in če se z novogradnjo nadomesti obstoječ nekakovosten objekt.
8 Merila in pogoji za oblikovanje: Upoštevajo se določila 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka, poleg tega pa še: **Gabariti:** – ni dovoljeno posegati v prostor prek obstoječih horizontalnih in vertikalnih gabaritov. Pri določanju višine novega slemena se obvezno upošteva silhueto naselja, tako da novi objekti ne izstopajo iz celotne podobe jedra; – pri določanju gradbene mase se upoštevajo mere in razmerja istih dejavnikov na tem območju ali v okviru stavbnega otoka; – v celotnem območju urejanja ni dovoljeno postavljati novih dominant v prostoru. **Streha:** – naklon znaša od 38° do 50°, kritina pa je opečni zareznik ali bobrovec. Dovoljena je bakrena ali druga ustrezna barvna pločevina za prekrivanje nizkih naklonov frčad ipd.; – pri določanju naklona in kritine strehe ter smeri slemena se upoštevajo obstoječi kakovostni objekti na območju EUP; – na posamičnih dominantnih objektih ali zaključenih celotah objektov (npr. cerkev) je dovoljen drugačen naklon strehe in kritina z bakreno ali drugo pločevino ustrezne barve. **Oblikovanje fasad, materiali:** – pri obdelavi fasad historičnih objektov se uporablja izvorne materiale, pri morebitnih novih fasadah pa materiale, ki so skladni z okolico (po možnosti avtohtona gradiva: belokranjski kamen, apneni ometi). Ohranjajo se obstoječi dekorativni elementi, če ti niso prisotni, se fasada ustrezno oblikuje v sodobnem duhu, v skladu z objekti znotraj EUP. Novi materiali (les, jeklo, steklo in umetni kamen) ne smejo predstavljati prevladujočega elementa na fasadi; – fasade historičnih objektov se prenovijo v skladu s smernicami službe za varstvo kulturne dediščine in tako, da se ohranijo fasadna členitev, razmestitev in velikost odprtin ter barve in materiali.
9 Druga merila in pogoji: – za vse večje posege na območju jedra je treba pridobiti celovite prostorske preveritve v variantah oziroma z javnimi natečaji; – urbana oprema je predmet posebnega izbora na podlagi kataloga mestne opreme; pri postavitvi in oblikovanju se upoštevajo urbanistično arhitektonske in krajinske značilnosti prostora; – namestitev zabojnikov za odpadke na za to označena mesta ne sme razvrednotiti spomeniško-varstvenih in drugih kvalitet prostora; – dovoljeni so reklamni izveski in zložljivi senčniki, oblikovani skladno s stavbo, na katero so nameščeni. Minimalna svetla višina do izveskov oziroma senčnikov, ki segajo v ulični prostor je 2,5 m, širina pa ne sme presegati polovice širine pločnika; – plakatiranje je dovoljeno na posebnih, za ta namen oblikovanih stebrih in panojih ter na posebej rezerviranih mestih.

(2) Podrobnejši PIP za osrednja območja centralnih dejavnosti – jedra naselij (CU):

CU – osrednja območja centralnih dejavnosti – jedra naselij	
1 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena.	
2 Faktor izrabe in faktor zazidanosti na gradbeni parceli:	FZ in Fi: obstoječe, dovoljeno je zmanjšanje ali povečanje v skladu z drugimi določili tega odloka
3 Dopustne dejavnosti: trgovina, storitvene dejavnosti, gostinstvo in turizem, poslovne dejavnosti, dejavnosti javne uprave, zaščite in reševanja, izobraževanja, zdravstva in socialnega varstva, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti ter podobne dejavnosti. Prevladujejo centralne dejavnosti, dopustno je bivanje. Če je v stavbi poslovna in stanovanjska raba, se nova stanovanja umeščajo v isto ali višjo etažo kot poslovna dejavnost.	
4 Dopustni objekti: nestanovanjski objekti, stanovanjski objekti, gradbeno inženirski objekti.	
5 Dopustne gradnje: skladno z 67. členom (splošni PIP o vrstah dopustnih gradenj) tega odloka. Dopustne so tudi odstranitve objektov ali delov objektov, če se s tem ne poruši stavbni red, če je odstranitev potrebna zaradi gradnje GJI oziroma urejanja javnih površin ali če je predvidena nadomestna gradnja oziroma gradnja novega objekta na mestu odstranjenega objekta.	
6 Merila in pogoji za oblikovanje: upoštevajo se določila 68. člena (lega objektov) in 69. člena (splošni PIP o velikosti in oblikovanju objektov) tega odloka, poleg tega pa še: **Lokacija in gabariti:** – gabariti niso poenoteno predpisani, vendar pa je treba zagotavljati skladno podobo strukture jedra, s tlorisnimi in vertikalnimi gabariti pa se je na robnih predelih prilagoditi pogojem, ki veljajo za stična območja, posebej če mejijo na stanovanjska območja z drobno strukturo; – pri umeščanju stavb v prostor se upoštevajo gradbene linije ob javnem prostoru in vertikalni gabarit kakovostnega oziroma prevladujočega tipa obstoječih stavb; – pri določanju višine slemen novih in prenovljenih stavb se upošteva silhueta naselja, tako da novi objekti ne izstopajo iz celotne podobe jedra; ob javnih površinah pa se upošteva tudi linija napuščev. **Streha** – dopustne so dvokapne, enokapne in ravne ter večkapne strehe; dopustno je kombiniranje dvokapnih ter enokapnih streh z ravnimi strehami; – pri določanju naklona strehe in kritine (material, barva) ter smeri slemena se upoštevajo obstoječi kakovostni objekti na območju EUP oziroma v bližini; – zagotavlja se skladna podoba streh, na robnih predelih pa se prilagoditi pogojem, ki veljajo za stična območja, posebej če mejijo na stanovanjska območja;	

– na posamičnih dominantnih objektih ali zaključenih celotah objektov javnega značaja sta dopustna drugačna naklon strehe in kritina, – dopustni so strešna okna, strešne terase, frčade in drugi elementi, če se zagotovi skladna podoba streh. **Fasade** Nove fasade se oblikujejo tako, da se upoštevajo fasadna členitev, razmestitev in velikost odprtin ter barve in materiali, ki so skladni z okolico (predvsem kamen, ometi, les), pri obdelavi fasad historičnih objektov pa se uporabljajo predvsem izvorni materiali. Ohranjajo se obstoječi dekorativni elementi, če pa teh ni, se fasada oblikuje v sodobnem duhu in v skladu z objekti znotraj EUP oziroma v bližini. Fasade historičnih objektov se prenovijo v skladu s smernicami službe za varstvo kulturne dediščine.
7 Druga merila in pogoji: – dopustna je namestitev urbane opreme, ki se oblikuje ob upoštevanju urbanistično arhitektonskih in krajinskih značilnosti; zabojniki za odpadke se postavljajo na za to označena in urejena mesta; – reklamni izveski in nadstreški morajo biti oblikovani skladno s stavbo, na katero so nameščeni; – plakatiranje je dopustno na posebnih, za ta namen urejenih mestih; – zagotovijo se parkovne in druge odprte površine, ki dopolnjujejo funkcionalnost in ambientalne značilnosti območja; – dopustna je gradnja bencinskih servisov če to ni v neskladju z drugimi določili tega odloka.

(3) Podrobnejši PIP za območja centralnih dejavnosti (CD):

CD – območja centralnih dejavnosti		
1 Območje namenske rabe: C – Območja centralnih dejavnosti, ki so namenjena oskrbnim, storitvenim in družbenim dejavnostim ter bivanju.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: CD – druga območja centralnih dejavnosti, kjer prevladuje določena dejavnost, z manjšim deležem stanovanj.		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,60	FI: največ 2,00
5 Dopustne dejavnosti: Poleg bivanja so dopustne tudi dejavnosti: trgovina ter storitvene dejavnosti, gostinstvo in turizem, poslovne dejavnosti, dejavnosti javne uprave, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti ter druge podobne dejavnosti, ki nimajo škodljivih posledic na bivalno okolje.		
6 Dopustni objekti: nestanovanjske stavbe, v katerih so dopustni stanovanjski deli, gradbeno inženirski objekti ter pomožni in začasni objekti, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka.		
7 Dopustne gradnje: Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje in odstranitev objektov.		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: Upoštevajo se določila 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka, poleg tega pa še: **Lokacija in gabariti:** – tlorisni in vertikalni gabariti niso poenoteno predpisani, vendar pa je treba poleg splošnih določil tega odloka upoštevati še, da se objekti s tlorisnimi in vertikalnimi gabariti prilagodijo pogojem, ki veljajo za območja, na katere mejijo območja CD, posebej če mejijo na stanovanjska območja; – v mestnem prostoru se dovoli združevanje objektov v nize, kareje; – pri umeščanju teh stavb v prostor se upošteva gradbene linije ob javnem mestnem prostoru, vertikalni gabarit kakovostnega oziroma prevladujočega tipa obstoječih objektov, da nove stavbe ne izstopajo iz silhuete območja (da niso višje ali bistveno nižje). To ne velja za stavbe, ki se gradijo kot izraziti prostorski poudarki oziroma če je v EUP to posebej določeno. **Streha:** – dovoljene so enokapne in ravne strehe. Dvokapne in večkapne strehe so dopustne na objektih manjših tlorisnih in višinskih gabaritov dvokapne strehe z delnim ali polnim čopom; – dovoljeno je kombiniranje eno-, dvo- in večkapnih streh z ravnimi strehami; – dovoljeni so strešna okna, strešne terase, frčade ipd.; – dovoljena je namestitev sončnih sprejemnikov tako, da ne segajo nad sleme strehe; – dovoljena je kritina v črni, sivi, temni sivi, opečni in temno rjavi barvi, usklajeno s prevladujočo na območju. Kritina ne sme biti trajno bleščeča. **Fasade:** – oblikovanje, horizontalna in vertikalna členitev fasad ter strukturiranje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov so enostavni in poenoteni na celi fasadi, nizu, kareju oziroma območju; – zagotovi se sodobno oblikovanje fasad (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov, uporaba izrazitejših fasadnih barv kot poudarkov ipd.); – glavni vhod v javno stavbo se, če stoji ob pomembnem mestnem prostoru, oblikuje na glavni fasadi; ta se oblikuje mestotvorno.		
9 Druga merila in pogoji: Zagotavljajo se parkovne, športne ali druge zelene površine, ki zavzemajo najmanj 15 % območja.		

(4) Podrobnejši PIP za območja dejavnosti izobraževanja, vzgoje in športa ter zdravstva (CDi, CDz):

CDi – dejavnosti izobraževanja, vzgoje in športa **CDz** – zdravstvo
1 Območje namenske rabe: C – Območja centralnih dejavnosti, ki so namenjena oskrbnim, storitvenim in družbenim dejavnostim ter bivanju.
2 Območje podrobnejše namenske rabe: CD – druga območja centralnih dejavnosti, kjer prevladuje določena dejavnost, z manjšim deležem stanovanj.

2a Območje podrobneje prikazane podrobnejše namenske rabe: **CDi – dejavnosti izobraževanja, vzgoje in športa, CDz – zdravstvo**		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,80	FI: največ 1,50
5 Dopustne dejavnosti: Izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti, poleg tega pa tudi kompatibilne spremljajoče dejavnosti, kot so trgovina in storitvene dejavnosti, gostinstvo in turizem, če služijo potrebam osnovne dejavnosti vzgoje in izobraževanja.		
6 Dopustni objekti: kot pri SSs.		
7 Dopustne gradnje: kot pri CD.		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot pri CD, velja pa še: – območja kompleksov se oblikujejo prepoznavno, kot posebni poudarki v prostoru in točke identifikacije; – za gradnjo novih objektov, večjih preureditev in dozidav je obvezna pridobitev rešitev z javnim urbanistično-arhitekturnim natečajem oziroma pridobitev prostorskih preveritev z izdelavo variantnih rešitev.		
9 Druga merila in pogoji: kot pri CD		

(5) Podrobnejši PIP za območja verskih objektov s pripadajočimi ureditvami (CDv):

CDv – verski objekti s pripadajočimi ureditvami		
1 Območje namenske rabe: kot pri CD.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: CD – druga območja centralnih dejavnosti, kjer prevladuje določena dejavnost, z manjšim deležem stanovanj.		
2a Območje podrobneje prikazane podrobnejše namenske rabe: **CDv – verski objekti s pripadajočimi ureditvami**		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,80	FI: največ 1,50
5 Dopustne dejavnosti: Dejavnosti verskih organizacij ter spremljajoče dejavnosti in bivanje.		
6 Dopustni objekti: kot pri SSs.		
7 Dopustne gradnje: kot pri CD.		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot pri CD, velja pa še: – za verske objekte se obvezno upoštevajo usmeritve v zvezi z varstvom kulturne dediščine; – za stanovanjske objekte veljajo določila SSs.		
9 Druga merila in pogoji: Upoštevajo se predpisi o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja.		

(6) Podrobnejši PIP za območja obrti, trgovskih, oskrbnih, poslovno-storitvenih, gostinskih dejavnosti (CDo):

CDo – obrt, trgovske, oskrbne, poslovno-storitvene, gostinske dejavnosti		
1 Območje namenske rabe: kot pri CD		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: CD – druga območja centralnih dejavnosti, kjer prevladuje določena dejavnost, z manjšim deležem stanovanj.		
2a Območje podrobneje prikazane podrobnejše namenske rabe: **CDo – trgovske, oskrbne, poslovno-storitvene, gostinske dejavnosti, obrt**		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,80	FI: največ 2,0
5 Dopustne dejavnosti: proizvodna obrt, žage, trgovina ter storitvene dejavnosti, poslovne dejavnosti, gostinstvo in turizem ter sorodne dejavnosti, v kombinaciji z bivanjem.		
6 Dopustni objekti: kot pri CD.		
7 Dopustne gradnje: kot pri CD.		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot pri CD.		
9 Druga merila in pogoji: zagotavlja se parkovne ali druge zelene površine, ki zavzemajo najmanj 20 % območja.		

108. člen

(podrobnejši PIP za območja proizvodnih dejavnosti)

(1) Podrobnejši PIP za območja za industrijo (IP):

IP – površine za industrijo		
1 Območje namenske rabe: I – območja proizvodnih dejavnosti, ki so pretežno namenjena industrijskim, proizvodnim in spremljajočim storitvenim ter servisnim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: IP – površine za industrijo.		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,70	FI: največ 1,50
5 Dopustne dejavnosti: proizvodne (predelovalne in druge) dejavnosti ter z njimi povezane spremljajoče dejavnosti, oskrba z energijo, trgovina ter storitvene dejavnosti, promet in skladiščenje, gostinstvo in turizem, poslovne dejavnosti, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti.		
6 Dopustni objekti: nestanovanjski objekti, gradbeno inženirski objekti, pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka.		
7 Dopustne gradnje: Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje in odstranitev objektov.		

8 Merila in pogoji za oblikovanje: upoštevajo se določila 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka, poleg tega pa še: **Lokacija in gabariti:** – poslovno upravne, administrativne, prodajne ipd. dejavnosti se organizirajo ob javnem prostoru in so vidno ter simbolno ločene od proizvodnega dela. Po merilu, gostoti, oblikovanju in rastru javnih komunikacij so usklajeni s preostalo pozidavo širšega prostora. Proizvodne in druge stavbe so v notranjosti kompleksov; – tlorisni gabariti: niso predpisani oziroma se upoštevajo določila za posamezno EUP; – dovoli se združevanje objektov v nize, kareje; – višinski gabariti: pri umeščanju objektov v prostor se upošteva vertikalni gabarit kakovostnega oziroma prevladujočega tipa obstoječih objektov, nove stavbe ne smejo izstopati iz silhuete območja. To ne velja za stavbe, ki so zaradi funkcionalnih zahtev izrazito višje (tovarniški dimniki, silosi ipd.). Ti objekti se oblikujejo kot kakovostno in prepoznavno oblikovani prostorski poudarki oziroma točke identifikacije; – objekti v ozadju kompleksa so nižji od glavnih stavb (ob javnem prostoru). Dovoljene so izjeme zaradi funkcionalnih zahtev dejavnosti; – objekti in ureditve se prilagajajo reliefu v skladu s splošnimi pogoji tega odloka. **Streha:** – strehe, razen na upravnih objektih ipd., so v enem kompleksu poenotene; – za objekte večjih dimenzij se priporočajo ravne, žagaste, lahko pa tudi ločne in enokapne strehe nižjega naklona; – dovoljena je namestitev sončnih sprejemnikov; – dovoljena je kritina v sivi, temni sivi, opečni, temno rjavi ali temno zeleni barvi. Kritina ne sme biti trajno bleščeča. **Fasade:** – horizontalna in vertikalna členitev fasad ter oblikovanje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov sta enostavna in poenotena na celotni fasadi, nizu, kareju oziroma območju; – zagotovi se sodobno oblikovanje fasad (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov, uporaba izrazitejših fasadnih barv kot poudarkov); – fasade stavb, ki mejijo na javni mestni prostor, se oblikujejo kot glavne in mestotvorne fasade, z njihovim oblikovanjem se zagotavljajo kakovostni ambienti.
9 Druga merila in pogoji: Zagotavlja se parkovne ali druge zelene površine, ki zavzemajo najmanj 10 % območja. Spodbuja se vzdržna (trajnostna) raba naravnih virov, energetsko varčna gradnja ter izvedba in namestitev naprav za rabo obnovljivih virov energije, za zbiranje in uporabo padavinske vode, za kompostiranje biološko razgradljivih odpadkov. Parcelna mreža in shema pozidave na območju urejanja se zasnujejo v obliki razmeroma pravilne (po možnosti) ortogonalne mreže, ki se prilagodi obstoječim reliefnim posebnostim in omrežju cest.

(2) Podrobnejši PIP za gospodarske cone (IG):

IG – gospodarske cone		
1 Območje namenske rabe: I – območja proizvodnih dejavnosti, ki so pretežno namenjena industrijskim, proizvodnim in obrtnim ter spremljajočim storitvenim ter servisnim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: IG – gospodarske cone Več funkcionalne gospodarske cone, ki so namenjene obrtnim, skladiščnim, prometnim, trgovskim, poslovnim, proizvodnim in spremljajočim dejavnostim.		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,70	FI: največ 2,0
5 Dopustne dejavnosti: kot pri IP		
6 Dopustni objekti: kot pri IP		
7 Dopustne gradnje: kot pri IP		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot pri IP, velja pa še: – na območju gospodarske cone se urejajo oblikovno poenoteni sklopi različnih tipov industrijskih in obrtnih ter servisnih in storitvenih objektov; – omrežje javnih komunikacij (cest, pločnikov, kolesarskih stez, lahko z drevoredi in urbano opremo) mora biti enostavno in čitljivo, na smiselnih mestih opremljeno z javnimi odprtimi prostori in dobro označeno; – parcelna mreža in shema pozidave na območju urejanja se zasnujejo v obliki razmeroma pravilne (po možnosti) ortogonalne mreže, ki se prilagodi obstoječim reliefnim posebnostim.		
9 Druga merila in pogoji: kot pri IP; Na območjih, na katerih zaradi zatečenega stanja npr. strnjena tipologija gradnje oziroma pozidanosti parcele ni mogoče izpolniti pogoja glede dopustnega FZ so dopustna odstopanja, če je samo na ta način mogoče zagotoviti funkcionalnost in izpolnjevanje bistvenih zahtev.		

(3) Podrobnejši PIP za kmetijsko proizvodnjo (IK):

IK – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo		
1 Območje namenske rabe: I – območja proizvodnih dejavnosti – kmetijska proizvodnja.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: IK – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo Kmetijske stavbe za intenzivno pridelavo rastlin ali rejo živali (objekti v sklopu farm, rastlinjaki, hlevi, ribogojnice ipd.), za razrez in predelavo lesa s skladiščnimi, tehnološkimi in drugimi spremljajočimi objekti in napravami, ter druge dopolnilne dejavnosti na kmetiji.		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,70	FI: največ 1,50
5 Dopustne dejavnosti: kmetijstvo ter dejavnosti, ki so vezane na kmetijstvo in gozdarstvo: proizvodne (predelovalne) dejavnosti, žage (razrez lesa) trgovina, storitvene dejavnosti, promet in skladiščenje.		

6 Dopustni objekti: nestanovanjski objekti, od tega kmetijske stavbe za intenzivno pridelavo rastlin ali rejo živali (objekti v sklopu farm, rastlinjaki, hlevi, ribogojnice ipd.), žage (sušilnice, decimirnice, pokrita in odprta skladišča, kotlovnice za kogeneracijo na lesno biomaso, silosi za žagovino, proizvodni objekti ipd.) in gradbeno inženirski objekti ter pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka.
7 Dopustne gradnje: kot pri IP.
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot pri SKs (določila, ki veljajo za gospodarske stavbe, druge stavbe in pomožne objekte). Dovolijo se tudi večji objekti od predpisanih, če je to podrejeno funkciji objekta.
9 Druga merila in pogoji: kot pri IP.

109. člen

(podrobnejši PIP za območja posebnih dejavnosti)

Podrobnejši PIP za območja za turizem (BT)

BT – površine za turizem		
1 Območje namenske rabe: B – posebna območja, ki so namenjena posebnim dejavnostim, kot so območja za turizem, sejmišča in prireditveni prostori, športni centri in podobno.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: BT – površine za turizem: gostinski objekti, hoteli, bungalovi, apartmaji in drugi objekti za nastanitev ter objekti za potrebe turizma v povezavi s športom in rekreacijo (kamp, planinski, lovski, gozdarski dom idr.), vinske kleti, kmečki turizem.		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena, prilagodi se oblikovnim značilnostim objektov na območju, v katerega se umešča.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,50	FI: največ 1,50
5 Dopustne dejavnosti: gostinstvo in turizem ter spremljajoče dejavnosti kot trgovina, storitvene dejavnosti, kulturne, razvedrilne, rekreacijske, športne dejavnosti in podobno ter bivanje, če gre za potrebe lastnikov ali upravljavcev dopustnih dejavnosti oziroma objektov, ter vinski turizem in kmečki turizem.		
6 Dopustni objekti: stanovanjski in nestanovanjski objekti, gradbeno inženirski objekti, pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka.		
7 Dopustne gradnje: kot pri CD		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: upoštevajo se določila 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka, poleg tega pa še: **Gabariti:** – tlorisni in vertikalni gabariti niso poenoteno predpisani, vendar pa je treba poleg splošnih določil tega odloka upoštevati še, da se nadzemni deli objektov s tlorisnimi in vertikalnimi gabariti prilagodijo pogojem, ki veljajo za območja, na katere mejijo območja BT, posebej če mejijo na stanovanjska in vinogradniška območja; – tudi objekti v ruralnem prostoru so lahko sodobno arhitekturno oblikovani, če predstavljajo kakovosten in prepoznaven poudarek v prostoru in če to ni v nasprotju z določili posamezne EUP. **Streha:** – dopustijo se strehe, usklajene s kakovostnimi obstoječimi objekti v širšem prostoru. Dovolijo se odstopanja in novosti, če se s tem doseže novo urbanistično-arhitekturno kakovost, kar se utemelji v projektni dokumentaciji; – kritina je opečna, dovoljena je tudi siva, temno siva in temno rjava barva, usklajeno s kakovostnimi oziroma prevladujočimi objekti na območju. Kritina ne sme biti trapezna ali valovita pločevina, niti trajno bleščeča; – dopuščena so strešna okna, enokapne (pravokotne oziroma dvignjene) frčade, lahko pa tudi dvokapne dvignjene frčade z enakim naklonom kot osnovna streha. Odprtina in streha vseh frčad na eni strehi se oblikuje enako, v primeru tradicionalno oblikovanih objektov se jih locira nad vhodom v objekt. Dovolijo se tudi drugi svetlobni elementi. **Fasade:** – horizontalna ter vertikalna členitev fasad ter oblikovanje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov je enostavno in poenoteno na celotni fasadi oziroma na vseh objektih v kompleksu; – dovolijo se odstopanja, če so potrebna zaradi tehnoloških zahtev dejavnosti ali prilagoditve zahtevam nove zakonodaje. Pri gabaritih in oblikovanju posameznih dislociranih objektov (lovski, gozdarski, planinski domovi), ki se urejajo zunaj naselij, se upoštevajo merila in pogoji za oblikovanje za namensko rabo SKs.		
9 Druga merila in pogoji: zagotavlja se parkovne, športne ali druge zelene površine s površino najmanj 20 % območja BT.		

110. člen

(podrobnejši PIP za zelene površine)

(1) Podrobnejši PIP za površine za oddih, rekreacijo in šport (ZS):

ZS – površine za oddih, rekreacijo in šport
1 Namenska raba: površine za rekreacijo in šport, namenjene preživljanju prostega časa na prostem, predvsem rekreaciji in športu.
2 Dopustna stopnja izkoriščenosti za gradnjo: gradbeno parcelo objektov, ki dopolnjujejo rekreacijske in športne površine (ZS) je dovoljeno pozidati v razmerje 80 % pozidanih: 20 % nepozidanih površin gradbene parcele.
3 Dopustni objekti: dopustni so objekti za športne in rekreacijske dejavnosti. Dopustni so pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka, poleg tega pa še: zabaviščni parki, čolnarna, dostop do vode ter začasni objekti (paviljoni, stojnice), namestitev klopi, ureditev počivališč ter postavitev objektov in naprav za opazovanje narave. Dovoljena je gradnja objektov in naprav GJI in gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov. Če služijo dejavnostim na področju oddiha, rekreacije in športa, so dovoljeni tudi gostilne, točilnice, manjše okrepčevalnice, garderobe, sanitarije in podobno (ki služijo obiskovalcem in zaposlenim na območju). Površina prostorov za dejavnost znaša do 60 m².

4 Dopustne gradnje in druga dela: Na območjih niso dopustne spremljajoče rabe, ki zahtevajo večje spremembe prostorskih značilnosti območja, zlasti večja zemeljska dela, trajno izgubo večjega deleža naravnih prvin in javne dostopnosti. Travnata ali peščena igrišča se lahko uredijo na naravno ravnem prostoru oziroma na prostoru, ki ga je možno primerno urediti (zravnati, samo delno nasuti, urediti in sanirati brežine) brez večjih zemeljskih del. Ureditve, ki zahtevajo trajnejše posege, se lahko izvedejo le na za to predvidenih površinah. V bližini stanovanjskih sosesk so dopustne tudi trim steze, sprehajalne peš poti, konjeniške poti, kolesarske poti, učne poti. Gradnja baznih postaj mobilne telefonije in drugih objektov za brezžični prenos signalov ni dopustna razen na obstoječih objektih pod pogojem, da niso vizualno izpostavljene.
5 Drugi pogoji: ureditve, objekti, naprave in ograje se na celotnem kompleksu oblikovno poenotijo ter smiselno uskladijo z zunanjimi ureditvami stičnih območij. Na poplavnih območjih gradnja stavb ni dopustna, prav tako ne spreminjanje kote terena. Izjema so začasni objekti, kot so pomoli, klopi in označbe, če se za njih pridobi vodno in naravovarstveno soglasje. Na priobalnih zemljiščih so dopustni objekti v skladu z vodnim soglasjem.

(2) Podrobnejši PIP za površine za oddih, rekreacijo in šport ob vodi (ZSk):

ZSk – površine za oddih, rekreacijo in šport ob vodi
1 Namenska raba: površine za rekreacijo in šport, namenjene preživljanju prostega časa na prostem v obvodnem prostoru vodotokov, predvsem kopanju v naravi in dostopom do vode, tudi vstopno izstopnim mestom za plovbo.
2 Dopustni objekti: privezi za čolne, dostopi do vode, klopi ter objekti in naprave za opazovanje narave. Dovoljena je gradnja objektov in naprav za potrebe GJI in gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov. Dovoljeni so pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka. Na poplavnih območjih gradnja objektov ni dopustna. Izjema so začasni objekti, kot so pomoli, klopi in označbe, če se za njih pridobi vodno in naravovarstveno soglasje. Na priobalnih zemljiščih so dopustni objekti v skladu z vodnim soglasjem. Na poplavnih območjih nista dopustni gradnja stavb in spreminjanje kote terena.
3 Dopustne gradnje in druga dela: ureditev tabornih prostorov in šotorišč z mobilnimi ali stalnimi sanitarnimi enotami ter lesenimi zasloni, dostopov do vode, vstopno izstopnih mest za plovbo, začasnih travnatih parkirišč, postavitev ekoloških otokov, razen če PIP za EUP določa drugače. Dovoljeno je urejanje peš poti, konjeniških in kolesarskih poti – po trasah obstoječih poti. Na poplavnih območjih taborni prostori in šotorišča ter ekološki otoki niso dovoljeni.
4 Drugi pogoji: spremembe reliefa, ki bi zmanjševale retenzijsko sposobnost vodotoka, niso dopustne v 5 m pasu ob vodotokih 2. reda ter 15 m pasu ob Kolpi na območjih naselij ter v 40 m pasu ob Kolpi zunaj območij naselij. Parkirišča se na teh območjih ne urejajo. Ni dopustno posegati oziroma vznemirjati ribe na drstiščih rib in v bližnje bregove. Dela, ki lahko vplivajo na kakovost vode in vodni režim, se morajo načrtovati in opraviti zunaj drstnih dob ribjih vrst, ki poseljujejo vodni prostor. Zaradi izjemnih naravovarstvenih vrednosti obvodnega prostora je treba vse posege uskladiti s pristojno službo za varstvo narave in upravljanje z vodami ter z zavodom za ribištvo.

(3) Podrobnejši PIP za parke (ZP):

ZP – parki
1 Namenska raba: parki kot urejena območja odprtega prostora v naselju, ki so namenjeni preživljanju prostega časa.
2 Dopustni objekti: dopustni so pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka, poleg tega pa še: paviljoni, stojnice, ureditev počivališč ter postavitev objektov in naprav za opazovanje narave ter druge primerne urbane opreme. Če služijo dejavnostim v okviru preživljanja prostega časa, so dovoljeni tudi: gostilne in točilnice, sanitarni prostori, ki služijo obiskovalcem in zaposlenim na območju, površina prostorov za dejavnost do 40 m^2. Dovoljena je gradnja GJI. Dovoljena je tudi gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov.
3 Dopustne gradnje in druga dela: kot pri ZS.
4 Drugi pogoji: kot pri ZS.

(4) Podrobnejši PIP za površine za druge zelene površine (ZD):

ZD – druge urejene zelene površine
1 Namenska raba: zeleni pasovi z zaščitno oziroma drugo funkcijo (obcestne zelenice, ločevalni zeleni pasovi, zelene bariere).
2 Dopustni objekti: dopustni so pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka, poleg tega pa še: ureditev počivališč, postavitev objektov in naprav za opazovanje narave ter primerne urbane opreme. Dopustna je gradnja GJI in drugih gradbeno-inženirskih objektov.
3 Drugi pogoji: ureditve, objekti, naprave in ograje se na celotnem kompleksu oblikovno poenotijo ter smiselno uskladijo z zunanjimi ureditvami stičnih območij. Na poplavnih območjih nista dopustni gradnja stavb in spreminjanje kote terena.

(5) Podrobnejši PIP za površine za zelene obvodne površine (ZDo):

ZDo – zelene obvodne površine
1 Namenska raba: zeleni pasovi ob vodotokih kot javno dostopne površine, ki skupaj z vodotokom ustvarjajo prostorsko in funkcionalno celoto in so namenjene preživljanju prostega časa ter drugim dejavnostim, vezanim na rabo površinskih voda.
2 Dopustni objekti: dopustni so pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka ter primerna urbana oprema. Na poplavnih območjih nista dopustni gradnja stavb in spreminjanje kote terena.
3 Dopustne gradnje in druga dela: kot pri ZS in VC.
4 Drugi pogoji: kot pri ZS in VC.

(6) Podrobnejši PIP za površine za pokopališča (ZK):

ZK – pokopališča
1 Namenska raba: površine za pokopališča so namenjene za pokopališča in spremljajoče objekte.
2 Dopustni objekti: pokopališča, stavbe za opravljanje verskih obredov, pokopališke stavbe in spremljajoči servisni objekti; Dopustni so pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka, poleg tega pa še ureditev počivališč, stojnice ter druga primerna urbana oprema.

Če služijo potrebam pokopališča, so dopustni tudi: – manjše trgovske stavbe (kot sestavni del dejavnosti na območju) in stavbe za druge storitvene dejavnosti ter sanitarni prostori, ki služijo obiskovalcem in zaposlenim na območju. Površina prostorov za dejavnost do 60 m^2; – gradnja gradbeno-inženirskih objektov.
3 Dopustne gradnje in druga dela: skladno s splošnimi PIP o vrstah dopustnih gradenj in drugih del
4 Merila in pogoji za oblikovanje objektov: kot pri CDv.
5 Drugi pogoji: kot pri ZS.

111. člen

(podrobnejši PIP za površine GJI)

(1) Podrobnejši PIP za površine za površine cest, železnic in drugih prometnih površin (PC, PŽ, PO)

PC – površine cest **PŽ** – površine železnic **PO** – druge prometne površine
1 Dopustne dejavnosti: promet in skladiščenje, od tega kopenski promet in spremljajoče storitvene dejavnosti v kopenskem prometu. Dopustna je tudi trgovina na drobno z lastnimi motornimi gorivi. Na avtobusnih in železniških postajah so dopustne spremljajoče storitvene dejavnosti, trgovina in gostinstvo.
2 Dopustni objekti: stavbe za promet, bencinski servisi, nestanovanjske stavbe, gradbeno inženirski objekti, pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka.
3 Dopustne gradnje in druga dela: skladno s splošnimi PIP o vrstah dopustnih gradenj in drugih del ter postavitev turistične in druge obvestilne signalizacije v skladu s pravilniki, ki to urejajo.
4 Merila in pogoji za oblikovanje: pri oblikovanju objektov in površin se upoštevajo določila 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka, poleg tega pa še: – upoštevanje urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih značilnosti širšega območja; – oblikovna poenotenost, skladnost objektov in naprav.
5 Druga merila in pogoji: Dopustni sta rekonstrukcija obstoječih objektov in postavitev pomožnih objektov ob pridobitvi soglasja upravljavca ceste.

(2) Podrobnejši PIP za površine letališča (PL)

PL – letališča
1 Dopustne dejavnosti: promet in skladiščenje, od tega zračni promet in spremljajoče storitvene dejavnosti v zračnem prometu. Dopustna je tudi trgovina na drobno z lastnimi motornimi gorivi. Na letališču so dopustne spremljajoče dejavnosti storitev in gostinstva.
2 Dopustni objekti: stavbe za promet in izvajanje elektronskih komunikacij, nestanovanjske stavbe, gradbeno inženirski objekti, pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka.
3 Dopustne gradnje: skladno s splošnimi PIP o vrstah dopustnih gradenj in drugih del.
4 Merila in pogoji za oblikovanje: pri oblikovanju objektov in površin se upoštevajo določila 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka, poleg tega pa še: – upoštevanje urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih značilnosti širšega območja letališča; – oblikovna poenotenost, skladnost objektov in naprav na letališču.
5 Druga merila in pogoji: dopustne so tudi začasne ureditve za večje prireditve na prostem vključno z občasnim parkiranjem in šotorjenjem.

(3) Podrobnejši PIP za površine za območja energetske infrastrukture (E)

E – območja energetske infrastrukture
1 Tipologija ureditev: ni enotno opredeljena.
2 Faktor izrabe in faktor zazidanosti: /
3 Dopustne dejavnosti: oskrba z električno energijo, plinom in toploto.
4 Dopustni objekti: – cevovodi, komunikacijska omrežja, elektroenergetski vodi in ostali gradbeno inženirski objekti, pregrade in jezovi, dovodni in odvodni kanali, namakalni in osuševalni sistemi, naftovodi in prenosni plinovodi, prenosni elektroenergetski vodi, distribucijski plinovodi, distribucijski cevovodi za toplo vodo, paro in stisnjen zrak, distribucijski elektroenergetski vodi, energetski objekti; – gradnja proizvodnih objektov glede na dopustne dejavnosti, objektov za skladiščenje, – gradnja nanje vezanih poslovno administrativnih objektov ter spremljajočih objektov in naprav, če so potrebni za osnovno dejavnost; – objekti in naprave za potrebe alternativne oskrbe z energijo, kot so decentralizirani sistemi na podlagi obnovljivih virov energije, sistemi, ki omogočajo proizvodnjo več vrst energije, objekti daljinskega ali skupinskega ogrevanja ali hlajenja ter toplotne črpalke; – pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka.
5 Dopustne gradnje: skladno s splošnimi PIP o vrstah dopustnih gradenj in drugih del.
6 Merila in pogoji za oblikovanje: pri oblikovanju objektov in površin se upoštevajo določila 69. člena tega odloka (velikost in oblikovanje objektov), poleg tega pa še: – upoštevanje urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih značilnosti širšega območja; – oblikovna poenotenost, skladnost objektov in naprav.

(4) Podrobnejši PIP za površine za območja okoljske infrastrukture (O)

O – območja okoljske infrastrukture
1 Dopustne dejavnosti: oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja.
2 Dopustni objekti: cevovodi, komunikacijski vodi, elektroenergetski vodi, objekti ravnanja z odpadki, ostali gradbeno inženirski objekti, nestanovanjske stavbe, pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka.
3 Dopustne gradnje: skladno s splošnimi PIP o vrstah dopustnih gradenj in drugih del.
4 Merila in pogoji za oblikovanje: pri oblikovanju objektov in površin se upoštevajo določila 69. člena tega odloka (velikost in oblikovanje objektov), poleg tega pa še: – upoštevanje urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih značilnosti širšega območja; – oblikovna poenotenost, skladnost objektov in naprav, – da niso v nasprotju z varstvenimi usmeritvami za varstvo naravnih vrednot in se ne poslabša stanja kvalifikacijskih vrst območij Natura 2000.

112. člen

(podrobnejši PIP za razpršeno poselitev)

(1) Podrobnejši PIP za območja za razpršeno poselitev v vinogradniških območjih (Av):

Av – razpršena poselitev v vinogradniških območjih, stanovanja, kmetije		
1 Območje namenske rabe: A – OBMOČJA RAZPRŠENE POSELITVE		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: Av – razpršena poselitev v vinogradniških območjih		
3 Tipologija zazidave: stanovanjske prostostoječe stavbe, kmetijski objekti: hlevi, kašče, skednji, kozolci ipd., tudi spremljajoči objekti v okviru podeželskega naselja ter vinogradniški objekti in objekti namenjeni turizmu (vinotoči, turistične kmetije).		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: do 0,60	FI: do 0,80
5 Dopustne dejavnosti: poleg bivanja in kmetijstva je dovoljeno tudi gostinstvo in turizem. Ni dovoljeno vnašanje drugih dejavnosti, ki bi spreminjale značaj vinogradniških območij in njihovo namembnost ter negativno vplivale na obstoječo funkcijo območja.		
6 Dopustni objekti: stanovanjske stavbe, nestanovanjske stavbe, pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka.		
7 Dopustne gradnje: kot pri SSs, dopustne pa so še: – gradnja prizidkov na vidno izpostavljenih fasadah objektov ni dovoljena, razen podaljšanje objekta ob pogoju, da mu sledi celovito preoblikovanje objekta (streha, fasada); – odstranitve objektov, če s tem ni ogrožena značilna podoba območja. Površina, s katere je odstranjen objekt, se rekultivira in ureja kot integralni del vinograda, sadovnjaka, dvorišča, prometne površine; – spremembe rabe zidanic, zaradi katerih se ne spremeni velikost in zunanji videz objekta ter ne povečujejo vplivi na okolico, skladno z dopustnimi dejavnostmi (stanovanjske ali turistično – gostinske), če so zagotovljeni dostopnost, parkirna mesta in infrastrukturna opremljenost; – gradnja, rekonstrukcija, prenova objektov, naprav in omrežij GJI, potrebnih za oskrbo teh objektov. Vsi objekti se priključijo na GJI.		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot pri SKs.		

(2) Podrobnejši PIP za zidanice in vinske kleti v vinogradniških območjih (Az):

Az – zidanice in turistični objekti v vinogradniških območjih	
1 Območje namenske rabe: A – OBMOČJA RAZPRŠENE POSELITVE	
2 Območje podrobnejše namenske rabe: Az – površine za zidanice in vinske kleti v vinogradniških območjih	
3 Tipologija zazidave: gospodarske prostostoječe stavbe – zidanice, vinotoči	
4 DIP na gradbeni parceli:	ni opredeljena
5 Dopustne dejavnosti: Dejavnosti, povezane s pridelavo in predelavo grozdja oziroma drugega sadja. Dovoljeno je občasno bivanje ter gostinstvo in turizem v okviru vinotoča.	
6 Dopustni objekti: nestanovanjske kmetijske stavbe z delom za občasno bivanje	
7 Dopustne gradnje: kot pri SSs, dopustne pa so še: – gradnja prizidkov se dovoli le skladno z drugimi pogoji tega odloka, vendar ni dovoljena na vidno izpostavljenih fasadah objektov; – odstranitve objektov, če s tem ni ogrožena značilna podoba območja. Površina, s katere je odstranjen objekt, se rekultivira in ureja kot integralni del vinograda, sadovnjaka, dvorišča, prometne površine; – spremembe rabe zidanic, zaradi katerih se ne spremeni velikost in zunanji videz objekta ter ne povečujejo vplivi na okolico, skladno z dopustnimi dejavnostmi, če so zagotovljeni dostopnost, parkirna mesta in infrastrukturna opremljenost.	
8 Merila in pogoji za oblikovanje: upoštevajo se določila 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) tega odloka, poleg tega pa še: – tlorisni gabarit: 5,0 x 7,0 m z odstopanjem do +,- 10 %, dopustna so odstopanja v primeru rekonstrukcij ob upoštevanju 132. člena. Popolnoma vkopani deli objektov so lahko tudi večji, do velikosti 100 m². Večja odstopanja navzdol se dovolijo pri hramih, pri katerih se dovolijo tradicionalni gabariti in razmerja; – etažnost: gospodarski objekti – zidanice, hisi in hrami so lahko višine K, K+P brez kolenčnega zidu, oziroma K+M, kolenčni zid je lahko največ 1,4 m. Objekti z etažnostjo K imajo ravno streho – pohodno ali ozelenjeno; – vse zidanice so podkletene; – streha je simetrična dvokapnica s slemenom po dolžini objekta, sleme se orientira vzdolžno s pobočjem ali pravokotno nanj, skladno z bližnjimi kakovostnimi oziroma prevladujočimi objekti; – naklon strehe od 40° do 48°. Kritina je opečna ali betonska siva. Izjemoma so dovoljeni čopi, če so v bližnjem območju običajni, frčade niso dovoljene.	

Fasade: – glavna fasada se oblikuje na vzdolžni strani objekta in ima lahko z barvo ali drugim materialom poudarjen vhod (v primeru postavitve objekta prečno na komunikacijo je lahko glavna fasada na prečni, ožji stranici objekta); – objekt je lahko horizontalno in vertikalno členjen, odprtine so pokončne oblike; – fasade so ometane, omet je v svetlih oziroma zemeljskih barvah; razmerja in velikosti fasadnih odprtin na objektu se medsebojno uskladijo. Fasade so lahko delno tudi lesene in kamnite; – zatrepi gospodarskih objektov so leseni – širše, vertikalno postavljene deske; – pri novih objektih se uporabijo tradicionalni materiali obravnavanega območja, posebej na območjih ohranjenih kakovostnih starih objektov; – detajli na objektih so na območjih ohranjenih tradicionalnih objektov tradicionalni in enostavni, npr. opaž napuščev in zatrepov iz širših, vertikalno položenih ravnih desk, podobno ograje plotov, grobi ometi kleti ali coklov, majhni napušči, tlakovanje le na manjših površinah z domačim kamnom ipd.; – pri lesenih objektih se uporabi rezan les; polkrožna bruna se ne dovolijo, les mora biti nebarvan ali temno rjave barve – rdečkasti toni niso dovoljeni; – pri vzdrževalnih delih, adaptacijah, rekonstrukcijah, dozidavah in nadzidavah objektov se ohranja kakovostna razmerja, materiale in detajle, ki so že na objektu. Če se spreminjajo, se jih usklajeno spremeni na celotnem objektu.
9 Druga merila in pogoji: gradnja nove zidanice ali vinske kleti je dovoljena na stavbnem zemljišču oziroma gradbeni parceli, če ima investitor v lasti zemljišče v sklopu funkcionalnega zemljiškega posestva z minimalno površino 30 arov trajnega nasada vinograda oziroma sadovnjaka. Pri novogradnjah na mestu odstranjenih zidanic, zgrajenih pred uveljavitvijo tega odloka, minimalna površina funkcionalnega zemljiškega posestva ne sme biti manjša od 10 arov vinograda ali/in sadovnjaka. Pri rekonstrukcijah obstoječih zidanic se pogoj minimalne površine funkcionalnega zemljiškega posestva ne uporablja. Pogoji za ureditev in sanacijo nedovoljenih gradenj: – za stavbe, ki so bile zgrajene pred uveljavitvijo tega odloka brez gradbenega dovoljenja ali so bile zgrajene oziroma se uporabljajo v nasprotju s pogoji, določenimi z izdanim gradbenim dovoljenjem, je dopustna ureditev in sanacija skladno z določbami tega odloka; – pri pridobitvah gradbenega dovoljenja za nedovoljene gradnje zidanic, zgrajenih najmanj do tretje gradbene faze pred uveljavitvijo tega odloka, minimalna površina funkcionalnega zemljiškega posestva ne sme biti manjša od 10 arov; – če se v postopku projektiranja in določanja sanacijskih ukrepov ugotovi, da bi bila nujna izvedba obsežnih konstrukcijskih sprememb, ki bi bile nesorazmerne glede na relativno majhno odstopanje od podrobnejših PIP za zidanice in vinske kleti v vinogradniških območjih, so dopustne tolerance do 20 % glede pogojev o razmerju stranic objekta, naklonu strehe, maksimalni tlorisni površini frčad, višini kolenčnega zidu, razliki med slemenom osnovne stavbe in slemeni prizidkov in nadstreškov, odmikih in tlorisnem gabaritu. Projektna dokumentacija mora vključevati posebna merila sanacije in integracije stavbe v okolje, vključno s podrobnimi strokovnimi utemeljitvami – tako po merilih prostorskega konteksta kot tudi avtohtonega stavbarstva zidanic v danem vinogradniškem območju. Posebna merila sanacije in integracije stavbe v okolje naj obsegajo vsaj eventualne prilagoditve volumnov in odstranitev v krajini izstopajočih posebnih stavbarskih elementov ter ukrepe sanacije obstoječega stanja v skladu z določbami PIP za zidanice in vinske kleti v vinogradniških območjih (Az), kot jih določa ta odlok.

(3) Podrobnejši PIP za razpršeno poselitev, ki vključuje kmetijske gospodarske objekte (Ag):

Ag – razpršena poselitev, ki vključuje kmetijske gospodarske objekte
1 Tipologija zazidave: kmetijski objekti (kozolci, seniki, čebelnjaki ipd.), dislocirani od kmetij.
2 Dopustne dejavnosti: kmetijstvo – spravilo orodja, kmetijskih pridelkov ter čebelarstvo.
3 Dopustni objekti: nestanovanjske stavbe – kmetijske stavbe, od tega seniki, skednji, kozolci, čebelnjaki, koruznjaki in podobne stavbe za spravilo pridelka ter stavbe za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije (kolnice, lope in podobno)
4 Dopustne gradnje: Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje in odstranitve objektov.
5 Merila in pogoji za oblikovanje: smiselno se upoštevajo podrobnejši PIP za površine kmetij (SKk) za kmetijske stavbe.

(4) Podrobnejši PIP za območja za **razpršeno poselitev, ki vključuje kmetije in stanovanjske hiše (As)**: veljajo določila PIP za podeželska naselja s kmetijami in stanovanjskimi hišami (SKs), razen dopustne izrabe parcele, ki pri As ni omejena.

(5) Podrobnejši PIP za območja za **razpršeno poselitev, ki vključuje kmetije (Ak)**: veljajo določila PIP za območja kmetij (SKk), razen dopustne izrabe parcele, ki pri Ak ni omejena.

113. člen

(podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča)

(1) Podrobnejši PIP za najboljša kmetijska zemljišča (K1):

K1 – najboljša kmetijska zemljišča
1 Namenska raba: območja najboljših kmetijskih zemljišč so namenjena kmetijski pridelavi.
2 Dopustni objekti: pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka, ter objekti, navedeni v 75. in 96. členu tega odloka. Na travnatih kmetijskih zemljiščih na robu gozda in v neposredni bližini vasi je dovoljeno taborjenje brez stalnih ureditev z minimalno ureditvijo v skladu z občinskim predpisom, če to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave ter ni v nasprotju s predpisi o kmetijskih zemljiščih in pod pogoji, da je urejen dostop do tabornega prostora po javnih poteh in da se prostor takoj po končanem taborjenju vzpostavi v prvotno stanje.

3 Dopustne gradnje in druga dela: na območjih najboljših kmetijskih zemljišč so dovoljene: – na travnatih kmetijskih zemljiščih na robu gozda ali v neposredni bližini vasi je dopustno taborjenje brez stalnih ureditev z minimalno ureditvijo v skladu z občinskim predpisom, če to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave in pod pogoji, da je urejen dostop do tabornega prostora po javnih poteh in da se prostor takoj po končanem taborjenju vzpostavi v prvotno stanje. Navedeni objekti so dopustni, če to ni v nasprotju s predpisi o varstvu kmetijskih zemljišč. Na poplavnih območjih taborjenje ni dopustno; – agrarne operacije, skladno s predpisi o kmetijskih zemljiščih; – gradnja in rekonstrukcija omrežij gospodarske javne infrastrukture: cevovodi za pitno in odpadno vodo, elektroenergetski vodi, komunikacijski vodi, naftovodi, plinovodi, vročevodi, vse s pripadajočimi objekti in priključki nanje; – vodnogospodarske ureditve za potrebe varstva pred negativnim delovanjem voda; – sanacije površinskih kopov; – zasipavanje zemljišč z namenom ekološkega izboljšanja stanja tal v skladu z gradbeno in okoljsko zakonodajo, ob zagotavljanju varstva naravnih vrednot in ohranjanju biotske raznovrstnosti območja; – raziskovanje podzemnih voda, mineralnih surovin in geotermičnega energetskega vira ter postavitve naprav za potrebe raziskovalne in študijske dejavnosti (meritve, zbiranje podatkov); – rekonstrukcije in investicijska vzdrževalna dela za legalno zgrajene objekte; – rekonstrukcije cest; – namakalni sistemi in vodni zadrževalniki za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč in napajanje živine; – posegi za začasne ureditve za potrebe obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami; – ograje in opore za trajne nasade ter opore za mreže proti toči ter druga pomožna kmetijsko-gozdarska oprema; – dostop do objekta, skladnega s prostorskim aktom, če gre za objekt, ki ga je dopustno graditi na kmetijskih zemljiščih, je prepoznan kot razpršena gradnja (zemljišče pod stavbo izven območij stavbnih zemljišč) ali ga je dopustno graditi na površinah razpršene poselitve, vse ob pogoju, da za izgradnjo takega dostopa niso potrebni večji oporni zidovi; – omilitveni in izravnalni ukrepi po predpisih s področja ohranjanje narave. Ograjevanje kmetijskih zemljišč je dopustno le za potrebe kmetijske dejavnosti (npr. obore, ograje za pašo živine, ograje za zaščito pridelka pred divjadjo ipd.) in sicer na način, da ograja ni trajno povezana s tlemi. Dopustne so tudi ograje za potrebe varovanja ali zaščite ob vodnih virih.
4 Drugi pogoji: – dovoljeni objekti, gradnje in druga dela ter enostavni objekti ne smejo bistveno prizadeti obdelovanja kmetijskih zemljišč, poškodbe se sanira in zemljišča rekultivira; – globina ali višina nadzemnih in podzemnih objektov je taka, da je mogoča normalna kmetijska obdelava. Po izvedeni gradnji podzemnih objektov se na zemljiščih vzpostavi prvotno stanje, ob nadzemnih objektih pa uredi zemljišče ob njih; – na kmetijskih zemljiščih se na podlagi predhodne okoljske in prostorske ter tehnološko-tehnične preveritve omogoči raziskovanje mineralnih surovin ter izvedba ukrepov za zaščito pred škodljivim delovanjem voda ob pogoju, da se dela izvajajo zunaj rastne sezone in da se v primeru povzročene škode zagotovi odškodnina lastnikom oziroma uporabnikom kmetijskih zemljišč; – vodno zajetje in urejanje vodotokov ter ukrepi za varstvo pred škodljivim delovanjem voda se izvajajo s sonaravnimi ureditvami na podlagi hidrološko-hidravlične analize, da se omogoči večnamenskost novega vodnega in obvodnega prostora; – agrarne operacije se izvajajo ob upoštevanju usmeritev za ohranjanje narave, kulturne dediščine in prepoznavnosti krajin ter načrtovanih infrastrukturnih koridorjev; – vodni zadrževalniki za potrebe namakanja kmetijskih površin, se lahko uredijo le na območjih, za katera so po izračunu vodne bilance ugotovljene možnosti za rabo vode v kmetijske namene; – za potrebe kmetijstva se lahko urejajo tudi manjši, lokalni zbiralniki za padavinsko vodo; – gradnja škarp in opornih ter podpornih zidov le na delu kmetijskega zemljišča, ki meji na stavbno zemljišče, pod pogojem, da je tak objekt potreben za ohranitev stabilnosti zemljišča; – na zemljiščih, ki so v naravi in po določilih tega odloka opredeljene kot kmetijske površine, v neažuriranem zemljiškem katastru pa so vpisane kot stavbišče, gradnja novih objektov na mestu starih, ki nimajo dovoljenj oziroma ustreznih dokazil, ni dovoljena.

(2) Podrobnejši PIP za druga kmetijska zemljišča (K2):

K2 – druga kmetijska zemljišča
1 Namenska raba: območja drugih kmetijskih zemljišč so namenjena kmetijski pridelavi.
2 Dopustni objekti: kot pri K1.
3 Dopustne gradnje in druga dela: kot pri K1.
4 Drugi pogoji: kot pri K1.

114. člen

(podrobnejši PIP za gozdna zemljišča)

(1) Podrobnejši PIP za gozdna zemljišča (G):

G – gozdna zemljišča
1 Namenska raba: območja gozdov so namenjena gozdovom, njihovemu izkoriščanju in gospodarjenju z njimi.
2 Dopustni objekti: dopustni so pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka, poleg tega pa še postavitev objektov in naprav za opazovanje narave. Dopustna je gradnja GJI in drugih gradbeno-inženirskih objektov. Za gradnje enostavnih objektov je treba pridobiti soglasje pristojne javne gozdarske službe.
3 Dopustne gradnje in druga dela: – gozdarske prostorsko ureditvene operacije, skladno z zakonom o gozdovih; – sanacije površinskih kopov in cestnih usekov ter nasipov; – vzpostavitev kmetijskih zemljišč v skladu z mnenjem pristojne javne gozdarske službe in z zakonom o gozdovih;

– na robu gozda in na gozdnih jasah dopustno taborjenje brez stalnih ureditev z minimalno ureditvijo v skladu z občinskim predpisom, če to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave in pod pogoji, da je urejen dostop do tabornega prostora po javnih ali gozdnih poteh in da se prostor takoj po končanem taborjenju vzpostavi v prvotno stanje; – dopustna je postavitev lovskih prež in opazovalnic za ptice; – ograjevanje gozdnih zemljišč ni dopustno, razen v primeru obore za rejo divjadi, ograje za pašo živine in fizičnega varovanja in ograjevanja posameznih delov gozdov v skladu s predpisi, ki urejajo področje gozdov. Na parcelah, ki so v naravi in po določilih tega odloka opredeljene kot gozdne površine, v neažuriranem zemljiškem katastru pa so vpisane kot stavbišče, gradnja novih objektov na mestu starih, ki nimajo dovoljenj oziroma ustreznih dokazil ni dopustna. Dopustne so raziskave mineralnih surovin pod pogojem, da raziskave trajno ne spreminjajo in poškodujejo naravnega stanja na površini in podtalju in da se po raziskavah zemljišča vrnejo v prejšnje stanje. Ni dovoljeno ograjevanje zemljišč, razen v primerih, določenih s predpisi.
4 Drugi pogoji: – gradnje se načrtujejo tako, da omogočajo lastnikom gozdov dostop do gozdnih zemljišč; – gozdni rob: za vse posege v 25 m širok pas ob gozdnem robu je treba pridobiti predhodno mnenje pristojne javne gozdarske službe; – navedeni posegi so dovoljeni pod pogojem, da niso v nasprotju z gozdnogospodarskimi načrti in funkcijami gozda, ne ovirajo osnovne dejavnosti oziroma niso v nasprotju z interesi gozdarstva in je treba zanje pridobiti ustrezno soglasje od pristojne javne gozdarske službe; – gradnja baznih postaj mobilne telefonije in drugih objektov za brezžični prenos signalov je dovoljena, le ob pogoju, da so lokacije predhodno preverjene in utemeljene.

(2) Podrobnejši PIP za varovalne gozdove (Gv):

GV – varovalni gozd
1 Dopustne dejavnosti: gozdarstvo in dejavnosti, dopustne na podlagi gozdnogospodarskih načrtov.
2 Dopustni objekti: dopustni so pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka, poleg tega pa še postavitev objektov in naprav za opazovanje narave in gradbeno inženirski objekti.
3 Dopustne gradnje in druga dela: skladno s splošnimi PIP o vrstah dopustnih gradenj in drugih del ter izvajanje raziskav. V omejenem obsegu so dopustne oblike rekreacije, ki ne zahtevajo posebnih ureditev (npr. sprehod, planinstvo, opazovanje, poučne dejavnosti z uporabo obstoječih poti).
4 Drugi pogoji: – varovalni gozd ima poudarjeno ekološko in varovalno funkcijo zlasti na strmih legah, zato je raba omejena; – dopustni so samo posegi, namenjeni izvajanju ekološke funkcije gozda s soglasjem javne gozdarske službe. Niso dopustne rabe, objekti, gradnje in druga dela ter enostavni objekti, ki zahtevajo spremembe prostorskih značilnosti območja, zlasti zemeljska dela in posek drevja; – gradnje morajo biti načrtovane tako, da omogočajo lastnikom gozdov dostop do gozda; – za vse posege v 25 m širok pas ob gozdnem robu je treba pridobiti predhodno mnenje pristojne javne gozdarske službe; – navedeni posegi so dopustni pod pogojem, da niso v nasprotju z gozdnogospodarskimi načrti in funkcijami gozda, ne ovirajo osnovne dejavnosti oziroma niso v nasprotju z interesi gozdarstva in je zanje potrebno pridobiti ustrezno soglasje od pristojne javne gozdarske službe.

115. člen

(podrobnejši PIP za vodna zemljišča)

VC – celinske vode
1 Namenska raba: površine vodnih zemljišč so namenjene površinskim vodam in dejavnostim, vezanim na rabo površinskih voda.
2 Dopustni objekti: dopustni so pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka, poleg tega pa še: jezovi, prenosni vodovodi, ureditve dostopov do vode, privezov in pristanov za čolne ter drč za spuščanje čolnov na obstoječih jezovih, plovne poti, pregrade in jezovi, objekti za črpanje, filtriranje in zajem vode, cevovodi za prečiščeno odpadno vodo, objekti za rabo voda, zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih, objekti za varstvo voda pred onesnaženjem, objekti za obrambo države, zaščito in reševanje ljudi, živali in premoženja ter izvajanje nalog policije, ureditve manjših zajemališč požarne vode, manjših zajetij za ureditev ribnikov ter postavitev naprav za potrebe študijskih in raziskovalnih dejavnosti. Zajem in izpust vode sta dovoljena pod pogojem, da se zagotovi ekološko sprejemljivi pretok. Na vodotokih in območjih vodnih zemljišč je zunaj strnjeno pozidanih območij dovoljena gradnja objektov, funkcionalno vezanih na vodotok (skladno z zakonom, ki ureja upravljanje z vodami) na podlagi predhodne prostorske preveritve, hidrološko-hidravlične analize, pozitivne ocene vplivov na okolje in soglasja pristojnih služb. Dovoljena je gradnja GJI in drugih gradbeno-inženirskih objektov.
3 Dopustne gradnje in druga dela: na vodnem in priobalnem zemljišču ni dopustno posegati v prostor, razen za: – gradnjo objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo ter z gradnjo objektov javne infrastrukture neposredno povezane ureditve, ki se načrtujejo na podlagi predpisov s področja umeščanja prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, če izpolnjujejo pogoje tega odloka, – gradnjo objektov grajenega javnega dobra po tem ali drugih zakonih, – ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda, – ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave, – gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode), zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,

– gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem, in – gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije. Poleg tega so dopustni posegi v prostor na priobalnem zemljišču v tlorisni širini 15 metrov od meje vodnega zemljišča do zunanje meje priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja za gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov na podlagi vodnega soglasja, razen če je s predpisi drugače določeno. Za obstoječe objekte in naprave, ki se nahajajo na vodnem ali priobalnem zemljišču, ne veljajo zgornje omejitve, če gre za rekonstrukcijo, adaptacijo ali obnovo, ki bistveno ne spreminja namembnosti in velikosti objekta. Če je bilo na vodnem ali priobalnem zemljišču pred uveljavitvijo tega zakona, ki ureja varstvo in upravljanje voda, izdano dovoljenje za poseg v prostor, ki s tem predpisom ni dovoljen, lahko imetnik dovoljenja nadaljuje s posegom. Upošteva se tudi: – na parcelah, ki so v naravi in po določilih tega odloka opredeljene kot vodno zemljišče, v neažuriranem zemljiškem katastru pa so vpisane kot stavbišče objektov, ki s tem členom niso določeni kot dopustni, gradnja novih objektov ni dovoljena; – premostitve voda in gradnje na vodnem ter priobalnem zemljišču se načrtuje tako, da je zagotovljena poplavna varnost in da se ne poslabšujeta stanje voda in vodni režim ter je zagotovljen ekološko sprejemljivi pretok; – pri urejanju in obratovanju objektov in naprav mlinov, žag in ribogojnic ter malih hidroelektrarn odvzem vode ne sme ogrožati kakovosti voda ter ekološko sprejemljivega pretoka. Če je to potrebno zaradi ohranitve življenjskih razmer v vodotoku, mora investitor zagotoviti ustrezen prehod za ribe; – pri poseganju v območje celinskih voda sta prepovedani povzročanje ovir za pretok visokih voda in zmanjševanje retenzijskega območja.
4 Drugi pogoji: zunanja meja priobalnega zemljišča Kolpe je 15 m od meje vodnega zemljišča v naseljih in 40 m zunaj naselij, zunanja meja priobalnega zemljišča preostalih vodotokov, potokov, hudournikov in suhih strug je 5 m od meje vodnega zemljišča. Niso dovoljeni: pridobivanje gramoza in proda, utrjevanje brežin z gradnjo zidov, betoniranje dostopnih ramp in posegi, ki onemogočajo dostop do vodotokov. Pri gradnjah in drugih delih znotraj priobalnega zemljišča se v največji meri zagotavljajo sonaravne ureditve z uporabo avtohtonih hidrofilnih vrst in ohranjanje obstoječe vegetacije. Zavarovanja brežin se prioritetno izvajajo sonaravno, z vegetacijskimi materiali. Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov ni dovoljeno, razen na krajših razdaljah za potrebe ureditve dostopa oziroma prehoda prek vodotoka, ko gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, prepust na javnih cestah in poteh). Mostove in ceste na območju vodotokov se gradi tako, da se ne posega v pretočni profil ter da se zagotovi varnost objektov pred visokimi vodami z zagotovljeno minimalno varnostno višino. Zagotavlja se redno vzdrževanje vodotokov, vključno s sanitarnimi sečnjami obvodne zarasti. Rekonstrukcije jezov in gradnja novih jezov se načrtuje tako, da so jezovi prehodni za ribe.

116. člen

(podrobnejši PIP za območja izkoriščanja mineralnih surovin)

LN – površine nadzemnega pridobivalnega prostora
1 Namenska raba: območja mineralnih surovin so namenjena izkoriščanju mineralnih surovin, sprotni in končni sanaciji in nadomestnim dejavnostim, ki so določene v PIP za posamezne EUP.
2 Dopustni objekti: – dopustna je gradnja GJI in drugih gradbeno-inženirskih objektov; – dopustni so rudarski objekti za pridobivanje in predelavo mineralnih surovin – samo odprti kop: rudarski objekti in inštalacije ter tehnične naprave za pridobivanje mineralnih surovin, objekti za proizvodnjo betonskih izdelkov, strešnikov in podobno; – po uvedbi nadomestne rabe so dopustni objekti, namenjeni nadomestnim dejavnostim, ki so določene v PIP za posamezne EUP; – dopustni so pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka, poleg tega pa še: objekti in naprave, namenjeni zavarovanju dostopa do območja pridobivanja in do objektov in naprav.
3 Drugi pogoji: za vse površinske kope je upravljavec oziroma lastnik dolžan zagotoviti sprotno in končno sanacijo v skladu z opredeljeno novo namembnostjo, ki je določena v PIP za posamezno EUP. Na območjih sanacij opuščenih površinskih kopov je dovoljeno saniranje in prepuščanje naravni sukcesiji ali pa vzpostavitev prvotnega stanja, pri čemer se ne smejo poslabšati prostorske razmere in kakovosti okolja. Vplive na okolje je treba spremljati in jih glede na rezultate spremljanja zmanjševati ali odpravljati. Z namestitvijo ograj se zagotovi varnost pred padcem v globino in pred porušitvami terena.

3.7 **Posebni PIP za posamezne enote urejanja prostora**

117. člen

(posebni PIP za enote urejanja prostora)

Na območju vseh EUP se na kmetijskih površinah v oddaljenosti do 200 m od stanovanjskih, turističnih in prostočasnih objektov in ureditev ne uporabljajo fitofarmacevtska sredstva, ki bi lahko bila nevarna ali škodljiva za zdravje ljudi ali živali in se ne razliva gnojevka.

118. člen

(posebni PIP za EUP na območju UN Metlika in zaselkov ob Metliki)

Šifra EUP	**IME EUP**	**POSEBNI PIP in drugi podatki**
	Jedro Metlike	
MET-1	Komunala in KZ	Vzdolž glavne ceste (Cesta XV. brigade) se ohranja in ureja mestotvorna in usklajena poteza objektov in zunanjih ureditev. Strme brežine se ohranjajo nepozidane. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.

MET-2	Breg revolucije	Pri novi pozidavi se prostor racionalno izrabi, tako da se ohranijo dostopi ter možnost priključitve na gospodarsko javno infrastrukturo tudi nadaljnjim gradnjam na nepozidanih stavbnih parcelah. Oblikuje ter ohranja se urejena struktura poselitve. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika.
MET-3	Osnovna šola in Športni park Metlika	Ob šoli se uredi športno rekreacijsko območje z atletskim stadionom z do 8 tekaškimi stezami dolžine 400 m in z nogometnim igriščem, primernim za mednarodna tekmovanja. Predvidijo se tudi vse potrebne spremljajoče ureditve (tribune, parkirišča, pomožni prostori). Ob osnovni šoli se umesti objekt, v katerem se uredi bazen s šestimi plavalnimi progami in pripadajočimi prostori za sanitarije in slačilnice. Posegi se ne smejo izvajati brez predhodno izvedenih arheoloških raziskav z vso poizkopavalno analizo arhiva najdišča. Prizidek k šoli: pokriti bazen z vsemi pripadajočimi prostori (sanitarije, garderobe idr.) se uredi v prizidku k objektu telovadnice na severni strani. Višinski gabarit se prilagodi gabaritu obstoječe telovadnice in ne presega njene višine. Tlorisni gabarit se prav tako prilagodi objektu telovadnice in je lahko tudi širši ali ožji, pri čemer se zagotavlja funkcionalnost vseh delov objekta šole in zunanjih ureditev, ki se prilagodijo novim arhitekturnim rešitvam (dostopi do zunanjih površin, peš dostop po vzhodni strani objekta šole, dostopi za intervencijo ipd.). Arhitekturno oblikovanje objekta mora slediti značilnostim obstoječega objekta šole s telovadnico in jih kakovostno nadgraditi; zagotovijo se kakovostne rešitve in sodobni principi arhitekturnega oblikovanja (ravna streha; fasada v peščenih ali sivih barvnih tonih, temnejših od fasade telovadnice; horizontalna členitev fasade in odprtin se smiselno uskladita s fasado telovadnice in šole). Dostop do pokritega bazena se uredi v okviru obstoječega dostopa do šole in iz obstoječega šolskega kompleksa. Obstoječa športna igrišča ob šoli se v celoti nadomestijo. Asfaltne površine, ki se po izgradnji bazena ohranijo, se namenijo ureditvi skate parka, obenem pa se lahko tu uredi tudi manjša parkirna površina. Atletski stadion: stadion se umesti v bližini obstoječe lokalne ceste, tako da čim manj poseže v razgiban teren na vzhodu. Gospodarska objekta na vzhodnem delu območja se odstranita. Uredita se dva dostopa do stadiona in tribun – na severni in južni strani. Tekališče na atletskem stadionu je dolžine 400 m in ima osem stez, kar je pogoj za državno prvenstvo članov in pokalno atletsko prvenstvo Slovenije. Na vzhodni strani se uredijo steze za sprint in za skok v daljino. Vzdolž vzhodne stranice stadiona se umesti tribuna. Predvidena je ureditev tribune s cca. 2700 sedišči. Ob atletskem stadionu se v sklopu tribun uredijo tudi spremljajoči prostori (sanitarije, garderobe, gostinski lokal, pisarne, depo za športno opremo idr.), ki omogočajo nemoten proces vsakodnevne vadbe oziroma prostore, ki so potrebni za izvedbo tekmovanj in za spravilo športne opreme. Znotraj tekaških stez se uredi travnato nogometno igrišče velikosti 65 x 100 m. Severno od stadiona se v bližini parkirnih površin uredita dve teniški igrišči. Zahodno in severno od stadiona se izvede nova cestna povezava, ki povezuje lokalni cesti na vzhodnem in zahodnem robu območja ter omogoča lažji dostop do osnovne šole in tudi do predvidenega športno rekreacijskega območja. Prometna infrastruktura: ob obstoječi lokalni cesti se uredijo parkirne površine za potrebe športno-rekreacijskega območja s cca 245 parkirnimi mesti, za potrebe šole in pokritega bazena pa se zagotovi še dodatnih 65 parkirnih mest. Vsi dostopi na območje se uredijo z zahodne strani. V okviru načrtovanih ureditev se zagotovi ustrezen odmik stadiona od obstoječe lokalne ceste (LC255020 Bušinja vas – Grabrovec – Metlika), tako da se omogočijo rekonstrukcija ceste s širitvijo obstoječega vozišča, ureditev pločnika in kolesarske steze ter zasaditev drevoreda. Predvidita se tudi rekonstrukcija dela obstoječe lokalne ceste in priključek na predvideno obvozno cesto. Uredita se dostopa do stadiona in tribun na severni in južni strani. V sklopu izgradnje stadiona se predvidi tudi nova cestna povezava od Šolske ulice, po vzhodni strani šole in stadiona, ter v nadaljevanju po severni strani stadiona do priključka na lokalno cesto. V sklopu izgradnje nove ceste se zaradi neustreznega kota priključevanja dostopa do šole predvidi nov priključek za šolo. Energetska infrastruktura: izvede se javna razsvetljava ter razsvetljava igrišč in stadiona za aktivnosti v večernih urah. Predvideni spremljajoči prostori v okviru tribun atletskega stadiona se priključijo na elektroenergetsko omrežje. Okoljska infrastruktura: predvideni spremljajoči prostori v okviru tribun atletskega stadiona se priključijo na javno vodovodno in kanalizacijsko omrežje. V javno kanalizacijo se odvajajo komunalne odpadne vode iz predvidenih sanitarij ter odpadna voda iz kopalnega bazena. Za odpadno vodo iz bazena se predvidi sistem lokalnega predčiščenja oziroma nevtralizacije do takšne stopnje, da bodo doseženi parametri za izpust v javno kanalizacijo, skladno s predpisi o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo. Končna dispozicija komunalne odpadne vode je v obstoječi čistilni napravi Metlika. Obravnavano območje leži na II. varstvenem pasu vodnega vira Obrh v Metliki, zato ni dopustno ponikanje padavinske odpadne vode.

		Za odvod padavinske odpadne vode z območja urejanje se izvede vodotesna padavinska kanalizacija, ki se preko zadrževalnega bazena padavinskih vod spelje v obstoječ mešani kanalizacijski sistem. Izvede se zadrževalni bazen padavinskih vod z namenom akumuliranja in postopnega odvajanja padavinske vode v obstoječe kanalizacijsko omrežje. Padavinska voda s parkirnih in drugih površin, na katerih obstaja možnost izlitja mineralnih olj, se pred odvodom v kanalizacijsko omrežje očisti v koalescentnih lovilcih olj. Pri podrobnejšem načrtovanju predvidenih objektov in ureditev se pridobijo projektni pogoji in soglasja nosilcev urejanja prostora za področje varstva vodnih virov in arheološke kulturne dediščine.
MET-4	Stanovanjsko naselje Levstikova ulica	Pri novi pozidavi se prostor racionalno izrabi, tako da se ohranijo dostop ter možnost priključitve na gospodarsko javno infrastrukturo tudi nadaljnjim gradnjam na nepozidanih stavbnih parcelah. Oblikuje ter ohranja se urejena struktura poselitve. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
MET-5	Stanovanjsko naselje Vinogradniška cesta	Na območju ob regionalni cesti je treba vse ureditve prilagajati ureditvi te ceste s pločniki. Objekti ne smejo presegati obstoječih višin objektov (dovoli se največ etažnost delno vkopana klet, pritličje in mansarda, dovolijo se fasade v zemeljskih barvah). Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
MET-6	Pokopališče	Na zahodnem robu enote se uredi cesta do spodnjega terenskega nivoja – do glavne ceste. Ohranja se parkovno urejene zelene površine. V enoti je registrirano arheološko najdišče. Pred širitvijo pokopališča in za vsak drug poseg v tla so potrebne predhodne arheološke raziskave. Na pokopališču je vojno grobišče, kjer je prepovedano spreminjati zunanji videz grobišč v nasprotju z zakonom, poškodovati grobišča ali odtujiti njihove sestavne elemente ter izvajati vsako drugo dejanje, ki pomeni krnitev spoštovanja do grobišč ali je v nasprotju s pokopališkim redom vojnih grobišč.
MET-7	Območje Pletisa	Ohranijo se obstoječe centralne dejavnosti, na preostalem območju pa se ureja stanovanjska gradnja ali športno rekreacijske površine. Žage niso dopustne. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
MET-8	Na Lazah	Vzdolž glavne ceste (Cesta XV. brigade) se ohranja in ureja mestotvorna in usklajena poteza objektov in zunanjih ureditev. Na zgornjem severnem delu območja se ureja stanovanjska pozidava. Pri novi pozidavi se prostor racionalno izrabi, tako da se ohranijo dostopi ter možnost priključitve na gospodarsko javno infrastrukturo tudi nadaljnjim gradnjam na nepozidanih stavbnih parcelah. Strme brežine se ohranjajo nepozidane. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
Enote MET-9 do MET-13 spadajo v zgodovinsko mestno jedro Metlike. Za te enote poleg spodaj navedenih PPIP po posameznih enotah velja še: Zgodovinsko mestno jedro se ohranja kot nosilec prepoznavnosti mesta Metlika. Zgodovinsko mestno jedro je registrirano kot arheološko najdišče in naselbinska dediščina. Pred vsemi posegi v tla se na območju kulturnih spomenikov in kulturne dediščine izvede arheološko vrednotenje. Pogoji varstva kulturne dediščine: ohranja se značilna struktura pozidave, stavbna tipologija, materiali, obstoječa prostorska razmerja in značilne vedute. Ohranjajo se v zgodovinskem razvoju naselja izoblikovane naselbinske in stavbno-zgodovinske značilnosti. Za vse posege se pridobijo kulturnovarstveni pogoji in kulturnovarstveno soglasje pristojne službe za varstvo kulturne dediščine. Dovoljena so vzdrževalna dela in prenove – rekonstrukcije. Pri stavbah, ki nimajo statusa kulturnega spomenika oziroma objekta nepremične kulturne dediščine je dovoljena nadomestna gradnja ob upoštevanju morfoloških in tipoloških značilnosti mestnega prostora. Na kulturnih spomenikih in objektih nepremične kulturne dediščine ni dovoljena izgradnja toplotnoizolacijskih fasad, stavbno pohištvo in izložbena okna morajo biti lesena, strehe morajo biti pokrite z naravno rdečim opečnim bobrovcem. Prometne ureditve: potrebna je prenova tekočega in mirujočega prometa ter peščevih površin in postopna izločitev neželenega motornega prometa vsaj iz nekaterih delov mestnega jedra, ki so bolj privlačni za pešce in prireditve na prostem. Infrastrukturne vode se izvaja podzemno. Infrastrukturne omarice, klima naprave in druge prezračevalne strojne naprave ne smejo biti na glavnih fasadah in vidnih delih streh. Za potrebe prisilnega prezračevanja se v čim večji meri izkoristi obstoječe dimnike oziroma se v ta namen zgradi nove. Na strehe in glavne fasade ni dovoljeno vgrajevati sončnih celic. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika. Posegi na območje Nature 2000 se urejajo skladno s pogoji in soglasjem pristojne službe za varstvo narave. Obnova hiše na Mestnem trgu 27 se mora zaradi zagotavljanja ustreznih razmer za netopirje izvajati usklajeno s pristojno službo za varstvo narave.		
MET-9	Partizanski trg in Na Požeg	Na Partizanskem trgu se uredijo parkirna mesta. Pri prometni ureditvi in parterni prenovi trga se upošteva dejavnosti in bližino srednje šole. Poslovne dejavnosti so dopustne v pritličjih, v nadstropjih pa le v kombinaciji s stanovanjsko namembnostjo v nadstropju ali mansardi. Izjema sta objekt srednje šole in Obrtni dom, ki v celoti ohranita izobraževalno oziroma poslovno dejavnost. Na območju ulic Na Požeg in Strma pot se ohranijo obstoječe morfološko-naselbinske značilnosti prostora v obliki gručasto zasnovanega naselja s stanovanjskimi hišami, gospodarskimi poslopji in vrtovi. Ohranijo se obstoječa razmerja med pozidanim in nepozidanim prostorom (vrtovi). EUP se delno nahaja v VVO-1, zato je potrebno upoštevati veljaven predpis s področja zavarovanja vodnih virov pitne vode.

MET-10	Trg svobode	Na Trgu svobode je dovoljeno urediti parkirna mesta. V gradu se ohrani muzejska in galerijska dejavnost v kombinaciji z gostinsko ter s prireditvami na grajskem dvorišču. Na platoju med gradom in srednjo šolo se uredi javno parkirišče z dostopom s Partizanskega trga ter uredi peš povezavo med parkiriščem in Trgom svobode. Spominski park s spomenikom NOB se celostno preuredi. Uredi se stik med parkom, gradom in trgom v smislu prezentacije historičnih kvalitet. Objekt Trg svobode 3 se prenovi za potrebe družbenih dejavnosti. Oblikovanje objekta se uskladi s kakovostnimi objekti Trga svobode. Vertikalni gabarit prizidave je lahko K+P+1+M, strešno sleme pa mora biti maksimalno na višini 14,05 m nad koto terena. Med gasilskim razstavnim paviljonom in novim prizidkom se uredi javna pešpot med mestnim stolpom (Na Obrh 3) in gradom. Pritlični objekt Trg svobode 8 je dovoljeno nadzidati v enonadstropni objekt v obstoječem horizontalnem gabaritu. Vertikalni gabarit mora biti nižji od višine slemena objekta Trg svobode 7. EUP se delno nahaja v VVO-1, zato je potrebno upoštevati veljaven predpis s področja zavarovanja vodnih virov pitne vode.
MET-11	Mestni trg	Ohranja se historicistično in secesijsko členitev čelnih fasad ter lesene ganke na zadnjih fasadah. Na trgu je dovoljena ureditev parkirnih mest, večji del trga pa se parterno uredi za pešce in prireditve. Uredi se pešpot med Komendo in predelom Majlont ob Obrhu. Dom počitka se ohrani v obstoječih gabaritih. Javni odprt prostor med Domom počitka, Komendo, proštijo in cerkvijo se parterno uredi usklajeno z ureditvijo Mestnega trga. Pri tem se ohranijo pogledi med Mestnim trgom in Komendo.
MET-12	Obrh	Ohrani se morfološko-naselbinsko zasnovo ulice z linijo hiš (na temeljih mestnega obzidja) in nepozidanimi vrtovi med hišami in cesto. Ohrani se nepozidana zelena brežina pod mestnim jedrom in vedute na mestno jedro. Uredijo se pešpoti med izvirom potoka Obrh in Ulico na Obrh ter mestnim predelom Majlont in območjem Komende. Ob poteh se uredijo parkovne in rekreativne površine. Na območju Majlont pod mestnim jedrom se ohranja stanovanjska namembnost in zelene površine ob potoku. Za ohranitev južne vedute mestnega jedra se odstrani gospodarsko poslopje pod Komendo, prostor pa nameni zelenim parkovno-rekreativnim površinam. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave. Posegi se urejajo skladno s pogoji in soglasjem pristojne službe za varstvo kulturne dediščine. Bregov Obrha ni dopustno osvetljevati. Osvetljevanje objektov in površin mora biti zasnovano tako, da se svetloba ne bo oddajala v smeri proti Obrhu. Preprečiti je potrebno vsakršno spiranje in izlivanje vsakršnih organskih in anorganskih snovi iz industrijskih objektov, parkirnih površin in drugih objektov in površin v vodotok. Mesto prečkanja cevovoda za pitno vodo vodotoka Obrh naj se omeji na najmanjšo možno površino, brežine se ob prečkanju utrdijo sonaravno. Med posegom naj se ne prekinja zveznosti vodnega toka, ne spreminja smer toka in prostorska razporeditev vode. Ob prečkanju vodotoka naj se ohranja kar največ obrežne zarasti. EUP se delno nahaja v VVO-1, zato je potrebno upoštevati veljaven predpis s področja zavarovanja vodnih virov pitne vode. Za prečkanje vodotoka je potrebno pridobiti vodno soglasje/mnenje pristojnega organa.
MET-13	Cesta bratstva in enotnosti – CBE	Za ohranjanje vedute na mestno jedro se pobočja nad nekdanjo strugo Bojice ohranjajo nepozidana, namenjena vrtovom z značilnimi opornimi zidovi, plotovi in stopnišči. Ohranijo se pogledi na mestno jedro v južnem delu ulice s spodbujanjem čim bolj strnjene obulične pozidave (lahko tudi z novogradnjami) ob njenem zahodnem robu. V osrednjem delu CBE se ohrani in ustrezneje uredijo pešpoti med Mestnim trgom in CBE. V hiši CBE 43 (Makarjeva hiša/Mladinski center) se ohranja javna namembnost. Za ohranitev vedut se ohrani nepozidan prostor okoli cerkve sv. Martina in zidanega slopnega znamenja. Cerkev ostane v nadaljnji uporabi za potrebe muzejske dejavnosti. Na CBE se varujejo obstoječe vedute na mestno jedro. EUP se delno nahaja v VVO-1, zato je potrebno upoštevati veljaven predpis s področja zavarovanja vodnih virov pitne vode.
	Bočka	
MET-14	Magovac	Dopustna je postavitev obrtnega objekta s tlorisno površino do največ 1000 m^2. Pri tem je treba upoštevati zahteve varstva naravnega in življenjskega okolja v soseščini ter lokacijo objekta in pripadajočih zunanjih ureditev ustrezno oddeliti od površin za stanovanjsko gradnjo – na zemljišču, na katerem se odvijajo obrtne dejavnosti, se uredi ustrezna bariera za preprečitev negativnih vplivov (kot leseni zaslon, gosta vegetacijska bariera, nestanovanjski objekti, ki ne bodo povzročali negativnih vplivi v bivalnem okolju ipd.). Postavitev novih objektov v prostor in druge ureditve se uskladijo z ureditvami v obeh OPPN severno in južno od območja Magovac, posebej glede omilitve negativnih vplivov na bivalno okolje v obeh OPPN za stanovanjsko gradnjo.
MET-15	Zaselek ob glavni cesti	Območje se ureja usklajeno z ureditvami v enoti MET-20.

MET-16 in MET-17	Zaselka ob Bočki	Ni posebnih PIP.
MET-18	Zaselek na vzhodu	V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
MET-19	Špitalska draga	Dopustna je postavitev objektov za kmetijske proizvode in dopolnilno dejavnost, za razvoj čebelarstva in zeliščarstva, lahko tudi učne poti, muzeja ipd., če so v postopku izdaje vodnega soglasja preverjeni vplivi na vodni režim in stanje vodnega telesa ter je izdano vodno soglasje; vsi posegi morajo biti skladni z veljavno državno uredbo o varstvu vodnih virov. Bivanje ni dopustno.
MET-20-OPPN	OPPN Bočka – severni del	**Zazidalni načrt Bočka** (Uradni list RS, št. 2/97, 48/09, 112/13) – ostane na območju EUP MET-20-OPPN v veljavi do preklica. **Predvidi se izdelava OPPN** za stanovanjsko pozidavo in centralne dejavnosti. Severovzhodni del območja se nameni za individualno prostostoječo stanovanjsko pozidavo. Med stanovanjskim in poslovnim območjem se ohranja pas zelenih površin, ravno tako med poslovnim območjem in obstoječo domačijo na jugozahodu.
MET-21-OPPN	ZN Bočka – južni del	**Spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta Bočka, Metlika** (Uradni list RS, št. 48/09, 112/13, 107/20) – ostane v veljavi do preklica.
	Veselica	
MET-22	Vinogradniško območje Veselica	Ohranja se vinogradniška raba prostora. Veljajo tudi posebni PIP za EUP na vinogradniških območjih. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
MET-23	Gostinski objekt na Veselici	Območje se ureja kot prepoznavna turistična točka – kot turistična kmetija z gostinsko in drugo dodatno ponudbo. Celotno območje se zasnuje kot gruča funkcionalno povezanih objektov z ustreznim javnim oziroma poljavnim odprtim prostorom. Objekti ne smejo biti vidno izpostavljeni (dovoli se največ etažnost klet, pritličje in mansarda, dovolijo se fasade v zemeljskih barvah). Dovoljena je izvedba popolnoma vkopane kleti v večjem obsegu kot znaša tloris pritličja. Objekt same gostilne se umesti in oblikuje kot glavni objekt, preostali pa kot njemu podrejeni in z njimi tipološko usklajeni objekti. Tipologija vseh objektov mora slediti tradicionalni arhitekturi zidanic in kmetijskih gospodarskih objektov. Pred posegi na registrirano arheološko najdišče je obvezna izvedba predhodnih arheoloških raziskav. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika.
	Metlika – vzhod	
MET-24	Naselje Staneta Rozmana	Pri novi pozidavi se prostor racionalno izrabi, tako da se ohranijo dostop ter možnost priključitve na gospodarsko javno infrastrukturo tudi nadaljnjim gradnjam na nepozidanih stavbnih parcelah. Oblikuje ter ohranja se urejena struktura poselitve. Ne dovolijo se višji objekti od obstoječih, da ne bodo vidno izpostavljeni. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika.
MET-25	Domačija Pečarič	Posegi se urejajo skladno s pogoji in soglasjem pristojne službe za varstvo kulturne dediščine.
MET-26	pod Veselico	Območje stanovanjske pozidave nižje gostote – za pretežno enodružinsko stanovanjsko pozidavo. Objekti ne smejo presegati višin obstoječih objektov v soseščini. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika. V enoti je registrirano arheološko najdišče, zato je treba za vsak poseg izvesti predhodne arheološke raziskave. Prikazana delitev zemljišč je opcijska, dopustno je združevanje in deljenje predlaganih parcel ali delov parcel, pri čemer je treba zagotoviti dostop do javnih površin vsem parcelam in ustrezno velikost posamezne gradbene parcele. 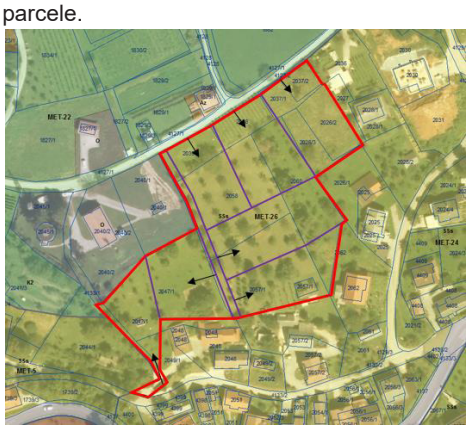

MET-27-OPPN	OPPN Svržaki zahod	**Predviden OPPN** za stanovanjsko pozidavo nižje gostote – za pretežno enodružinsko stanovanjsko pozidavo. Na območju na jugu (ob lokalni cesti) se uredijo dostopi, objekti se ustrezno odmaknejo od te ceste. Posebej pozorno je treba oblikovati jugozahodni rob naselja – na meji z obstoječo pozidavo in severovzhodni rob enote, kjer se na območju z namensko rabo ZD uredi zeleni pas ob predvideni obvoznici. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika. V enoti je registrirano arheološko najdišče, zato je treba pri pripravi OPPN izvesti predhodne arheološke raziskave.
MET-28-OPPN	ZN Na Dacarjih	**Zazidalni načrt Na Dacarjih** (Uradni list RS, št. 2/97) – ostane na območju EUP MET-28-OPPN v veljavi do preklica. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika. V enoti je registrirano arheološko najdišče, zato je treba pred vsakim posegom izvesti predhodne arheološke raziskave. Na območju z namensko rabo ZD je gomila, v katero se ne sme posegati ter se varuje in ureja kot mestna zelena površina.
MET-29-OPPN	OPPN Zvirkov vrh	**Predviden OPPN** za stanovanjsko pozidavo nižje gostote – za pretežno enodružinsko stanovanjsko pozidavo. Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih objektov v soseščini. Na severovzhodnem robu enote se na območju z namensko rabo ZD uredi zeleni pas ob predvideni obvoznici. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika. V enoti je registrirano arheološko najdišče, zato je treba pri pripravi OPPN izvesti predhodne arheološke raziskave. Pri pripravi OPPN se upošteva veljavni DPN za 3RO. Pri razvoju novega naselja naj se ohranja obstoječa skromna zarast območja. Na območju naj se pri ozelenitvah zasadi avtohtono drevesno in grmovno vegetacijo.
	Kolpa	
MET-30	Dacarji	Pri novi pozidavi se prostor racionalno izrabi, tako da se ohranijo dostopi ter možnost priključitve na gospodarsko javno infrastrukturo tudi nadaljnjim gradnjam na nepozidanih stavbnih parcelah. Oblikuje ter ohranja se urejena struktura vasi. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
MET-31	Pri Šotu	Posegi v prostor ob strugi Obrha in Metličice se umeščajo in izvajajo tako, da se ohrani obrežna vegetacija v širini vsaj 5 m (predvsem drevesa, grmičevje in visoke steblike). Zagotavljajo se ukrepi za ohranjanje ustrezne kakovosti vode v Obrhu in Metličici. Bregov Obrha ni dopustno osvetljevati. Osvetljevanje objektov in površin mora biti zasnovano tako, da se svetloba ne bo oddajala v smeri proti Obrhu. Preprečiti je potrebno vsakršno spiranje in izlivanje vsakršnih organskih in anorganskih snovi iz industrijskih objektov, parkirnih površin in drugih objektov in površin v vodotok.
MET-32	Tovarniški kompleks Kolpa in Komet z obvodnim prostorom	Obstoječa industrijska cona se ohranja, poleg tega se uredijo tudi nove površine za kratkoročni in dolgoročni razvoj predvsem za obstoječe in nanje vezane gospodarske dejavnosti. Pri umeščanju objektov in opredeljevanju programov znotraj cone je treba upoštevati omejitve zaradi neposredne bližine območja želve sklednice, zato v vsaj 15 m pasu vzdolž južne meje območja ni dovoljeno umeščanje dejavnosti, ki bi lahko povzročale povečane ravni hrupa. Urbanistično in arhitekturno oblikovanje celotnega območja mora biti usklajeno, objekti se umeščajo na gradbene linije vzdolž notranjih cest in vzdolž železniške proge, tako da tvorijo usklajene fasadne poteze. Temu se prilagodijo tudi višinski gabariti, ki ne smejo presegati višin obstoječih objektov na severnem delu te enote. Oblikovanje streh in fasad je usklajeno z oblikovanjem obstoječih objektov na severnem delu te enote. Bregov Obrha ni dopustno osvetljevati. Osvetljevanje objektov in površin se zasnuje tako, da se svetloba ne oddaja v smeri proti Obrhu. Prepreči se spiranje in izlivanje organskih in anorganskih snovi iz industrijskih objektov, parkirnih površin in drugih objektov in površin v vodotok. Južni rob območja se ogradi. Spodnji del ograje (do višine 50 cm) mora biti poln (npr. zidan), brez lukenj skozi katere bi lahko šle majhne želve. Pas (10 m) ob ograji se na notranji strani zasadi z avtohtono drevesno vegetacijo (npr. gaber, hrast, bukev, javor). Ograja med območjem proizvodnih dejavnosti in nepozidanim območjem na jugu se postavi na južnem robu zazidanega stavbnega zemljišča. S postavitvijo novih objektov se ograja prestavi proti jugu. Razvrstitev objektov znotraj območja proizvodnih dejavnosti mora biti takšna, da se bodo najhrupnejše dejavnosti izvajale bolj v notranjosti cone, ob robu cone pa bodo umeščena skladišča in podobno. Ventilatorji za prezračevanje naj bodo načrtovani tako, da bodo usmerjeni stran od Obrha. Najmanj eno leto pred začetkom gradnje novih objektov znotraj tovarniškega kompleksa se uredi primeren nadomestni kopenski habitat za močvirsko sklednico na celotnem območju drugih kmetijskih zemljišč – K2. Pri izdelavi projekta za izvedbo nadomestnega habitata se zagotovijo rešitve, ki bodo upoštevale ekološke zahteve plazilcev, v skladu s službo, pristojno za varstvo narave. Projekt mora vsebovati natančno površino in lokacijo

		nadomestnega habitata, način ureditve, vzdrževanja in monitoringa. Nadomestni habitat se uredi na način, da bo primeren za odlaganje jajc. Prostor za ureditev nadomestnega habitata je južno od ograje (upošteva se njena najjužnejša lega, na robu stavbnega zemljišča) območja tovarn Kolpa in Komet do Obrha. Investitor oziroma upravljavec tovarniškega kompleksa zagotovi poročila o ureditvi in monitoringu nadomestnega habitata in z njima seznaniti pristojno organizacijo za ohranjanje narave ter zagotovi vzdrževanje nadomestnega habitata in o tem vodi dnevnik oziroma poslovnik. Na delu območja te EUP, kjer poteka trasa načrtovane 3. razvojne osi, velja do izgradnje le-te prepoved vsakršne druge gradnje, razen 3. razvojne osi in z njo povezanih ureditev.
MET-33	Čistilna naprava	Bregov Obrha ni dopustno osvetljevati. Osvetljevanje objektov in površin se zasnuje tako, da se svetloba ne oddaja v smeri proti Obrhu. Prepreči se spiranje in izlivanje organskih in anorganskih snovi iz industrijskih objektov, parkirnih površin in drugih objektov in površin v vodotok.
MET-34 do MET-35	Obrh z obvodnim prostorom – vzhod	Bregov Obrha ni dopustno osvetljevati. Osvetljevanje objektov in površin mora biti zasnovano tako, da se svetloba ne bo oddajala v smeri proti Obrhu. Preprečiti je potrebno vsakršno spiranje in izlivanje vsakršnih organskih in anorganskih snovi iz industrijskih objektov, parkirnih površin in drugih objektov in površin v vodotok.
MET-36	Obrh z obvodnim prostorom – sever	Bregov Obrha ni dopustno osvetljevati. Osvetljevanje objektov in površin mora biti zasnovano tako, da se svetloba ne bo oddajala v smeri proti Obrhu. Preprečiti je potrebno vsakršno spiranje in izlivanje vsakršnih organskih in anorganskih snovi iz industrijskih objektov, parkirnih površin in drugih objektov in površin v vodotok. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
MET-37	Obrh z obvodnim prostorom – zahod	Bregov Obrha ni dopustno osvetljevati. Osvetljevanje objektov in površin mora biti zasnovano tako, da se svetloba ne bo oddajala v smeri proti Obrhu. Preprečiti je potrebno vsakršno spiranje in izlivanje vsakršnih organskih in anorganskih snovi iz industrijskih objektov, parkirnih površin in drugih objektov in površin v vodotok. Metliška jama se zapre na netopirjem prijazen način, pustijo se primerne odprtine zanje, kar se izvede usklajeno s pristojno službo za varstvo narave. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave. Mesto prečkanja cevovoda za pitno vodo vodotoka Obrh se omeji na najmanjšo možno površino, brežine se ob prečkanju utrdijo sonaravno. Med posegom se ne prekinja zveznosti vodnega toka, ne spreminja smer toka in prostorska razporeditev vode. Ob prečkanju vodotoka se ohranja kar največ obrežne zarasti.
	Pild	
MET-38	Bencinski servis Ciglenca	Ni posebnih PIP.
MET-39	Dom ostarelih Metlika (Sejmišče) s parkom	Ni posebnih PIP.
MET-40-OPPN	OPPN Pri Pildu	**Občinski podrobni prostorski načrt za poslovno cono Pri Pildu** (Uradni list RS, št. 12/09, 25/16) in Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Maline do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in do priključka Črnomelj jug (Uradni list RS, št. 70/17) – ostaneta v veljavi do preklica.
MET-41OPPN	OPPN Poslovno-stanovanjsko območje Ciglenca	**Predviden OPPN** za centralne dejavnosti in stanovanja. Na območju ob glavni cesti (Cesti XV. brigade) na namenski rabi CD se umestijo mestotvorne centralne dejavnosti (storitvene, trgovske, poslovne ipd.) in lahko višji objekti (do P+3), ki pa morajo zlasti v primeru višjih objektov oblikovati skladen obulični niz objektov (višinski in tlorisni gabariti, fasade). Območje se ureja kot pomembna vstopna točka v mesto. Stanovanjski objekti se uredijo na severnem delu na namenski rabi SSs, v zaledju območja. Blokovna pozidava se lahko umesti poleg centralnih dejavnosti (na nižji reliefni del), enodružinska in vrstna pozidava pa na preostali prostor. Obvezna je pridobitev celovitih prostorskih preveritev. Dostopna cesta se ureja z nove ceste proti pokopališču in/ali CBE.
MET-61	Stanovanjska soseska Galčji vrh	Vzdolž Ceste XV. brigade je treba ohranjati in urejati usklajeno potezo objektov in zunanjih ureditev. V pasu vzdolž glavne ceste se ohranja obstoječa gradbena linija – ne dovoli se približanje stanovanjskih objektov glavni cesti.
MET-62	Centralne dejavnosti Ravne njive	Območje centralnih dejavnosti se ureja kot oblikovno in programsko prepoznavno območje. Vzdolž Črnomaljske ceste se ohranja in ureja mestotvorna in usklajena poteza objektov in zunanjih ureditev (park ob križišču).
	Gala	
MET-42	TPC Gala in stanovanjski bloki	Prostor se ureja kot oblikovno in programsko prepoznavno območje. Vzdolž Črnomaljske ceste se ohranja in ureja mestotvorna in usklajena poteza objektov in zunanjih ureditev. Urejajo se predvsem prometne in ohranjajo obstoječe zelenice območja.
MET-43	Stanovanjske hiše UBO in Gubčeva ulica	Vzdolž Ceste bratstva in enotnosti je treba ohranjati in urejati usklajeno potezo objektov in zunanjih ureditev. V pasu vzdolž glavne ceste se ohranja obstoječa gradbena linija – ne dovoli se približanje stanovanjskih objektov glavni cesti.

MET-44	Gospodarska cona Beti	Dopusten faktor zazidanosti posameznih parcel znaša 1,0. Glede na obstoječo zazidanost v coni in število zaposlenih je obseg oziroma število parkirnih mest lahko manjši od števila, zahtevanega v splošnih PIP v tem odloku. Na meji s stanovanjskimi območji na vzhodu in severu se ohranjajo in urejajo zelene parkovne površine Borštek, športne površine ob Gubčevi ulici. Sanirajo in na novo vzpostavijo se športna igrišča ob Cankarjevi cesti. Posegi na območje kulturne dediščine se urejajo skladno s pogoji in soglasjem pristojne službe za varstvo kulturne dediščine. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
MET-45	Gospodarska cona Novoteks	Dopusten faktor zazidanosti lahko presega zahtevanega v splošnih PIP v tem odloku in na posameznih parcelah znaša 1,0. Glede na obstoječo zazidanost v coni in število zaposlenih je obseg oziroma število parkirnih mest lahko manjši od števila, zahtevanega v splošnih PIP v tem odloku. Območje vzdolž potoka se ohranja nepozidano.
MET-46	Naselje ob vrtcu in Cankarjevi cesti	Na območju so centralne dejavnosti (vrtec, trgovine in podobno) ter stanovanja v stanovanjskih blokih in stanovanjskih hišah. Na makadamski površini v križišču Ulice 1. maja in Jarčeve ulice se uredi parkirna hiša, katere kletni del se napaja s severa (s Cankarjeve ceste), pritlični del pa z juga, z Ulice 1. maja. Lahko se uredi tudi nadstropna etaža ali etaže parkirne hiše. Na mestu barak pri blokih Župančičeva 3,5,7, ki so spremenjene v garaže, se uredi nadomestna gradnja, ki zagotovi več garažnih mest. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
MET-47	Stanovanjsko naselje Vejar	Izkoristijo se proste površine za gradnjo. Pri novi pozidavi se prostor racionalno izrabi, tako da se ohranijo dostop ter možnost priključitve na gospodarsko javno infrastrukturo tudi nadaljnjim gradnjam na nepozidanih stavbnih parcelah. Oblikuje ter ohranja se urejena struktura naselja. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
MET-48	Zdravstveni dom	Zdravstveni dom se ohrani kot osrednji objekt in dominanta v prostoru. Novi objekti ne smejo presegati največjih višin obstoječih. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
MET-49	Klavnica	Kompleks klavnice se ohrani v obstoječem obsegu, ob potrebi po prostorski širitvi se celotna dejavnost prestavi na ustreznejšo lokacijo. Dopustne so dejavnosti v skladu s PIP za CDo. Posegi na območje Nature 2000 se urejajo skladno s pogoji in soglasjem pristojne službe za varstvo narave. Zmanjša oziroma prepreči se svetlobno onesnaževanje. Žage niso dopustne. Bregov Obrha ni dopustno osvetljevati. Osvetljevanje objektov in površin mora biti zasnovano tako, da se svetloba ne bo oddajala v smeri proti Obrhu. Preprečiti je potrebno vsakršno spiranje in izlivanje vsakršnih organskih in anorganskih snovi iz industrijskih objektov, parkirnih površin in drugih objektov in površin v vodotok. Dopustna je ureditev male hidroelektrarne, za kar je treba pridobiti koncesijski akt za izrabo vode za proizvodnjo električne energije, investicija pa se uskladi s pristojnimi službami za upravljanje z vodami, za varstvo narave in varstvo kulturne dediščine.
MET-50	Domačija ob Obrhu	Posegi na območje Nature 2000 se urejajo skladno s pogoji in soglasjem pristojne službe za varstvo narave. Bregov Obrha ni dopustno osvetljevati. Osvetljevanje objektov in površin mora biti zasnovano tako, da se svetloba ne bo oddajala v smeri proti Obrhu. Preprečiti je potrebno vsakršno spiranje in izlivanje vsakršnih organskih in anorganskih snovi iz industrijskih objektov, parkirnih površin in drugih objektov in površin v vodotok.
MET-51-OPPN	OPPN stanovanjske pozidave za Galo	**Predviden OPPN ali več faznih OPPN za stanovanja.** Predvidijo se različne oblike bivanja (bloki, vila bloki, dvojčki in enodružinske hiše). Blokovna pozidava se umesti zahodno od obstoječih stanovanjskih blokov in ne presega višine obstoječih blokov. Enodružinska in druga pozidava se umesti na preostali prostor na jugu. Obvezna je pridobitev celovitih prostorskih preveritev. Območje vzdolž Črnomaljske ceste se ureja mestotvorno, z usklajeno potezo objektov in zunanjih ureditev, na območju CU pa se umeščajo predvsem objekti za centralne dejavnosti. V enoti je registrirano arheološko najdišče, zato je treba pri pripravi OPPN izvesti predhodne arheološke raziskave.
	Mestni Log	
MET-52	Stanovanja in bencinski servis Mestni Log	Vzdolž Ceste bratstva in enotnosti je treba ohranjati in urejati usklajeno potezo objektov in zunanjih ureditev. V pasu vzdolž glavne ceste se ohranja obstoječa gradbena linija – ne dovoli se približanje stanovanjskih objektov glavni cesti.
MET-53	Mestni Log – zahod	Vzdolž Ceste bratstva in enotnosti je treba ohranjati in urejati usklajeno potezo objektov in zunanjih ureditev. V pasu vzdolž glavne ceste se ohranja obstoječa gradbena linija – ne dovoli se približanje objektov glavni cesti. Na delu območja te EUP, kjer poteka trasa načrtovane 3. razvojne osi, velja do izgradnje le-te prepoved vsakršne druge gradnje, razen 3. razvojne osi in z njo povezanih ureditev.
MET-54	Kamp in kopališče Metlika	Območje kopališča Metlika se prenovi in sanira za turistične in športno rekreacijske namene. Na območju z namensko rabo BT severno od kopališča se uredi kamp in parkirišče za avtodome z recepcijo, gostinskim objektom in sanitarijami ter objektom za spravilo čolnov. Na preostalih površinah severno od kopališča se uredijo športna igrišča in naprave, otroško igrišče, prostor za ognjišče in za piknike, manjši bazen za kopanje otrok, utrjene površine s prhami in podobno. Na območju ZSk, ki se ureja kot rekreacijska

		površina, je dopustna izvedba dostopov do vode oziroma ureditev vstopno in izstopnega mesta za kopalce in za čolne. Oblikovanje objektov mora biti zasnovano kot del celote obstoječih in novih ureditev na tem območju in se smiselno navezovati na okoliške objekte. Zagotovi se sodobno oblikovanje arhitekturnih objektov in urbane opreme ter zunanjih ureditev. Zasadijo se avtohtone vrste drevja. Za oskrbo celotnega območja se zagotovi gospodarska javna infrastruktura z navezavami na obstoječa omrežja, objekte in naprave. Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode se zagotovi z navezavo na obstoječi kanalizacijski sistem mesta Metlika s čiščenjem komunalne odpadne vode na centralni čistilni napravi Metlika. Dovoz do območja se uredi z obstoječih cest. Na delu območja te EUP, kjer poteka trasa načrtovane 3. razvojne osi, velja do izgradnje le-te prepoved vsakršne druge gradnje, razen 3. razvojne osi in z njo povezanih ureditev. Pri vseh ureditvah se upoštevajo omejitve zaradi Nature 2000 in poplavnega območja, navedene v nadaljevanju tega PIP. Posegi na območje Nature 2000 se urejajo skladno s pogoji in soglasjem pristojne službe za varstvo narave. V brežine, priobalni pas in strugo vodotokov se ne posega. Vstopno in izstopno mesto za kopalce in za čolne se prvenstveno uredi na že obstoječih dostopih do vode in ne kot nov poseg v brežino. V primeru urejanja novega vstopnega in izstopnega mesta za čolne se to uredi in opremi na najpoložnejšem odseku brežine na način, da bodo poseg v konfiguracijo brežine in dno struge čim manjši. Vstopna in izstopna mesta se urejajo v skladu z gradbenimi predpisi in s predpisi o ohranjanju narave ter s predpisi s področja upravljanja z vodami. Športno rekreacijske aktivnosti na reki in ob njej se ne izvajajo v času drstenja od aprila do junija. Travnate površine se redno vzdržujejo s košnjo. Na območju naravne vrednote Sušica ni dopustno spreminjanje reliefa. Za ureditev dostopov do vode je potrebno pridobiti naravovarstveno soglasje pristojne službe za ohranjanje narave. V enoti je registrirano arheološko najdišče, zato je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja izvesti predhodne arheološke raziskave. Območje se nahaja na poplavnem območju. Pred izdelavo hidrološko hidravlične študije na poplavnih območjih, za katera razredi poplavne nevarnosti še niso bili določeni: – so dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda, – je taborjenje oziroma šotorjenja kampiranje dopustno le ob pogoju, da se uvede alarmni sistem s katerim lastnik zemljišča ali upravljavec/organizator v primeru visokih voda, na katere bo opozarjal alarmni sistem, na lastne stroške in lastno odgovornost zagotovi varno in pravočasno odstranitev ljudi in vso nameščeno opremo za potrebe taborjenja oziroma šotorjenja, – ni dovoljeno spreminjanje kote terena. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne smeta poslabšati odtočni režim in poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.
MET-55-OPPN	OPPN Mestni Log	**Občinski podrobni prostorski načrt Mestni Log v Metliki** (Uradni list RS, št. 9/09) in Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Maline do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in do priključka Črnomelj jug (Uradni list RS, št. 70/17) – ostaneta v veljavi do preklica.
MET-56-OPPN	OPPN Mejni prehod Metlika	**Predviden OPPN** za ureditev mejnega prehoda. Dovoljene so ureditve za potrebe mejnega prehoda in spremljajoče ureditve ter z osnovno namembnostjo tega prostora povezane centralne dejavnosti. Posegi na območje Nature 2000 se urejajo skladno s pogoji in soglasjem pristojne službe za varstvo narave. Območje se nahaja na poplavnem območju, zato je pred sprejetjem OPPN obvezna izdelava hidrološko-hidravlične študije (HHŠ). Do izdelave HHŠ in določitve razredov poplavne nevarnosti so dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje. V enoti je registrirano arheološko najdišče, zato je treba pri pripravi OPPN izvesti predhodne arheološke raziskave. Na delu območja te EUP, kjer poteka trasa načrtovane 3. razvojne osi, velja do izgradnje le-te prepoved vsakršne druge gradnje, razen ureditev, določenih z DPN za 3. razvojno os in z njimi povezanih ureditev.
MET-57-OPPN	ZN Ob Sušici	**Zazidalni načrt Ob Sušici S10** (SDL, št. 9/80) – ostane v veljavi do preklica.
MET-58-OPPN	OPPN Ob železnici Mestni Log	**Predviden OPPN** za stanovanjsko gradnjo. Stanovanjski objekti se uredijo kot enodružinske hiše, variantno se dovolijo vrstne hiše ali stanovanjski bloki ali vse oblike stanovanjskih objektov, kar se presodi v fazi priprave OPPN v okviru prostorskih preveritev. Na severnem in vzhodnem robu enote se na območju z namensko rabo ZD uredi zeleni pas ob železnici in predvideni gospodarski coni, tako da se prepreči približevanje stanovanjskih objektov virom hrupa.

MET-59-OPPN in MET-60-OPPN	OPPN Gospodarska cona Mestni Log – vzhod	**Predviden OPPN ali več faznih OPPN:** umestijo se različne gospodarske dejavnosti. Urbanistično in arhitekturno oblikovanje celotnega območja mora biti usklajeno, objekti se umeščajo na gradbene linije vzdolž notranjih cest in vzdolž železniške proge, v južnem delu pa vzporedno z obstoječo pozidavo (v smeri sever – jug), tako da tvorijo usklajene fasadne poteze. Temu se prilagodijo tudi višinski gabariti, oblikovanje streh in fasad. Višine objektov ne smejo presegati največjih višin obstoječih objektov zahodno od območja. Ohranjajo se zelene površine (grmovna in drevesna vegetacija), ki ločujejo severni in južni del območja. Te površine se parkovno urejajo. Obvezna je pridobitev celovitih prostorskih preveritev, v katerih bodo opredeljene tudi zelene površine znotraj cone in kakovostna krajinska ureditev zahodnega roba območja, ki meji na naravno ohranjeno ravnico med potokom Obrh in reko Kolpo. Na območju z namensko rabo ZD se ohranijo zelene površine – gozd. Območje obstoječih objektov se z vzhodne strani ogradi z ograjo. Spodnji del ograje (do višine 50 cm) je poln (npr. zidan), brez lukenj, skozi katere bi lahko šle majhne želve. Pas 10 m ob ograji se na notranji strani zasadi z avtohtono drevesno vegetacijo (npr. gaber, hrast, bukev, javor). Ograja med območjem obstoječih objektov in nepozidanim območjem na vzhodu se postavi na vzhodnem robu zazidanega stavbnega zemljišča. S postavitvijo novih objektov se ograja prestavi proti vzhodu. Z ustrezno razvrstitvijo objektov na območja proizvodnih dejavnosti se najhrupnejše dejavnosti izvajajo v sredini območja, na vzhodnem robu območja pa se umestijo skladišča in podobno. Posegi na območje Nature 2000 se urejajo skladno s pogoji in soglasjem pristojne službe za varstvo narave. Območje je delno na poplavnem območju, zato je treba v postopku priprave OPPN izdelati hidrološko-hidravlično študijo, s katero bodo ugotovljeni vplivi urejanja celotnega območja in posameznih objektov na hidrološke razmere in izdelati karto poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti skladno s predpisi. Pred izdelavo hidrološko hidravlične študije na poplavnih območjih niso dopustni nobeni posegi, niso dovoljeni novi objekti in ni dovoljeno spreminjanje kote terena.
Metlika (izven območja UN) MET-63 do MET-71	Zaselki na Berčicah in pri Bočki	Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika.

119. člen

(posebni PIP za EUP na območju Gradca)

Šifra EUP	IME EUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
GRD-1	Jedro-zahod	Na območje obstoječih centralnih dejavnosti se umeščajo nove centralne dejavnosti za lokalne potrebe. Zagotovi se ustreznost posegov in oblikovanja stavb v vplivnem območju kulturnega spomenika državnega pomena grad Gradac. Objekti med regionalno cesto in Lahinjo, ki so v neposrednem vidnem stiku z gradom, se pri novogradnjah in prenovah oblikujejo ob upoštevanju kvalitetne tradicionalne arhitekturne tipologije (leseni ganki, smer slemen vzporedno z Lahinjo, poenotena barvna lestvica fasad, opečna barva kritine). Na južnih strešinah namestitev sončnih celic ni dopustna. Za ureditev ožjega zgodovinskega jedra Gradca se pripravi strokovna podlaga na osnovi urbanistične delavnice, natečaja ali variantnih rešitev.
GRD-2	Južni vstop v naselje	Ureja se osrednja poteza Gradca, v jedro naselja se umeščajo nove centralne dejavnosti. Oblikuje ter ohranja se urejena struktura naselja. Pri novi pozidavi se prostor racionalno izrabi, tako da se ohranijo dostop ter možnost priključitve na gospodarsko javno infrastrukturo tudi nadaljnjim gradnjam na nepozidanih stavbnih parcelah. Zagotovi se ustreznost posegov in oblikovanja stavb v vplivnem območju kulturnega spomenika državnega pomena grad Gradac. Uredi se dostopna cesta do gospodarske cone na zahodni strani železniške proge.
GRD-3	Jedro-sever	Oblikuje ter ohranja se urejena struktura pozidave. Pri novi pozidavi se prostor racionalno izrabi, tako da se ohranijo dostop ter možnost priključitve na gospodarsko javno infrastrukturo tudi nadaljnjim gradnjam. Pri novi pozidavi se upošteva obstoječa gradbena linija oziroma potrebne razširitve uličnega prostora zaradi zagotovitve rekonstrukcije regionalne ceste. Parterna površina v jedru naselja pri kulturnem domu se prenovi, tako da se prostor ob spomeniku uredi kot funkcionalna in oblikovno skladno urejena javna površina, trg, ki se kot skladno urejena poteza javnih površin povezuje z grajskim polotokom. Na vstopu na območje gradu se odstranijo neprimerni objekti, površine se uredijo skladno z dediščinskimi kakovostmi grajskega kompleksa. Za ureditev ožjega zgodovinskega jedra Gradca se pripravi strokovna podlaga na osnovi urbanistične delavnice, natečaja ali variantnih rešitev. V strugo in bregove Lahinje se ne posega.
GRD-4	Obcestna pozidava na vzhodu	Ohranja se obcestni vzorec pozidave, ureditve ne posegajo na območje ohranjanja narave ter obvodni pas ob Lahinji. Pri novi pozidavi se upošteva obstoječa gradbena linija oziroma potrebne razširitve uličnega prostora zaradi zagotovitve rekonstrukcije regionalne ceste. Uredi se premostitev Lahinje.

GRD-5	Vzhodni vstop v naselje	Ohranja se obcestni vzorec pozidave, pri novi pozidavi se upošteva obstoječa gradbena linija oziroma potrebne razširitve uličnega prostora zaradi zagotovitve rekonstrukcije regionalne ceste.
GRD-6	Ob žagi	Ohranja se zelena bariera (gozd) med kompleksom žage in stanovanjsko pozidavo severno od nje.
GRD-7	Klošter	Ohranja se obcestni vzorec pozidave. Zagotavlja se odmik objektov od železniške proge.
GRD-8	Cerkev sv. Marije in pokopališče	Vsi posegi morajo biti usklajeni s predpisi s področja varstva kulturne dediščine. Ob širitvi pokopališča se izvedejo vse potrebne arheološke raziskave in poizkopavalni postopki.
GRD-9	Romsko naselje	Ohranja se zelena bariera (gozd) med romskim naseljem in gospodarsko cono vzhodno od romskega naselja.
GRD-10	Tropinjek – okljuk Lahinje med gradom in golfom	Ohranjajo se kmetijske in gozdne površine, uredi se peš in kolesarska pot med grajskim kompleksom in območjem načrtovanega golf igrišča jugovzhodno od okljuka. Uredita se mostova na stiku z grajskim kompleksom in območjem golf igrišča. Peš in kolesarska pot se čim bolj prilagodita terenu, tako da se v čim večji meri ohranja obstoječe stanje terena in vegetacije. Posegi v Lahinjo (območje Natura 2000) se uskladijo s pristojno službo za ohranjanje narave. Zagotovi se ustreznost posegov in oblikovanja stavb v vplivnem območju kulturnega spomenika državnega pomena grad Gradac. Preučijo se možnosti prezentacije lokacije železolivarne iz 19. stoletja.
GRD-11	Kmetija	Dovoli se selitev kmetije in ureditev kmetijsko-gospodarskega večnamenskega objekta s stanovanjsko hišo. Gradbeno dovoljenje za gradnjo stanovanjskega objekta se sme izdati šele po pridobitvi uporabnega dovoljenja za kmetijske objekte.
GRD-12	Stanovanjsko naselje pri železnici	Območje za stanovanjsko pozidavo nižje in srednje gostote (individualna stanovanjska pozidava, vila bloki do višine P+2 ipd.). Upoštevajo se predpisani odmiki od železnice. Uredijo se ustrezni dostopi. Posebej pozorno je treba oblikovati vzhodni rob območja, na meji z obstoječo pozidavo, in zahodni rob, ki meji na območje železniške postaje. Z zelenim pasom ob železnici se zagotovi umeščanje objektov z varovanimi prostori izven vplivnega območja oziroma prepreči umeščanje neposredno ob vire hrupa. Smer slemen naj povzema prevladujočo smer v neposredni okolici. Prikazana delitev zemljišč je opcijska, dopustno je združevanje in deljenje predlaganih parcel ali delov parcel, pri čemer je treba zagotoviti dostop do javnih površin vsem parcelam in ustrezno velikost posamezne gradbene parcele. 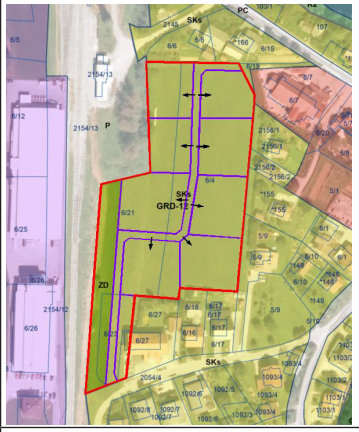
GRD-13-OPPN	OPPN Gospodarska cona Gradac	**Občinski podrobni prostorski načrt za Gospodarsko cono Gradac** (Uradni list RS, št. 74/17) – ostane v veljavi do preklica.
GRD-14-OPPN	OPPN Grad Gradac	**Predviden OPPN** za urejanje in prenovo grajskega kompleksa s parkom v okljuku Lahinje, ki ima status kulturnega spomenika državnega pomena grad Gradac. Vse ureditve morajo biti usklajene z varstvenim režimom in s predpisi s področja varstva kulturne dediščine. Za območje se izdela konservatorski načrt za prenovo. V enoti je registrirano arheološko najdišče, zato je treba pri pripravi OPPN izvesti predhodne arheološke raziskave. Na vzhodnem delu grajskega kompleksa se uredi most prek Lahinje, ki se naveže na predvideno pot, speljano proti območju golfa. Posegi v Lahinjo (območje Natura 2000) se uskladijo s pristojnima službama za ohranjanje narave in upravljanje voda.
GRD-15-OPPN	OPPN Golf Gradac	**Predviden OPPN** za igrišče za golf, ki se z dovozom naveže preko lokalne ceste na regionalno cesto Metlika–Črnomelj, s peš dostopom pa na območje gradu. Na severnem delu enote na namenski rabi BT, ob lokalni poti, se uredijo skupni oziroma servisni objekti, južno od lokalne poti na namenski rabi ZS pa golf igrišče. Vse ureditve naj bodo usklajene s pristojnimi službami za varstvo kulturne dediščine, za ohranjanje narave ter za upravljanje z vodami. Hidrološke in kakovostne značilnosti vode v Lahinji se ne smejo poslabšati zaradi izvedbe in obratovanja golf igrišča. V okviru ureditve igrišča se na robovih posekov uredijo gozdni robovi kot integralni del celotne ureditve. Vsi posegi v gozd in oblikovanje gozdnega roba se podrobneje opredelijo v soglasju s pristojno javno gozdarsko službo. Na severnem delu območja se uredi most prek Lahinje, ki se naveže

		na predvideno pot, speljano proti območju grajskega kompleksa. Posegi v Lahinjo (območje Natura 2000) se uskladijo s pristojnima službama za ohranjanje narave in upravljanje voda. Pred začetkom urejanja golfa je potrebno, na podlagi elaborata določiti primerne lokacije podhodov za dvoživke ter dolžine in vrsto ograj ter monitoring uspešnosti omilitvenega ukrepa ter primerno vzdrževanje. Pri umeščanju podhodov za dvoživke se zagotovijo rešitve, ki bodo upoštevale ekološke zahteve dvoživk, v skladu s službo, pristojno za varstvo narave. Dejanski podhodi in ograja se izvedejo ob prvi rekonstrukciji ceste. Do izgradnje podhodov in ograj je upravljavec golf igrišča odgovoren za varno prehajanje dvoživk čez cesto (način, časovne termine, monitoring se določi v elaboratu). Na območju BT je pred sprejetjem OPPN dopustna začasna raba prostora in sicer izgradnja manjših nastanitvenih objektov – mobilnih hiš. Skupno število objektov ne sme biti večje od 10. Vsi objekti morajo biti medsebojno oblikovno usklajeni in oblikovani tako, da bodo tvorili skladno celoto in ne bodo moteči v pogledih na naselje. Stavbe se oblikujejo bodisi po tradicionalnih vzorih bodisi kot sodobna arhitektura ter z ozelenjenimi ravnimi oziroma dvokapnimi strehami blagega naklona. Te objekte mora investitor na svoje stroške odstraniti v primeru realizacije z OPN oziroma OPPN predvidenih vsebin.
GRD-16-OPPN	OPPN Gospodarska cona Gradac – 2. faza	**Predviden OPPN** za širitev gospodarske cone lokalnega pomena. Urbanistično in arhitekturno oblikovanje celotnega območja (skupaj s prvo fazo gospodarske cone) mora biti usklajeno, objekti se umeščajo na gradbene linije vzdolž notranjih cest, tako da tvorijo usklajene fasadne poteze. Temu se prilagodijo tudi višinski gabariti, oblikovanje streh in fasad.
GRD-17	Širitev GC Gradac	Pretežni del širitve gospodarske cone je namenjen izgradnji dostopne ceste z izvennivojskim križanjem z železniško progo. Urbanistično in arhitekturno oblikovanje celotnega območja (skupaj s prvo in drugo fazo gospodarske cone) mora biti usklajeno, temu se prilagodijo tudi višinski gabariti, oblikovanje streh in fasad.

120. člen

(posebni PIP za EUP na območju preostalih naselij)

Ime naselja	Šifra EUP	Ime EUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
Bereča vas	BEV-1	Bereča vas	Ohranja se gručasta zasnova naselja. Novi priključki na glavno cesto se ne izvajajo. Gospodarska dejavnost na severnem delu vasi se ohranja v obstoječem obsegu, ob potrebi po prostorski širitvi se celotna dejavnost preseli v eno od gospodarskih con, na tej lokaciji pa se objekti in ureditve odstranijo. Do odstranitve objektov so dopustna le nujna vzdrževalna dela.
	BEV-2	Pod Gajem – zahod	Ni posebnih PIP.
	BEV-3	Cerkev sv. Jakoba s pokopališčem	Predvidena je širitev pokopališča in pripadajočih ureditev severno od cerkve sv. Jakoba. Ureditve drugih namembnosti (stanovanjska gradnja, vinogradniška pozidava ipd.) v neposredni okolici pokopališča niso dovoljene. Na pokopališču je vojno grobišče, kjer je prepovedano spreminjati zunanji videz grobišč v nasprotju z zakonom, poškodovati grobišča ali odtujiti njihove sestavne elemente ter izvajati vsako drugo dejanje, ki pomeni krnitev spoštovanja do grobišč ali je v nasprotju s pokopališkim redom vojnih grobišč. Vsi posegi morajo biti usklajeni s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.
	BEV-4	Pod Gajem – vzhod	Območje za stanovanjsko gradnjo podeželskega naselja. Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih objektov v soseščini. Vzhodni rob območja ob glavni cesti se ohrani kot zelena površina. Upoštevajo se predpisani odmiki od glavne ceste, novi priključki nanjo niso dopustni. Prikazana delitev zemljišč je opcijska, dopustno je združevanje in deljenje predlaganih parcel ali delov parcel, pri čemer je treba zagotoviti dostop do javnih površin vsem parcelam in ustrezno velikost posamezne gradbene parcele.

	BEV-5 in BEV-6	Zaselki okoli vasi	Ni posebnih PIP.
	BEV-7-OPPN	Kamnolom Bereča vas	**Predviden OPPN** za pridobivanje mineralnih surovin – tehničnega kamna. Pridobivanje mora potekati ob upoštevanju omejitev zaradi bližine bivalnega okolja in ob sprotni sanaciji, po končanem izkoriščanju se zagotovi končna sanacija območja, pri čemer se nova namembnost območja opredeli ob upoštevanju neposredne bližine naselja.
Boginja vas	BOV-1	Boginja vas	Na kmetijskih zemljiščih je poleg gradenj, določenimi s 75. členom tega odloka, k vsem stanovanjskim objektom na južni strani ceste dopustno postaviti enostavne pomožne kmetijske objekte v skladu s Prilogo 1 tega odloka.
	BOV-2	Turistično rekreacijsko območje	Dopustna je postavitev objektov, namenjenih turistični ponudbi in pripadajočim zunanjim ureditvam. Zaradi lege na vstopu v naselje je treba zagotoviti kakovostno oblikovanje stavb in urbane opreme, na obrobju območja se zasadi visokoraslo drevje.
Bojanja vas	BJV-1	Bojanja vas	Ohranjajo se vizure na cerkev sv. Marjete, območje ob njej se ureja skladno z obstoječo namembnostjo prostora. Ohranja se strnjena in gručasta zasnova naselja. Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bodo upoštevani morfologija in tipologija obstoječih objektov v soseščini ter prilagajanje razgibanemu terenu.
	BJV-2	Zaselek južno od vasi	Ni posebnih PIP.
	BJV-3	Turizem na podeželju Mezek	Območje se nameni ureditvi turizma na podeželju. Po pridobitvi uporabnega dovoljenja za turistični nastanitveni objekt na parceli št. 615/1 k.o. Bojanja vas je dopustno stalno bivanje za potrebe oskrbnika oziroma upravitelja turizma na podeželju na parceli št. 614/1 k.o. Bojanja vas. S postavitvijo objektov in ureditvijo dvorišča se upošteva konfiguracija terena, da novi objekti ne bodo vidno izpostavljeni. Zagotovi se kakovostno arhitekturno oblikovanje objektov, ki mora upoštevati prvine tradicionalne arhitekture. Ureditev hleva ni dopustna. Uredi se javni dostop do objektov.
Boldraž	BOL-1	Vas Boldraž	Ohranja se strnjena in gručasta zasnova naselja.
	BOL-2	Zaselek severno od vasi	Ni posebnih PIP.
	BOL-3	Zaselek južno od vasi	Ni posebnih PIP.
	BOL-4	Športno igrišče na jugu	Dovoli se ureditev športno rekreacijskega območja za lokalne potrebe.
Boršt	BOR-1	Vas Boršt	Ohranja se gručasta zasnova naselja.
Božakovo	BOŽ-1	Vas Božakovo	Ohranjajo se vizure na cerkev sv. Magdalene. V zahodnem delu enote je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave. V zaledju vasi je dovoljeno graditi le gospodarske in pomožne objekte, stanovanjske hiše pa le v primeru, da je zagotovljen ustrezen (javni) dostop. Ohranja se zarast na robnem območju naravne vrednote, zagotovi naj se urejeno odvajanje komunalnih vod, pri gradbenih zemeljskih deli se zaradi podzemeljskih jam in toka ne izvaja miniranja.
	BOŽ-2	Vaško jedro Božakovo	Ohranjajo se lastnosti, ki območje opredeljujejo kot naselbinsko dediščino – značilna podoba vasi na previsni steni nad Kolpo, značilna struktura poselitvenega vzorca, pomembnejše stavbe ter obstoječa prostorska razmerja in vedute. Infrastrukturni vodi se izvajajo podzemno, infrastrukturne omarice pa se izvedejo zakrito. Dopustna so vzdrževalna dela na objektih, adaptacije in izjemoma tudi nadomestne gradnje v enakih gabaritih ob upoštevanju tipologije tradicionalne gradnje. Vsi posegi se urejajo skladno z varstvenim režimom ter pogoji in soglasjem pristojne službe za varstvo kulturne dediščine. Ohranjajo se vizure na cerkev sv. Marije Magdalene. Obnova cerkve se mora izvajati usklajeno tudi s pristojno službo za varstvo narave.
	BOŽ-3	Učna pot Zdenc-Vidovec	Dovoli se postavitev opreme za urejanje učne poti, vključno s premostitvijo potoka Vidovec. Vsi posegi morajo biti usklajeni s pristojno službo za ohranjanje narave in upravljanje z vodami. Pri urejanju pešpoti se obstoječa drevesa ohranijo.
	BOŽ-4	Kopališče Božakovo	Dovoli se ureditev kopališča brez stalnih objektov. Dovoljene so le ureditve, ki ohranjajo obstoječe naravne razmere. Dostop na varovano območje narave se zagotovi po obstoječi pešpoti, prepreči se dostop z motornimi vozili (razen vzdrževalnim vozilom). Pri urejanju pešpoti se obstoječa drevesa ohranijo. Najnujnejša urbana oprema (klopi, igrala, kurišča, koši za smeti) se izvede zunaj 15 m pasu ob reki, pri čemer se uporablja naravne materiale, les in kamen. Sanitarna infrastruktura se locira zunaj poplavnega pasu reke in se po končani kopalni sezoni odstrani. Dostop do vode za kopalce se izvede v enostavni leseni

			izvedbi na najpoložnejšem delu brežine. Vstopno in izstopno mesto za kopalce in za čolne se prvenstveno uredi na že obstoječih dostopih do vode in ne kot nov poseg v brežino. V primeru urejanja novega vstopnega in izstopnega mesta za čolne se ta uredi in opremi na najpoložnejšem odseku brežine na način, da bodo poseg v konfiguracijo brežine in dno struge čim manjši. Vstopna in izstopna mesta se urejajo v skladu z gradbenimi predpisi in s predpisi o ohranjanju narave ter s predpisi s področja upravljanja z vodami. Sprehajalne in obhodne poti se lahko mestoma uredijo v peščeni izvedbi. Ohranjata se obstoječa obrežna zarast in naravna brežina reke, dopustni so omenjeni posegi na območju dostopa v vodo za kopalce in vstopnega mesta za čolne. Turistične dejavnosti in prireditve se tu ne odvijajo. Športno rekreacijske aktivnosti na in ob reki se ne izvajajo v času drstenja od aprila do junija. Travnate površine se redno vzdržujejo s košnjo. Vsi posegi morajo biti usklajeni s pristojno službo za ohranjanje narave in varstvo voda.
	BOŽ-5	Športno igrišče pri vasi	Uredi se športno igrišče za lokalne potrebe.
	BOŽ-6	Stanovanjsko območje na severu	Predvidi se stanovanjska pozidava nižje gostote vključno z ureditvijo dostopnih cest do novih objektov. Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih objektov v soseščini. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave. 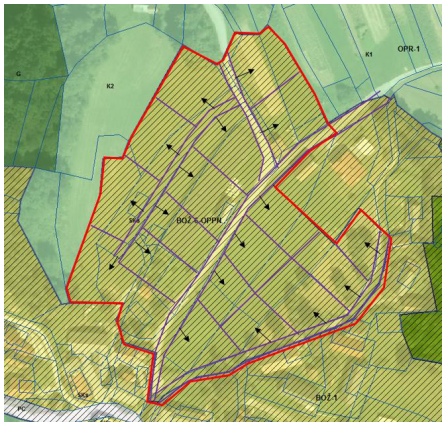
	BOŽ-7-OPPN	OPPN Terme Božakovo	**Predviden OPPN** za turistični kompleks term s pripadajočimi objekti in ureditvami, kot so: hotel, bazeni, ureditve povezane z vodnimi športi, oskrbne (trgovina), storitve (frizer, pediker, maser ipd.), gostinske (slaščičarna, kavarna, restavracija ipd.), družbene (kino, plesišče ipd.) dejavnosti ter parkiranje in podobno (na območju namenske rabe BT). V programskem smislu se načrtovane ureditve razvijajo v povezavi s širšim prostorom (vključevanje kmetij v vasi s svojo ponudbo). Na območju urejanja se predvidijo oblikovno poenoteni programski sklopi ureditev. Ureditve se prilagajajo obstoječemu reliefu, tako da se z objekti čim bolj izkoristi teren in se ne ustvarja višinskih poudarkov v prostoru. Po brežini se načrtujejo delno vkopani objekti, lahko prekriti s travnimi strehami in podobno. Na severnem delu se zagotovijo ureditve, ki so vezane na vstop na območje, predvsem večje parkirišče za potrebe območja in dostopne poti. Na stiku vasi in term se uredijo zelene parkovne površine (na območju namenske rabe ZP) kot integralni del turističnega kompleksa in hkrati kot bariera med vasjo in turističnimi objekti. Obvezna je pridobitev variantnih prostorskih preveritev kot strokovne podlage za OPPN. Zaradi kraškega terena in neposredne bližine NV potoka Vidovec (podzemni tok in jama), se tu še pričakuje najdba kraških pojavov, zato je treba vsa zemeljska dela izvajati po predhodno opravljenih geoloških raziskavah. Drevesna in grmovna zarast ob potoku – naravni vrednoti, ki služi tudi kot vizualna bariera, se ohranja. Na območju naravnih vrednot in Nature 2000 gradnja objektov ni dovoljena, izjema so ureditve dostopov v vodo. Pred začetkom urejanja Term Božakovo je potrebno, na podlagi elaborata, določiti primerne lokacije podhodov za dvoživke in dolžine, vrsto ograj, monitoring uspešnosti omilitvenega ukrepa ter primerno vzdrževanje. Pri umeščanju podhodov za dvoživke se zagotovijo rešitve, ki bodo upoštevale ekološke zahteve dvoživk, v skladu s službo, pristojno za varstvo narave. Dejanski podhodi in ograja se izvedejo ob prvi rekonstrukciji ceste. Do izgradnje podhodov in ograj je upravljavec Term Božakovo odgovoren za varno prehajanje dvoživk čez cesto (način, časovne termine, monitoring se določi v elaboratu).

	BOŽ-8	Turistično naselje Krtina	Dopustna je postavitev manjših objektov – stavb. Vsi objekti morajo biti zaradi izpostavljene lokacije na pobočju vzhodno od vasi in pogledov na vas medsebojno oblikovno usklajeni in oblikovani tako, da bodo tvorili skladno celoto in ne bodo moteči v pogledih na naselje. Stavbe se oblikujejo bodisi po tradicionalnih vzorih bodisi kot sodobna arhitektura ter z ozelenjenimi ravnimi oziroma enokapnimi strehami blagega naklona. Stavbe so lahko delno ali večinsko vkopane, tako da se izkoristi padec terena.
	BOŽ-9	Kozjanov travnik	Ohranja se primarna zarast na območju naravne vrednote. Reliefa terena na območju se ne spreminja.
Božič Vrh	BŽV-1	Vas Božič Vrh	Območje se ureja ob upoštevanju omejitev, ki izhajajo iz bližine trase prenosnega plinovoda. Na delu enote velja Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R45 za oskrbo Bele krajine (Uradni list RS, št. 77/10). Do začetka gradnje prenosnega plinovoda je na območju varovalnega pasu plinovoda dopustna gradnja objektov in ureditev, zaradi katerih pa ne sme biti onemogočena gradnja plinovoda, odmiki objektov in komunalne infrastrukture pa morajo biti skladni s Pravilnikom o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z delovnim tlakom nad 16 barov ter o pogojih za posege v območjih njihovih varovalnih pasov (Uradni list RS, št. 12/10, 45/11 in 17/14 – EZ-1) in Sistemskimi obratovalnimi navodili za prenosni sistem zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 55/15 in 80/17). Za vse gradnje in ureditve oziroma posege v prostor na območju varovalnega pasu načrtovanega plinovoda je treba izdelati pridobiti soglasje/mnenje družbe Plinovodi d. o. o.. Morebitne potrebne odstranitve objektov in ureditev v varovalnem pasu plinovoda morajo biti izvedene pred začetkom gradnje plinovoda in bremenijo investitorja oziroma lastnika zemljišč, razen če je s Plinovodi, d. o. o. dogovorjeno drugače.
	BŽV-2	Zaselek Krištinc	Ni posebnih PIP.
	BŽV-3	Sončna elektrarna	Dopustna je ureditev sončne elektrarne, ki pa ne sme onemogočiti izgradnje plinovoda, ki je načrtovan v okviru Državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R45 za oskrbo Bele krajine (Uradni list RS, št. 77/10), ki velja na delu enote, pri čemer morajo biti posegi skladni Pravilnikom o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z delovnim tlakom nad 16 barov ter o pogojih za posege v območjih njihovih varovalnih pasov (Uradni list RS, št. 12/10, 45/11 in 17/14 – EZ-1) in Sistemskimi obratovalnimi navodili za prenosni sistem zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 55/15 in 80/17). Morebitne potrebne odstranitve objektov in ureditev v varovalnem pasu plinovoda morajo biti izvedene pred začetkom gradnje plinovoda in bremenijo investitorja oziroma lastnika zemljišč, razen če je s Plinovodi, d. o. o. dogovorjeno drugače.
Brezovica pri Metliki	BRE-1 in BRE-2	Vas Brezovica	Ni posebnih PIP.
	BRE-3	Nova pozidava pri kapelici	Objekti se locirajo ob obe obstoječi poti, tako da bo prostor čimbolj racionalno izkoriščen, navezujejo se na obstoječe cestno omrežje. Lociranje stanovanjskih objektov v notranjost območja je dovoljeno le, če se objektom zagotovi javni dostop.
	BRE-4	Zaselek med Brezovico in Malim Leščem	Ni posebnih PIP.
	BRE-5	Domačija zahodno od vasi	Ni posebnih PIP.
	BRE-6-OPPN	OPPN Brezovica	**Občinski podrobni prostorski načrt Brezovica** (Uradni list RS, št. 66/18) – ostane v veljavi do preklica.
Bušinja vas	BUV-1	Bušinja vas	V zaledju vasi je dovoljeno graditi le gospodarske in pomožne objekte, stanovanjske hiše pa le v primeru, da je zagotovljen ustrezen (javni) dostop. Na pokopališču Bušinja vas je vojno grobišče, kjer je prepovedano spreminjati zunanji videz grobišč v nasprotju z zakonom, poškodovati grobišča ali odtujiti njihove sestavne elemente ter izvajati vsako drugo dejanje, ki pomeni krnitev spoštovanja do grobišč ali je v nasprotju s pokopališkim redom vojnih grobišč. Gradnja novih stanovanjskih objektov na neposrednem stiku z območjem IG ni dovoljena. Posebej pozorno je treba oblikovati nepozidan zahodni rob območja, na stiku z enoto BUV-2 (območje TPV).
	BUV-2	Tovarna TPV	Pozorno je treba oblikovati rob območja, ki meji na površine podeželskega naselja. Z zelenim pasom se zagotovi ločitev proizvodnih objektov in naprav od površin za bivanje v neposredni bližini in s tem prepreči približevanje virov hrupa stanovanjskemu območju.
	BUV-3 in BUV-4	Zaselki okoli vasi	Ni posebnih PIP.

	BUV-5-OPPN	OPPN Nad Bušinjo vasjo	**Predviden OPPN:** Predvidi se stanovanjska pozidava nizke gostote vključno z ureditvijo dostopnih cest do novih objektov. Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih objektov v soseščini. Objekti se prilagajajo nagnjenemu terenu, tako da se čim bolj izkoristi padec terena (obvezni so čim bolj vkopani objekti, fasade zemeljskih barv in temne strehe).
Čurile	ČUR-1	Vas Čurile	Pri novi pozidavi se prostor racionalno izrabi, tako da se ohranijo dostopi ter možnost priključitve na gospodarsko javno infrastrukturo tudi nadaljnjim gradnjam na nepozidanih stavbnih parcelah. Oblikuje se urejena struktura vasi. Zmanjša oziroma prepreči se svetlobno onesnaževanje.
Dole	DOL-1	Vas Dole	Ni posebnih PIP.
Dolnja Lokvica	DLO-1	Vas Dolnja Lokvica	Ohranja se strnjena in gručasta zasnova naselja.
	DLO-2	Vas-jug	Ohranja se strnjena in gručasta zasnova naselja.
	DLO-3	Zaselek na vzhodni strani glavne ceste	Ni posebnih PIP.
	DLO-4	Domačija Magovac	Ni posebnih PIP.
	DLO-5	Zaselek pod vinogradi	Ni posebnih PIP.
Dolnje Dobravice	DDO-1	Vas Dolnje Dobravice	Ni posebnih PIP.
	DDO-2	Zaselek ob železniški postaji	Ni posebnih PIP.
	DDO-3	Romsko naselje Dobravice	Obstoječe romsko naselje se sanira z izgradnjo gospodarske javne infrastrukture in z ozelenitvijo. Ohranja se gozdni rob. Deponija železa in drugega odpadnega materiala se sanira.
Dolnji Suhor pri Metliki	DSU-1 in DSU-2	Vas Dolnji Suhor	Ohranjajo se vizure na cerkev sv. Jožefa, območje ob njej se ureja skladno z obstoječo namembnostjo prostora, opredeli se območje za centralne dejavnosti. Obnova cerkve se mora izvajati usklajeno s pristojno službo za varstvo narave. Na pobočju južno od cerkve se ohranja zeleni pas zaradi ohranjanja vizur. Posegi se prilagajajo krajinskim značilnostim prostora. Gradnja novih objektov je dovoljena le v obcestnem pasu.
Drage	DRA-1	Vas Drage	Ni posebnih PIP.
	DRA-2	Cerkev Rođenja presvete Bogorodice	Ni posebnih PIP.
	DRA-3	Pokopališče	Na pokopališču je vojno grobišče, kjer je prepovedano spreminjati zunanji videz grobišč v nasprotju z zakonom, poškodovati grobišča ali odtujiti njihove sestavne elemente ter izvajati vsako drugo dejanje, ki pomeni krnitev spoštovanja do grobišč ali je v nasprotju s pokopališkim redom vojnih grobišč.
Dragomlja vas	DRV-1	Dragomlja vas	Ni posebnih PIP.
	DRV-2	Domačija na severu	Ni posebnih PIP.
Drašiči	DRŠ-1	Vaško jedro Drašiči	Ohranjajo se lastnosti, ki območje opredeljujejo kot naselbinsko dediščino – značilna struktura poselitvenega vzorca, stavbe, ki oblikujejo vaško jedro ter obstoječa prostorska razmerja in vedute. Dopustna so vzdrževalna dela na objektih, adaptacije in izjemoma tudi nadomestne gradnje ob upoštevanju tipologije tradicionalne gradnje in z upoštevanjem tradicionalnih razmerij gabaritov. Obnova obstoječih stavb ima prioriteto pred novogradnjami. Infrastrukturni vodi se izvajajo podzemno. Vsi posegi na območje se urejajo skladno z varstvenim režimom ter pogoji in soglasjem pristojne službe za varstvo kulturne dediščine.
	DRŠ-2 in DRŠ-3	Vas Drašiči	Ohranjajo se vizure na cerkev sv. Petra, območje ob njej se ureja skladno z obstoječo namembnostjo prostora. V južnem kraku naselja se ohranja obcestna pozidava. Pri vseh novogradnjah, prenovah in ostalih posegih se posebna pozornost posveti oblikovanju objektov, gabaritom in fasadam, ker je vas vizualno izpostavljena. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
	DRŠ-4	Turistična kmetija Dolc-Kostelec	Dovolijo se ureditev vinske kleti ter prenočišč, gostinske ponudbe, športa, rekreacije in podobne ureditve v povezavi z vinsko-turistično dejavnostjo. Dovoljeno je tudi bivanje.

	DRŠ-5	Zaselek med vinogradi zahodno od vasi	Ni posebnih PIP.
	DRŠ-6	Lovska koča	Ni posebnih PIP.
	DRŠ-7	Športno igrišče	Ni posebnih PIP.
	DRŠ-8	Turistično rekreacijsko območje Vinomer	Uredi se turistično – rekreacijsko območje s prenočitvenimi zmogljivostmi (hotel, hostel), spremljajočimi objekti in ureditvami, parkovnimi površinami ter igrišči. Na stiku z naravno vrednoto Vinomerski steljniki se ohrani obstoječe robno območja naravne vrednote in primarna vegetacija. Rastiščnih pogojev lipe (naravne vrednote) se ne spreminja. Na površinah pod lipo (naravno vrednoto) in v pasu 5 metrov od roba krošnje lipe naj se ne izvaja ureditev in zemeljskih del, območje naj se ne utrjuje ali tlakuje. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
	DRŠ-9	Strelišče	Uredi se rekreacijsko strelišče za potrebe lovske družine z večnamenskim gospodarskim (servisnim) objektom, strelišči različnih vrst na prostem ter spremljajočimi ureditvami (parkirišče, pomožni objekti, ograje ipd.).
Geršiči	GER-1	Vas Geršiči	Ni posebnih PIP.
	GER-2	Športno igrišče ob Lahinji	Dovoljene so športne, rekreacijske, prostočasne in turistične dejavnosti.
	GER-3	Šotorišče in kopališče Geršiči ob Lahinji	Dovoli se ureditev šotorišča in kopališča brez stalnih objektov. Dopustne so le ureditve, ki se po končanem taborjenju odstranijo in se vzpostavi prvotno stanje. Na varovanem območju narave so dopustni posegi, ki ne zahtevajo večjih ureditev ter ohranjajo obstoječe naravne razmere. Dostop na varovano območje se izvede le kot pešpot. S fizično oviro se omeji dostop za motorna vozila. Vstopno in izstopno mesto za kopalce in za čolne se prvenstveno uredi na že obstoječih dostopih do vode in ne kot nov poseg v brežino. V primeru urejanja novega vstopnega in izstopnega mesta za čolne se to uredi in opremi na najpoložnejšem odseku brežine na način, da bodo poseg v konfiguracijo brežine in dno struge čim manjši. Vstopna in izstopna mesta se urejajo v skladu z gradbenimi predpisi in s predpisi o ohranjanju narave ter s predpisi s področja upravljanja z vodami. Lokacija šotorišča se uredi zunaj 15 m pasu reke Lahinje. Športno rekreacijske aktivnosti na in ob reki se ne izvajajo v času drstenja od aprila do junija. Sanitarna infrastruktura se uredi v sklopu obstoječih objektov in igrišča nad cesto (v enoti GER-2), zunaj poplavnega območja. Travnate površine se redno vzdržujejo s košnjo. Vse ureditve se uskladijo s smernicami pristojnih služb za upravljanje z vodami ter ohranjanje narave. Upoštevajo se omejitve in prepovedi, ki veljajo v priobalnem pasu vodotoka.
Gornja Lokvica	GLO-1	Vas Gornja Lokvica	Ohranjajo se vizure na cerkev sv. Janeza Krstnika, območje ob njej se ureja skladno z obstoječo namembnostjo prostora. V zaledju vasi je dovoljeno graditi le gospodarske in pomožne objekte, stanovanjske hiše pa le v primeru, da je zagotovljen ustrezen (javni) dostop.
	GLO-2	Jugozahodni krak vasi	V zaledju vasi je dovoljeno graditi le gospodarske in pomožne objekte, stanovanjske hiše pa le v primeru, da je zagotovljen ustrezen (javni) dostop.
	GLO-3	Jugovzhodni krak vasi	V zaledju vasi je dovoljeno graditi le gospodarske in pomožne objekte, stanovanjske hiše pa le v primeru, da je zagotovljen ustrezen (javni) dostop.
	GLO-4	Domačija severo-zahodno od vasi	Ni posebnih PIP.
	GLO-5	Domačija nad opuščenim kamnolomom	Ni posebnih PIP.
Gornje Dobravice	GDO-1	Vas Gornje Dobravice	Ohranjajo se vizure na cerkev Rožnovenske matere božje, območje ob njej se ureja skladno z obstoječo namembnostjo prostora. V zaledju vasi je dovoljeno graditi le gospodarske in pomožne objekte, stanovanjske hiše pa le v primeru, da je zagotovljen ustrezen (javni) dostop.
	GDO-2	Domačija jugovzhodno od vasi	Ni posebnih PIP.
Gornji Suhor pri Metliki	GSU-1	Vas Gornji Suhor-vzhod	V zaledju vasi je dovoljeno graditi le gospodarske in pomožne objekte, stanovanjske hiše pa le v primeru, da je zagotovljen ustrezen (javni) dostop. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju Gornjega Suhorja se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Suhor.

	GSU-2 in GSU-3	Vas Gornji Suhor-zahod	Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih kakovostnih objektov v soseščini. Postavitev in oblikovanje objektov se mora prilagajati konfiguraciji terena. Gradnja na prostih površinah se locira tako, da bo prostor čimbolj racionalno izkoriščen, navezuje se na obstoječe cestno omrežje, novi priključki na glavno cesto se ne izvajajo. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju Gornjega Suhorja se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Suhor.
	GSU-4	Vas Gornji Suhor-sever	Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih kakovostnih objektov v soseščini. Postavitev in oblikovanje objektov se mora prilagajati konfiguraciji terena. Gradnja na prostih površinah se locira tako, da bo prostor čimbolj racionalno izkoriščen, navezuje se na obstoječe cestno omrežje. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju Gornjega Suhorja se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Suhor. Gradnja naj se načrtuje v obcestnem pasu oziroma v navezavi na obstoječe naselje. Treba je upoštevati veljaven predpis s področja zavarovanja vodnih virov pitne vode.
	GSU-5	Vas Gornji Suhor – ob vrtači	Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih kakovostnih objektov v soseščini. Postavitev in oblikovanje objektov se mora prilagajati konfiguraciji terena. Gradnja na prostih površinah se locira tako, da bo prostor čimbolj racionalno izkoriščen, navezuje se na obstoječe cestno omrežje. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju Gornjega Suhorja se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Suhor.
Grabrovec	GRA-1	Vas Grabrovec	V zaledju vasi je dovoljeno graditi le gospodarske in pomožne objekte, stanovanjske hiše pa le v primeru, da se zagotovi ustrezen (javni) dostop. Na zahodnem robu vasi se dovoli ureditev sončne elektrarne.
	GRA-2	Zaselek Črnugelj	Ni posebnih PIP.
	GRA-3	Športno igrišče pod vasjo	Ohrani se urejeno športno igrišče za lokalne potrebe.
	GRA-4	Berčice – pri Sv. Urbanu	Ohranjajo se vizure na cerkev sv. Urbana, ki ima značaj prostorske dominante, območje ob njej se ureja skladno z obstoječo namembnostjo prostora. Obnova cerkve se mora izvajati usklajeno s pristojno službo za varstvo narave. Vsi posegi morajo biti usklajeni s predpisi s področja varstva kulturne dediščine. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika.
	GRA-5	Berčice – zahod	Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika.
	GRA-6	Turistično rekreacijsko območje Berčice	Dovoli se ureditev športno-rekreacijskega območja za lokalne potrebe. Gozdna poseka se ustrezno sanira, vzpostavi se nov gozdni rob. Objekti ne smejo presegati višine obstoječih objektov na vzhodu, če pa jo, jih je treba zakriti z visoko drevesno vegetacijo, da ne bodo vidno izpostavljeni v pogledih iz doline iz vzhoda.
	GRA-7 in GRA-8	Berčice – osrednji del	Ohranja se obcestna pozidava. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika.
	GRA-9	Berčice – vzhod	Ohranja se obcestna pozidava.
	GRA-10	Poligon za paintball	Uredi se poligon za paintball s spremljajočimi objekti in ureditvami (nadstrešek, lopa, sanitarije, garderoba ipd.).
Grm pri Podzemlju	GRM-1	Vas Grm	V zaledju vasi je dovoljeno graditi le gospodarske in pomožne objekte, stanovanjske hiše pa le v primeru, da se zagotovi ustrezen (javni) dostop. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
	GRM-2	Kmetija Kure	Območje je namenjeno za postavitev nove kmetije, ki bo delno pomenila preselitev kmetije iz parc. št. 1112 k.o. Primostek v vasi Grm. Delno pa se bo obstoječa kmetija v vasi Grm še ohranila. Območje nove kmetije se s severozahodne in severovzhodne strani zasadi z avtohtono visoko vegetacijo, da se zaprejo pogledi z regionalne ceste oziroma vasi Grm. Uredi se javni dostop. Pred izdajo gradbenega dovoljenja je potrebno izvesti predhodne arheološke raziskave. Vsi posegi morajo biti usklajeni s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

Hrast pri Jugorju	HRA-1 in HRA-2	Vas Hrast	Zapolni se razložena, neracionalna mešana stanovanjska in vinogradniška pozidava, pri čemer se na vzhodnem delu pozidava oblikuje v obcestnih pasovih vzporedno s plastnicami, vmes pa se ohranjajo zeleni pasovi. V jedru se ohranja gručasta zasnova vasi. Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bodo upoštevani morfologija in tipologija obstoječih objektov v soseščini ter prilagajanje razgibanemu terenu. Posebej pozorno je treba oblikovati južni rob območja, ki je vizualno izpostavljen v pogledih z glavne ceste. Upoštevajo se predpisani odmiki od glavne ceste. Gradnja naj se prednostno izvaja v vzhodnem delu ob javni poti. Novi stanovanjski objekti z varovanimi prostori naj se ne umeščajo v 15 m pasu ob regionalni cesti oziroma neposredno ob vire hrupa. Novi priključki na glavno cesto se ne izvajajo. Na južnem delu enote je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
	HRA-3	Zaselek pod glavno cesto	Novi priključki na glavno cesto se ne izvajajo.
	HRA-4	Vaški prostor zahodno od vasi	Dovoli se postavitev objektov in spremljajočih ureditev za dejavnosti na skupnem vaškem prostoru: za prireditve, šport in rekreacijo ipd.
	HRA-5-OPPN	OPPN Zahodni del vasi	**Predviden OPPN:** Predvidi se stanovanjska pozidava, ob glavni cesti lahko tudi centralne dejavnosti, vključno z ureditvijo dostopnih cest do novih objektov. Vzdolž ceste se zagotovi pas vegetacije kot bariera med cesto in objekti, ki se oblikujejo kot poenoten niz. V enoti je registrirano arheološko najdišče, zato je treba pri pripravi OPPN izvesti predhodne arheološke raziskave.
Jugorje pri Metliki	JUG-1	Vas Jugorje	V zaledju vasi, pretežno na severnem delu, je dovoljeno graditi le gospodarske in pomožne objekte, stanovanjske hiše pa le v primeru, da je zagotovljen ustrezen javni dostop. Na pokopališču Jugorje je vojno grobišče, kjer je prepovedano spreminjati zunanji videz grobišč v nasprotju z zakonom, poškodovati grobišča ali odtujiti njihove sestavne elemente ter izvajati vsako drugo dejanje, ki pomeni krnitev spoštovanja do grobišč ali je v nasprotju s pokopališkim redom vojnih grobišč.
	JUG-2	Zahodni del vasi in gostilna Badovinac	Na območju gostilne se dovolijo ureditve za razvoj gostinske in turistične dejavnosti (parkirišče, prenočišča ipd.), na preostalem območju ni posebnih PIP.
	JUG-3	Zaselek Luža	Ni posebnih PIP.
	JUG-4	Pod Badovincem	Ni posebnih PIP.
	JUG-5 in JUG-6	Zaselki okoli vasi	Ni posebnih PIP.
	JUG-7	Lovska koča	Ni posebnih PIP.
Kamenica	KAM-1	Turistična kmetija Mavretič	Dovolijo se ureditev vinske kleti ter prenočišč, gostinske ponudbe, športa, rekreacije in podobne ureditve v povezavi z vinsko-turistično dejavnostjo. Dovoljeno je tudi bivanje.
	KAM-2	Čebelnjak in apiturizem	Uredi se območje za izvajanje turizma na temo čebelarstva (apiturizem) s spremljajočimi objekti in ureditvami.
Kapljišče	KAP-1	Vas Kapljišče	V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
Krasinec	KRA- 1	Vas Krasinec	Ohranja se značilna prostorska podoba cerkve sv. Antona Puščavnika z lipami in pogledi nanjo. Na območju cerkve se ohranja obstoječa namembnost prostora (pokopališče z možnostjo širitve, zelene površine ob cesti). Za potrebe bližnje kmetije je na kmetijskem zemljišču jugovzhodno od cerkve dopustna izgradnja talnega silosa v dimenzijah, ki presegajo dimenzije enostavnega ali nezahtevnega objekta, ob pogoju, da se ta na zgornji strani popoln vkoplje v teren, tako da objekt ne bo moteč v pogledih na cerkev. Nezasuti deli silosa naj bodo izvedeni v barvi vidnega beton in primerni obliki. Razširi se jedro naselja na območju ob gostilni Kapušin. Obstoječa hidroelektrarna se ohranja. Del vasi se nahaja na poplavnem območju, na katerem so pred izdelavo hidrološko hidravlične študije na poplavnem območju, za katero razredi poplavne nevarnosti še niso bili določeni, dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost in spreminjati kote terena. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje. V zahodnem delu območja je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
	KRA-2	Mejni prehod Krasinec	Ni posebnih PIP.

	KRA-3	Zaselek s turističnim območjem Kolpa resort	Na območju z namensko rabo BT se dopusti ureditev turistično rekreacijskega območja z nastanitvenimi objekti s skupnim servisnim/gostinskim objektom in spremljajočimi objekti in ureditvami.
	KRA-4-OPPN	Kopališče Krasinec	**Predviden OPPN** za kamp. Ob pripravi OPPN je obvezna izdelava hidrološko hidravlične študije. Na območju z namensko rabo BT se uredijo skupni objekti (recepcija, sanitarije, gostinski objekt, parkirišča, kamp prostori ipd.). Na območju z namensko rabo ZSk se dovoli ureditev kopališča brez stalnih objektov. Dovoljene so le ureditve, ki ohranjajo obstoječe naravne razmere. Obstoječe ureditve se prestavi na območje BT. Sanitarni objekti se uredijo zunaj poplavnega območja, parkirne površine pa se uredijo zunaj poplavnega območja in zunaj območja Natura 2000. Vstopno in izstopno mesto za kopalce in za čolne se prvenstveno uredi na že obstoječih dostopih do vode in ne kot nov poseg v brežino. V primeru urejanja novega vstopnega in izstopnega mesta za čolne se to uredi in opremi na najpoložnejšem odseku brežine na način, da bodo poseg v konfiguracijo brežine in dno struge čim manjši. Vstopna in izstopna mesta se urejajo v skladu z gradbenimi predpisi in s predpisi o ohranjanju narave ter s predpisi s področja upravljanja z vodami. Do izdelave hidrološko-hidravlične študije na območju BT niso dovoljeni nobeni posegi, na območju ZS pa je prepovedano spreminjanje kote terena Vse ureditve se uskladijo s smernicami pristojnih služb za upravljanje z vodami ter ohranjanje narave. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
	KRA-5	Rekreacijsko območje ob ribniku	Uredi se rekreacijsko območje z objekti in ureditvami za šport in rekreacijo ob ribniku (igrišče, šotorišče, ribiška koča, ureditve za ribolov in ribogojstvo ipd.). Ob ribniku se ohranja pas zelenih površin. Ureditve se uskladijo z ureditvami na drugi strani meje z občino Črnomelj, tako da se oblikuje skladna celota.
	KRA-6	Turistično-športno rekreacijsko območje Majer	Dopusti se ureditev turistično-športno rekreacijskega območja z nastanitvenimi objekti s skupnim servisnim/gostinskim objektom in spremljajočimi objekti in ureditvami (dostopna cesta, parkirišča, igrišča, bazen ipd.). Posamezni objekti se oblikujejo z dvokapnimi strehami, npr. po zgledu tradicionalnih objektov (hisi) ali po zgledu dvokapnih šotorov, servisno/gostinski objekt pa se lahko oblikuje po načelih sodobnega arhitekturnega oblikovanja objektov z ravno streho.
	KRA-7-OPPN	OPPN Gospodarska cona Krasinec	**Predviden OPPN** za gospodarsko cono lokalnega pomena. Do izdelave OPPN se v obstoječih legalno zgrajenih objektih lahko odvija kmetijska dejavnost in lahko se postavijo pomožni in funkcionalni objekti, ki so potrebni za nemoteno delovanje obstoječih objektov. Pri načrtovanju in izvajanju posegov in dejavnosti se preprečijo negativni vplivi na območje Nature 2000 Kolpa in ekološko pomembno območje (EPO) Kolpa, ki sta v neposredni bližini gospodarske cone. Vsi posegi naj bodo usklajeni s pristojno službo za ohranjanje narave.
Krašnji Vrh	KRV-1	Vas Krašnji Vrh	Ohranjajo se lastnosti, ki vas opredeljujejo kot naselbinsko dediščino – značilna struktura poselitvenega vzorca in obstoječa prostorska razmerja, pomembnejše stavbe in vedute. Dopustna so vzdrževalna dela na objektih, adaptacije, nadomestne gradnje ter novogradnje na mestih nekdanjih stavbišč ob upoštevanju tipologije tradicionalne gradnje. Obnova obstoječih stavb ima prioriteto pred novogradnjami. Gradnja objektov je dopustna le v obcestnem pasu. Posegi na območje naselbinske dediščine se urejajo skladno s pogoji in soglasjem pristojne službe za varstvo kulturne dediščine.
	KRV-2	Planinski dom	Dovolijo se ureditve za turizem, šport in rekreacijo za potrebe planinskega društva (možnost širitve planinskega doma in pripadajoče ureditve).
Krivoglavice	KRI-1	Vas Krivoglavice	Ob Lahinji se ohranja zeleni pas, lahko se uredijo tudi manjše rekreacijske površine, brez stalnih objektov.
Križevska vas	KRŽ-1	Križevska vas	Za pozidavo se izkoristijo posamezne nepozidane vrzeli med objekti ter del nepozidanih površin na vzhodnem robu, do koridorja 3. razvojne osi. Med severnim robom vasi in železniško progo se dovoli intenzivna kmetijska izraba z objekti za kmetijsko proizvodnjo (območje CDo). Nova pozidava se pretežno zgleduje po tradicionalnih objektih, zaradi lege v bližini občinskega središča se dovoli tudi sodobnejša urbana pozidava. Na delu območja te EUP, kjer poteka trasa načrtovane 3. razvojne osi, velja do izgradnje le-te prepoved vsakršne druge gradnje, razen 3. razvojne osi in z njo povezanih ureditev.
	KRŽ-2	Kamp in kopališče Križevska vas	Enota obsega območje domačije Križevska vas 64, ki je registrirana kulturna dediščina. Ohranjajo se bistveni sestavni deli domačije, kot so stara hiša, skedenj in mlin z jezom. Za posege v dediščinske prvine je treba dobiti pogoje in soglasje pristojne služne za varstvo dediščine. Območje za naravno kopališče in kamp se celovito uredi in dopolni s športno-rekreacijskimi površinami, igrali ter ureditvijo površin za šotorišče in večnamenske zelenice. Mlin se vključi v turistično ponudbo. Za spremljajoče in oskrbne dejavnosti naj se čim večji meri izkoristijo obstoječi objekti. Na območju so sprejemljive mirne oblike rekreacije, ki ne povzročajo negativnih posledic in ne zahtevajo večjih ureditev ter ohranjajo obstoječe naravne razmere.

	KRŽ-2	Kamp in kopališče Križevska vas	Za oskrbo območja se zagotovi gospodarska javna infrastruktura z navezavami na obstoječa omrežja, objekte in naprave. Dostop v kamp se uredi z obstoječe lokalne ceste, uredi se parkirišče. Pri vseh ureditvah se upoštevajo omejitve zaradi Nature 2000 in poplavnega območja, navedene v nadaljevanju tega PIP. Na območju naravne vrednote naj se ne spreminja reliefa, območja naj se ne izravnava, nasipava ali tlakuje. Posegi na območje Nature 2000 se urejajo skladno s pogoji in soglasjem pristojne službe za varstvo narave. Na območju za turizem (BT) se upošteva: – obstoječi grajeni objekti se lahko namenijo za potrebe funkcioniranja celotnega območja; – mlin se obnovi tako, da ne bodo potrebni zahtevnejši posegi v brežino Kolpe in da bo ohranjen obstoječi vodni režim; – na območju namenske rabe BT pri mlinu ni potrebno zagotavljati pogoja 20 % parkovnih, športnih ali drugih zelenih površin; – gradnja novih objektov je dovoljena po predhodni preveritvi s strani pristojne službe za varstvo kulturne dediščine ter samo za osnovni namen tega območja (gostinski objekt, sanitarije), in sicer le zunaj poplavnega območja; – parkirišče se uredi zunaj poplavnega območja, pri tem se ohranijo obstoječa vitalna drevesa; – na območju kampa se začasni objekti (premične sanitarije, klopi, naprave za šport in rekreacijo, igrala, kiosk, letni vrt ipd.) po koncu kopalne sezone odstranijo; – urejanje in gradnja ohišnic in nadstreškov pri kamp prikolicah ni dopustno; – kurišča se uredijo na površinah z namensko rabo BT. Na območju površin za kopanje (ZSk) se zagotovijo ukrepi: – v brežine, priobalni pas in strugo Kolpe se ne posega; izjema so dostopi do vode. Vstopno in izstopno mesto za kopalce in za čolne naj se prvenstveno uredi na že obstoječih dostopih do vode in ne kot nov poseg v brežino. V primeru urejanja novega vstopnega in izstopnega mesta za čolne naj se to uredi in opremi na najpoložnejšem odseku brežine na način, da bodo poseg v konfiguracijo brežine in dno struge čim manjši. Vstopna in izstopna mesta se urejajo v skladu z gradbenimi predpisi in s predpisi o ohranjanju narave ter s predpisi s področja upravljanja z vodami; – sanitarna infrastruktura se umesti zunaj poplavnega pasu Kolpe in se po končani kopalni sezoni odstrani; – vzdrževanje obrežne zarasti se zagotavlja s sanitarnimi sečnjami; – na obvodni ravnici se izvede najnujnejša potrebna oprema (klopi ipd.); – gradnja stavb in parkirišč ni dopustna. Del območja se nahaja na poplavnem območju. Pred izdelavo hidrološko hidravlične študije na poplavnem območju, za katero razredi poplavne nevarnosti še niso bili določeni, so dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda. Do izdelave hidrološko-hidravlične študije v tej EUP niso dovoljeni nobeni posegi in je prepovedano spreminjanje kote terena. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.
	KRŽ-3	Počitniške hiše ob Kolpi	Zaselek počitniških objektov med regionalno cesto, železniško progo in Kolpo se ohranja. Na strmem delu pobočja južno od železniške proge se ohrani nepozidano gozdno zemljišče. Območje se nahaja na poplavnem območju, kjer so pred izdelavo hidrološko hidravlične študije in določitvijo razredov poplavne nevarnosti dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju ni dovoljeno spreminjanje kote terena in se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.
	KRŽ-4 in KRŽ-5	Gavgen hrib	Romski naselji se ohranjata v obstoječem obsegu, kar vključuje tudi gradbene parcele obstoječih, legalno zgrajenih objektov. Degradirano območje (zahodni zaselek) se sanira in ustrezno komunalno opremi.
	KRŽ-6	Zbirni center Bočka	Dopustno je zbiranje vseh frakcij in začasno hranjenje posameznih frakcij do rednega prevzema frakcij odpadne embalaže ali njihove prepustitve v ponovno uporabo, predelavo ali odstranjevanje.
Krmačina	KRM-1	Vas Krmačina	Pri prenovi objektov se zagotovi ohranjanje podeželske stavbne dediščine. Spodbuja se razvoj vinogradništva in s tem povezanega turizma.
	KRM-2	Turistična kmetija Prus	Dovolijo se ureditev vinske kleti ter prenočišč, gostinske ponudbe, športa, rekreacije in podobne ureditve v povezavi z vinsko-turistično dejavnostjo. Dovoljeno je tudi bivanje.

	KRM-3	Mejni prehod Krmačina	Ni posebnih PIP.
Mačkovec pri Suhorju	MAČ-1	Vas Mačkovec	Ni posebnih PIP.
Malo Lešče	MLE-1	Vas Malo Lešče	Ni posebnih PIP.
	MLE-2	Zaselek na jugu	Ni posebnih PIP.
Mlake	MLA-1	Vas Mlake	Ni posebnih PIP.
	MLA-2	Rekreacijsko območje ob ribnikih	Dovoli se ureditev športno rekreacijskega območja za lokalne potrebe. Območje se opremi z urbano opremo (klopi, koši za smeti) in ureja na način, da bo zagotovljeno ugodno ohranitveno stanje kvalifikacijske vrste želve sklednice. Obrežna vegetacija se ohranja. V primeru ograjevanja območja ribnika se le to izvede z lesenimi plotovi. Ribniki ohranjajo gojitveni status. Vsi posegi se izvajajo usklajeno s pristojno službo za varstvo narave.
	MLA-3	Cerkev Mlake	Ni posebnih PIP.
Okljuka	OKL-1	Vas Okljuka	Ni posebnih PIP.
	OKL-2	Zaselek Fibola	Ni posebnih PIP.
	OKL-3	Turistično rekreacijsko območje Brezov gaj	Območje se nameni ureditvi turistično rekreacijskega območja z bivalnimi enotami v obliki belokranjskega hisa, z manjšim skupnim servisnim objektom (sanitarije, jedilnica ipd.) ter pripadajočimi zunanjimi ureditvami (parkirišče, igrala, manjše igrišče, park ipd.).
Otok	OTO-1	Vas Otok	Območje z namensko rabo BT se nameni čebelarski turizem na kmetiji. Tipologija objektov mora biti usklajena s tradicionalno gradnjo te vasi. Območje se ureja z minimalnimi posegi v tla zaradi ohranjanja arheološkega najdišča. Območje se ureja z minimalnimi posegi v tla, saj na tem območju leži dobro ohranjeno arheološko najdišče. Gradnja novih objektov s kletno etažo ni dopustna. Ob Kolpi se ohranja nepozidan pas, obstoječe kopališče se ureja brez stalnih objektov, vsi posegi bodo usklajeni s pristojno službo za ohranjanje narave. Dostop do vode za kopalce se izvede v enostavni leseni izvedbi na najpoložnejšem delu brežine. Vstopno in izstopno mesto za čolne se uredi na najpoložnejšem odseku brežine v obliki kratkih pomolov. Mikrolokacija dostopa do vode se določi na mestu, ki bo zagotavljalo ugodno ohranitveno stanje kvalifikacijskega habitatnega tipa in ne bo prišlo do uničenja le tega. Za ureditev dostopov do vode je potrebno pridobiti naravovarstveno soglasje pristojne službe za ohranjanje narave, vse posege je treba uskladiti s predpisi s področja upravljanja z vodami. Pred izdajo gradbenega dovoljenja v tej enoti je obvezna izvedba predhodnih arheoloških raziskav za celotno območje enote. Za vse posege je potrebno pridobiti kulturnovarstveno mnenje. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem so pred izdelavo hidrološko hidravlične študije in določitvijo razredov poplavne nevarnosti dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje. Na območju ZS gradnja stavb in spreminjanje kote terena ni dovoljeno.
	OTO-2	Zaselek zahodno od vasi	Ni posebnih PIP.
	OTO-3	Območje ob letalu	Dovolijo se ureditve za vzpostavitev turistične točke za prezentacijo objekta kulturne dediščine (letalu). Neposredna okolica letala se ohranja nepozidana, lahko se uredijo parkovne površine. Vsi posegi morajo biti usklajeni s predpisi s področja varstva kulturne dediščine. Območje se ureja z minimalnimi posegi v tla, saj na tem območju leži dobro ohranjeno arheološko najdišče.
Podzemelj	POD-1	Vas Podzemelj	Ohranjajo se vizure na cerkev sv. Martina, območje ob njej se ureja skladno z obstoječo namembnostjo prostora. Na območju nogometnega igrišča se uredi atletska steza in vse pripadajoče ureditve. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
	POD-2 in POD-3	Zaselka zahodno in severno od vasi	Ni posebnih PIP.

	POD-4	Kamp Podzemelj	Dovoljene so ureditve za turizem, šport in rekreacijo. Na območju BT se uredijo športno-rekreacijski park, kamp, šotorišče, ureditev parkirišča, gostinska ponudba in podobno. Na območju ZSk se lahko uredijo rekreacijske površine, šotorišče, dostopi do vode, vstopno in izstopno mesto za kopalce in za čolne in podobno; gradnja stavb in parkirišč ni dopustna. Na območju ob čistilni napravi se zasadi visoka vegetacija. Pri vseh ureditvah se upoštevajo omejitve zaradi Nature 2000 in poplavnega območja, navedene v nadaljevanju tega PIP. V 15 m pasu ob Kolpi ter na poplavnem območju ni dovoljena gradnja novih objektov, niti urejanje kampa. Urejanje in gradnja ohišnic ob objektih v kampu ni dovoljena, obstoječe je potrebno odstraniti. Vstopno in izstopno mesto za kopalce in za čolne se prvenstveno uredi na že obstoječih dostopih do vode in ne kot nov poseg v brežino. V primeru urejanja novega vstopnega in izstopnega mesta za čolne naj se to uredi in opremi na najpoložnejšem odseku brežine na način, da bodo poseg v konfiguracijo brežine in dno struge čim manjši. Vstopna in izstopna mesta se urejajo v skladu z gradbenimi predpisi in s predpisi o ohranjanju narave ter s predpisi s področja upravljanja z vodami. Obrežna zarast in posamezna drevesa na območju se sanitarno vzdržuje. Nove zasaditve se izvedejo z avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami. Parkirne površine se uredijo zunaj varovanega območja narave in poplavnega območja. Vsi posegi naj bodo usklajeni s pogoji pristojne službe za upravljanje z vodami in ohranjanje narave. Del območja se nahaja v poplavnem območju. Pred izdelavo hidrološko-hidravlične študije na poplavnem območju, za katero razredi poplavne nevarnosti še niso bili določeni, so dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda. Ni dovoljeno spreminjanje kote terena. Na poplavnem območju je kampiranje dovoljeno ob uvedbi alarmnega sistema in zagotovitvi lastnika zemljišč ali organizatorja taborjenja oziroma šotorjenja, da bo v primeru visokih voda, na katere bo opozarjal alarmni sistem, na lastne stroške in lastno odgovornost zagotovil varno in pravočasno odstranitev ljudi in vso nameščeno opremo za potrebe taborjenja oziroma šotorjenja. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave. Na območju Nature 2000 (del povezovalnega koridorja želve močvirske sklednice) se ohrani obstoječi vodni jarek, ki se ga ne zasipava ali izsušuje, in vegetacija ob njem. Na območju gomile na Viru (Škrilje – Gomila na Viru; EŠD 11125) kakršnikoli posegi niso dovoljeni. Gomila se kot dominanta v prostoru ohrani nedotaknjena. Na območju K1 so dopustne ureditve za prezentacijo kulturne dediščine, ki morajo biti usklajene s pristojnimi službami in ne smejo zakrivati gomile.
	POD-5 in POD-6	Zaselek pod Kučarjem	Ohranja se obcestna pozidava, objekti se prilagajajo strmemu terenu, tako da se čim bolj izkoristi padec terena (obvezni so čim bolj vkopani objekti, fasade zemeljskih barv in temne strehe). Vsi posegi naj bodo usklajeni s predpisi s področja varstva kulturne dediščine. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla (vključno z agrarnimi operacijami) potrebne predhodne arheološke raziskave. Novogradnje niso dovoljene, niti na lokacijah obstoječih oziroma odstranjenih objektov.
	POD-7-OPPN	OPPN Stanovanjsko območje na severu	**Občinski podrobni prostorski načrt za stanovanjsko območje Podzemelj – sever** (Uradni list RS, št. 22/17) – ostane v veljavi do preklica.
	POD-8-OPPN	OPPN Stanovanjsko območje na jugu	**Predviden OPPN:** Predvidi se stanovanjska pozidava vključno z ureditvijo dostopnih cest do novih objektov. Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih objektov v soseščini. V enoti je registrirano arheološko najdišče, zato je treba pri pripravi OPPN izvesti predhodne arheološke raziskave.
	POD-9	Lovski dom na Kučarju	Uredi se turistično rekreacijsko območje za razvoj lovskega, zidaniškega, vinskega, arheološkega ipd. turizma. Pri oblikovanju objektov (gabariti, fasade, materiali, barve), izrabi prostora, zunanjih ureditvah in ostalih posegih se upoštevajo usmeritve in pogoji pristojne službe za varstvo kulturne dediščine (arheološko območje) ter občutljivost prostora zaradi vizualno izpostavljene, razgledne lokacije. Ob predhodno opravljenih arheoloških raziskavah je dopustna rekonstrukcija obstoječih objektov in ureditev njihove okolice tako, da se v najdišče čim manj posega. Novi zemeljski posegi izven stavbnih zemljišč niso dovoljeni.

	POD-10	Arheološko najdišče Kučar	Dopustna je ureditev območja za predstavitev arheološkega najdišča – zgodnjekrščanskega središča na Kučarju. Za celovito obravnavo arheološkega parka na Kučarju je potrebno pripraviti Konzervatorski načrt, ki ga potrdi pristojna enota Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Raziskane stavbe z vidnimi ostanki je potrebno očistiti in restavrirati brez dodatnih poškodb.
Prilozje	PRI-1	Vas Prilozje	Ni posebnih PIP.
	PRI-2	Rekreacijsko območje ob ribniku Prilozje	Dovoli se ureditev rekreacijskega območja s sprehajalnimi potmi, prostori za piknike, gostinsko ponudbo, parkiriščem ter ureditvami za ribolov, ribiško kočo in podobno. Ribiška koča z gostinsko ponudbo in pripadajočimi zunanjimi površinami se uredi na območju BT. Gradnja novih objektov se izvaja zunaj varovanega območja narave. Območje se opremi z urbano opremo (klopi, koši za smeti). Območje vodnih površin – obeh ribnikov se ureja tako, da bo zagotovljeno ugodno ohranitveno stanje kvalifikacijskih vrst (želva sklednica, potočni piškurji). Obrežna vegetacija se ohranja točkovno, pri čemer se daje prednost avtohtonim vrstam. V primeru ograjevanja območja ribnikov se le-to izvede z lesenimi plotovi. Ribniki ohranjajo gojitveni status. Obhodna pot se vzdržuje v travnati izvedbi. Vsi posegi se izvajajo usklajeno s pristojno službo za varstvo narave.
	PRI-3	Letališče Metlika v Prilozju	Dovoli se širitev oziroma podaljšanje vzletno-pristajalne steze. Na območju obstoječega hangarja se dovolijo ureditve za potrebe turizma, prireditev, športa, rekreacije in podobno.
Primostek	PRM-1	Vas Primostek	Pri vseh novogradnjah, prenovah in ostalih posegih se posebna pozornost posveti oblikovanju objektov, gabaritom in fasadam, ker je vas vizualno izpostavljena v pogledih z regionalne ceste in s kopališča ob Kolpi. Posegi na nepozidane travniške površine na varovanem območju narave niso dovoljeni.
	PRM-2	Zahodni del vasi	Pred gradnjo novih objektov je treba zagotoviti dostop z javne poti za nove stanovanjske objekte v tej enoti.
	PRM-3	Zaselek severno od vasi	Vsi posegi naj bodo usklajeni s pristojno službo za ohranjanje narave.
	PRM-4	Zaselek med Lahinjo in glavno cesto	Vsi posegi morajo biti usklajeni s predpisi s področja varstva kulturne dediščine ter ohranjanja narave. Dopusti se preureditev mlina v malo hidroelektrarno in s tem ohranitev starega objekta mlina in jezu na Lahinji ter spodbujanje rabe obnovljivih virov energije.
	PRM-5	Kamp Primostek	Na območju BT so dopustne ureditve za turizem, šport in rekreacijo: športno-rekreacijski park, širitev kampa, šotorišča, ureditev parkirišča, gostinska ponudba in podobno. Na območju ZSk se lahko uredijo rekreacijske površine, šotorišče, dostopi do vode, vstopno in izstopno mesto za kopalce in za čolne in podobno. Pri vseh ureditvah se upoštevajo omejitve zaradi Nature 2000 in poplavnega območja, navedene v nadaljevanju tega PIP. Vsa obstoječa drevesna in grmovna vegetacija znotraj varovanega območja narave se ohranja in sanitarno vzdržuje. Vstopno in izstopno mesto za kopalce in za čolne naj se prvenstveno uredi na že obstoječih dostopih do vode in ne kot nov poseg v brežino. V primeru urejanja novega vstopnega in izstopnega mesta za čolne naj se to uredi in opremi na najpoložnejšem odseku brežine na način, da bodo poseg v konfiguracijo brežine in dno struge čim manjši. Vstopna in izstopna mesta se urejajo v skladu z gradbenimi predpisi in s predpisi o ohranjanju narave ter s predpisi s področja upravljanja z vodami. Na območje bližnje naravne vrednote izvir Poganec se ne posega. Parkirne površine se uredijo zunaj varovanega območja narave. Vsi posegi naj bodo usklajeni s pogoji pristojne službe za upravljanje z vodami in ohranjanje narave. Del območja se nahaja na poplavnem območju. Pred izdelavo hidrološko hidravlične študije na poplavnem območju, za katero razredi poplavne nevarnosti še niso bili določeni, so dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda in ni dovoljeno spreminjanje kote terena. Na poplavnem območju je kampiranje dovoljeno ob uvedbi alarmnega sistema in zagotovitvi lastnika zemljišč ali organizatorja taborjenja oziroma šotorjenja, da bo v primeru visokih voda, na katere bo opozarjal alarmni sistem, na lastne stroške in lastno odgovornost zagotovil varno in pravočasno odstranitev ljudi in vso nameščeno opremo za potrebe taborjenja oziroma šotorjenja. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.
Radoši	RDŠ-1	Vas Radoši	Ni posebnih PIP.

Radovica	RDV-1	Vas Radovica	V jugozahodnem kraku vasi se ohranja obcestna pozidava. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
	RDV-2	Turistična kmetija Bajuk	Dovolijo se ureditev vinske kleti ter prenočišč, gostinske ponudbe, športa, rekreacije in podobne ureditve v povezavi z vinsko-turistično dejavnostjo. Dovoljeno je tudi bivanje.
	RDV-3	Športno igrišče severno od vasi	Dovoli se ureditev območja za šport in rekreacijo za lokalne potrebe.
	RDV-4	Smučišče	Dovoli se ureditev smučišča s spremljajočimi ureditvami (manjše parkirišče, manjši lesen, montažni objekt ipd.) za lokalne potrebe.
	RDV-5	Zaselek med vinogradi južno od vasi	Ni posebnih PIP.
	RDV-6	Obora za divjad	Uredi se obora za divjad s pomožnimi objekti, kot so kmečka lopa, pokrito krmišče, pokrita shramba za koruzo ipd.
Radoviči	RDČ-1	Vas Radoviči	Ohranjajo se vizure na kapelo Karmelske Matere božje, območje ob njej se ureja skladno z obstoječo namembnostjo prostora. Mlin in jez na Kolpi se lahko obnovita, tudi za potrebe ureditve male hidroelektrarne. Omilitveni ukrepi: v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega. Vstopno in izstopno mesto za kopalce in za čolne se uredi na delu in na način, da bo poseg v konfiguracijo brežine in dno struge cim manjši. Športno rekreacijske aktivnosti na in ob reki se ne izvajajo v času drstenja od aprila do junija. Sanitarna infrastruktura se umesti zunaj poplavnega območja. Travnate površine se redno vzdržujejo s košnjo. Skrajni južni del enote se nahaja na poplavnem območju, na katerem so do izdelave hidrološko-hidravlične študije in določitve razredov poplavne nevarnosti dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.
	RDČ-2	Zaselek vzhodno od vasi	Ni posebnih PIP.
Rakovec	RAK-1	Vas Rakovec	V osrednjem delu vasi se ohranja obcestna pozidava.
	RAK-2	Zaselek Repičeva Draga	Ni posebnih PIP.
Ravnace	RAV-1	Vas Ravnace	Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih objektov v soseščini. Gradnja naj se prednostno izvaja v obcestnem pasu oziroma v navezavi na obstoječe naselje.
	RAV-2	Domačija južno od vasi	Na območju z namensko rabo Ag je dovoljeno občasno bivanje.
Rosalnice	ROS-1	Rosalnice – sever	Ohranjajo se vedute in prostorska podoba Treh far. Pri tem je treba sanirati prostorsko podobo širitve pokopališča ter zamenjati neprimerno drevesno vegetacijo s primernejšo rastlinsko vrsto (listavci). V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave, katerih rezultat lahko zahteva ureditev prezentacije najdišča »in situ« ter prepoved gradnje. Pri novi pozidavi se prostor racionalno izrabi, tako da se ohranijo dostop ter možnost priključitve na gospodarsko javno infrastrukturo tudi nadaljnjim gradnjam na nepozidanih stavbnih parcelah. Oblikuje ter ohranja se urejena struktura vasi. Nepozidano se ohrani območje ob izviru Metličice (za namen športnih in rekreacijskih ureditev) ter travnik ob Treh farah (za širitev pokopališča ali parkovno ureditev). Na teh dveh območjih se uredi primerna javna razsvetljava, da se prepreči svetlobno onesnaževanje, predvidijo se svetila, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru. Obnova cerkve Ecce Homo se mora izvajati usklajeno s pristojno službo za varstvo narave. Na pokopališču Rosalnice je vojno grobišče, kjer je prepovedano spreminjati zunanji videz grobišč v nasprotju z zakonom, poškodovati grobišča ali odtujiti njihove sestavne elemente ter izvajati vsako drugo dejanje, ki pomeni krnitev spoštovanja do grobišč ali je v nasprotju s pokopališkim redom vojnih grobišč.

	ROS-2	Rosalnice – jug	Pri novi pozidavi se prostor racionalno izrabi, tako da se ohranijo dostop ter možnost priključitve na gospodarsko javno infrastrukturo tudi nadaljnjim gradnjam na nepozidanih stavbnih parcelah. Oblikuje ter ohranja se urejena struktura vasi. Območje se nahaja na poplavnem območju, na katerem so do izdelave hidrološko-hidravlične študije in določitve razredov poplavne nevarnosti dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
	ROS-3	Rosalnice – zahod	Območje za stanovanjsko gradnjo podeželskega naselja nizke gostote. Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih objektov v soseščini. Prikazana delitev zemljišč je opcijska, dopustno je združevanje in deljenje predlaganih parcel ali delov parcel, pri čemer je treba zagotoviti dostop do javnih površin vsem parcelam in ustrezno velikost posamezne gradbene parcele. Posebej pozorno je treba oblikovati južni rob območja, ki meji na območje železniške proge. Z zelenim pasom se zagotovi umeščanje objektov z varovanimi prostori izven vplivnega območja oziroma prepreči umeščanje neposredno ob vire hrupa. Na območju naj se pri ozelenitvah zasadi avtohtono drevesno in grmovno vegetacijo.
	ROS-4	ČN in parkirišče za tovornjake	Območje parkirišča za tovornjake se sanira in uredi. Območje se nahaja v poplavnem območju, v katerem so do izdelave hidrološko-hidravlične študije in določitve razredov poplavne nevarnosti dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju ni dovoljeno spreminjanje kote terena in se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.
	ROS-5 in ROS-6	Romski naselji Boriha	Obstoječi romski naselji se sanirata z izgradnjo gospodarske javne infrastrukture in z ozelenitvijo.
Sela pri Jugorju	SEL-1	Vas Sela	Ni posebnih PIP.
Slamna vas	SLV-1	Slamna vas	Ohranjajo se vizure na cerkev sv. Križa, območje ob njej se ureja skladno z obstoječo namembnostjo prostora. Z novimi zapolnitvami se prostor racionalno izrabi, tako da se ohranijo dostop ter možnost priključitve na gospodarsko javno infrastrukturo tudi nadaljnjim gradnjam na nepozidanih stavbnih parcelah.
Svržaki	SVR-1	Svržaki	Pri novi pozidavi se prostor racionalno izrabi, tako da se ohranijo dostopi ter možnost priključitve na gospodarsko javno infrastrukturo tudi nadaljnjim gradnjam na nepozidanih stavbnih parcelah. Oblikuje se urejena struktura vasi. Zmanjša oziroma prepreči se svetlobno onesnaževanje. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
	SVR-2	Romsko naselje Svržaki	Obstoječe romsko naselje se sanira z izgradnjo gospodarske javne infrastrukture in z ozelenitvijo. Ohranijo se pasovi gozdne vegetacije na severozahodu in zahodu. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v čistilno napravo.
	SVR-3	Kmetija Dragovan	V zaselku se ureja kmetija oziroma turistična kmetija s kompatibilnimi dejavnostmi. Ohrani se žaga. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v čistilno napravo.

	SVR-4	Sončna elektrarna	Območje se ureja kot enotno urejen infrastrukturni kompleks, ki ne sme biti vidno izpostavljen v širšem prostoru. Uredi se samostoječa sončna elektrarna, pod katero se bo še vedno izvajala kmetijska dejavnost (košnja trave in gojenje jelenjadi ipd.). Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječo čistilno napravo.
	SVR-5-OPPN	OPPN Stanovanjsko območje Svržaki-jug	**Predviden OPPN** za stanovanjsko pozidavo nižje gostote – za pretežno enodružinsko stanovanjsko pozidavo. Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih objektov v soseščini. V enoti je registrirano arheološko najdišče, zato je treba pri pripravi OPPN izvesti predhodne arheološke raziskave. Vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika.
Škemljevec	ŠKE-1	Vas Škemljevec	Ni posebnih PIP.
	ŠKE-2	Škemljevec – sever	Območje za stanovanjsko gradnjo podeželskega naselja nizke gostote. Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih objektov v soseščini. Prikazana delitev zemljišč je opcijska, dopustno je združevanje in deljenje predlaganih parcel ali delov parcel, pri čemer je treba zagotoviti dostop do javnih površin vsem parcelam in ustrezno velikost posamezne gradbene parcele. Gradnja naj se prednostno izvaja v obcestnem pasu oziroma v navezavi na obstoječe naselje. 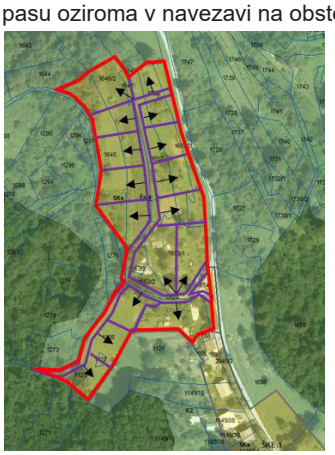
Škrilje	ŠKR-1	Vas Škrilje	V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
Trnovec	TRN-1 do TRN-3	Vas Trnovec	Ohranjajo se vizure na cerkev sv. Antona, območje ob njej se ureja skladno z obstoječo namembnostjo prostora.
	TRN-4	Turistična kmetija Šuklje	Dovolijo se ureditev vinske kleti ter prenočišč, gostinske ponudbe, športa, rekreacije in podobne ureditve v povezavi z vinsko-turistično dejavnostjo. Dovoljeno je tudi bivanje.
	TRN-5	Domačija južno od vasi	Ni posebnih PIP.
Vidošiči	VID-1	Vas Vidošiči	Ni posebnih PIP.
	VID-2	Zaselek pod sv. Ano	Na domačiji Rus se dovolijo ureditev prenočišč, gostinske ponudbe, športa, rekreacije in pripadajoče ureditve v povezavi z vinsko-turistično dejavnostjo.
	VID-3	Cerkev sv. Ane	Ohranjajo se vizure na cerkev sv. Ane, območje ob njej se ureja skladno z obstoječo namembnostjo prostora. Obnova cerkve se mora izvajati usklajeno s pristojno službo za varstvo narave.
	VID-4	Zaselek na skrajnem severu	Ni posebnih PIP.
Zemelj	ZEM-1	Vas Zemelj	Ohranjajo se vizure na cerkev sv. Helene, območje ob njej se ureja skladno z obstoječo namembnostjo prostora. V enoti je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.
	ZEM-2	Počitniška hiša	Ni posebnih PIP.
Želebej	ŽLB-1	Vas Želebej	Na vzhodnem delu enote je registrirano arheološko najdišče, kjer so za vsak poseg v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.

	ŽLB-2	Turistično rekreacijsko območje Želebej	Uredi se turistično rekreacijsko območje s prostorom za taborjenje in z apartmajsko počitniškim naseljem (apartmaji ter skupni objekt z recepcijo) na zgornji terenski terasi – na območju BT. Na reliefno strmejših odsekih se ohranja obstoječa gozdna vegetacija, prav tako se ohrani gozd na območju severovzhodno od mlina. Načrtovane ureditve na zgornji terenski terasi: Tipologija objektov naj bo usklajena s tradicionalno gradnjo. Skupni objekt (recepcija, manjša trgovina ipd.) s parkiriščem se uredi ob obstoječi dostopni cesti. Apartmajski objekti se lahko zasnujejo kot dvojčki, nanizani ob novi interni cesti, ki se odcepi vzhodno od obstoječe dostopne ceste. Ob novi interni cesti se uredijo vzdolžno parkiranje in drevesna zasaditev. V osrednjem delu se uredi otroško igrišče. Uredi se nova pešpot do spodnjega terenskega nivoja ob Kolpi. Prostor za taborjenje se ureja v obliki premičnih ureditev – šotori, sanitarije, klopi, športna oprema, igrala ipd., ki se po koncu poletne sezone odstranijo. Načrtovane ureditve na spodnji terenski terasi: V starem mlinu se uredi mala hidroelektrarna. Za ureditev male hidroelektrarne je potrebno pridobiti vodno soglasje. Lahko se izvede kot nadomestna gradnja ali kot preureditev mlina, vendar pa je treba pri izdelavi projektne dokumentacije za gradnjo (DGD oziroma PZI) zagotoviti sodelovanje pristojnih služb za upravljanje z vodami ter za varstvo narave.. Dostop do mlina se ohranja kot travnata površina. Za ureditev male hidroelektrarne v starem mlinu je potrebno pridobiti koncesijski akt za izrabo vode za proizvodnjo električne energije, v sklopu katerega Zavod RS za varstvo narave pripravi naravovarstvene smernice. Pogoji za ureditve na površinah spodnje terase: – na območju so sprejemljive takšne oblike rekreacije, ki ne povzročajo poznejših negativnih posledic in ne zahtevajo večjih ureditev ter ohranjajo obstoječe naravne razmere; – na območju se izvede najnujnejša potrebna oprema (klopi) zunaj 15 m pasu ob reki, pri čemer se uporablja naravne materiale, les in kamen; – kopališče se opredeli kot naravno kopališče, z oznako »kopanje na lastno odgovornost«; – na površinah z namensko rabo Kse ne tabori in se ne gradijo stavbe; – dostop z motornimi vozili se dopusti le za dostavo in oskrbo, na območju šotorišča ni dovoljeno parkiranje avtomobilov; – kurišča in parkirišča se ne urejajo. Drugi pogoji za ureditve na površinah namenske rabe BT: – območje travnikov ob izviru – NV Vučen, ki so namenjeni taborjenju, se terensko ne preoblikuje; – območje izvira Vučen se sanira, uporablja se naravne material-kamen. Struga in brežine potoka se sanitarno vzdržujejo; – sanira in uredi se pešpot, ki vodi mimo ruševin, pri čemer se uporabi naravne materiale (kamen, les); – kurišča se predvidijo v enostavni izvedbi, z uporabo kama, kot talna ureditev, – taborjenje se izvaja se na način, ki ne bo prizadel koreninskega sistema dreves, betoniranje mest ni dopustno. Splošno: – vsa obstoječa drevesna in grmovna vegetacija znotraj varovanega območja se sanitarno vzdržuje; – parkirišče se uredi zunaj varovanega območja; – s fizično zaporo se omeji dostop za motorna vozila na poplavno ravnico; – mlin se obnovi na način, ki ne terja zahtevnejših posegov v reko in brežino, in tako, da bo zagotavljal obstoječi vodni režim; – uredi se čistilna naprava, ki mora imeti izpust dolvodno od ureditev oziroma dolvodno od območja kopanja; – sprehajalne in obhodne poti se lahko mestoma uredijo v peščeni izvedbi. Ohranjata se obstoječa obrežna zarast in naravna brežina reke; – sanitarna infrastruktura se locira zunaj poplavnega pasu reke in se po končani kopalni sezoni odstrani; – turistične dejavnosti in prireditve se na območju naravne vrednote ne odvijajo; – vsi posegi morajo biti usklajeni s pristojno službo za ohranjanje narave; – športno rekreacijske aktivnosti na in ob reki se ne izvajajo v času drstenja od aprila do junija; – travnate površine se redno vzdržujejo s košnjo; – ob potoku se ohranja zeleni pas, ki ga predstavlja primarna grmovna in drevesna vegetacija. Taborjenje se izvaja na oddaljenosti 10 m od potoka in zunaj poplavnega območja, območje pa naj se proti potoku omeji z lesenim plotom. Gospodarska javna infrastruktura: projektne rešitve odvajanja in čiščenja padavinskih in komunalnih odpadnih voda je treba prikazati celovito s prikazom končne dispozicije odpadnih voda. Rešitve morajo biti usklajene s predpisom

			o nalogah, ki se izvajajo v okviru obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode in predpisom o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo. Če se bo turistično rekreacijsko območje urejalo po fazah, je treba pri posamezni fazi obravnavati projektne rešitve ureditve gospodarske javne infrastrukture za celotno območje urejanja. Del območja se nahaja na poplavnem območju, na katerem so do izdelave hidrološko-hidravlične študije in določitve razredov poplavne nevarnosti dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.
Železniki	ŽLZ-1	Vas Železniki	V zaledju vasi je dovoljeno graditi le gospodarske in pomožne objekte, stanovanjske hiše pa le v primeru, da je zagotovljen ustrezen dostop.
	ŽLZ-2	Turistična kmetija Šturm	Dovolijo se ureditev vinske kleti ter prenočišč, gostinske ponudbe, športa, rekreacije in podobne ureditve v povezavi z vinsko-turistično dejavnostjo. Dovoljeno je tudi bivanje.
	ŽLZ-3	Turistična kmetija Pečarič	Dovolijo se ureditev vinske kleti s polnilnico, skladiščem in spremljajočimi objekti in ureditvami v povezavi z vinogradniško-vinarsko dejavnostjo.
	ŽLZ-4	Železniki -vzhod	Območje za stanovanjsko gradnjo podeželskega naselja. Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih objektov v vasi. Na vzhodnem robu, kjer naselje prehaja v vinogradniško območje naj bo velikost objektov v skladu z PIP za Az. Prikazana delitev zemljišč je opcijska, dopustno je združevanje in deljenje predlaganih parcel ali delov parcel, pri čemer je treba zagotoviti dostop do javnih površin vsem parcelam in ustrezno velikost posamezne gradbene parcele.

121. člen

(posebni PIP za EUP na območju vinogradniških območij)

(1) Na prostoru Občine Metlika je 33 vinogradniških območij kot območij avtohtone razpršene poselitve:

ŠIFRA EUP	IME EUP
VIN-01	Krašnji Vrh – sever
VIN-02	Krašnji Vrh – jug
VIN-03	Bojanja vas – sever
VIN-04	Vrtača nad Dragomljo vasjo
VIN-05	Suhor – jug
VIN-06	Dovc nad Dolnjim Suhorjem
VIN-07	Brezovica
VIN-08	Bojanja vas – jug
VIN-09	Radovica – Radoši – Boldraž
VIN-10	Mali vrh nad Bušinjo vasjo
VIN-11	Radovica – zahod
VIN-12	pod Dragomljo vasjo
VIN-13	Na Grivah pod Berečo vasjo
VIN-14	Plešivica
VIN-15	Grabrovec
VIN-16	Kamenica – Vidošiči – Železniki – Krmačina
VIN-17	Gornja Lokvica – zahod
VIN-18	pri Grabrovcu

VIN-19	Dolnja Lokvica – sever
VIN-20	Berčice
VIN-21	pod Slamno vasjo
VIN-22	Vinomer in Nova gora
VIN-23	Sratnik pri Drašičih
VIN-24	Babina gora pod Drašiči
VIN-25	pod Bojanjo vasjo
VIN-26	Veliki vrh pod Gornjo Lokvico
VIN-27	Na Rebri pod Gornjo Lokvico
VIN-28	Trnovec
VIN-29	Kučar
VIN-30	pri Hrastu
VIN-31	pod Drašiči
VIN-32	pod Drago
VIN-33	zidanica pri Suhorju

(2) V EUP vinogradniških območij se prepletajo vse vrste namenskih rab prostora, predvsem pa najboljša kmetijska zemljišča – K1, druga kmetijska zemljišča – K2, gozdna zemljišča – G, stavbna zemljišča kot površine razpršene poselitve – A (Az in Av).

(3) Prevladujoča namenska raba so kmetijska zemljišča zasajena z vinsko trto ali sadnim drevjem ter travinjem. Najboljša in druga kmetijska zemljišča v vinogradniških EUP se namenjajo za vinograde in sadovnjake.

(4) Gozdne enklave v vinogradniških območjih se morajo ohranjati tam, kjer v preteklosti površine niso bile zasajene z vinogradom, kar se ugotovi na podlagi značilne parcelacije oziroma iz historiata uradnih evidenc.

(5) Stavbna zemljišča v vinogradniških EUP se v pretežni meri namenjajo za pozidavo z zidanicami kot gospodarskimi objekti, z vinotoči, z vinskimi kletmi (namenska raba Az), v manjši meri pa za pozidavo s stanovanjskimi stavbami in osamelimi kmetijami (namenska raba Av). Zunaj stavbnih zemljišč v vinogradniških EUP so dovoljeni objekti, naprave in omrežja GJI, ki je potrebna za oskrbo objektov. Izvaja se v zemeljskih izvedbah, z zračnimi vodniki pa le primeru strmih leg, ko bi zemeljska izvedba povzročila erozijska jedra.

(6) Parcelacija zemljišč: večje parcele, na katerih so zgrajene zidanice, je dovoljeno deliti na manjše parcele le pod pogojem, da sklenjena površina vinograda oziroma sadovnjaka skupaj s stavbnim zemljiščem za zidanico na parceli, na kateri je zgrajena zidanica, v sklopu funkcionalnega zemljiškega posestva ne bo manjša od 30 arov. Izjema je lahko le opredelitev javnih površin. Parcelacija (oblika parcele in dostop do javnih poti) mora slediti uveljavljenemu vzorcu parcelacije v okoliškem prostoru. Vpis nove parcele brez lastnega ali pogodbenega dostopa do javne poti ni dovoljen.

(7) Drugi pogoji:

– golosek vinograda ni dovoljen, razen v času premene,

– dovoljeno je ohranjanje in ponovno uvajanje tradicionalnih sort grozdja, jabolk, sliv idr., tudi z obnovo travniških sadovnjakov,

– ohranja se način obdelave z vrstami po padnicah, izjemoma je dovoljeno tudi urejanje obdelovalnih teras,

– dovoljene so arondacije in komasacije, ob pogoju, da se s potmi in živicami zagotovi prostorska členjenost posameznih parcelnih enot, ki ne smejo presegati 5000 m^2,

– morebitna umestitev drugih dejavnosti in objektov, ki za vinogradniške EUP s tem odlokom niso dopustni, se lahko opredelijo samo na podlagi posebnega OPPN, v okviru katerega se zagotovi ustrezna prostorska in okoljska utemeljitev,

– namestitve kažipotov in panojev za informativne in promocijske vsebine so dovoljeni v skladu s celostno podobo vinogradniškega območja. Svetlobni panoji so dovoljeni samo na vinotočih v površini do 0,5 m^2 v višini do 3,0 m od kote terena ob vinotoču in vinski kleti v smeri javne poti in

– bazne postaje mobilne telefonije niso dopustne.

(8) Posebni PIP za posamezna vinogradniška območja:

– VIN-09 (Radovica – Radoši – Boldraž): na območju z namensko rabo BT (na parceli št. 263 k.o. Radovica) je dovoljeno tudi bivanje.

– VIN-16 (Kamenica – Vidošiči – Železniki – Krmačina): na parceli 6437/2 k.o. Drašiči se ob objektu vodohrana zagotovi sanacija neprimerno oblikovanega in vizualno izpostavljenega objekta nad cerkvijo sv. Ane. Sanacija se izvede pod pogoji pristojne službe za varstvo kulturne dediščine.

– VIN-20 (Berčice): vsi objekti na ožjem vodovarstvenem območju črpališča Obrh v Metliki se priključijo na vodotesno kanalizacijo s končno dispozicijo komunalne odpadne vode v obstoječi čistilni napravi Metlika. Vsi posegi morajo biti skladni z veljavno državno Uredbo o vodovarstvenem območju za vodna telesa vodonosnikov za območje občin Črnomelj, Metlika in Semič (Uradni list RS, št. 53/16).

– VIN-29 (Kučar): novogradnje niso dovoljene, niti na lokacijah obstoječih oziroma odstranjenih objektov. Vsi posegi se uskladijo s predpisi s področja varstva kulturne dediščine. Zaradi pomena in ohranjenosti najdišča je dopustna ureditev oziroma prezentacija arheološkega najdišča.

122. člen

(posebni PIP za EUP na območju izjemnih krajin)

(1) Na območju Občine Metlika je 5 izjemnih krajin, od katerih sta dve (Vinomer in Vidošiči) zajeti v enotah urejanja prostora za vinogradniška območja. Preostale tri pa so:

ŠIFRA EUP	IME EUP	POSEBNI PIP
IKR-01	Suhor	veljajo PIP za izjemne krajine na gričevju
IKR-02	Drašički steljniki	veljajo PIP za izjemne krajine steljnikov
IKR-03	Podzemelj – Krasinec	veljajo PIP za izjemne njivske krajine na ravnici

(2) Na območjih izjemnih krajin se upoštevajo PIP:

– za potrebe izboljšanja razmer za kmetijsko pridelavo se lahko izvedejo melioracije ter komasacije in arondacije, pri čemer se s potmi in živicami zagotovi prostorska členjenost posameznih parcel, tako da velikost posameznih delov ne sme presegati 1,0 ha;

– odstranjevanje osamelih dreves, živic ni dovoljeno, razen v primerih, ko gre za vzdrževanje travniških in njivskih površin;

– umeščanje zračnih vodov in nadzemnih infrastrukturnih objektov praviloma ni dovoljena;

– gradnja novih cest ni dovoljena;

– pri prenovah in vzdrževanju obstoječih cest in poti ter pri drugih gradbenih posegih je treba zagotavljati sprotno sanacijo poškodovanih površin z upoštevanjem krajinskih značilnosti;

– infrastrukturne objekte, ki se kot posamični, točkovni objekti pojavljajo v krajini (npr. čistilne naprave, črpališča, vodohrani, transformatorji oziroma trafo postaje in bazne postaje mobilne telefonije), je treba umeščati v prostor na podlagi prostorskih preveritev in usmeritev, oblikovanje objektov pa mora biti prilagojeno konkretnim prostorskim razmeram (dimenzije, proporci, barve, oblika strehe in podobno) in praviloma slediti sodobnim oblikovalskim pristopom);

– odlaganje materialov, zasipavanje depresij ter nadvišanja terena niso dovoljeni.

(3) Posebni PIP za izjemne njivske krajine na ravnici:

– postavitev objektov razen ograj za pašo in gradbeno inženirskih objektov ni dovoljena;

– pri morebitnih izboljševalnih ukrepih (ureditev odvodnjavanja in hidromelioracije, komasacije, arondacije) je treba zagotoviti ohranitev parcelne strukture in vegetacijskih struktur (obvodne grmovne in drevesne živice, posamična drevesa).

(4) Posebni PIP za izjemne krajine steljnikov:

– obstoječi steljniki se ohranjajo z rednim vzdrževanjem;

– goloseki niso dovoljeni, prav tako ne trajna odstranitev praproti;

– dovoljena je namestitev drobne urbane opreme, kot so informativna tabla, parkirišče, koši za smeti ipd.;

– umeščanje kakršnihkoli novih objektov ter odlaganje materialov, poškodbe in uničenja tal in vegetacije razen sanitarnih sečenj niso dopustni.

(5) Posebni PIP za izjemne krajine na gričevju:

– postavitev objektov razen kozolcev, čebelnjakov in ograj za pašo ter lovskih prež in podzemnih vodov GJI ni dovoljena. Dovoljene so oblike in dimenzije kozolcev in čebelnjakov ter proporci in materiali, ki so tradicionalni na tem območju. Dopustna je samo raba teh objektov v skladu z njihovo namembnostjo (za čebelarstvo in za začasno spravilo pridelkov, strojev, orodja in podobno);

– pri izboljševalnih ukrepih (agromelioracije, komasacije, arondacije) je treba zagotoviti ohranitev mikroreliefnih značilnosti, predvsem pa vrtač in obdelovalnih teras.

123. člen

(posebni PIP za EUP na območju državnih prostorskih načrtov)

(1) EUP za prenosni plinovod se opredeli na območju veljavnega državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R45 za oskrbo Bele krajine na območju Občine Metlika.

(2) EUP za državno cesto 3. razvojno os se opredeli na območju veljavnega državnega prostorskega načrta za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana–Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline na območju Občine Metlika in na območju veljavnega državnega prostorskega načrta za državno cesto od priključka Maline do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in do priključka Črnomelj jug.

ŠIFRA EUP	IME EUP	POSEBNI PIP
DPN-1 do DPN-7	prenosni plinovod	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R45 za oskrbo Bele krajine (Uradni list RS, št. 77/10, 80/10 – ZUPUDPP, 70/17) ostane v veljavi do preklica.
DPN-8	3. razvojna os – 1. odsek	Državni prostorski načrt za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana-Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline (Uradni list RS, št. 102/12, 70/17) ostane v veljavi do preklica.
DPN-9 do DPN-11	3. razvojna os – 2. odsek	Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Maline do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in do priključka Črnomelj jug (Uradni list RS, št. 70/17). Na območju naselja Jugorje (območje DPN-9) se skladno z obstoječo rabo prostora ponovno opredelijo stavbna zemljišča z oznako SKs in As ter PC.
DPN-12	3. razvojna os – 2. odsek	Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Maline do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in do priključka Črnomelj jug (Uradni list RS, št. 70/17). Mesto prečkanja vodotoka naj se omeji na najmanjšo možno površino. Med posegom naj se ne prekinja zveznosti vodnega toka, ne spreminja smer toka in prostorska razporeditev vode. Ob prečkanju vodotoka naj se ohranja obrežna zarast, po posegu pa naj se morebitna poškodovana zarast nadomesti z novo avtohtono drevesno in grmovno zarastjo.
DPN-13 do DPN-15	3. razvojna os – 2. odsek	Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Maline do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in do priključka Črnomelj jug (Uradni list RS, št. 70/17)
DPN-16 do DPN 19	3. razvojna os – 2. odsek in prenosni plinovod	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R45 za oskrbo Bele krajine (Uradni list RS, št. 77/10, 80/10 – ZUPUDPP, 70/17) inDržavni prostorski načrt za državno cesto od priključka Maline do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in do priključka Črnomelj jug (Uradni list RS, št. 70/17).

124. člen

(posebni PIP za EUP na območju vstopno izstopnih mest za plovbo)

(1) Poleg vstopno izstopnih mest, navedenih v 118., 119. in 120. členu, se EUP za vstopno izstopna mesta za plovbo zunaj stavbnih zemljišč opredelijo na lokacijah:

ŠIFRA EUP	IME EUP
VIM-01	na Kolpi pri Rakovcu
VIM-02	na Kolpi pri Otoku
VIM-03	na Kolpi pri Zemlju
VIM-04	na Kolpi pri Rosalnicah

(2) Na območjih vstopno izstopnih mest na rekah se upoštevajo PIP, navedeni v 80. členu tega odloka o vstopno izstopnih mestih, upoštevajo se tudi predpisi s področja upravljanja z vodami.

125. člen

(posebni PIP za EUP na območju odprtega prostora)

ŠIFRA EUP	IME EUP
OPR-1 do OPR-42	Odprti prostor

(1) Odprti prostor občine se ureja ob upoštevanju krajinskih značilnosti posameznih predelov.

(2) Zagotavlja se predvsem ohranjanje ekoloških procesov v kulturni krajini in na naravnih območjih ter krajinskih značilnosti:

– sklenjena gozdna območja in gozdni fragmenti,

– dolina Kolpe z značilnimi naravnimi reliefnimi oblikami (struga reke in njenih pritokov, obvodne ravnice),

– ožji obvodni prostori Kolpe in drugih vodotokov z vodosilnimi objekti,

– značilne kraške prvine (vrtače in erodirana tla do kamninske podlage, drobna parcelna struktura, mozaična izmenjava kmetijskih in gozdnih zemljišč),

– ustvarjene reliefne oblike (obdelovalne terase, delane vrtače),

– stična območja med naselji in kmetijskimi površinami (sadovnjaki, ohišnice, odprte površine naselja) in

– vodosilni objekti ob vodotokih; ti se lahko obnavljajo za enak namen in/ali v kombinaciji z bivanjem in turistično ponudbo in sicer v enakih gabaritih ali z odstopanji od teh gabaritov, kar je treba uskladiti s pristojnimi službami za upravljanje voda in za varstvo narave ter kulturne dediščine.

(3) Pri tem se smiselno upoštevajo smernice za ohranjanje narave in varstvo kulturne dediščine.

(4) Posebni pogoji za posamezna območja odprtega prostora:

– OPR-1: Na parcelah 1033/2 k.o. Dole, 1876 k.o. Hrast pri Jugorju, 988/2 k.o. Bojanja vas in 3646/4 k.o. Lokvica so prikrita vojna grobišča, kjer je prepovedano spreminjati zunanji videz grobišč v nasprotju z zakonom, poškodovati grobišča ali odtujiti njihove sestavne elemente ter izvajati vsako drugo dejanje, ki pomeni krnitev spoštovanja do grobišč ali je v nasprotju s pokopališkim redom vojnih grobišč in

– OPR-17 (naravna vrednota Jamnik): vsi posegi morajo biti usklajeni z določili tega odloka za varstvo hidrogeoloških in geomorfoloških naravnih vrednot ter s pristojno službo za varstvo narave

– OPR-41: Mesto prečkanja cevovoda za pitno vodo vodotoka Obrh naj se omeji na najmanjšo možno površino, brežine se ob prečkanju sonaravno utrdijo. Med posegom naj se ne prekinja zveznosti vodnega toka, ne spreminja smer toka in prostorska razporeditev vode. Ob prečkanju vodotoka naj se ohranja kar največ obrežne zarasti.

3.8 **Načini urejanja prostora**

126. člen

(predvideni OPPN)

(1) Kompleksna gradnja se načrtuje v okviru OPPN:

a) na območju UN Metlika:

Zap. št.	ŠIFRA ENOTE	IME ENOTE
1	MET-20-OPPN	OPPN Bočka – severni del
3	MET-27-OPPN	OPPN Svržaki – zahod
4	MET-29-OPPN	OPPN Zvirkov vrh
5	MET-41-OPPN	OPPN Poslovno-stanovanjsko območje Ciglenca
6	MET-51-OPPN	OPPN Stanovanjska pozidava za Galo
7	MET-56-OPPN	OPPN Mejni prehod Metlika
8	MET-58-OPPN	OPPN Ob železnici Mestni Log
9	MET-59-OPPN in MET-60-OPPN	OPPN Gospodarska cona Mestni Log – vzhod

b) na območju UN Gradac:

Zap. št.	ŠIFRA ENOTE	IME ENOTE
1	GRD-14-OPPN	OPPN Grad Gradac
2	GRD-15-OPPN	OPPN Golf Gradac
3	GRD-16-OPPN	OPPN Gospodarska cona Gradac – 2. faza

c) na območju preostalih naselij:

Zap. št.	IME NASELJA	ŠIFRA ENOTE	IME ENOTE
1	Bereča vas	BEV-7-OPPN	OPPN Kamnolom Bereča vas
2	Božakovo	BOŽ-7-OPPN	OPPN Terme Božakovo
3	Bušinja vas	BUV-5-OPPN	OPPN Nad Bušinjo vasjo
4	Hrast pri Jugorju	HRA-5-OPPN	OPPN Zahodni del vasi
5	Krasinec	KRA-8-OPPN	OPPN Gospodarska cona Krasinec
6	Podzemelj	POD-8-OPPN	OPPN Stanovanjsko območje na jugu
7	Svržaki	SVR-5-OPPN	OPPN Stanovanjsko območje Svržaki-jug

(2) V primerih, ko so območja ali deli območij veljavnih OPPN s tem odlokom opredeljeni za pripravo OPPN, se do njihovega sprejetja upoštevajo določila veljavnih OPPN ne glede na NRP, ki je določena s tem odlokom in z grafičnimi prikazi.

(3) Za območja, ki se urejajo z OPPN, se pripravi po en OPPN ali več OPPN, pri čemer se zagotovi, da posamezen OPPN vključuje prostorsko in funkcionalno smiselno zaključeno enoto, vključno s predvidenimi zelenimi površinami in GJI, in da dinamika priprave posameznih OPPN zagotavlja smiselno faznost prostorskih ureditev. Več OPPN se lahko pripravlja v skupnem postopku kot en OPPN.

(4) Če se izdela OPPN samo za del območja, za katerega je opredeljena izdelava OPPN, se pripravijo strokovne podlage za celotno območje OPPN in se sočasno z delom OPPN sprejme za celotno območje tudi rešitev omrežja prometne in GJI ter izdela program opremljanja zemljišča, ki bo podlaga za izračun stroškov komunalnega opremljanja tudi za vsak posamezni OPPN.

(5) Meje in PNR na območju OPPN, ki so prikazani v kartografskem delu tega OPN, se v fazi njegove priprave lahko prilagodijo podrobnim programskim zahtevam in razmeram na terenu, optimizaciji rešitev ter ureditvam dostopov in infrastrukture. Meje OPPN se lahko spremenijo, če se v strokovnih podlagah ugotovi utemeljena potreba po spremembi meje OPPN ter pod pogojem, da s spremenjeno mejo soglašajo lastniki na novo vključenih ali izključenih parcel ali da je ugotovljen splošni interes v zvezi s spremembo območja OPPN. Z vsakim novim OPPN je dovoljeno prekriti in razveljaviti veljavni OPPN, ki ureja območje.

(6) Na območju OPPN za stanovanjsko gradnjo se lahko določi, da je del ali celotno območje urejanja čisto stanovanjsko območje v smislu predpisov o varstvu pred hrupom, če so pri načrtovanju upoštevani urbanistični, arhitekturni in tehnični ukrepi varstva pred hrupom.

(7) Na območjih, na katerih je skladno s tem odlokom predvidena izdelava OPPN, so pred sprejetjem OPPN na obstoječih gradbenih parcelah dovoljeni posegi:

– redna in investicijska vzdrževalna dela ter rekonstrukcije obstoječih legalno zgrajenih objektov,

– gradnja pomožnih objektov na obstoječih gradbenih parcelah za lastne potrebe in postavitev začasnih objektov ter ograj,

– gradnja kmetijsko gozdarskih objektov na obstoječih gradbenih parcelah kmetije kot nadomestitve obstoječih objektov,

– odstranitve obstoječih objektov,

– gradnje, rekonstrukcije, vzdrževanje in odstranitve GJI in drugih omrežij in objektov v javni rabi, ki niso v nasprotju z načrtovanimi gradnjami v OPPN,

– prizidave in nadzidave ter spremembe namembnosti obstoječih legalno zgrajenih objektov v skladu z določili podrobnejših PIP za posamezne PNR in posebnih PIP za posamezne EUP,

– gradnja objektov in naprav za potrebe obrambe in zaščite in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami,

– tematske raziskave za namen določitve varstvenih režimov in evidentiranja stanja,

– začasne ureditve, kot so parkirišča, zelenice, igrišča, vrtički, ureditve za odvodnjavanje in podobno, pri čemer se njihovo oblikovanje uskladi s splošnimi PIP tega odloka,

– posegi, ki so v PIP za posamezno EUP navedeni kot dopustni posegi pred sprejetjem OPPN.

(8) Na nezazidanih stavbnih zemljiščih se parcele vzdržujejo v urejenem stanju. Lahko se uporabljajo na način, ki ni funkcionalno ali vizualno moteč za celotno območje predvidenega OPPN.

127. člen

(pogoji za pripravo OPPN, ki niso grafično opredeljeni s tem odlokom)

(1) OPPN, ki s tem odlokom niso posebej opredeljeni, se izdelajo za prostorske ureditve, za katere so znani investitorji, za načrtovanje in rekonstrukcijo GJI, za zagotavljanje delovanja obveznih lokalnih javnih gospodarskih služb; za urejanje površin, namenjenih javnemu dobru in za urejanje območij, ki so predvidena za sanacijo in prenovo naselij ter za sanacije posledic naravnih nesreč, če so skladni s strateškim delom tega odloka.

(2) Kriteriji – merila za določanje prostorskih ureditev, za katere se lahko izdela OPPN, kjer tak prostorski akt s tem odlokom še ni predviden:

– gradnja objektov z enim ali dvema stanovanjema, kadar gre za več kot osem objektov ali za površino, ki presega 0,8 ha,

– gradnja objektov z več stanovanji in objektov za posebne oblike bivanja, kadar je kapaciteta objekta več kot 50 stanovanj oziroma 100 postelj,

– igrišče za golf ne glede na velikost,

– kamp nad 0,5 ha,

– na površinah, kjer je treba urediti novo parcelacijo za gradnjo objektov (tudi komasacija ali razlastitev) in na površinah, ki nimajo urejenih dovozov,

– na območjih proizvodnih dejavnosti velikosti več kot 0,5 ha, kadar gre za kompleksne preureditve ter novogradnje na mestu obstoječih objektov in con in za sanacijo ali za spremembe tehnologije,

– gradnja GJI s pripadajočimi infrastrukturnimi objekti ter objekti GJI, ki obsegajo več kot 0,5 ha ureditev, razen v primerih, ko gre za kompleksno gradnjo manjšega obsega, ki je kot taka opredeljena s tem odlokom,

– gradnja infrastrukturnih objektov in naprav, ki niso namenjeni izvajanju gospodarskih javnih služb,

– graditev objektov, katerih dimenzije in oblikovanje ter vrsta PNR bi zaradi prilagajanja posebnim zahtevam za energetsko varčno gradnjo, rabo alternativnih virov energije, delovanje ali prezentacijo posebnih dejavnosti in podobno bistveno odstopale od PIP, določenih s tem odlokom,

– prostorske ureditve za odlaganje zemljine in inertnih gradbenih ter drugih materialov in druge večje spremembe reliefa,

– graditev objektov in prostorske ureditve za zagotovitev javnih koristi in za kompleksne prostorske ureditve v mestnem jedru Metlike,

– celovita prenova naselij, ki so opredeljena kot naselbinska dediščina,

– urejanje širšega obvodnega prostora Kolpe in pritokov, ki poleg priobalnega zemljišča vodotoka obsega tudi vplivno območje vodotoka (predvsem za kompleksne ali prostorsko obsežne ureditve),

– sanacija razpršene poselitve in razpršene gradnje na vinogradniških in drugih območjih ter sanacija drugih razvrednotenih območij,

– prostorske ureditve, za katere je skladno s predpisi o varstvu okolja treba izvesti presojo vplivov na okolje.

– prostorske ureditve zunaj naselij na območjih, pomembnih za prepoznavnost občine.

(3) Za rešitve v OPPN, ki posegajo na EUP izjemnih krajin in drugih območij prepoznavnosti prostora, se v okviru strokovnih podlag obvezno izdelajo tudi krajinske preveritve in utemeljitve.

128. člen

(splošni pogoji za parcelacije na območjih, ki se urejajo z OPPN)

(1) Na območjih, ki se urejajo z veljavnim OPPN, so dovoljeni postopki spreminjanja in urejanja mej zemljiških parcel skladno z določili veljavnega OPPN.

(2) Na območjih, ki se urejajo s predvidenim OPPN, so do uveljavitve dovoljene nove izmere, dopustne obodne parcelacije in geodetski postopki za urejanje obstoječih in načrtovanih objektov in naprav GJI.

(3) Na območjih, za katera ta odlok do uveljavitve predvidenega OPPN dovoljujejo gradnje objektov, so dovoljeni geodetski postopki zaradi določanja gradbene parcele in pridobitve uporabnega dovoljenja. Dovoljene so tudi obodne parcelacije po meji območja EUP, v kateri so dopustne gradnje, do uveljavitve OPPN, določene s tem odlokom.

4 PREHODNE, POSEBNE IN KONČNA DOLOČBA

4.1 **Prehodne določbe**

129. člen

(veljavnost in prenehanje veljavnosti prostorskih planskih in izvedbenih aktov)

(1) Z dnem uveljavitve tega odloka ostanejo veljavni naslednji izvedbeni akti:

ŠIFRA EUP	PROSTORSKI PLANSKI IN IZVEDBENI AKT	OBJAVA ODLOKA
MET-57-OPPN	ZN Ob Sušici (S-10)	SDL 9/80
MET-55-OPPN	OPPN Mestni Log v Metliki	Uradni list RS, št. 9/09
MET-40-OPPN	OPPN za poslovno cono Pri Pildu	Uradni list RS, št. 12/09 in 25/16
MET-21-OPPN	Spremembe in dopolnitve ZN Bočka, Metlika	Uradni list RS, št. 48/09, 112/13, 107/20
POD-7-OPPN	OPPN za stanovanjsko območje Podzemelj – sever	Uradni list RS, št. 22/17
GRD-13-OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt za Gospodarsko cono Gradac	Uradni list RS, št. 74/17
BRE-6-OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt Brezovica	Uradni list RS, št. 66/18
DPN-1, DPN-2, DPN-3, DPN-7	DPN za prenosni plinovod R45 za oskrbo Bele krajine	Uradni list RS, št. 77/10, 80/10 – ZUPUDPP, 70/17
DPN-4, DPN-5, DPN-6, DPN-7	DPN za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana–Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline	Uradni list RS, št. 102/12, 70/17
DPN-9 do DPN 19	DPN za državno cesto od priključka Maline do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in do priključka Črnomelj jug	Uradni list RS, št. 70/17

(2) Z dnem uveljavitve tega odloka delno prenehajo veljati naslednji izvedbeni akti:

PROSTORSKI IZVEDBENI AKT	OBJAVA ODLOKA	OBMOČJE VELJAVNOSTI/ RAZVELJAVITVE
Na Dacarjih (S-10)	SDL 9/80, 12/86	Velja na območju EUP MET-28-OPPN, razveljavi pa se na območju EUP-jev: MET-25 in OPR-1.
ZN Bočka (S-1)	Uradni list RS, št. 2/97	Velja na območju EUP MET-20-OPPN, razveljavi pa se na območju EUP-jev: MET-14, MET-15 in OPR-38, OPR-40 in DPN-12.

(3) Z dnem uveljavitve tega odloka prenehajo veljati naslednji prostorski planski in izvedbeni akti:

PROSTORSKI PLANSKI IN IZVEDBENI AKT	OBJAVA ODLOKA
Prostorske sestavine dolgoročnega plana Občine Metlika za obdobje od leta 1986 do leta 2000	SDL, št. 5/87 in Uradni list RS, št. 63/93 in 50/98
Prostorske sestavine srednjeročnega družbenega plana Občine Metlika za obdobje od leta 1986 do leta 1990	SDL, št. 5/87 in Uradni list RS, št. 63/93 in 50/98
Prostorski ureditveni pogoji za območja planskih celot M-1, M-2, M-3 in M-4 v Občini Metlika	Uradni list RS, št. 63/98, 32/08 – obvezna razlaga
Prostorski ureditveni pogoji za območja urejanja mesta Metlika M-5	Uradni list RS, št. 21/97, 32/08 – obvezna razlaga, 42/08 – popravek
ZN Servisno skladiščna cona (C-1, O-1)	SDL 18/78
ZN Galči vrh (S-8)	Dokumenta ni v arhivih

ZN Zemljišča med cesto XV. brigade in cesto v Črnomelj (O-2, C-4, C-5)	SDL 6/84
ZN Ob križišču (C-7, S-9)	SDL 19/79
ZN Breg revolucije I in II (S-7, R-5, C-3, I-1)	SDL 11/81
ZN Ob Trdinovi cesti (S-5)	Razveljavljen s PUP
ZN Na Vejarju (S-1)	Razveljavljen s PUP
ZN Ob Vinogradniški cesti – Staneta Rozmana (S-3)	Dokumenta ni v arhivih

130. člen

(varstvena območja dediščine objektov)

Do uveljavitve varstvenih območij dediščine se skladno s predpisi o varstvu kulturne upoštevajo enote kulturne dediščine vključene v Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje Občine Metlika (ZVKDS OE Novo mesto, februar 2008), ki se hranijo na sedežu Občine Metlika in Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije OE Novo mesto.

4.2 **Posebne določbe**

131. člen

(nedovoljene gradnje)

Objekti, ki so nedovoljena gradnja in so bili zgrajeni pred uveljavitvijo tega odloka, lahko pridobijo ustrezna dovoljenja s področja graditve objektov, skladno z določbami tega odloka.

132. člen

(odstopanja od PIP)

Odstopanja od PIP, določenih s tem odlokom, so dopustna pri obstoječih legalno zgrajenih objektih, ki se rekonstruirajo, dograjujejo ali se jim spreminja namembnost, če so izpolnjeni vsi trije navedeni pogoji:

– so pogoji za gradnjo v izdanem gradbenem ali uporabnem dovoljenju za obstoječi objekt v neskladju s PIP tega odloka,

– se uporabna površina ne povečuje za več kot 30 %, na območjih razpršene gradnje pa ne več kot 15 %,

– bi prilagajanje PIP, določenim s tem odlokom, pomenilo nesorazmerno visoke stroške konstrukcijskih prilagoditev ali bi objekt zaradi upoštevanja PIP poslabšal dosežene kakovosti v soseščini objekta.

133. člen

(dokončanje že začetih postopkov)

Zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja, za katere so bile vloge oddane pred uveljavitvijo tega odloka, se končajo po določbah izvedbenih aktov občine veljavnih v času vložitve popolne vloge za izdajo gradbenega dovoljenja.

134. člen

(hramba OPN)

(1) OPN Občine Metlika je izdelan v digitalni obliki in tiskan v treh (3) izvodih v analogni obliki.

(2) OPN Občine Metlika v analogni in digitalni obliki se hrani in je na vpogled na sedežu Občine Metlika, Upravne enote Metlika in na ministrstvu, pristojnem za prostor.

135. člen

(neskladje med določili tega odloka in določili veljavnih OPPN)

V primeru neskladja med določili tega odloka in določili veljavnih OPPN se uporabljajo določila OPPN.

136. člen

(gradnja nezahtevnih in enostavnih objektov na območjih veljavnih OPPN)

Gradnja pomožnih objektov je na območjih veljavnih OPPN, navedenih v 129. členu (veljavnost in prenehanje veljavnosti prostorskih planskih in izvedbenih aktov) tega odloka, dopustna, če ni v nasprotju z določili OPPN in je skladna s z določili 73.–75. člena o pomožnih objektih tega odloka.

4.3 **Končna določba**

137. člen

(veljavnost občinskega prostorskega načrta)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«

2. člen

(preglednica vrst pomožnih in začasnih objektov po posameznih podrobnejših namenskih rabah prostora – Priloga 1)

Priloga 1 (preglednica z dopustnimi nezahtevnimi objekti po posameznih vrstah PNR) se v celoti zamenja, tako da se po novem imenuje »Preglednica vrst pomožnih in začasnih objektov po posameznih podrobnejših namenskih rabah prostora«. Priložena je kot Priloga 1 tega odloka.

3. člen

(spremembe grafičnih prikazov OPN)

Grafični prikazi strateškega in izvedbenega dela se v celoti zamenjajo.

3 POSEBNI IN KONČNA DOLOČBA

3.1 **Posebni določbi**

4. člen

(hramba)

(1) SD OPN 1 Občine Metlika so izdelane v digitalni obliki in tiskane v štirih (4) izvodih v analogni obliki.
(2) SD OPN 1 Občine Metlika v digitalni in v analogni obliki se hranijo in so na vpogled na sedežu Občine Metlika.

5. člen

(nadzorstvo)

Nadzor nad izvajanjem SD OPN 1 Občine Metlika opravljajo pristojna ministrstva.

3.2 **Končna določba**

6. člen

(veljavnost)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 3500-1/2014-247
Metlika, dne 28. januarja 2021

Župan
Občine Metlika
Darko Zevnik

Priloga 1: Preglednica vrst pomožnih in začasnih objektov po posameznih podrobnejših namenskih rabah prostora

	S – stanovanjska območja										C – območja centralnih dejavnosti					I – proizvodne dej.			B – pos. obm.	Z – območja zelenih površin						Infrastruktura			A – razpršena poselitev					Kmetijska		Gozdna		Vode	Min. sur.
Pomožni objekti	**SSs**	**SSn**	**SSv**	**SSo**	**SBs**	**SBv**	**SKs**	**SKk**	**SKg**	**SP**	**CU**	**CD**	**CDo**	**CDi, CDz**	**CDv**	**IP**	**IG**	**IK**	**BT**	**ZS**	**ZSk**	**ZP**	**ZD**	**ZDo**	**ZK**	**E,O**	**PC, PŽ, PO**	**PL**	**As**	**Az**	**Av**	**Ak**	**Ag**	**K1**	**K2**	**G**	**Gv**	**VC**	**LN**
Pomožni objekti																																							
nadstrešek	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•						•	•	•	•		•	•							•
rezervoar za UNP ali nafto	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•	•	•	•	•	•	•	•							•
zajetje, vrtina ali vodnjak	•	•			•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
zbiralnik za kapnico	•	•			•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•16	•16	•16			•
lopa	•				•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•	•	•	•	•	•	•	•							•
drvarnica	•	•			•		•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•										•		•	•							
garaža	•	•	•		•	•	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•	•							•	•	•	•		•	•							•
steklenjak	•	•	•		•	•	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•	•										•		•	•							
uta, senčnica	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•		•					•	•11	•	•							
bazen	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•	•	•		•	•	•	•	•									•										
utrjena dovozna pot	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•9	•9	•	•		•
pokrito skladišče za lesna goriva	•	•			•	•	•	•	•							•	•	•	•						•	•	•	•	•			•							•
letna kuhinja, savna, zimski vrt, vetrolov ipd.	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•										•			•							
nepretočna greznica	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•	•	•	•		•16	•16				•
rezervoar za vodo (samo vkopan)	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•				•	•	•	•	•	•	•	•	•1	•1	•16			•
ograja	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•5	•5				•
podporni zid	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•6	•6				•
Pomožni cestni objekti																																							
objekt za odvodnjavanje ceste	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•3	•3	•	•		•
cestni snegolov	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•3	•3	•			•
objekt javne razsvetljave	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•3	•3	•			•
cestni silos																										•	•	•						•3	•3				•
varovalne in protihrupne ograje	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•3	•3				•
samostojno parkirišče	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•21	•21	•21	•21	•21	•	•	•	•	•	•	•	•							•
Pomožni železniški objekti																																							
objekt za odvodnjavanje železniških tirov																										•	•	•											
palisade, lovilne mreže in prosto viseče mreže																										•	•	•											
objekt za usmerjanje električne razsvetljave																										•	•	•											
zavetiščna utica																										•	•	•											
zavetišče																										•	•	•											
Pomožni žičniški objekti																																							
objekt prometne oziroma varnostne signalizacije																			•	•				•		•	•	•											
objekt za usmerjanje električne razsvetljave																			•	•				•		•	•	•											
žičniški zabojnik																			•	•				•		•	•	•											
Pomožni letališči objekti																																							
Pomožni objekti na smučišču																			•	•				•															
Pomožni energetski objekti																																							
nizkonapetostno distribucijsko elektroenergetsko omrežje	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•
ločilno oziroma krmilno mesto na elektroenergetskih omrežjih	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•
signalno-zaščitni vod	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•
relejna hišica	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•
priključni plinovod	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				
priključek na distribucijsko plinovodno omrežje	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•
etažni plinski priključek	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•							•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				
tipski zabojnik za skladiščenje jeklenk za UNP	•	•	•			•	•	•	•		•	•				•	•	•	•							•	•	•											

	S – stanovanjska območja										C – območja centralnih dejavnosti					I – proizvodne dej.			B – pos. obm.	Z – območja zelenih površin						Infrastruktura			A – razpršena poselitev					Kmetijska		Gozdna		Vode	Min. sur.
Pomožni objekti	**SSs**	**SSn**	**SSv**	**SSo**	**SBs**	**SBv**	**SKs**	**SKk**	**SKg**	**SP**	**CU**	**CD**	**CDo**	**CDi, CDz**	**CDv**	**IP**	**IG**	**IK**	**BT**	**ZS**	**ZSk**	**ZP**	**ZD**	**ZDo**	**ZK**	**E,O**	**PC, PŽ, PO**	**PL**	**As**	**Az**	**Av**	**Ak**	**Ag**	**K1**	**K2**	**G**	**Gv**	**VC**	**LN**
Pomožni komunikacijski objekti																																							
telekomunikacijske antene in oddajniki											•	•	•	•	•	•	•	•	•							•	•	•						•	•	•			•
priključek na komunikacijska omrežja	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•
Pomožni komunalni objekti																																							
vodovodni priključek	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•
objekt s hidrofomo postajo	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•
kanalizacijski priključek	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•
tipska oziroma montažna greznica	•	•			•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•
mala komunalna čistilna naprava	•12	•12			•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12	•12				•
zbiralnica ločenih frakcij (ekološki otok)	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•				•	•	•	•	•	•	•	•	•	•							•
cestni priključek na javno občinsko cesto	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•3	•3	•				•
priključek na vročevod oziroma toplovod	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•
drugi pomožni komunalni objekti	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•
vodno zajetje in objekti za akumulacijo vode in namakanje	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•4	•4	•		•	•
pomožni objekti za spremljanje stanja okolja	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•
vrtina ali vodnjak, potrebna za raziskave	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
vodnjak, vodomet	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•2	•2				•
Pomožni obrambni objekti																																							
prijavnica																																							
nadstrešnica za motorna vozila																																							
objekt varnostne signalizacije																																							
objekt za usmerjanje električne razsvetljave																																							
antenski drog																																							
varovalna ograja																																							
heliport														•																									
Pomožni kmetijsko gozdarski objekti																																							
čebelnjak					•		•	•	•	•				•				•											•		•	•	•	•10	•10	•7			
gozdna učna pot																				•	•	•	•	•		•	•	•						•	•	•	•		
grajena gozdna vlaka																																				•	•		
poljska pot					•		•	•	•	•								•		•	•	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•		
ribnik kot vodno zajetje					•		•	•	•	•								•	•	•		•	•	•					•			•		•	•	•			
vrtina ali vodnjak					•		•	•	•									•		•	•	•	•	•					•	•	•	•		•	•	•		•	
krmišče, molzišče, hlevski izpust, staja					•		•	•	•									•											•		•	•	•	•7	•7	•18			
ograje za pašo živine in druge kmetijske dejavnosti ter za zaščito pred divjadjo					•		•	•	•									•											•		•	•	•	•	•	•15			
grajena obora					•		•	•	•									•											•		•	•	•	•	•	•			
rastlinjak					•		•	•	•					•				•											•		•	•	•	•7	•7				
gozdna cesta																																		•	•	•	•		
kašča, kozolec, senik					•		•	•	•									•	•										•		•	•	•	•7	•7				
kmečka lopa					•		•	•	•									•											•		•	•	•	•7	•7				
silos					•		•	•	•									•											•		•	•	•	•7	•7				
skedenj					•		•	•	•									•	•										•		•	•	•	•7	•7				
gnojišče					•		•	•	•									•											•		•	•	•	•7	•7				
zbiralnik gnojnice, gnojevke					•		•	•	•									•											•		•	•		•7	•7				
vodni zbiralnik					•		•	•	•									•											•		•	•	•	•7	•7	•			

	S – stanovanjska območja										C – območja centralnih dejavnosti					I – proizvodne dej.			B – pos. obm.	Z – območja zelenih površin						Infrastruktura			A – razpršena poselitev					Kmetijska		Gozdna		Vode	Min. sur.
Pomožni objekti	**SSs**	**SSn**	**SSv**	**SSo**	**SBs**	**SBv**	**SKs**	**SKk**	**SKg**	**SP**	**CU**	**CD**	**CDo**	**CDi, CDz**	**CDv**	**IP**	**IG**	**IK**	**BT**	**ZS**	**ZSk**	**ZP**	**ZD**	**ZDo**	**ZK**	**E,O**	**PC, PŽ, PO**	**PL**	**As**	**Az**	**Av**	**Ak**	**Ag**	**K1**	**K2**	**G**	**Gv**	**VC**	**LN**
napajalno korito					•		•	•	•									•											•		•	•	•	•7	•7				
drugi pomožni kmetijsko gozdarski objekti, ki so namenjeni kmetijski pridelavi in niso namenjeni bivanju					•		•	•	•									•											•		•	•	•	•7,14	•7,14				
objekti za rejo živali (enoetažen objekt, namenjen reji živali)					•		•	•	•									•											•		•	•	•	•7	•7				
objekti za kmetijske proizvode in dopolnilno dejavnost, ki niso namenjeni bivanju					•		•	•	•									•											•		•	•	•	•7,14	•7,14				
pomol																					•		•															•	
čolnama																					•		•																
Vadbeni objekti																																							
kolesarska steza	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•3	•3	•			
planinska pot	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•
smučišče																			•	•			•	•									•13	•13				
sprehajalna pot	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			
športno strelišče																				•																		
trimska steza	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•			•			
opazovalnica za živali, preža																			•10	•10	•10	•10	•10	•10	•10									•10	•10	•10	•10		
vzletišče																			•	•			•	•												•			
Spominska obeležja	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•				•			
Urbana oprema																																							
nadkrita čakalnica	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•							•	•	•	•		•	•		•3	•3	•17			•
javna kolesarnica z nadstrešnico	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•		•	•	•		•	•	•						•3	•3				
transparent	•	•	•		•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•	•	•											
skulptura idr.	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•			•			
kiosk oz. tipski zabojnik	•	•	•		•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•															
vodnjak	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•											
otroško igrišče	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•															
obešanka na drogu javne razsvetljave	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•							
drugi pomožni objekti v javni rabi	•	•	•		•	•				•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•															•
objekt za oglaševanje	•8	•8	•8		•8	•8	•8	•8	•8		•8	•8	•8	•8	•8	•8	•8	•8	•8	•8			•8	•8		**•8**	**•8**	**•8**												
Pomožni objekti, namenjeni obrambi in varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ter pomožni objekt za spremljanje stanja okolja in naravnih pojavov																																							
objekt, namenjen obrambi, zaščiti in reševanju, npr. zaklon, zaklonilnik, vadbeni prostor, plezalni objekt, vadbeni bunker, vadišče na prostem, vojaško strelišče																																							
meteorološki objekt za monitoring kakovosti zraka, objekt za hidrološki monitoring površinskih voda, objekt za monitoring podzemnih voda, objekt za opazovanje neba, objekt za spremljanje seizmičnosti	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
začasne ureditve za obrambo in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•						•	•	•	•	•	
Začasni objekti																																							
odprti sezonski gostinski vrt	•	•	•		•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•							
pokrit prostor z napihljivo konstrukcijo ali montažni šotor					•		•					•	•	•	•	•	•	•	•	•		•				•	•	•											
oder z nadstreškom	•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•		•	•				
pokriti prireditveni prostor	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•		•	•		•	•	•		•	•	•						•	•				

	S – stanovanjska območja										C – območja centralnih dejavnosti					I – proizvodne dej.			B – pos. obm.	Z – območja zelenih površin						Infrastruktura			A – razpršena poselitev					Kmetijska		Gozdna		Vode	Min. sur.
Pomožni objekti	**SSs**	**SSn**	**SSv**	**SSo**	**SBs**	**SBv**	**SKs**	**SKk**	**SKg**	**SP**	**CU**	**CD**	**CDo**	**CDi, CDz**	**CDv**	**IP**	**IG**	**IK**	**BT**	**ZS**	**ZSk**	**ZP**	**ZD**	**ZDo**	**ZK**	**E,O**	**PC, PŽ, PO**	**PL**	**As**	**Az**	**Av**	**Ak**	**Ag**	**K1**	**K2**	**G**	**Gv**	**VC**	**LN**
cirkus											●	●		●		●	●		●	●		●	●	●		●	●	●						●	●				
začasna tribuna	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●		●	●	●		●	●	●						●	●				
objekt za skladiščenje nenevarnih snovi	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●						●	●	●											●
športno igrišče na prostem (grajena ali utrjena površina, ki ni izvedena v obliki stadiona in nima spremljajočih objektov ali tribun)												●		●					●	●	●	●	●	●																

Sso - za gradnjo pomožnih objektov na teh območjih se smiselno upoštevajo PIP za SSs in/ali SSv in/ali SSn

Pri umeščanju, gradnji in oblikovanju pomožnih objektov se upoštevajo tudi druga določila tega odloka, in sicer 68. člena (lega objektov), 69. člena (velikost in oblikovanje objektov) 70. člena (oblikovanje okolice objektov), 71. člena (zasaditve) in poglavja 3.3.2 Splošna določila za pomožne in začasne objekte ter druge elemente, ki sooblikujejo prostor

●1	samo vodni zbiralnik in betonsko korito vode do 30 m^2, dopustno le ob obstoječih kmetijskih stavbah.
●2	vrtina ali vodnjak za raziskave ali za lastno oskrbo s pitno vodo globine do 30 m
●3	dopustno le ob rekonstrukciji ceste
●4	zajem pitne in tehnološke vode (prostornina razlivne vode do 250 m^3) in vodni zbiralnik za potrebe namakanja (prostornina razlivne vode do 2000 m^3)
●5	dopustna je postavitev ograje na zemljišču, ki je bilo pri izdaji dovoljenja za gradnjo z lokacijsko ali gradbeno dokumentacijo določeno kot pripadajoče funkcionalno zemljišče k objektu
●6	dopustno le do višine 1,5 m, če gre za vinogradniška območja ali za agromelioracije ali za ukrepe ob rekonstrukciji ceste
●7	objekti se lahko postavljajo in oblikujejo v skladu s splošnimi PIP za gradnjo pomožnih nestanovanjskih kmetijskih objektov; staja do velikosti 100 m^2
●8	oglasne površine niso dopustne na kmetijskih gospodarskih objektih, pomožnih objektih in stanovanjskih objektih, razen za lastne potrebe
●9	dopustna je gradnja novih poti do legalno zgrajenih objektov in utrditev obstoječih dovoznih poti
●10	lesen objekt na točkovnih temeljih, čebelnjak le do 20 m^2 površine, opazovalnica, preža le do 10 m^2 površine
●11	le senčnica (pergola, brajda); uta ni dopustna
●12	le v primeru, da ni možna priključitev na javno kanalizacijsko omrežje
●13	niso dopustni pomožni objekti na smučišču
●14	ni dopustna klet in vinska klet
●15	le v primerih, ko je paša opredeljena v gozdnogojitvenem načrtu
●16	samo za zakonito zgrajene objekte razpršene gradnje, na katerih se izvaja komunalna sanacija, kadar za postavitev oziroma gradnjo ni dovolj prostora na območju stavbnih zemljišč
●17	samo ob javnih cestah
●18	le krmišče in le v primerih, ko gre za potrebe lova
●19	samo do velikosti 4 m^2, če to dopuščajo posebni PIP
●20	samo vadišče na prostem
●21	samo v obsegu do 20 % zelene površine oz. največ 10 PM

MINISTRSTVA

478. Pravilnik o izvajanju mikrobioloških preiskav na virus SARS-CoV-2

Na podlagi četrtega odstavka 69. člena Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 203/20 in 15/21 – ZDUOP) minister za zdravje izdaja

P R A V I L N I K
o izvajanju mikrobioloških preiskav na virus SARS-CoV-2

1. člen

S tem pravilnikom se določajo način izvedbe mikrobioloških preiskav na virus SARS-CoV-2 ter poročanje in posredovanje zahtevkov za povračilo stroškov izvedbe mikrobioloških preiskav na virus SARS-CoV-2 (v nadaljnjem besedilu: test PCR).

2. člen

(1) Pacienta na test PCR napoti izbrani osebni zdravnik, lečeči zdravnik ali epidemiolog, kadar je medicinsko indiciran.

(2) Odvzem brisa pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti v mreži izvajalcev javne zdravstvene službe (v nadaljnjem besedilu: izvajalec) lahko izvede le zdravnik ali drug zdravstveni delavec, ki je za to ustrezno usposobljen.

(3) Če izvajalec ne more zagotoviti odvzema brisa znotraj 24 ur od napotitve iz prvega odstavka tega člena, pacienta napoti k drugemu izvajalcu, ki ima proste zmogljivosti, vendar se morata oba izvajalca o tem in o načinu medsebojnega obveščanja glede napotitve predhodno dogovoriti.

3. člen

(1) Izvajalec mora javnemu zavodu iz prvega ali drugega odstavka 69. člena Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 203/20 in 15/21 – ZDUOP) (v nadaljnjem besedilu: javni zavod) ob naročilu testa PCR v elektronski ali pisni obliki zagotoviti točne in celovite podatke, ki omogočajo vnos diagnoze, izvida in rezultata testa PCR v Centralni register podatkov o pacientih (v nadaljnjem besedilu: CRPP), obveščanje pacienta o rezultatih testa PCR z nacionalnim sistemom za obveščanje pacientov prek SMS in izvedbo epidemiološke ankete.

(2) Javni zavod mora ne glede na to, ali mu izvajalec podatke iz prejšnjega odstavka posreduje v elektronski ali pisni obliki, vse posredovane podatke evidentirati v svojem informacijskem sistemu tako, da je ob avtorizaciji izvida testa PCR zagotovljeno avtomatsko posredovanje diagnoze, izvida in rezultata testa PCR v CRPP, obveščanje pacienta o rezultatu testa PCR z nacionalnim sistemom za obveščanje pacientov prek SMS, izvedba epidemiološke ankete in nadzor nad številom posredovanih rezultatov testov PCR po izvajalcu.

(3) Javni zavod poroča v CRPP v skladu s tehničnimi navodili, ki jih določi Nacionalni inštitut za javno zdravje (v nadaljnjem besedilu: NIJZ), pri tem pa upošteva določbe zakona, ki ureja obdelavo podatkov v zbirkah s področja zdravstvenega varstva.

(4) Izvajalec in javni zavod se dogovorita o načinu obveščanja izvajalca o rezultatih testa PCR.

(5) Izvajalec zagotavlja obveščanje pacientov o rezultatu testa PCR v najkrajšem času. Če za obveščanje pacientov uporablja storitve nacionalnega sistema za obveščanje pacientov o rezultatih testa prek SMS v upravljanju NIJZ, mora zagotoviti sprotno spremljanje podatkov o neuspelih obveščanjih, ki jih zagotavlja NIJZ, in v teh primerih paciente obvestiti o rezultatu testa PCR na drug način.

(6) NIJZ do petega dne v mesecu za pretekli mesec pripravi poročilo o številu posredovanih rezultatov testov PCR v CRPP po izvajalcih in jih v obliki, ki jo dogovori z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS), posreduje ZZZS in ministrstvu, pristojnemu za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

4. člen

(1) Javni zavodi zahtevek za plačilo stroškov izvedbe testa PCR posredujejo izvajalcu, ki je test PCR naročil, največ do višine, ki jo s sklepom določi minister, pristojen za zdravje (v nadaljnjem besedilu: minister).

(2) Javni zavod in izvajalec se dogovorita o načinu izstavljanja zahtevkov iz prejšnjega odstavka.

5. člen

(1) Izvajalci zahtevke za povračilo stroškov odvzema brisov, največ do višine, ki jo s sklepom določi minister, in izvedbe testov PCR iz prejšnjega člena (v nadaljnjem besedilu: zahtevek) posredujejo ZZZS do 10. dne v mesecu za pretekli mesec.

(2) ZZZS lahko na podlagi poročil iz šestega odstavka 3. člena tega pravilnika preveri skladnost zahtevkov s številom posredovanih rezultatov testov PCR v CRPP po izvajalcih in na podlagi zahtevkov, predloženih v skladu s prejšnjim odstavkom, posreduje zahtevek ministrstvu do 20. dne v mesecu.

(3) Ministrstvo izvrši plačilo zahtevka ZZZS v 30 dneh po njegovem prejemu.

(4) ZZZS izvede povračilo stroškov v 15 dneh od prejema sredstev ministrstva.

(5) Zahtevki, ki niso posredovani ZZZS do 10. dne v mesecu za pretekli mesec, se vključijo v naslednji zahtevek za povračilo upravičenih stroškov.

(6) Izvajalci v zahtevku ne smejo uveljavljati stroškov, za katere so na podlagi interventnih predpisov, povezanih z epidemijo COVID-19, povračilo iz proračuna Republike Slovenije že zahtevali oziroma prejeli.

6. člen

Izvajalci za potrebe nadzora v lastnih evidencah hranijo račune, ki so jih prejeli za teste PCR, iz katerih sta razvidna cena in količina.

7. člen

NIJZ prvo poročilo iz šestega odstavka 3. člena tega pravilnika pripravi v sedmih dneh od uveljavitve tega pravilnika.

8. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in velja do 30. junija 2021.

Št. 0070-25/2021
Ljubljana, dne 10. februarja 2021
EVA 2021-2711-0019

V funkciji ministra za zdravje
Janez Janša
predsednik vlade

VSEBINA

VLADA

475. Uredba o podelitvi rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine tehnični kamen – apnenec v pridobivalnem prostoru Suhor 2 v občini Črnomelj 1403

MINISTRSTVA

478. Pravilnik o izvajanju mikrobioloških preiskav na virus SARS-CoV-2 1525

USTAVNO SODIŠČE

476. Odločba o ugotovitvi, da sta Zakon o parlamentarni preiskavi in Poslovnik o parlamentarni preiskavi v neskladju z Ustavo, in o razveljavitvi Akta o odreditvi parlamentarne preiskave za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi političnega in kazenskega pregona zoper nekdanjega župana Mestne občine Maribor in člana Državnega sveta Republike Slovenije Franca Kanglerja in drugih, zaradi suma, da so bile v postopkih zoper nekdanjega župana Mestne občine Maribor in člana Državnega sveta Republike Slovenije Franca Kanglerja in drugih huje kršene in nedopustno zlorabljene določbe Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, Ustave Republike Slovenije, Zakona o kazenskem postopku, Kazenskega zakonika ter Zakona o državnem svetu, in ugotovitev domnevnega nezakonitega upravljanja in vodenja določenih evidenc Policije, kolikor se nanaša na presojo pravilnosti konkretnih sodnih odločitev in ugotavljanje odgovornosti sodnikov za odločitve v konkretnih sodnih postopkih 1405

OBČINE

METLIKA

477. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Metlika 1421

ISSN 1318-0576

Izdajatelj Služba Vlade RS za zakonodajo – v. d. direktor dr. Miha Pogačnik • Založnik Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – direktor Denis Stroligo • Priprava Uradni list Republike Slovenije d.o.o. • Naročnina za obdobje 1. 1. do 31. 12. 2021 je 399 EUR (brez DDV), v ceno posameznega Uradnega lista Republike Slovenije je vračunan 5% DDV. • Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke • Uredništvo in uprava Ljubljana, Dunajska cesta 167 • Poštni predal 379 • Telefon tajništvo (01) 2001 821, računovodstvo in naročnine (01) 2001 863, telefaks (01) 2001 825, prodaja (01) 2001 838, preklici (01) 2001 842, telefaks (01) 4250 199, uredništvo (01) 2001 841/868, uredništvo (javni razpisi …) (01) 2001 842, uredništvo – telefaks (01) 4250 199 • Internet: www.uradni-list.si – uredništvo e-pošta: objave@uradni-list.si • Transakcijski račun 02922-0011569767